http://www.dhammadownload.com

နိုင်ငံတော်အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ

အသင်းဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများအတွက် အထူးထုတ်

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိအဋ္ဌကထာ (ဒုတိယနေ့) အတွက်

သီလက္ခန် ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံ

ရွှေမြိုင် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ

အထူးစီစဉ်ပြုစုထားသည်။

သီလက္ခန် ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံ

ရွှေမြိုင် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ

ထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များ

Graphic : စိုး စိုး(stars)

ဂုဏ်ထူးအောင်ပန်း ဆင်မြန်းဖို့ အဖြေစုံကိုဆောင်ကြစို့

http://www.dhammadownload.com

နိုင်ငံတော်အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ

အသင်းဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများအတွက် အထူးထုတ်

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိအဋ္ဌကထာ (ဒုတိယနှစ်) အတွက်

သီလက္ခန် ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံ

ရွှေမြိုင် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ

အထူးစီစဉ်ပြုစုထားသည်။

http://www.dhammadownload.com

နိုင်ငံတော်အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ

အသင်းဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများအတွက် အထူးထုတ်

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိအဋ္ဌကထာ (ဒုတိယနေ့) အတွက်

သီလက္ခန် ဝိဂ္ဂဟာအဖြေစုံ

ရွှေမြိုင် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ

အထူးစီစဉ်ပြုစုထားသည်။

http://www.dhammadownload.com

ထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များ

ဂုဏ်ထူးအောင်ပန်း ဆင်မြန်းဖို့ အဖြေစုံကိုဆောင်ကြစို့

http://www.dhammadownload.com

နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲနှင့်
မြို့နယ်အသင်းအဖွဲ့ ကျောင်းတိုက်အသင်းဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများအတွက် 'အထူးထုတ်'
သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိအဋ္ဌကထာ (ဒုတိယနေ့) အတွက် 'အထူးထုတ်'

သီလက္ခန်ပိုဂ္ဂဟာအဖြေစုံ

[ဤကျမ်းစာအုပ်သည် ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲအားလုံး ပါ – နံပါတ် (၅)၊ သီ – နံပါတ် (၄) နီ – နံပါတ် (၄) အတွက် ဝိဂ္ဂဟပြုနည်း၊ ကြံဆနည်းများ၊ ဆရာစဉ်ဆက် လက်ကမ်းပို့ချသည့် အာစရိယဝါဒဝိဂ္ဂဟများနှင့် အဘိဓာန်ဋီကာ၊ သူစိ၊ မောဂ္ဂလာန်၊ သဒ္ဒနီတိ၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ၊ ဓာတွတ္ထပန်းကုံး၊ နိရုတ္တိဒီပနီ၊ ရူပသိဒ္ဓိ စသော သက်ဆိုင်ရာ သဒ္ဒါကျမ်းများမှ အဆီအနှစ်ကို ထုတ်ယူ၍ ဝိဂ္ဂဟများကို အက္ခရာဝလိအတိုင်း ဆရာလွတ် လေ့လာနိုင်သည်အထိ အထူး စီစဉ်ထားသည့်အပြင် အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၌ မေးဖူးခဲ့ပြီးသော ဝိဂ္ဂဟများနှင့် ဆက္ကများ ကို ၁၃၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုရောက်ဆဲခုနှစ်အထိ ခုနှစ်အညွှန်းနှင့် တိကျစွာ ဖော်ပြထားသော ကြောင့် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲဝင် စာချစာသင်အားလုံး အထူးအထောက်အကူပြုပါ လိမ့်မည်။]

ရွှေမြိုင်အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ
(ဖော်လမြိုင်၊ နေလကမ္ဘာဆရာတော်)

http://www.dhammadownload.com

သီလက္ခန်ဝိဂ္ဂဟာအဖြေစုံ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက် ၁၁၅ / ၂၀၀၂ (၆) **မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်** ၁၂၅ /၂၀၀၂ (၇)	အကြိမ် - ပထမအကြိမ် အုပ်ရေ - ၁၀၀၀ တန်ဖိုး - ( ) ကျပ်
ကွန်ပျူတာစာစီနှင့် ထပ်ဆင့်တည်းဖြတ်သူ ဆရာကြီး ဦးအောင်ချမ်း (ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိ၊ မြန်မာဂုဏ်ထူးဆောင်) မိသားစုကွန်ပျူတာ၊ စစ်တောင်းလမ်း၊ မ/ဒဂုံ။ ☎ ၅၈၀၇၂၈	**ပုံနှိပ်သူ** ဒေါ်သန်းသန်းအေး 'အောင်ဇမ္ဗူပုံနှိပ်တိုက်' ၁၅၂၊ ၂၂-လမ်း၊ (၆)ရပ်ကွက်၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၃၈၄၁၉၃၊ ၇၀၉၁၇၈
အတွင်းဖလင်ခွဲ **PERFECT (Ko Kyaw Kyaw)** 224. 38-Street, (Upper Block). Kyauktada Township. Yangon. **အဖုံးဖလင်ခွဲ** စိုးစိုး (STAR)	**ဖြန့်ချိရေး** သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ အမှတ် (၂-၃)၊ (၆၂-၆၃)၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်၊ ဒဂုံစာတိုက်။ ဖုန်း - ၃၈၃၇၅၂၊ ၀၉ ၈၀ ၂၁၆၈၀
ထုတ်ဝေသူ **ဦးကျော်ဟင်း** (မြဲ၊ ၁၉၁၀)၊ 'ယုံကြည်ချက်စာပေ' အမှတ်(၁၁၁)၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။	**စီစဉ်သူ** ရွှေမြိုင် အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ နေလကမ္ဘာအောင်သစ္စာပရိယတ္တိစာသင်တိုက် အာရလမ်း၊ မြသီတာရပ်ကွက်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်။ ဖုန်း - ၀၅၈ ၇၁၀၈၇၊ ၀၉ ၅၃၂၁၇၀၁

❑ သုံးစွဲသူများအတွက်ငဲ့ညှာ၍ အထူးနှုန်းဖြင့် ဖြန့်ဝေသည်။ ❑

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်းအမှာစကား

စာမေးပွဲဝင် အရှင်မြတ်များအနေဖြင့် ပထမကြီးတန်းကို အောင်မြင်ပြီးနောက် ဓမ္မာစရိယတန်းသို့ ကူးပြောင်းရာတွင် နည်းစနစ် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့မြဲဖြစ်သည်။ စာရေးသူကိုယ်တိုင်လည်း ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သူဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ အခက်အခဲများစွာကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ကာ ကိုယ်ချင်းစာနာဖြစ်မိပါသည်။

တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်တွင် ၎င်းအခက်အခဲများကို ပါဝင်ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် ကျမ်းစာတမ်းစောင် ရေးသားစီစဉ်မည်ဟု ရည်ရွယ်ထားခဲ့သည်မှာ ရှေးအတီကပင် ရှိခဲ့ပြီ။

ထို့ကြောင့် စာရေးသူအနေဖြင့် ၎င်းအခက်အခဲများစွာတို့ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် ဤသီလက္ခန်ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံစာအုပ်ကို ရေးသားစီစဉ် ထုတ်ဝေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာပေဟာကွက် ဖြည့်ကာစွက်

ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ ကျင်းပခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း (၅၀) ကျော်ရှိခဲ့ပြီး ထိုသို့ ကြာမြင့်ခဲ့သည့် အားလျော်စွာ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်များစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြဖူးသော်လည်း သီလက္ခန် ဒုတိယနေ့ (၄) နံပါတ် ဝစနတ္ထပြုပုံ, ပြုနည်းနှင့် ဝိဂ္ဂဟမျိုးစုံအတွက် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း သီးသန့်စုံလင်စွာ တစ်အုပ်တလေမျှ မပေါ်ထွက်ကြသေးသဖြင့် ဤသီလက္ခန်ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံသည် ပရိယတ္တိစာပေလောက၏ လိုကွက်ဟာကွက်များကို ဖြည့်စွက်ပေးရာရောက်၊ သာသနာပြုရာလည်း ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ရေးသားပုံသွင်အစီအစဉ်

၁။ သီလက္ခန် ဒုတိယနေ့ (၄) နံပါတ်အတွက် ဝိဂ္ဂဟပြုနည်း၊ ဝိဂ္ဂဟကြံဆနည်း အကျဉ်း ပါဝင်ခြင်း။

၂။ ဆရာစဉ်ဆက် လက်ကမ်းပို့ချခဲ့သည့် အာစရိယဝါဒဝိဂ္ဂဟများ၊ အဘိဓာန်ဋီကာ၊ အဘိဓာန် သူစိ၊ မောဂ္ဂလာန်၊ သဒ္ဒနီတိ၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ၊ နိရုတ္တိဒီပနီစသော သက်ဆိုင်ရာ သဒ္ဒါကျမ်းများမှလာသော ဝိဂ္ဂဟများကို အက္ခရာဝလိအတိုင်း စီစဉ်ထားခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၃။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၌ မေးဖူးပြီးသော ဝိဂ္ဂဟနှင့် ဆက္ကမျာကို သက်ဆိုင်ရာ ခုနှစ်အညွှန်းနှင့်တကွ ဖော်ပြထားခြင်းစသော အကြောင်းများကြောင့် ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲဝင် စာချ/စာသင် နှစ်ဦးလုံး အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ပန်ကြားလွှာ

ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ရာ၌ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲအမီ စီစဉ်ရခြင်း၊ ကွန်ပျူတာပရကိုယ်တိုင် မဖတ်နိုင်ခြင်း၊ စာမူအကြမ်းများ ပျောက်ဆုံး၍ အသစ်ပြန်ရေးရခြင်း၊ သတိချွတ်ယွင်းမေ့လျော့ခြင်း၊ ကျောင်းတည်ဆောက်ခြင်း၊ စာသင်တိုက်နှင့်ဓမ္မရိပ်သာ (၁၀) ရက်စခန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ဗလီဗောဓ များပြားခြင်း စသော အကြောင်းများကြောင့် ချို့ယွင်းချက်များစွာ ပါရှိပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ချို့ယွင်းချက်များ တွေ့ရှိပါက ကိုယ်တိုင်ရေးသားကျမ်းစာအလား ပြင်ဆင်ကြည့်ရှုပါရန်နှင့် အကြံပြုလိုက လိုလားစွာ လက်ခံကြိုဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤသီလက္ခန်ဝိဂ္ဂဟအဖြေစုံစာအုပ် ပြီးမြောက်အောင် စေတနာအပြည့်အဝဖြင့် ကိုယ်တိုင် စာစီ, စာပြင်ပေးခဲ့ကြသော ဆရာကြီး ဦးအောင်ချမ်း (သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ ဝိနယပါဠိပါရဂူ)၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန စာပြင်ဌာနမှ ကိုထွန်းနိုင် (အစိုးရဓမ္မာစရိယ၊ သာသနဓဇတိပါလဓမ္မာစရိယ) တို့အားငှင်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ၂၂-လမ်း၊ အောင်ဇမ္ဗူပုံနှိပ်တိုက်မိသားစုတို့အားငှင်း၊ သစ္စာမဏ္ဍိုင် စာပေတိုက်မိသားစုတို့အားငှင်း အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ဥပကာရတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင် ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။

ရွှေမြိုင်အရှင်ပဏ္ဍိတာဘိဝံသ
နေလကမ္ဘာအောင်သစ္စာပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
အာရုလမ်း၊ မြသီတာရပ်ကွက်၊
မော်လမြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်။

http://www.dhammadownload.com

မှီငြမ်းကိုးကားကျမ်းစာများ

၁။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ
၂။ သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာနိဿယ (ပခုက္ကူ+နေရင်း)
၃။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနိဿယ (မအူပူ)
၄။ ပါ၊ သီ၊ နိဘာသာဋီကာ
၅။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးပါဠိ
၆။ ပဒရူပသိဒ္ဓိ၊ ရူပသိဒ္ဓိဋီကာ
၇။ သီလက္ခန်ဋီကာသစ် / ဟောင်း
၈။ အဘိဓာန်ဋီကာ / သူစိ
၉။ မောဂ္ဂလ္လာန်၊ သဒ္ဒနီတိ
၁၀။ နိရုတ္တိဒီပနီ
၁၁။ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ
၁၂။ ဓာတွတ္ထပန်းကုံး စသောသက်ဆိုင်ရာသဒ္ဒါကျမ်းများစွာတို့ကို မှီငြမ်းကိုးကား ညှိနှိုင်းထားပါသည်။

www. … download.com

http://www.dhammadownload.com

နိဂါထ်(၄)စည်းချဉ်းအဖြေ

ဝိဂ္ဂဟကြံဆပုံအကျဉ်း

ဝိဂြိုဟ်ပြုရ, မပြုရသောပုဒ်များ

ရှင်္ဂီချာတံ နိပါတဥ္စ - ပသဂ္ဂါ လပနံ တထာ။
သဗ္ဗနာမန္တိ မေတေသု၊ န ကတော ဝိဂ္ဂဟော ဆသု -

ဟူသော နိရုတ္တိသာရမဉ္ဇူသာဂါထာနှင့် အညီ

(၁) တိသော, ပုတ္တော စသောရုင်္ဂီပုဒ်၊
(၂) ဂစ္ဆတိ ဘဝတိ စသောအချာတ်ပုဒ်၊
(၃) စ, ပိ စသော နိပါတ်ပုဒ်၊
(၄) ပ, ပရာ နိ, နီ စသော ဥပသာရပုဒ်၊
(၅) ဘောပုရိသ, ဟေသခေ စသော အာလုပ်ပုဒ်၊
(၆) သဗ္ဗ, ကတရ, ကတမ စသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်အားဖြင့် ဤခြောက်ပုဒ်တို့ကို ဝိဂြိုဟ်မပြုရပါ၊ မဆိုရပါ၊ ဤခြောက်ပုဒ်မှ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကိုသာ ဝိဂြိုဟ်ပြုရ ဆိုရပါသည်။

ဆောင်။ ။ရုင်္ဂီအာချာတ်၊ နိပါတ်ဥပသာ၊ သဗ္ဗနာမ်အလုပ်၊ ဤခြောက်ပုဒ်၊ မထုတ်ဝိဂြိုဟ်မှု။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဂြိုဟ်ဝါကျထားနည်းနှင့် နိပ္ဖန္နပုဒ်ချနည်း

အာချာတဂဏာနုရူပံ၊ ဝါကျံ ဌပေယျ ဝိဂ္ဂဟော။

နာမဂဏာဿာနုရူပံ၊ နိပ္ဖန္နံ ဌပေယျ ဗုဓော - ဟူသော နိရုတ္တိဘေဒဂါထာနှင့် အညီ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျအတွင်း အနိပ္ဖန္နအခိုက်၌ ဘူဝါဒိဂိုဏ်း၊ ရုဓာဒိဂိုဏ်း စသော အာချာတ်ဂိုဏ်း အားလျော်စွာ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျ (ဝါ) ကြိယာပုဒ်ကို ထားရသည်။

နိပ္ဖန္နပုဒ်ပြီးချရာ၌ကား ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၊ စိတ္တာဒိဂိုဏ်း စသော နာမ်ဂိုဏ်း၊ လိင်အားလျော်စွာ ချထားရာ၏။

နိပ္ဖန္နချနည်း (၂)မျိုး

(၁) သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ မည်သည့်ဝိဘတ်နှင့် ရှိစေကာမူ တစ်စုံတစ်ခုသော ကြိယာစသည်ကို မငဲ့မူ၍ ပထမာဝိဘတ်ဖြင့် ချထားခြင်းမျိုးသည် ပဒါဓိကန္တချနည်း မည်၏။

ပုံစံ။ ။(သီ၊ ၄၊ ၃၆) တွင် " မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ " ပါဠိတော်၌ ဘိက္ခုသံဃေန တတိယန္တနှင့်ရှိသောပုဒ်ကို ဘိက္ခူနံ သံဃော ဘိက္ခုသံဃောဟု ပထမန္တနှင့် ဖွင့်ခြင်းမျိုးချခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ဝိဂြိုဟ်အဓိပ္ပါယ်

ဝိဂြိုဟ်ဟူသည် "ဝိ - ဝိဘဇိတွာ ဝိဒိတံ ဝါ ဂဟာနံ ဝိဂ္ဂဟော" ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သဒ္ဒါတစ်ခု၏ ဗျုပ္ပတ်ကို သကတ်၊ ဒြပ်၊ လိင်၊ သင်္ချာ၊ ကာရက ဟူသော အနက်(၅)မျိုးဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ (ဝါ) ထင်ရှားအောင်ပြု၍ ယူခြင်းမျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဝါကျ၌ရှိသော ဝိဘတ်အတိုင်းအနက်အားလျော်စွာ ဒုတိယာ၊ တတိယာ စသော ဝိဘတ် တို့ဖြင့် ချခြင်းမျိုးသည် ဝါကျာဝဓိကန္တချနည်း မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ပုံစံ။ ။(ပါ၊ ၄၊ ၁၊ ၈၃)တွင် "မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ" ဟူသော သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗ ပါဠိတော်၌ ဘိက္ခုသံဃေနဟု တတိယန္တနှင့် ရှိသည်ကို ဘိက္ခူနံ သံဃေန၊ ဘိက္ခုသံဃေန ဟု တတိယန္တနှင့်ပင် ဖွင့်ခြင်းမျိုး၊ ချခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

(နိယံ) ပဌမန္တ ဝိဂ္ဂဟာ၊ ပဒါဝမိကန္တ။
ဒုတိယာဒျန္တ ဝိဂ္ဂဟ ဝါကျာဝမိကန္တ။ (မဟာဝိသယနိယံ)

၁။ ဗုဒ္ဓန္တောတိ ဗုဒ္ဓေါ -စသည်ဖြင့် ကိတ်ပစ္စည်း၊ ကိတ်ကြိယာပုဒ်ဖြင့် ပြုရသော သပဒဝိဂ္ဂဟာ။

၂။ ဗုဒ္ဓတီတိ ဗုဒ္ဓေါ-စသည်ဖြင့် အာချာတ်ဝိဘတ်၊ အာချာတ်ကြိယာပုဒ်ဖြင့် ပြုရသော အသပဒဝိဂ္ဂဟာဟု (၂) မျိုးရှိသည်။

ဝိဂြိုဟ်မဆိုမီ ပုဗ္ဗကိစ္စများ

ပဌမံ ကရေယျ ပဒစ္ဆေဒံ၊ သမာသာဒိံ တတော ကရေ။
သမာသတော ကတေ ပစ္ဆာ၊ အတ္ထံ နိယျာထ ပဏ္ဍိတာ။ (ဈာသ)

(နိယံ) ၁။ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျ၊ ပြုလိုလျှင်သော်၊ အစသေချာ၊ ပုဒ်ခွဲကာဖြင့်၊ အတ္ထာသတ္တိ၊ ကြည့်ရှုဘိ ပြုဘိမှန်စွာ ဝိဂြိုဟ်တည်း။

၂။ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ်၊ ပြုတုံလတ်၊ ဗျုပ္ပတ် မျှော်လေသင့်။
သဒ္ဒါဟူက၊ မကင်းရ ပဝတ္တနိမိတ်နှင့်၊
ဗျုပ္ပတ္တိမှာ၊ အရရှာ၊ ကြိယာဖြစ်လေသင့်။
ဇာတျာဒျတ္တ၊ ပဋ္ဌက၊ ပဝတ္တနိမိတ်ချင့်။

၃။ ဓာတု ပဒ၊ ပစ္စယ၊ ခွဲကြရှေးဦးစွာ။
ပုဒ်, ဓာတ်, အနက်၊ ပစ္စည်းနက်၊ နှစ်ချက်တွေ့အောင်ရှာ၊

http://www.dhammadownload.com

ချင်းတို့ငဲ့က၊ သတ္တိရ၊ ပြုကြဝိဂ္ဂြိုဟ်မှာ၊
အပဓာန၊ ပဓာန၊ ခွဲကြရှေးဦးစွာ ၊
ချင်းတို့ငဲ့က၊ သတ္တိရ၊ ပြုကြဝိဂ္ဂြိုဟ်မှာ။

၄။ ဗျုပ္ပတ္တိမှာ၊ ဆိုလိုရာ၊ နက်မှာ ထင်ရာဟော၊
ယထာ ကထဉ္စိ၊ ဗျုပ္ပတ္တိ၊ ကျမ်းရှိ ဤသဘော။

အဟိ သပ္ပံ ဆာဒေတီတိ အဟိစ္ဆတ္တံ၊ တံယေဝ အဟိစ္ဆတ္တကံ၊ ယထာ ကထဉ္စိ ဟိ ဗျုပ္ပတ္တိ ရုဠှိယာ အတ္ထနိစ္ဆယော။ (ပါစိတျာဒိယောဇနာ)

ယထာ ကထဉ္စိ ဗျုပ္ပတ္တိ၊ ရုဠှိယာ အတ္ထနိစ္ဆယော။
က္လတိ ရုဠှိပသိဒ္ဓေန၊ ဗျုပ္ပတ္တိယေန ကေနစိ။ (သဒ္ဒဘေဒစိန္တာ)

(နိယံ) ၁။ များပြားစွာလှ၊ သကတ္ထတွင် ထင်သည့်သကတ်၊ စွဲပညတ်မှု မှတ်လော အထင်ရုဠှိတည်း။
၂။ သကတ်တစ်ခု၊ အစုံများစွာ ဆက်ဆံပါလျက်၊ ထင်ရာစွဲလည်း၊ အမြဲ ဤရုဠှိပင်တည်း။ (ဘုရားကြီး)

အထက်ပါ ဂါထာ, နိယာမ်များနှင့်အညီ ဝိဂ္ဂဟသည်

(၁) ကိတ်ဝိဂ္ဂဟ၊
(၂) တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ၊
(၃) သမာသ်ဝိဂ္ဂဟအားဖြင့် သုံးမျိုးရှိရာတွင် -

၁။ ကိတ်ဝိဂ္ဂဟပြုလိုလျှင် ရှေးဦးစွာ ဓာတ်နှင့် ပစ္စည်းကွဲအောင်ခွဲရမည်။ ထို့နောက် အရ ကောက်၊ အဘိဓေယျတ္ထကို ရှုပြီး ဓာတ်၏အနက်၊ ပစ္စည်းအနက်တို့ကို တွေ့အောင် ရှာရမည်။ ဓာတ်+ပစ္စည်းတို့၏အနက်တို့ကို သိပြီးတွေ့ပြီးလျှင် ဓာတ်၏အနက် ပစ္စည်း၏အနက်တို့ကို အချင်းချင်း ငဲ့စပ်ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

သဒ္ဒါထုံးစံအရ "ဓာတုသဒ္ဒေါ ကြိယာဝါစီ၊ ပစ္စယော သာဓနဝါစကော" ဟူသော ပရိဘာသာနှင့် အညီ ဓာတ်သည် ကြိယာကိုဟော၏။ ပစ္စည်းသည် သာဓနကိုဟော၏။ ဓာတ်၏အနက်ကြိယာနှင့် ပစ္စည်း၏အနက်သာဓနတို့ အချင်းချင်းငဲ့စပ်သော်အခါ ပစ္စည်း၏အနက် ပစ္စည်း၏ အရဖြစ်သော သာဓနဓာတ်၏ အနက်ဖြစ်သောကြိယာကို ကတ္တားကံစသော သတ္တိတို့ဖြင့် ငဲ့စပ်ရလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ငဲ့စပ်ကြသော် ကတ္တုသတ္တိ၊ ကမ္မသတ္တိစသော သတ္တိအားလျော်စွာ ကတ္တုသာဓန ကမ္မသာဓန စသည်တို့ပြုရသည်။

ဥပမာပုံစံ။ ။ဗုဒ္ဓေါပုဒ်ကို ရှေးဦးစွာ ဓာတ်ပစ္စည်းခွဲလျှင် ဗုဓ+တပစ္စည်း တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓေါ-အရ ဘုရားရှင်ကို ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ဗုဓဓာတ်သည် သိခြင်းကြိယာကို ဟော၏။ တပစ္စည်းသည် ဗုဓဂမာဒိတ္တော ကတ္တရိ-ဟူသော သုတ်နှင့်အညီ မြတ်စွာဘုရားဒြပ်နက် ကတ္တုသာဓနကို ဟော၏။ ဓာတ်၏အနက်ဖြစ်သော သိခြင်းကြိယာကို ကတ္တုသတ္တိဖြင့် ငဲ့စပ်ဆက်စပ်နေ သောကြောင့် "ဗုဇ္ဈတီတိ ဗုဒ္ဓေါ"ဟု ဝိဂ္ဂြိုဟ်ဆိုရမည်။ ဓာတ်အရနှင့်ပစ္စည်းအရတို့ အရကောက်တူနေလျှင် "ဘာဝသာဓနဟူတုံက ဓာတ်ရ ပစ္စည်းတူသည်သာ"ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဘာဝသာဓန ပြုရမည်။ ဓာတ်အရနှင့် ပစ္စည်းအရတို့ ကွဲပြားနေလျှင် ကတ္တုသာဓန၊ ကမ္မသာဓန စသည်ပြု ရသည်။

၂။ တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟပြုလိုလျှင် ရှေးဦးစွာ ပုဒ်နှင့်ပစ္စည်း ကွဲပြားအောင်ခွဲရမည်။ ထို့နောက် အရ ကောက်ကို ရှု၍ ပုဒ်အနက်အရနှင့် ပစ္စည်းအနက်အရတို့ကို တွေ့အောင်ရှာရမည်။ ထို့နောက် ပုဒ်အရနှင့်ပစ္စည်းအရတို့ ငဲ့စပ်ကြသည့်အားလျော်စွာ တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟကို ပြုကြရ၏။

ဥပမာပုံစံ။ ။ဝါသိဋ္ဌော-ပုဒ်ကို ရှေးဦးစွာပုဒ်နှင့်ပစ္စည်းခွဲလျှင် ဝသိဋ္ဌပုဒ်+ဏပစ္စည်း တွေ့ရမည်။ ဝါသိဋ္ဌော-ပုဒ်အရ ဝသိဋ္ဌအမည်ရှိသော သူ၏သားကို ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ဝသိဋ္ဌပုဒ်သည် ဝသိဋ္ဌအမည်ရှိသော ဖခင်ကို ဟော၏။ ဏပစ္စည်းသည် "ဝါ ဏာပစ္စေ"

http://www.dhammadownload.com

ဟူသော ကစ္စည်းသုတ်နှင့် အပစ္စ (သား)ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်သော ဝသိဋ္ဌအမည်ရှိသော ဖခင်နှင့် ပစ္စည်းအနက်ဖြစ်သော အပစ္စ (သား) အနက်တို့ အချင်းချင်း ငဲ့စပ်ဆက်စပ်သောအခါ ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် ငဲ့စပ်ဆက်စပ် နေသာကြောင့် "ဝသိဋ္ဌဿ အပစ္စံ ဝါသိဋ္ဌော"ဟု အပစ္စတဒ္ဓိတ် ဝစနတ္ထ ပြုရမည်။

ပုဒ်အရနှင့်ပစ္စည်းအရတို့ ကွဲပြားနေလျှင် "သာမညတဒ္ဓိတ်" စသော အခြား တဒ္ဓိတ်များ ပြုရသည်။

၃။ သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ၌ကား "ဗှု ကမ် ဒိ တပ်၊ ဗ ဒွန်ထပ်၊ ခြောက်ရပ်သမာသာ" ဟူသော နိယံနှင့်အညီ သမာသ် (၆) ပါးတို့တွင် ကမ္မဓာရည်း၊ ဒိဂု၊ ဒွန်သမာသ်တို့ကို "ဒွိပဒေ တုလျာ ဓိကရဏေ ကမ္မဓာရယော၊ သင်္ချာ ပုဗ္ဗောဒိဂု၊ နာမာနံသမုစ္စယော ဒွန္ဒော" စသော သဒ္ဒါကြီး သုတ်စဉ်တို့ကို မှီး၍ ဝိဂြိုဟ်ဆိုနည်းသိနိုင်သည်။ ကြွင်းကျန်သော သမာသ် သုံးခုတို့တွင်ကား "အပဓာန၊ ပဓာန၊ ခွဲကြရှေးဦးစွာ" နိယံနှင့်အညီ အဗျယီဘောသမာသ်၌ "ဥပသဂ္ဂနိပါတပုဗ္ဗကော အဗျယီဘာဝေါ" သုတ်ကို ထောက်၍ ဥပသာရပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ် ရှေ့ရှိပြဌာန်းမှုသည် ပဓာန၊ နာမ်ပုဒ်သည် အပဓာနဖြစ်သည်။ အမာဒိတပ္ပုရိသ်သမာသ်၌ "အမာဒယော ပရပဒေဟိ" သုတ်ကို ထောက်၍ နောက်ပုဒ်သည် ပဓာန၊ ရှေ့ပုဒ်သည် အပဓာနဖြစ်သည်။ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်၌ "အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီတိ" သုတ်ကို ထောက်၍ ယ၊ တ၊ တေ၊ က္ကမ စသော အညပုဒ်သည် (အရသည်) ပဓာန၊ အာဂတသမဏစသော သမာသ်ပုဒ်သည် အပဓာန ဖြစ်သည်ကို ခွဲခြား သိပြီးလျှင် ၎င်းပဓာနပုဒ်, အပဓာနပုဒ်တို့၏ အချင်းချင်း ငဲ့စပ်ကြသည့်အားလျော်စွာ ပထမာ အဗျယီဘော၊ ဒုတိယာအဗျယီဘော၊ တပ္ပုရိသ် ပထမာဗဟုဗ္ဗီဟိစသော ဝိဂြိုဟ်ကို ပြုရသည်။

ဥပမာပုံစံ။ ။"ဘူမိဂတော" ဟူသော တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုံစံ၌ မြေသို့ သွားတတ်သူ (ပုဂ္ဂိုလ်)ကို အရ ကောက်ရသည်ဖြစ်၍ "ဂတော" ဟူသော နောက်ပုဒ်သည် ပဓာနပုဒ် ဖြစ်၍ "ဘူမိ" ဟူသော ရှေ့ပုဒ်သည် အပဓာနပုဒ်ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ထို့တွင် ဂစ္ဆတီတိ ဂတော-ဟု ကတ္တုသာဓနေ၀စနတ္ထပြုရသော ဂတောဟူသော ပဓာန နောက်ပုဒ်၊ ကတ္တုဝါစကဟူသော နောက်ပုဒ်သည် ကတ္တားကို ဟောသောကြောင့် အဝုတ္တကံကို အလိုရှိအပ်ရကား ဘူမိ-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့် ကမ္မကမ္မိအဖြစ်ဖြင့် ငဲ့စပ်လျက်ရှိသောကြောင့် "ကတ္တုသာဓနေ၊ နောက်ပုဒ်ပြ၊ ရှေ့ကပုဒ်နှင့်၊ ဒုတိယာတွဲမြဲ" ဟူသော နိယံနှင့်အညီ "ဘူမိံ ဂတော ဘူမိဂတော" ဟု ဒုတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်၀စနတ္ထ ပြုရသည်။

ဝစနာဒိဆက္ကခွဲနည်း

နိယံ။ ၁။ နိပ္ဖန္နကို "ဝစန" ဆိုလော့၊

၂။ ဝိဂြိုဟ်ဝါကျ "ဝစနတ္ထ" တည်း၊

၃။ ထိုမှ "ဟေတု" မှတ်ရှုသကတ်၊

၄။ နိပါတ်ဣတိ "ဇောတက" သိလေ၊

၅။ ဒြပ်တွေကို မှတ်လေ "ဝစနီယ"၊

၆။ ဝေဝစနကို "ဝစနီယတ္ထ" ဆိုသည်၊ ဝိဂြိုဟ်တွေ့တိုင်း ခွဲနည်းတည်း။

(တစ်နည်း)

၁။ ဝစန နိပ္ဖန်၊

၂။ ဝစနတ္ထမှာ၊ ဝါကျသာတည်း၊

၃။ သတ္တိဟေတု၊

၄။ ဣတိရှုရ ဇောတကသိ၊

၅။ ဝစနီယ - ဒြပ်၊

၆။ ဝစနီယတ်ဝယ်၊ ပရိယာယ်၊ ကြွင်းဝယ်ပုဒ်တို့မှာ။ (ရှေးနိယံ)

http://www.dhammadownload.com

အဓိပ္ပါယ်

၁။ ပုဒ်ပြီး နိပ္ဖန္နသည် "ဝစန" မည်၏။

၂။ နိပ္ဖန္န၏အနက်ဖြစ်သော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျသည် "ဝစနတ္ထ" မည်၏။

၃။ ကိတ်အရာ၌ နိပ္ဖန္န၏အကြောင်းဖြစ်သော သကတ္တကြိယာသည် "ဝစနဟေတု" မည်၏။ သမာသ်တဒ္ဓိတ် အရာ၌ အစပ်သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတုမည်၏။

၄။ သကတ္တကြိယာကို ထွန်းပြတတ်သော ဣတိသဒ္ဒါသည် "ဝစနဟေတု ဇောတက" မည်၏။

၅။ ပစ္စည်းသည်ဟောအပ်သော ဒြပ်အနက်သည် (ဝါ) အရကောက် အဘိဓေယျတ္ထ အနက်သည် ဝစနီယ မည်၏။

၆။ ဝစနီယ၏ အနက်ဖြစ်သော ပရိယာယ်ပုဒ်စုသည် ဝစနီယတ္ထမည်၏။

"ထိုမှ ဟေတုမှတ်ရှုသကတ်" ဟူသော နိယံ၌

၁။ ကိတ်ဝိဂ္ဂဟ၌ ကြိယာသကတ်ကို ဝစနဟေတုထုတ်ရသည်။

၂။ သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ, တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟတို့၌ အစပ်သမ္ဗန်ကို ဝစနဟေတုထုတ်ရသည်။

၃။ အရိန္ဒမောစသော ကိတန္တသမာသ်ဝိဂ္ဂဟ၌ အစပ်သမ္ဗန်ကြိယာသကတ်နှစ်မျိုးလုံးကို ဝစနဟေတု ထုတ်ရသည်။

မှတ်ချက်။ ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ-စသော သွတ္ထတဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟ၌ ပုဒ်အရနှင့် ပစ္စည်းအရ မကွဲပြားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစနံ ပါကော စသော ဘာဝသာဓနကိတ် ဝိဂ္ဂဟ၌ ခေါက်အရနှင့် ပစ္စည်းအရ မကွဲပြားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းဝိဂ္ဂဟတို့၌ "ဣတိသဒ္ဒါ" ကို မထည့်ရချေ။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းသွတ္ထတဒ္ဓိတ်၌ ဝိဂ္ဂဟ ဘာဝသာဓန ကိတ်ဝိဂ္ဂဟတို့၌ ဣတိသဒ္ဒါနှင့် စပ်သော ဝစနဟေတုဇောတကတို့ကို မရသဖြင့် ဝစနစသော (၄) မျိုးတို့ကိုသာ ထုတ်ရသည်ဟု မှတ်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

သမာသ်ပုံစံ။ ။မဟန္တော စ သော ပုရိသော စာတိ မဟာပုရိသော။

၁။ "မဟာပုရိသော" ဟူသော နိပ္ဖန္နပုဒ်သည် ဝစနမည်၏။

၂။ မဟန္တော စ သော ပုရိသော စ ဟူသော ဝိဂ္ဂြိုဟ်ဝါကျသည် ဝစနတ္ထမည်၏။

၃။ မြတ်သောဂုဏ်နှင့် ယောကျ်ားဒြပ်၏ ဂုဏ်ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတုမည်၏။

၄။ ကတ္တိသဒ္ဒါသည် ဝစနဟေတုဇောတကမည်၏။

၅။ မြတ်သော ယောကျ်ားဒြပ်သည် ဝစနီယမည်၏။

၆။ ဥတ္တမပုရိသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထမည်၏။

တဒ္ဓိတ်ပုံစံ။ ။သဒ္ဓါ အဿ အတ္ထီတိ သဒ္ဓေါ။

၁။ "သဒ္ဓေါ" ဟူသော နိပ္ဖန္နပုဒ်သည် ဝစနမည်၏။

၂။ "သဒ္ဓေါ အဿ အတ္ထိ" ဟူသော ဝိဂ္ဂြိုဟ်ဝါကျသည် ဝစနတ္ထမည်၏။

၃။ သဒ္ဓါနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတုမည်၏။

၄။ ကတ္တိသဒ္ဒါသည် ဝစနဟေတုဇောတကမည်၏။

၅။ သဒ္ဓါစေတသိက်ဒြပ်သည် ဝစနီယမည်၏။

၆။ ပသာဒေါ၊ သဒ္ဒဟနာစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထမည်၏။

ကိတ်ပုံစံ။ ။ဗုဇ္ဈတီတိ ဗုဒ္ဓေါ

၁။ "ဗုဒ္ဓေါ" ဟူသော နိပ္ဖန္နသည် ဝစနမည်၏။

၂။ "ဗုဇ္ဈတိ" ဟူသော ဝိဂ္ဂြိုဟ်ဝါကျသည် ဝစနတ္ထမည်၏။

၃။ သိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် (ဝါ) သိခြင်းငှာ စွမ်းဆောင်နိုင်သော ကတ္တား၏ သတ္တိသည် ဝစနဟေတု မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဣတိသဒ္ဒါသည် ဝစနပေတုဇောတကမည်၏။
၅။ ဘုရားဟူသော အနက်ဖြစ်သည် ဝစနီယမည်၏။
၆။ တထာဂတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ကမ္မသာဓနစသည်တို့၌ ကမ္မဌကြိယာကို ဝစနပေတု ထုတ်ပါ။

အမှာ။ ။ဝစနာဒိဆက္ကထုတ်ရာ၌ (၁) ဝစန၊ (၂) ဝစနတ္ထ၊ (၃) ဝစနပေတုဇောတက (၃) ပါးကား ဝိဂ္ဂဟာရလျှင် ထုတ်ရန်မခက်။ ထို့ကြောင့် နောက်ပုံစံများ၌ ဝစနပေတု၊ ဝစနီယ၊ ဝစနီယတ္ထ သုံးပါးကိုသာ အဓိကထား၍ ဖော်ပြပေတော့မည်။

http://www.dhammadownload.com

သီလက္ခန်ဝိဂ္ဂဟာအခြေစုံ

(အ)

အကတပုည။ ။ကတံ ပုညံ ယေနာတိ ကတပုညော။

န ကတပုညော အကတပုညော။ (ဋ္ဌ၊ ၃၀။ သီ၊ ဋ္ဌီ၊ သစ်၊ ၇၆)

၃။ ပဋိသေဓဗောဂုဏ်၏ ကောင်းမှုပြုဘူးသူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ ကောင်းမှုမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အကတကုသလော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ကတံ ပုညံ ကတပုညံ။

နတ္ထိ ကတပုညံ ဧတဿာတိ အကတပုညော။

၃။ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်မရှိခြင်း၏+ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

အကထံကထီ။ ။"ကထမိဒံ ကထမိဒ"န္တိ ပဝတ္တတီတိ ကထံကထာ။

ကထံကထာ ဧတဿ အတ္ထီတိ ကထံကထီ၊ (ဝိစိကိစ္ဆာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်)

န ကထံကထီ အကထံကထီ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၉)

၃။ ပဋိသေဓဗောဂုဏ်၏ ဝိစိကိစ္ဆာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဝိစိကိစ္ဆော, အသံသယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အက္ခရ။ ။တသ္မိံယေဝ နိရုဠ္ဟဘာဝေန အညတ္ထ န ခရတိ န သဉ္စရတီတိ အက္ခရံ။ (ဠ၊ ၂၂၀)

၃။ ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ ထိုစျာန်မဝင်စားနိုင်သောပုဂ္ဂလ်၌သာလျှင် ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မဖြစ်သော အမည်သညာဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်အဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း၊ အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်းဝစနဟောတု။

၅။ အဗ္ဗာယကောဟူသော သုံးခုမြောက် အမည်သညာအက္ခရာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိရုတ္တိ၊ သမညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အက္ခရစိန္တက။ ။အက္ခရံ စိန္တေန္တိ လိင်္ဂဝိဘတ္တိအာဒီဟီတိ အက္ခရစိန္တကာ။ (ဠ၊ ၃၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၈၁)

၃။ လိင်, ဝိဘတ်စသည်တို့ဖြင့် အက္ခရာကို ကြံဆည်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ အက္ခရာ၏ကြံစည်တတ်သော သဒ္ဒါဆရာတို့၏ဉာဏ်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟောတု။

၅။ သဒ္ဒါဆရာတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဒ္ဒဝိဒူ, ဗျာကရဏဝိဒူက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

အမှာ။ ။ကိတန္တသမာသ်ဝိဂ္ဂဟတို့၌ ကြိယာသကတ်, သမ္ဗန်သကတ်နှစ်မျိုးလုံးကို ဝစနဟောတု ထုတ်ရမည်။

အက္ခိ။ ။က္ခကတိ အနေနာတိ အက္ခိ။ (ဠ၊ ၂၁၉။ ဏွာဒိ၊ ၈) (၄၈-ခ၊ အစိုးရမေးပြီ)

၃။ ကြည့်ရှုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ ကြည့်ရှုကြောင်း မျက်လုံးတော်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ နယနံ နေတ္တံ လောစနံ အစ္ဆိ စက္ခုံ စသော သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အဂတိ။ ။ဂန္တဗ္ဗာတိ ဂတိ။ န ဂတိ အဂတိ။
အနနုရူပါ ဂတိ ဝါ အဂတိ။
၃။ န-ဟူသော ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ မလားအပ်မရောက်အပ်သောအမှုနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မလားအပ်, မရောက်အပ်သောအမှုကိစ္စသည် ဝစနီယ။
၆။ အဂမန်, အကတ္တဗ္ဗ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဂဒေါ။ ။အဂန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဇူတ္တာတိ အဂါရံ။ (အဂဓာတ်၊ အာရပစ္စည်း)
[ဋ္ဌ၊ ၂၂၂။ ဏွာဒိ ၁၄၆]
၁။ သွားခြင်း, ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
(တစ်နည်း) န ဂစ္ဆန္တိ အဂါ၊
အဂေ ရာတိ ဂဏှာတိတိ အဂါရံ။ (ဓာန်၊ ဋီ၊ ၂၀၆)
၃။ အခြင်ရနယ်, ဒိုင်းမြားစသော အဆောက်အဦးကို ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ အိမ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဂေဟ, အာသယ, ဃရစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဂဒေါ။ ။အဂံ ရောဂံ ဒါတိ အဝခဏ္ဍာတီတိ အဂဒေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၆၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အနာရောဂါကို ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်သည်ရင်း၊ အနာရောဂါ၏ ပိုင်းဖြတ်တတ်သောဆေးနှင့် ကမ္မ+ကမ္မီ၊ ပဟာတဗ္ဗ+ ပဟာယကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်ရင်း ဝစနဟေတု။
(တစ်နည်း) နတ္ထိ ဂဒေါ ရောဂေါ ဧတေနာတိ အဂဒေါ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အနာရောဂါမရှိခြင်း၏ ဆေးဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်း+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဆေးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘေသဇ္ဇ, ဩသဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္တ။

အဂ္ဂ။ ။အဂ္ဂတိ ကုဋိလော ဟုတွာ ဂစ္ဆတီတိ အဂ္ဂ။ (ဏွာဒိ)
၃။ ကောက်တစ်ကျစ် သွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မီးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါဝကော, အနလော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္တ။

အင်္ဂ။ ။အင်္ဂီယတိ ဉာယတိ ဖလံ ဧတေနာတိ အင်္ဂ။ (ဠ၊ ၂၄၉။ သူစိ)
(တစ်နည်း) အင်္ဂီယတေ ဉာယတေ သမုဒါယော ဧတေနာတိ အင်္ဂ၊ (အဝ်ယဝ)
(တစ်နည်း) သယံ အင်္ဂီယတိ ဂမီယတိ ဉာယတီတိ အင်္ဂ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၁။ သိမြင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ အကြောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ကာရဏံ၊ ပဒံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္တ။

အင်္ဂဇာတ။ ။အင်္ဂေ သရီရေ ဇာယတီတိ အင်္ဂဇာတံ။ (ဠ၊ ၂၄၆။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်ငင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်ဒြဗ်၏ ဖြစ်သော အင်္ဂါဇာတ်နှင့် ဠာန+ဠာနီ၊ အပေါင်းအစိတ်အားဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟောတု။
၅။ မင်းသားတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အင်္ဂပါသာဒိကာစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္တ။

အဃ။ ။အဃံယန္တိ ပါပံ ကရောန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ အဃံ။ (သူစိ)
၁။ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကို ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဆင်းရဲခြင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒုက္ခစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္တ။

http://www.dhammadownload.com

အစ္စယ။ ။အစ္စယန် သာစုမရိယာဒံ အတိက္ကမ္မ မဒ္ဒိတွာ ပဝတ္တန် အစ္စယော။
(သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၉၂)
(တစ်နည်း) အစ္စေတိ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္တတိ ဓောနာတိ ဝါ အစ္စယော။
၃။ လွန်ကျူးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကာယကံစသော အပြစ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အပရာဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အစိရူပသမ္ပန္န။ ။စိရံ ဥပသမ္ပန္နသ အဿာတိ စိရူပသမ္ပန္နော။ (ဋ၊ ၂၉၉)
န စိရူပသမ္ပန္နော အစိရူပသမ္ပန္နော။
၃။ ပဋိသေဓေသာဂုဏ်၏ ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ မကြာသေးသော သူ့ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+
ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ရဟန်းပြု၍ မကြာသောသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အစိရပဗ္ဗဇိတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အစ္ဆာဒန်။ ။အာဘုသော ဆာဒေတိ ပရိဒဟတိ ဓောနာတိ အစ္ဆာဒန်။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ လွန်စွာဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ ဝတ်ရုံခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အဝတ်အထည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိဝါသန်၊ ဝတ္ထံစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အစ္ဆရိယ။ ။အာ ဣတိ စရိယတေ အဘိနီယတေတိ အစ္ဆရိယံ။ (ဋ၊ ၄၄)
၃။ "အား" ဟူ၍ ပြုကျင့်ခြင်း၊ ဆောင်ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ အံ့ဩဘွယ်ဝတ္ထုဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အစ္ဆရာယောဂ္ဂ, အစ္ဆရာအစ္ဆေရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) အာ-ဘုသော စရိတဗ္ဗန္တိ အစ္ဆရိယံ။ (ကစ္စည်း)

http://www.dhammadownload.com

အဒ္ဓတာ။ ။ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဣမသ္မိံ ဒိဝသေ ဝါ အဒ္ဓ။ (ဣမပုဒ်+ဓွပစ္စည်း)
အဒ္ဓ ဘာဝေါ အဒ္ဓတာ။ (ဠ၊ ၂၁၀။ ကစ္စည်း)

၃။ (အဇာတသတ်မင်း သရဏဂုဏ် ဆောက်တည်ရာ) ယနေ့အချိန်ကာလ၏ (သရဏဂုဏ်ဆောက်တည်ခြင်း) ကြိယာနှင့် ကာလ+ကာလဝန္တ၊ ဂုဏေး+ ဂုဏ်အဖြစ် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟောတု။

၅။ ယနေ့အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော (သရဏဂုဏ်ဆောက်တည်ခြင်း) ကြိယာသည် ဝစနီယ။

၆။ အဒ္ဓဘာဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဈာစာရ။ ။သညမဝေလံ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္တော အာစာရော အဇ္ဈာစာရော။
(ဠ၊ ၁၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၉၀)

၃။ သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော ကမ်းအပိုင်းအခြားကို လွှမ်းမိုးနိုပ်စက်ခြင်း အဘိဘ ဝနဘောဂုဏ်၏ဖြစ်သောအကျင့်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟောတု။

၅။ လွန်ကျူးခြင်း ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝီတိက္ကမော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဇ။ ။ဣမသ္မိံ ကာလေ အဇ္ဇ။

၃။ ဣမ-အရ အာသန္နပစ္စက္ခအနက်၏ ယနေ့ဟူသော ကာလပညတ်နှင့် ကာလ+ကာလဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟောတု။

၅။ ယနေ့ဟူသော ကာလပညတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒိဝသ, အဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဈာသယ။ ။စိတ္တံ အဇ္ဈာဂန္တွာ သယတီတိ အဇ္ဈာသယော။ (ဠ၊ ၄၅)
အာရမ္မဏံ အဓိကိစ္စ သိယတိ ပဝတ္တီယတီတိ ဝါ အဇ္ဈာသယော။ (သူစိ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အာရုံကို စွဲ၍ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အလိုဆန္ဒဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာသာ, ဆန္ဒ, အာသယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဈာယက။ ။ဈာယတီတိ ဈာယကော၊ န ဈာယကော အဇ္ဈာယကော။ (ဋ၊ ၂၂၀)
၃။ ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ ဈာန်မဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း၊ ဈာန်မဝင်စားနိုင်ခြင်းကြိယာ သကတ်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ ဈာန်မဝင်စားနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဈာနဝိရဟိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဉ္ဇလိ။ ။အဉ္ဇေတိ ဘတ္တိမနေန ပကာသေတီတိ အဉ္ဇလိ။
၃။ ထင်ရှားပြခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လက်အုပ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကရပုဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အညတိတ္ထိယ။ ။တရန္တိ ဧတ္တာတိ တိတ္ထံ။ (ပကတိရေဆိပ်ရ၏) (ဋ၊ ၄၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
တိတ္ထံ ဝိယာတိ တိတ္ထံ။ (အယူဝါဒ ရ၏၊)
အညံ တိတ္ထံ အညတိတ္ထံ။ အညတိတ္ထံ ယေသံ အတ္ထီတိ အညတိတ္ထိယာ။
၃။ တစ်ပါးသော အယူဝါဒ၏တိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ မိစ္ဆာဝါဒီတိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အညလဒ္ဓိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အညာ။ ။အာဇာနီယိတ္ထ, အညာသီတိ ဝါ အညာ။ (ပါ၊ ဂံ၊ သစ်၊ ၂၊ ၁၁၀)
၃။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊

http://www.dhammadownload.com

၅။ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အရဟတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အမေ့ာ။ ။အသတိ ခေပေတိ သမုဒါယန္တိ အမော။ (ဋ္ဌ၊ ၃၆)

၃။ ကုန်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ထက်ဝက်သောလမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဒ္ဓ, ဥပဍ္ဍ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အမုယောဇနာ။ ။အမုမေဝ ယောဇနေဿတိ အမုယောဇနံ။

ယောဇနေဿ အမုံ ဝါ။ (ဋ္ဌ၊ ၃၆။သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၈၂)

အသတိ ခေပေတိ သမုဒါယန္တိတိ အမော။

၃။ ယူဇနာ၏ ထက်ဝက်နှင့် အပေါင်း+အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ယူဇနာဝက်-ယူဇနာခွဲခရီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒွိဂါဝုတမတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဋ္ဌကထာစရိယ။ ။ကထီယတိ တေယာတိ ကထာ။

အတ္ထော ကထီယတိ တေယာတိ အတ္ထကထာ။

အတ္ထဿ ကထာ အတ္ထကထာ။ သာယေဝ အဋ္ဌကထာ။

အဋ္ဌကထာယ ကာရကာ အာစရိယာ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၆၈)

၃။ အဋ္ဌကထာ၏ ကျမ်းပြုဆရာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗ+နိပ္ဖါဒက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂန္ထကာရက၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာစရိယစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အတ္တဇ္ဈာသယ။ ။အတ္တနော အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာသယော။

။အတ္တဇ္ဈာသယော အဿ အတ္ထီတိ အတ္တဇ္ဈာသယော။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အတ္တနော အဇ္ဈာသယော ဧတဿာတိ အတ္တဇ္ဈာသယော။
(ဋ္ဌ၊ ၃၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မိမိ အဇ္ဈာသယ၏ သုတ္တနိက္ခေပနှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သုတ္တနိက္ခေပဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အတ္တာသယ, သကဇ္ဈာသယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အတ္တဘာဝ။ ။ အာဟိတော အဟံမာနော ဧတ္ထာတိ အတ္တာ။ (အာ-ဒါ+တ)
အဒတိ သံသာရဒုက္ခံန္တိ အတ္တာ။ (အဒ+တ)
သုခဒုက္ခံ အဒတိ အက္ခတီတိ အတ္တာ။
ဘဝတိ အဟံမာနော ဧတ္ထာတိ ဘာဝေါ။ ဘဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒါ ဧတ္ထာတိ ဘာဝေါ၊
အတ္တာတိ ဘာဝေါ အတ္တဘာဝေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၁။ ဘာ၊ ဋီ၊ ၄၄၈)

၃။ မာန်ထောင်လွှားရာ အတ္တဟူသော ခန္ဓာကိုယ်၏ မာန်ဖြစ်ပေါ်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် သဒိသီ+သဒိသ၊ အညမညာပေက္ခစပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အတ္တဘောဟူသော ကိုယ်ခန္ဓာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာယော အာတုမာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အတ္တသန္နိယျာတန။ ။သန္နိယျာတီယတိ အပ္ပီယတိ ပရိစ္စဇီယတိ ဧတေနာတိ သန္နိယျာတနံ။
အတ္တနော သန္နိယျာတနံ အတ္တသန္နိယျာတနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၀၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၈၀)

၃။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာအပ်နှင်းခြင်း, စွန့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်ဒင်း၊ မိမိကိုယ်၏+ကောင်းစွာအပ်နှင်းအပ်, စွန့်အပ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဒြဗ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဒင်း ဝစနဟောတု။

၅။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အတ္တပရိစ္စဇန၊ ဒေဟာသန္နိယျာတန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အတ္တ။ ။အာဟိတော အဟံမာနော ဧတ္ထာတိ အတ္တာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ငါဟူသောမာန်ကို သွင်းဆောင်ခြင်းကြိယာသည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထိုသွင်းယူအပ်ရာ ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။ (ထိုသို့ပင် ရပါသော်လည်း ဘုရားရှင်ခန္ဓာကိုယ်သည် မာန်မာနကို သွင်းဆောင်ရာမဟုတ်သောကြောင့် အတွင်းရှဋ္ဌိ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းဖြင့် ရ၏)
၆။ အတ္တဘာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သံသာရဒုက္ခံ အဒတိ ဘက္ခတီတိ အတ္တာ - ဟုလည်း ပြုပါ။ ဤဝိဂ္ဂဟာအရ မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်ခန္ဓာဖြစ်ကို တိုက်ရိုက်ရနိုင်ပါသည်။)

အတ္ထ။ ။ဟေတာနုသာရေန အရီယတိ အဓိဂမီယတီတိ အတ္ထော။ (အရ၊ တ) ဟေတာနုရူပံ အသတိ ဘဝတီတိ ဝါ အတ္ထော။ (ဌ၊ ၂၁။ ဟေတုဖလ)
၃။ အကြောင်းသို့ အစဉ်လျှောက်၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကျိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဟေတုဖလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ကာရဏေန အရီယတိ ပဝတ္တီယတီတိ အတ္ထော။
၃။ အကြောင်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊

(တစ်နည်း) အရီယတေ အဝဂမီယတေတိ အတ္ထော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ (သုတ္တန်ဒေသနာ၏) အကြောင်းဝတ္ထုသည် ဝစနီယ။
၆။ သုတ္တန်ဒေသနာဝတ္ထု၊ ကာရဏံစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။ (ဤနောက်ဆုံးနည်းသည် အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကောဟူသော ပုဒ်မှ အတ္ထသဒ္ဒါအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ဋ-၅၀)

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အတ္ထိယတေ ကင်္ခီယတေတိ အတ္ထော။
၃။ အလိုရှိခြင်းကြိယာသည် ဝစနဟောတု။
၅။ အလိုရှိအပ်သောဝတ္ထုသည် ဝစနီယ။
၆။ ကင်္ခိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

အတိထိ။ ။အတန္တိ ဂစ္ဆန္တီတိ အတိထိ။
၃။ သွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဧည့်သည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဂန္တုက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဈုပ္ပတ္တိက။ ။အတ္တသာ ဥပ္ပတ္တိ အတ္တုပ္ပတ္တိ အဇ္ဈုပ္ပတ္တိ၊
အဇ္ဈုပ္ပတ္တိ အဿ အတ္ထီတိ အဇ္ဈုပ္ပတ္တိကော။ (ဋ္ဌ၊ ၅၀။ သိ၊ ဋ္ဌိ၊ သစ်)
(တစ်နည်း) အတ္တုပ္ပတ္တိယော အဇ္ဈုပ္ပတ္တိကော။ (ပခုက္က၊ ၃၀၈)
၃။ ဒေသနာအကြောင်းဝတ္ထု၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏သုတ္တနိက္ခေပနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ထားခြင်း သုတ္တနိက္ခေပဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ထားအပ်သော သုတ်ဒေသနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကာရဏုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထုပ္ပတ္တိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ၊

အတုဋ္ဌ။ ။တောသန္တ တုဋ္ဌော။ နတ္ထိ တုဋ္ဌော တေသန္တိ အတုဋ္ဌာ။ (ဋ္ဌ၊ ၅၂)
(တစ်နည်း) တုသန္တီတိ တုဋ္ဌာ၊ န တုဋ္ဌာ အတုဋ္ဌာ။
၁။ န-ဟူသော ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ မနှစ်သက်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့်စပ်သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မနှစ်သက်အပ်သောဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အသောမနဿိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အဒ္ဓါနဂမနံ။ ။အဒ္ဓါနံ အယနံ အဒ္ဓါနံ၊ ဂစ္ဆိယတေ ဂမနံ။ အဒ္ဓါနဿ ဂမနံ အဒ္ဓါနဂမနံ။

၃။ အဓွန့်ရှည်သောခရီး၏ ကြွသွားတော်မူခြင်းကြိယာနှင့်ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အဓွန့်ရှည်သော ခရီးသို့ ကြွတော်မူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒီဃဂမနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဓိက။ ။အဓိ ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ အဓိကော။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ပိုလွန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လွန်ကဲခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ အတိရေက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဓိဂတမဂ္ဂိ။ ။အဓိဂတော မဂ္ဂေါ ယေတိ ဖလဋ္ဌေဟိတိ အဓိဂတမဂ္ဂါ။
(ဋ္ဌ၊ ၂၀၄။ ဘာ၊ ဋီ၊ ၂၂၈)

၃။ ရအပ်ပြီးသော မဂ်၏ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ လဘိတမဂ္ဂါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္န။ ။ဖလံ ဓာရေတီတိ ဓိစ္စံ။ (ဓာ/ဓရ+ရိစ္စ)
နတ္ထိ ဓိစ္စံ ဧတဿာတိ အဓိစ္စော။
အဓိစ္စော ဟုတွာ သမုပ္ပန္နော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၀၈။ ဘာ၊ ဋီ၊ ၂၊ ၁၂၂)
(အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်သော အတ္တလောက ရှ၏)
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နောတိ ဒဿနံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ။

၃။ အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်သော အတ္တလောက၏+အယူဝါဒနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အကြောင်းမရှိဘဲ အတ္တလောကဖြစ်၏ဟူသော အယူဝါဒသည် ဝစနီယ။
၆။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ စသော ပရိယာယ်များသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဓိစ္စော။ ။အဓိပ္ပိယတော ဂ္ဂုဏ္ဏိယတေတိ အဓိပ္ပေတံ။ (သဒ္ဒနီတိ)
၃။ အလိုရှိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မဟာသိဝမထေရ် ဆိုအပ်သော "အသမ္မောဟ"ဟု ဆိုအပ်သော အကြီးအမှူးရှိသော စကားဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အာကင်္ခိတံ အဓိပ္ပါယံ အဘိစ္ဆိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဓိဝစနံ။ ။ပသိဒ္ဓံ ဝစနန္တိ အဓိဝစနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၀၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
(တစ်နည်း)အဓိကံ ဝစနံ အဓိဝစနံ။
အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ ဝစနံ အဓိဝစနံ။
အဓိ ပကာသနံ ဝစနံ အဓိဝစနံ။
၃။ ပသိဒ္ဓသောဂုဏ်၏ ကာရဏသဒ္ဒါနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ ကာရဏသဒ္ဒါသည် ဝစနီယ၊
၆။ ပသိဒ္ဓဝစနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ယထာဘုစ္စံ ဂုဏံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ ဝစနန္တိ အဓိဝစနံ။
(သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မဖောက်ပြန်သောဂုဏ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း၏+ ကာရဏသဒ္ဒါနှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

အနညသတ္ထုကော။ ။နတ္ထိ အညော သတ္ထာ ဧတဿာတိ အနညသတ္ထုကော။ (မအူ)
(တစ်နည်း) အညော သတ္ထာ အညသတ္ထာ။
နတ္ထိ အညသတ္ထာ ဧတဿာတိ အနညသတ္ထုကော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၀။ ဘာဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အခြားသော ကိုးကွယ်ရာမရှိခြင်း၏ ဉပါသကာဒြဗ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဉပါသကာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနညနာထော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အန္တရ။ ။(ဘယမန္တရတော ဇာတံ-ပါဠိမှ)

အန္တတိ ဗန္ဓတီတိ အန္တရံ။

၃။ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နှောင်ဖွဲ့တတ်သောစိတ်၊ (ဝါ) အတွင်းအရပ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ စိတ္တ၊ အဗ္ဘန္တရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနတ္တမန။ ။အတ္တနော မနော အတ္တမနော။

နတ္ထိ အတ္တမနော ဧတေသန္တိ အနတ္တမနာ။ (ဠ၊ ၅၂)

၃။ မိမိစိတ် မရှိခြင်းဟူသော အဘာဝဘောဂုဏ်၏ အမျက်ထွက်သူတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ နိဿိတ+နိဿယအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမျက်ထွက်သူတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနတ္တစိတ္တာ၊ အသကမနာ၊ အတုဋ္ဌစိတ္တာစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနပေက္ခ။ ။အပေက္ခနံ အပေက္ခာ။

နတ္ထိ အပေက္ခာ ယဿာတိ အနပေက္ခော။ (ဠ၊ ၁၈၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ငဲ့ကွက်မှုမရှိခြင်း၏ ၄က်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ ၄က်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဝိဟာဂေါ်၊ ပက္ခိ၊ ဒွိဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနဝယော။ ။ဝယတီတိ ဝယော။ န ဝယော အဝယော။

န အဝယော အနဝယော။ (ဌ၊ ၂၂၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့ကို အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးပါးလုံးတွင် တစ်စုံတစ်ခုခြင်းမျှ မပင်ပမ်းတွန့်ဆုတ်သည်ဖြစ်၍ ဆောင်နိုင်သမျှ ဖြည့်ကျင့်နိုင်မှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်၏ န ဟူသော အရ အဘာဝဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ အမ္ဗဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အနဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။ပဋိသေဓ နှစ်ချက်ဆင့် ပကတိအနက်ဖွင့်သတည်း။

အနာကိဏ္ဏ။ ။အာကိရဏံ အာကိဏ္ဏံ။

နတ္ထိ အာကိဏ္ဏံ ယဿာတိ အနာကိဏ္ဏံ။ (ဌ၊ ၁၈၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(တစ်နည်း) အာကိရတီတိ အာကိဏ္ဏံ။ န အာကိဏ္ဏံ အနာကိဏ္ဏံ။

၃။ ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ရောပြွမ်းခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း-ရောပြွမ်းခြင်းရှိသော ကျောင်းနှင့်)

၅။ လူ၊ ရဟန်းတို့ ရောပြွမ်းမှုမရှိဘဲ ကင်းဆိတ်သောကျောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝိဝိတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနာသဝ။ ။နတ္ထိ အာသဝါ ဧတဿာတိ အနာသဝေါ။ (ဌ၊ ၁၁)

၃။ အာသဝေါလေးတန်မရှိခြင်းဟူသော အဘာဝဂုဏ်၏ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခီဏာသဝေါ၊ နိက္ကိလေသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနိဒဿန။ ။နိဒဿီယတေတိ နိဒဿနံ။ န နိဒဿနံ အနိဒဿနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၃၂၅)
(တစ်နည်း) နိဒဿီယတိ အနေနာတိ နိဒဿနံ။
နတ္ထိ နိဒဿနံ ယဿာတိ အနိဒဿနံ။
၃။ အဘာဝဘောဂုဏ်၏ ညွှန်ပြရန် ဥပမာမရှိသော နိဗ္ဗာန်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အစက္ခုဝိညေယျံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနိယျာနိကတ္တံ။ ။ဒုဂ္ဂတိသော သံသာရတော စ နိယျာတိ ဓောနာတိ နိယျာနံ၊
နိယျာနံ အရဟတီတိ နိယျာနိကာ၊
နိယျာနေ နိယုတ္တာတိ ဝါ နိယျာနိကာ။
နိယျာနံ ဖလဘူတံ ဓေတိဿာတိ ဝါ နိယျာနိကာ။
ဝဇိဒုစ္စရိတကိလေသတော နိယျာတီတိ ဝါ နိယျာနိကာ။
(ဋ္ဌ၊ ၈၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၃၆၆)
န နိယျာနိကာ အနိယျာနိကာ။
အနိယျာနိကာယ ဘာဝေါ အနိယျာနိကတ္တံ။ (သီ၊ နိ၊ သစ်)
၃။ သမ္မပ္ပလာပဝိရတိ မရှိခြင်း၏+ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝစီဒုစရိုက် စေတနာနှင့် ဂုဏေး+ဂုဏ်၊ အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သမ္မပ္ပလာပဝစီဒုစရိုက် စေတနာသည် ဝစနီယ။
၆။ အနိယျာနိကဘာဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အနုစ္ဆဝိက॥ ။ဆဝိယာ အနုရူပါနိ အနုစ္ဆဝိကာနိ။ (ဋ၊ ၁၆၃)

၃။ အရေ၏ လျောက်ပတ်ကုန်သော အဝတ်တို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရေအားလျောက်ပတ်ကုန်သော အဝတ်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနုလောမိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုညာတပဋိညာတော။ ။အနုညာယတေတိ အနုညာတော။ (ဋ၊ ၂၂၁)

ပဋိဇာနာတီတိ ပဋိညာတော။

အနုညာတော စ သော ပဋိညာတော စာတိ အနုညာတပဋိညာတော။

၃။ ဆရာက ခွင့်ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဘောဂုဏ်၏ မိမိကိုယ်တိုင် ဝန်ခံတတ်သော အမ္ဗဋ္ဌနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆရာကလည်း ခွင့်ပြုအပ်၊ မိမိကလည်း ဝန်ခံတတ်သော အမ္ဗဋ္ဌဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနုညာတဗ္ဗပဋိညာတဗ္ဗ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုဒိသာ။ ။ဒိသာနံ အနုရူပါ အနုဒိသာ။

၃။ အရပ်မျက်နှာတို့၏ လျော်သောအထောင့်အရပ်တို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အထောင့်အရပ်တို့သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝိဒိသာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုနာဓိက။ ။ဦနံ စ အဓိကံ စ ဦနာဓိကံ။

နတ္ထိ ဦနာဓိကံ ဧတိဿာတိ အနုနာဓိကာ။ (ဒေသနာ) (ဋ၊၁၆၀။ ဘာ၊ ၃)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အယုတ်အလွန် မရှိခြင်း၏ဒေသနာတော်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒေသနာတော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိပုဏ္ဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုတ္တရ။ ။နတ္ထိ ဥတ္တရော ယဿာတိ အနုတ္တရော။ (ဠ၊ ၂၁၉)

၃။ မိမိထက်လွန်သော မင်္ဂမရှိခြင်းအဘာဝ၏ အရိယမင်္ဂနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မိမိထက်လွန်သော မင်္ဂမရှိသော အရိယမင်္ဂဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနုတ္တမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုပဝဇ္ဇော။ ။ဥပဝဒိတဗ္ဗောတိ ဥပဝဇ္ဇော။ န ဥပဝဇ္ဇော အနုပဝဇ္ဇော။ (ဠ၊ ၇၀)

၃။ စွပ်စွဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ စွပ်စွဲခြင်းကို မထိုက်သော ဥစ္စာရှင်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဒဏ္ဍာရဟော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုမတိ။ ။မနသာ ဇာနနာ မတိ။ အနုရူပါ မတိ အနုမတိ။ (ဠ၊ ၆)

၃။ အနုရူပဘောဂုဏ်၏ သိခြင်းကြိယာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လျှောက်ပတ်စွာ သိခြင်းကြိယာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနုဇာနနာ၊ အနုညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုမာန။ ။အနုမေယျံ အနုမိနောတီတိ အနုမာနံ။ (ဠ၊ ၁၅၈)

၃။ မှန်းဆ၍သိအပ်သည်ကို မှန်းဆ၍သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အနုမာနဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိကပ္ပဉာဏ် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အနုမောဒနာ။ ။အနုမောဒေန္တိ ဧတာယာတိ အနုမောဒနာ။

၃။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း အနုမောဒနာစကားသည် ဝစနီယ။

၆။ အနုမောဒနကထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနုသာသန။ ။အနုသာသန္တိ ဧတ္တာတိ အနုသာသနံ။ (ဠ၊ ၂၂၈)

၃။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တရားဆုံးဖြတ်ရာဌာနသည် ဝစနီယ။

၆။ သန္ထာဂါရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အနေဇံ။ ။နတ္ထိ ဧဇာ ဧတသ္မိန္တိ အနေဇံ။ (ဠ၊ ၂၀၅)

၃။ တဏှာမရှိခြင်း၏အရိယာဖိုလ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရိယာဖိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိတ္တဏှံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အန္တရာယော။ ။စုတိပဋိသန္ဓာနံ အန္တရေ အယတီတိ အန္တရာယော။ (ဠ၊ ၅၂။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏အကြား၌ ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အကြားဒြဗ်၏ဖြစ်သော အန္တရာယ်နှင့် ဌာန+ဌာနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ အန္တရာယ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပစ္စူဟော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) တံ တံ သမ္ပတ္တိယာ ဝိဗန္ဓနဝသေန သတ္တသန္တာနဿ အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ အန္တရာယော။ (ဋီ၊ သစ်)

၃။ သတ္တဝါသန္တာန်၏အလယ်၌ ရောက်လာခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊

http://www.dhammadownload.com

၅။ အန္တရာယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ပစ္စုပ္ပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အန္တရိတံ။ ။အန္တရီယတေတိ အန္တရိတံ။ (ဋ္ဌ၊ ရျ။ ဘာ၊ ဋ္ဌိ)
၃။ ခြားကွယ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ မှသားသည် ခြားကွယ်အပ်သော သစ္စာဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အသစ္စသန္တော ဗျာဝဓာန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အန္တ။ ။စက္ခုနာ အမတိ ရုဇ္ဈတီတိ အန္တော။
(တစ်နည်း) အနတိ ဇီဝတိ ဓေဝနာတိ အန္တော။ (ဋ္ဌ၊ ၄၃။ ဏွာဒိ)
၃။ နာကျင်ခြင်း ကြိယာသကတ် (ဝါ) အသက်မွေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ သူကန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အစက္ခုက ကာဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အန္န။ ။အဒီယတေ ဘက္ခီယတေတိ အန္နံ။ (မှာန်၊ ဋ္ဌိ)
၃။ စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ စားအပ်သော ထမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဘတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပဒေသ။ ။အပဒိဿတေ ဓေဟီတိ အပဒေသာနိ။
၃။ ညွှန်ပြခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ရုပ်အဆင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အပဒိသာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပရနေယျော။ ။ပရေဟိ အနေယျော အပရနေယျော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၅၈)
၃။ သူတစ်ပါးတို့၏ မသိစေအပ်သော မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သူတစ်ပါးတို့က မသိစေအပ်သော (မိမိဘာသာထိုးထွင်းသိသော) မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အပရပ္ပေယျော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဂ္ဂ။ ။အဇတိ သေဋ္ဌဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ အဂ္ဂေါ။ (ဋ၊ ၁၄၁)

(တစ်နည်း) အဇတိ ဂစ္ဆတိ သေဋ္ဌဘာဝန္တိ အဂ္ဂေါ။ (မောဂ်)

၃။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်သော (သာဝက) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သေဋ္ဌ၊ ဥတ္တမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပတီတ။ ။ပတီယန္တေတိ ပတီတာ။

န ပတီတာ အပ္ပတီတာ။ (ဋ၊ ၅၂)

၃။ န-ဟူသော ပဋိသေဓဝေါဟာရဂုဏ်၏ မနှစ်သက်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ မနှစ်သက်ခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အတုဋ္ဌ၊ အသောမနဿိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပိစ္ဆ။ ။အပ္ပါ ဣစ္ဆာ ယဿ အတ္ထီတိ အပ္ပိစ္ဆော။

နတ္ထိ ဣစ္ဆာ ယဿာတိ ဝါ အပ္ပိစ္ဆော။

၃။ နည်းပါးသောအလို၏ ဘိက္ခုသံယာနှင့် (တစ်နည်း) အလိုဆိုးမရှိခြင်း၏ ဘိက္ခုသံယာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်ဖြစ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလိုဆိုးမရှိသော (ရဟန်းသံဃာ) ရဟန်းအပေါင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိလ္လောဘော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အပ္ပနိဂ္ဃောသ။ ။အပ္ပေါ နိဂ္ဃောသော ဧတ္ထာတိ အပ္ပနိဂ္ဃောသော။,
နတ္ထိ နိဂ္ဃောသော ဧတ္ထာတိ ဝါ အပ္ပနိဂ္ဃောသော။

၃။ နည်းသောမြို့ရွာတွန်သံ၏ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာနှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နည်းသောမြို့ရွာတွန်သံရှိသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိဿဒ္ဒေါ ပရိတ္တနိဂ္ဃောသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပရန္တကပ္ပိက။ ။အပရန္တံ ကပ္ပေန္တီတိ အပရန္တကပ္ပိကာ။
(ဋ္ဌ၊ ၁၀၉။ ဋ္ဌ-အဖွင့်၊ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ နောက်အနာဂတ်အဖို့အစု၏ ကြံဆတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်အဘို့အစုကို ကြံဆခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု၊

၅။ အနာဂတ်အဘို့ကို ကြံဆတတ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အနာဂတကောဋ္ဌာသ ကပ္ပိကာ, အပရကောဋ္ဌာသတက္ကိကာ စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပရပ္ပစ္စယ။ ။အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကရဏေ ပရော ပစ္စယော ယဿာတိ ပရပ္ပစ္စယော။
န ပရပ္ပစ္စယော အပရပ္ပစ္စယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၉၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၃၆၇)

၃။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌ မိမိမှတစ်ပါးသော ယုံကြည်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိခြင်း၏ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနညပစ္စယော, အရဟတ္တသစ္ဆိကတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အရဟတ္တဖလသင်္ခါတရဏော ပရော ပစ္စယော ယဿာတိ ပရပစ္စယော၊
န ပရပစ္စယော အပရပ္ပစ္စယော။ (ဘာ၊ ဋီ)
[အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌ အခြားသူ ဟူသော ယုံကြည်စရာ မရှိသူ]

အပရာဓ။ ။အပရဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ အပရာဓော။ (ဌ၊ ၂၁၁။ ဓာန်၊ ဋီ။ သိ၊ ဋီ၊ သံစ်)
၃။ ပြစ်မှားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ မိဘစသည်ကို ပြစ်မှားကြောင်း အကုသိုလ်အပြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အစ္စယ၊ ဒေါသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပရဏ္ဍ။ ။အပရသ္မိံ ဒိဝသေ အပရဏ္ဍ။ (ဌ၊ ၇၉)
၃။ အနာဂတ်ဟူသော ပရအနက်၏ နေ့ဒြပ်နှင့် (မနက်ဖန်ဟူသော ကာလ ပညတ်နှင့်) ကာလ+ကာလဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မနက်ဖန်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သွေ၊ သုဝေ၊ ဒုတိယဒိဝသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပံ။ ။အပေသိ ဤသကမတ္တံ အဂမာသီတိ အပ္ပံ။ (ဌ၊ ၅၅။ သူစိ) -
၃။ အနည်းငယ်မျှသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အနည်းငယ်သောဝတ္ထုဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခုဒ္ဒက၊ ဤသက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပစ္စက္ခ။ ။အက္ခာနံ ပတိ ပစ္စက္ခံ။ န ပစ္စက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခံ။ (ဌ၊ ၄၅)
၃။ နဟူသော ပဋိသေဓဘောဂဏ်၏ ဣန္ဒြေတို့၏ ရှေးရှုမဟုတ်သော တရားနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု၊

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကုန်သွေတို့၏ ရှေးရှုမဟုတ်သောတရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အတိန္ဒြိယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပရိဟီနဇ္ဈာန။ ။ပရိဟီယတီတိ ပရိဟီနံ။

န ပရိဟီနံ အပရိဟီနံ။

ပစ္စနီကဓမ္မေ ဈာပေတီတိ ဈာနံ။

အပရိဟီနံ ဈာနံ ဧတဿာတိ အပရိဟီနဇ္ဈာနော။ (ဌ၊ ၁၀၉)

၃။ မယုတ်လျော့သောဈာန်၏ ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော၊ သံ+သာမိ၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်ကား ဝစနီယ။

၆။ ပရိပုဏ္ဏဇ္ဈာနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပဝတ္တိ။ ။ န ပဝတ္တတိ တဒုဘယံ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ ဝါ အပ္ပဝတ္တိ။

(ဌ၊ ၂၀၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဒုက္ခသမုဒယ နှစ်ပါးစုံတို့၏+မှ ဖြစ်ခြင်း၏+နိဗ္ဗာန်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော၊ အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နိဗ္ဗာန်သည် ဝစနီယ။

၆။ အသင်္ခတ, မောက္ခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပသာဝဇ္ဇ။ ။သဟ အဝဇ္ဇေန ယော ဝတ္တတီတိ သာဝဇ္ဇော။

အပ္ပေါ သာဝဇ္ဇော အပ္ပသာဝဇ္ဇော။ (ဌ၊ ၆၈)

၃။ အပ္ပကဘောဂဏ်၏ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ အပြစ်နည်းသော/ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ ထောကသာဝဇ္ဇော, အနဝဇ္ဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အဝသေက။ ။အဝသိဥ္စိယတေတိ အဝသေကော။ (ဠ၊ ၁၂၉)

၃။ အောက်သို့ သွန်းလောင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အောက်သို့ စီးထွက်သော လျှံကျသော ဆီဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဩသေကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပါပပုရေက္ခာရ။ ။န ပါပါ အပါပါ။

ပုရေ ကရောတီတိ ပုရေက္ခာရော။ (ဠ၊ ၂၅၅)

အပါပေ ပုရေက္ခာရော အပါပပုရေက္ခာရော။

(တစ်နည်း) ပါပံ ပုရေက္ခရော ပါပပုရေက္ခာရော။

န ပါပပုရေက္ခာရော အပါပပုရေက္ခာရော။

၃။ မကောင်းမှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာတရားတို့၏ ရှေ့သွားပြု တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကမ္မ+ကမ္မီ-ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

(တစ်နည်း) န-ဟူသော ပဋိသေဓဘောဂုဏ်၏ ယုတ်မာသော အကျိုးမဲ့ကို ရှေ့သွားမပြုတတ်သော သူနှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ လောကုတ္တရာတရားကို ရှေ့သွားပြုတတ်သူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နဝလောကုတ္တရပုရေက္ခာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပါယမုခ။ ။အပေတိ အပဂစ္ဆတီတိ အပါယာ။

မုနာတိ ဗန္ဓတိ ဓောနာတိ မုခံ။ မုခံ ဝိယာတိ မုခံ။

အပါယာယ မုခါနိ အပါယမုခါနိ။

၃။ ကင်းကွာသော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါတို့၏ ဝင်ရောက်ကြောင်း အပေါက်ဝတို့နှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အပေတိ ဧတေဟီတိ အပါယာ။
အပါယာ ဧဝ မုခါနိ အပါယမုခါနိ။

၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါကင်းကွာ (ပျက်စီး) ကြောင်း၏ အပေါက်ဝတို့နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါကင်းကွာကြောင်းဟူသော အပေါက်ဝဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိနာသမုခါနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အပ္ပါဗာဓ။ ။အာ-အာဘုသော ဗာဓတီတိ အာဗာဓော၊
အာဗာဓဿ အဘာဝေါ အပ္ပါဗာဓံ။

၃။ ပြင်းထန်သော အနာ၏ အဘာဝဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း၊ (ဝါ) အဘာဝဘောဂုဏ်၏ ပြင်းထန်သောအနာမရှိခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြင်းထန်သော ရောဂါအနာ မရှိခြင်းဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အနာဗာဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဇ္ဈ။ ။အဝတိ သတ္တေ ရက္ခတီတိ အဇ္ဈ။ (ဏွာဒိ)
၃။ သတ္တဝါတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ မိုးတိမ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ မေဃ၊ ဝလာဟက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဗြဟ္မစရိယ။ ။စရိတဗ္ဗန္တိ စရိယံ။ (ဌ၊ ရာ)
အဗြဟ္မာနံ စရိယံ အဗြဟ္မစရိယံ။

(တစ်နည်း) အဗြဟ္မေဟိ စရိယံ အဗြဟ္မစရိယံ။
(တစ်နည်း) အဗြဟ္မံ စရိတံ အဗြဟ္မစရိယံ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ မမြတ်သူတို့၏ (မမြတ်ခြင်း၏) အကျင့် (မေထုန်အကျင့်)နှင့် သာမီ+သံ၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မမြတ်သူတို့၏ (တို့သည်၊ မမြတ်သော) မေထုန်အကျင့်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဟီနစရိယ, မေထုနဓမ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိဇ္ဈာ။ ။အဘိဇ္ဈာယတိ ဂိဇ္ဈတိ အဘိကခ်တိ တောယာတိ အဘိဇ္ဈာ။ (ဓာန်၊ ၃၀)
၃။ အလွန်အလိုရှိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ တဏှာလောဘသည် ဝစနီယ။
၆။ တဏှာ၊ တသိဏာ၊ ဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိညာ။ ။အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန ဇာနာတီတိ အဘိညာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၆)
၃။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ထူးသောဉာဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိသေသဉာဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိညာတ။ ။အဘိညာယတေတိ အဘိညာတံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၄)
၃။ အလွန်သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အလွန်သိအပ်သော အမျိုးဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါကဋ၊ ဝိဿုတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိသိတ္တ။ ။အဘိသဉ္စိယိံသူတိ အဘိသိတ္တော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၈)
၃။ အဘိသိက်ရေသွန်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မင်းဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အဘိသိတ္တရာဇာ၊ သကျာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အဘိလာပေါ။ ။အဘိလပတီတိ အဘိလာပေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၅၀။ ဘာ၊ ဋီ)

၃။ အနက်သို့ ရှေးရှုပြောဆိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အနက်သို့ ရှေ့ရှုပြောဆိုအပ်သော လောကဝေါဟာရသဒ္ဒါသည် ဝစနီယ။

၆။ လောကဝေါဟာရဝစန် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိသမယ။ ။အဘိသမေတိ, ဧတေန ဝါ အဘိသမေန္တီတိ အဘိသမယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၊ သိကြောင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဋိဝေဓ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ။ ။အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတ္ထ, အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတီတိ ဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၆၄)

၃။ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ မြတ်စွာဘုရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ တထာဂတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘိညာတာ။ ။အမုစန္ဒာဒိနာ ကေနစိ သညာဏေန ဉာတာတိ အဘိညာတာ။ (ဋ္ဌ၊၁၈)

၃။ လထက်ဝက်စသော တစ်စုံတစ်ခုသော အမှတ်အသား၏ သိအပ်သောညဥ့်တို့နှင့် လက္ခဏာ+လက္ချအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်ဒြဗ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ညဥ့်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဘိလက္ခိတာ၊ အဘိသညာတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဘောဇနေယျ။ ။ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနေယျံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၈။ သံ၊ ဋ္ဌ)

န ဘောဇနေယျံ အဘောဇနေယျံ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အဘာဝဘောဂုဏ်၏+သုံးဆောင်အပ်သော ဘောဇဉ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) ဘောဇနံ အရဟာတီတိ ဘောဇနေယျံ။

န ဘောဇနေယျံ အဘောဇနေယျံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အဘာဝဘောဂုဏ်၏+သုံးဆောင်ထိုက်သော ဘောဇဉ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မသုံးဆောင်အပ် မသုံးဆောင်ထိုက်သော ဘောဇဉ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အမစ္စ။ ။အမာ သဟ ဘဝတီတိ အမစ္စော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၂)

၃။ မင်းနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဟာမတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အမ္ဗလဋ္ဌိကာ။ ။ဖလကာမေဟိ ဇနေဟိ အမီယတိ ဂမီယတီတိ အမ္ဗော။

လဋ္ဌတိ တရုဏော ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ လဋ္ဌိကာ။

လဋ္ဌိကာ အမ္ဗော အမ္ဗလဋ္ဌိကာ၊ (ဝိသေသနပုဗ္ဗပဒ)

အမ္ဗလဋ္ဌိကာယ အဝိဒူရေ ဘဝါ အမ္ဗလဋ္ဌိကာ။ (ဋ္ဌ၊ ၄၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ နုပျိုသော သရက်ပင်၏ မနီးမဝေး၌တည်သောဥယျာဉ်နှင့်ဂုဏေး+ဂုဏ်၊ သမီပီ+သမီပအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၄။ မနီးမဝေး၌တည်ရှိသော သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၅။ တရုဏအမ္ဗိကာ, စူဋလဋ္ဌိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အယျ။ ။အယျိတဗ္ဗော ဉပဂန္တဗ္ဗောတိ အယျော။

၃။ ဆည်းကပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အရှင်မြတ် (အရှင်သခင်)ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဒ္ဒန္တ၊ ဘန္တေ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရည။ ။အရီယတေ ဂမျတေတိ အရည်။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ သွားခြင်း, ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ တောအုပ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ကာနနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရဏိ။ ။အရီယတိ ဂမိယတီတိ အရဏိ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၄၀။ ဏွာဒိ)
၃။ ရောက်ခြင်း, မီးကူးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ မီးပွတ်ခုံဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ နိမန္ထဒါရု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရဟတ္တ။ ။ပူဇာဝိသေသံ အရဟတီတိ အရဟာ။
အရဟတော ဘာဝေါ အရဟတ္တံ။ (ဘာဝေ တ္တပစ္စယော၊ န္တလောပေါ - သူစိ) (ဋ္ဌ၊ ၁၁၊ ၁၁၆)
၃။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ဖြစ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် သာမီ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရဟံ။ ။ပူဇာဝိသေသံ ပဂ္ဂဟိတံ အရဟတီတိ အရဟံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ပူဇော်အထူးကို ခံခြင်းငှါထိုက်တန်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။
မှတ်ချက်။ ။ အခြားနည်းများစွာ ရှိပါသေးသည်။ အဖွင့်ရှု၍ကြံဆပါလေ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၃)

http://www.dhammadownload.com

အရာဇကံ။ ။နတ္ထိ ရာဇာ ဧတ္ထာတိ အရာဇကံ။ (ဋ၊ ၂၁၇)

၃။ မင်းမရှိခြင်း၏ မြို့ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ မြို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဘူပတိ၊ အဘူပါလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရိ။ ။အရတိ ဂစ္ဆတိ ပစ္စတ္ထိကဘာဝန္တိ အရိ။ (ဋ၊ ၁၃၃။ သူစိ)

၃။ မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အရဟံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရိယ။ ။သဒေဝကေန လောကေန 'သရဏ'န္တိ အရဏီယော ဥပဂန္တဗ္ဗောတိ အရိယော။ (ဋ၊ ၂၁၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်) [သကျသီဟ ၄၃]

၃။ နတ်နှင့်တကွသော လောကသည် ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ကပ်ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အရဟံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရိယဝိဟာရ။ ။ဝိဟရတိ ပဝတ္တတိ ဧတေနာတိ ဝိဟာရော၊ ဝိဟရဏံ ဝိဟာရော။
အရိယော ဥတ္တမော ဝိဟာရော အရိယဝိဟာရော၊
အရိယာနံ ဝိဟာရော ဝါ အရိယဝိဟာရော။

၃။ မြတ်သောဂုဏ်၏ မြတ်စွာဘုရား၏ +စတုတ္ထဈာနိက အဂ္ဂဖလသမာပတ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ စတုတ္ထဈာနိက အဂ္ဂဖလသမာပတ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ ဥတ္တမဝိဟာရော, ဗုဒ္ဓဝိဟာရောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အရိယသစ္စံ။ ။အရိယဿ သစ္စံ အရိယသစ္စံ။ အရိယဉ္စ တံ သစ္စဉ္စာတိ အရိယသစ္စံ။

၃။ မြတ်ခြင်း, ဖြူစင်ခြင်း ဂုဏ်၏+သစ္စာဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်း+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ သစ္စာလေးပါးဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ သစ္စသေဒ္ဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရိယသာဝက။ ။မဂ္ဂဖလဓမ္မေ အရတိ အဓိဂစ္ဆတီတိ အရိယော။ သုဏာတီတိ သာဝကော။

အရိယော စ သော သာဝကော စာတိ အရိယသာဝကော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၉)

၃။ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို ရခြင်းဂုဏ်၏သာဝကပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

(တစ်နည်း) အရိယဿ သာဝကော အရိယသာဝကော။

၃။ ဘုရားရှင်၏+တပည့်သာဝကနှင့် ဇနက+ဇညေ၊ ဝိသေသန+ဝိသေယျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သားဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ ဗုဒ္ဓသာဝကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အရိယသီလီ။ ။အရိယံ သီလံ အရိယသီလံ။

အရိယသီလံ ယဿ အတ္ထီတိ အရိယသီလီ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၅၅။ ဘာ၊ ၄ိ)

၃။ ဖြူစင်သော သီလ၏ သီလဖြူစင်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဖြူစင်သော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သေတသီလီ၊ သုဒ္ဓသီလီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အရုဏာ။ ။အရတိ ဂစ္ဆတီတိ အရုဏော။ (မောဂ်)
အရုဏာဝဏ္ဏတာယ အရတိ ဂစ္ဆတီတိ အရုဏော။ (ဓာန်၊ ဋီ)
အာ-သမန္တတော အာလောကံ ကရောန္တော ဥဏာတိ ဥဂ္ဂစ္ဆတီတိ ဝါ အရုဏော။

၃။ ထက်ဝန်းကျင်မှ အလင်းကို ပြုလျက် တက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟောတု။

၅။ နေ့အရုဏ်ဟူသော ကာလပညတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သူရသူတော၊ အနုရု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အလဂဒ္ဒူပမာ။ ။အလံ ပရိယတ္တော ပရိပုဏ္ဏော ဂဒေါ အဿာတိ အလဂဒ္ဒေါ။
အလံ ဇီဝိတဟာရဏေ သမတ္ထော ဂဒေါ အဿာတိ အလဂဒ္ဒေါ။
အလဂဒ္ဒေါ အလဂဒ္ဒဂ္ဂဟာဏံ ဥပမာ ဧတိဿာတိ အလဂဒ္ဒေါ။
(ဋ္ဌ၊ ၂၁။ သီ၊ ဋီ)

၃။ မြွေဖမ်းဖြင်းဟူသော ဥပမာ၏+သင်ယူခြင်း (ဝါ) သင်ယူအပ်သော ပါဠိနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဥပမာန+ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သင်ယူခြင်း (ဝါ) သင်ယူအပ်သော ပါဠိသည် ဝစနီယ။

၆။ အလဂဒ္ဒဂ္ဂဟာဏူပမာ ပရိယတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ။ ။လဘိတဗ္ဗာတိ လဗ္ဘနီယာ၊ သာဝေ လဗ္ဘနေယျာ၊
န လဗ္ဘနေယျာ အလဗ္ဘနေယျာ၊ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထာတိ ပဋိဋ္ဌာ၊
အလဗ္ဘနေယျာ ပတိဋ္ဌာ ယဿာတိ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ။
လဘီယတေ ဝါ လဗ္ဘနံ၊ တံ အရဟာတီတိ လဗ္ဘနေယျာ၊ နလဗ္ဘနေယျာ အလဗ္ဘနေယျာ၊ အလဗ္ဘနေယျာ ပတိဋ္ဌာ ယဿာတိ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ။
(ဋ္ဌ၊ ၉၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာ၏ (ဝါ) ထောက်တည်ရာကို မရခြင်း၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော ဂုဏ်တရားတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည် ဝစနီယ၊

၆။ အလဗ္ဘနေယျာကာသာ, သဗ္ဗညုတညာဏဂုဏာစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အလာဗု။ ။အာလမ္ဗတိ အဝံသတီတိ အလာဗု။

၃။ တွဲရရွဲဆွဲခြင်း၊ အောက်သို့ ကျခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဗူးတောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တုမ္ဗိ၊ လာဗုသာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဝီစိ။ ။နတ္ထိ ဝီစိ (အန္တရံ) ယဿာတိ အဝီစိ။ (ဋ၊ ၁၇၃)

၃။ အကြားကာလမရှိခြင်း၏ ရုပ်နာမ်အစဉ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရုပ်နာမ်အစဉ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနန္တရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဝုသိတဝါ။ ။ဝုသိတ္တာတိ ဝုသိတဝါ။

န ဝုသိဝေါ အဝုသိတဝါ။(ဋ၊ ၂၂၈။ သီ၊ ဋီ)

၃။ ပဋိသေဓေဘာဂုဏ်၏ နေဘူး ကျင့်သုံးဘူးခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆရာ့အမျိုးအိမ်၌ မနေဘူးသော အမ္ဗဋ္ဌဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဝုဝိတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ဝုသိတံ ယဿ အတ္ထီတိ ဝုသိတဝါ။
န ဝုသိတဝါ အဝုသိတဝါ။ (ဘာ+ဋီ)

၃။ ပဋိသေဓဗောဂုဏ်၏+ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအားဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ မကျင့်သုံးရသေးသော အတတ်ရှိသူ (ဝါ) ကျင့်သုံးပြီးသော အတတ်မရှိသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဝုသိတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစု။

အသညသတ္တ။ ။သညုပ္ပါဒနာတီတိ သညာ။ နတ္ထိ သညာ ဧတေသန္တိ အသညာ။
ရူပါဒီသု သဇ္ဇန္တီတိ သတ္တာ။
အသညာ စ တေ သတ္တာ စာတိ အသညသတ္တာ။ (ဠ၊ ၁၀၈)

၃။ သညာမရှိခြင်းဂုဏ်၏+သတ္တဝါတို့ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အသညာသတ် ဗြဟ္မာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အစိတ္တုပ္ပါဒါ, ရူပမတ္တက အတ္တဘာဝါစသောသဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အသမ္မောဟစရုံ။ ။အသမ္မောဟသင်္ခါတံ စရုံ ဧဒ္ဒေကံ ယဿ ဝစနဿာတိ အသမ္မောဟစရုံ။ (ဠ၊ ၁၈၂)

၃။ အသမ္မောဟဟု ဆိုအပ်သော အကြီးအမှူး၏+စကားဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ စကားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အသမ္မောဟဇေဋ္ဌက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အသယ။ ။အသတိ အက္ခတီတိ အသော။ န သယတီတိ အသယော။ (သူစိ)
အသတိ ခိပတီတိ အသယော။ (ဠ၊ ၁၃၄။ ဏွာဒိ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ စားခြင်းကြိယာသကတ်၊ (တစ်နည်း) မအိပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဟ်သော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အသိ။ ။အသီယတိ ခိပီယတီတိ အသိ။ (ဏွာဒိ)
(တစ်နည်း) အာယုံ အသတိ ခေပေတီတိ အသိ။ (ဓါတုပစ္စယ)
၃။ ပစ်လွှတ်ခြင်း (ဝါ) အသက်ကို ကျစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ သန်လျက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အသိက္ခိတော။ ။သိက္ခိတ္တာတိ သိက္ခိတော။
န သိက္ခိတော အသိက္ခိတော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၈)
၃။ ပဋိသေဓဘောဂဏ်၏+သင်အပ်ဘူး၊ ကျင့်အပ်ဘူးခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မသင်အပ်ဘူး၊ မကျင့်အပ်ဘူးသော အတတ်ရှိသူ အမ္ဗဋ္ဌဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အသေခေါ်, အပရိယတ္တိကော, အပ္ပသုတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။ (တစ်နည်း) သိက္ခိယတေတိ သိက္ခာ။
သဉ္ဇာတာ သိက္ခာ ယဿာတိ သိက္ခိတော။
န သိက္ခိတော အသိက္ခိတော။ (ဘာ၊ ဋီ) အကောက်တူ၏။

အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ။ ။သုဇ္ဈတီတိ သုဒ္ဓါ၊ န သုဒ္ဓါ အသုဒ္ဓါ။
လဘနံ ဓာနနံ လဒ္ဓိ၊ လဘီတဗ္ဗာတိ ဝါ လဒ္ဓိ။
အသုဒ္ဓါ လဒ္ဓိ ဧတဿ နာဋ္ဌပုတ္တဿာတိ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၅၁)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မစင်ကြယ်သောအယူ၏+နာဠပုတ္တနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နာဠပုတ္တဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မလိနလဒ္ဓိ, ကိလိဋ္ဌဒိဋ္ဌိ, အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အသောတ။ ။နတ္ထိ သောကော တေသန္တိ အသောကာ။ (ဌ၊ ၂၀၅)

၃။ သောကမရှိခြင်း၏ ဖိုလ်တရားနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သောကကင်းရာ မရှိရာ ဖိုလ်တရားသည် ဝစနီယ။

၆။ အနေဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဟိ။ ။အံဟာတိ ဂစ္ဆတီတိ အဟိ။ (သူစိ၊ ဏွာဒိ)

၃။ ခြေမရှိသော်လည်း သွားစွမ်းနိုင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊

၅။ မြွေဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ သပ္ပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အဟိနိန္ဒြိယ။ ။ဇဟာတီတိ ဟီနံ၊ န ဟီနံ အဟီနံ။

အဟီနံ ဣန္ဒြိယံ ယဿာတိ အဟိနိန္ဒြိယံ။ (ဌ၊ ၁၉၈)

၃။ မယုတ်မလျော့သော ဣန္ဒြေ၏ နိမ္မိတရုပ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နိမ္မိတရုပ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိမ္မိတရူပ ‌စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အံသ။ ။အနတိ ဇီဝတိ ဧတေနာတိ အံသော။ (ဌ၊ ၁၃၅)

၃။ အသက်ရှင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပခုံးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အစိတ်အပိုင်း၊ အဖွဲ့အစု၊ ဘုဇ ခန္ဓစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(အာ)

အာကာရ။ ။အာကရောန္တိ ဧတေဟီတိ အာကာရော။ (ဠ၊ ၁၉၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၄။ ရှေးရှုပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တစ်ဆယ့်လေးပါးသော ဈာန်၏ အကြောင်းတရားတို့သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဈာနဟေတု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာကာသ။ ။ န ကဿတိ, န ဝိလေခီယတီတိ အာကာသော။
(ဠ၊ ၁၆၃။ ဓါန်၊ ဋီ၊ ၄၅)
၄။ မရေးခြစ်ခြင်း ကြိယာသကာတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ ကောင်းကင်ဖြစ်သည် ဝနီယ၊
၆။ အန္တလိက္ခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း:) ဘုသံ ကာသန္တေ ဒိပ္ပန္တေ ပဒတ္ထာ ဧတေနတိ အာကာသော။
(ဓါန်၊ ဋီ)

အာကိဏ္ဏမနုဿာ။ ။အာကိဏ္ဏာ ဗဟူ မနုဿာ ဧတ္ထာတိ အာကိဏ္ဏမနုဿာ။ (ဋီ၊ ကာ)
၄။ ရောပြွမ်းသော များစွာသော လူတို့၏ နာဠန္ဒမြို့နှင့် ဍာနီ+ဍာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နာဠန္ဒမြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗဟုမနုဿာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဂမနမဂ္ဂေါ။ ။ အာဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ အာဂမနော။
အာဂမနော စ သော မဂ္ဂေါ စာတိ အာဂမနမဂ္ဂေါ။ (ဠ၊ ၁၉၅။ ဘာ၊ ဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ လာကြောင်း၏+လမ်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ လာရာလမ်းကြောင်းသည် ဝစနိယ။
၆။ အာယမုခေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဂါရ။ ။(အဂါရ-ပုဒ်နှင့်အတူ။ အ-ကို အာ-ပြုခြင်းသာ ထူးပါ၏။)

အာဃာတ။ ။ အာဟနတိ စိတ္တန္တိ အာဃာတော။ (ဋ္ဌ၊ ၅၂) [၁၈-ခု အစိုးရမေးပြီး]
၃။ စိတ်ကို ပြင်းစွာနှိပ်စက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဒေါသစေတသိက်သည် ဝစနိယ။
၆။ ကောပေါ, ကောဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာစရိယ။ ။သိဿာနံ ဟိတံ အာစရတီတိ အာစရိယော။
အာဒရေန စရိတဗ္ဗော ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗောတိ အာစရိယော။ (ဋ္ဌ၊ ၃၉)
၃။ တပည့်တို့၏ အစီးအပွားကို ရှေးရှုကျင့်ခြင်း ကြိယာသကတ်၊ (တစ်နည်း) အရိုအသေပြု၍ ဆည်းကပ်အပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု၊
၅။ ဆရာသမားဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ နိဿယော သတ္ထာ နိဿယဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာစရိယပါစရိယ။ ။အာစာရသမာစာရံ သိက္ခာပေတီတိ အာစရိယော။
အာစရိယာနံ ပကဋ္ဌာ အာစရိယာ ပါစရိယာ။ (ဋီ၊ သစ်)
(တစ်နည်း) တပ္ပရာ အာစရိယာ ပါစရိယာ။
အာစရိယာ စ ပါစရိယာ စ အာစရိယပါစရိယာ။
၃။ ဆရာတို့၏ ထိုဆရာတို့ထက် မြတ်ကုန်သော ဆရာတို့နှင့် အချင်းချင်း ငဲ့သကဲ့သို့ဖြစ်သော အညမညာပေက္ခသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဆရာ၊ ထို့ထက်မြတ်သောဆရာတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာစရိယပကဋ္ဌာစရိယာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာစရိယကာ။ ။အာစရိယာနံ ပရမ္ပရတော, ပရမ္ပရာဘူတေဟိ ဝါ အာဂတံ အာစရိယကံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၁။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဆရာအဆက်ဆက်တို့၏+လာသော အယူဝါဒအတတ်ပညာနှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆရာအဆက်ဆက်တို့မှလာသော အယူဝါဒအတတ်ပညာတို့သည် ဝစနီယ။

၆။ ပါစရိယကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နံ။ ။အာစာရော စ ဂေါစရော စ အာစာရဂေါစရော။ အာစာရဂေါစရေဟိ သမ္ပန္နော အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၆၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အကျင့်အလေ့အထတို့၏+ပြည့်စုံသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အာစာရသီလဂေါစရသီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိပုဏ္ဏသီလော အာစာရဝိသယသမ္ပန္နစသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာစိဏ္ဏဝသိတာ။ ။အာစရိယိတ္တာတိ အာစိဏ္ဏော။ (ဋ္ဌ၊ ၅၇။ ရှု ၊ ဂဏ္ဌိ) အာစိဏ္ဏော ဝသော အာစိဏ္ဏဝသော။ အာစိဏ္ဏဝသော ဧတေသံ ဗုဒ္ဓါနံ အတ္ထီတိ အာစိဏ္ဏဝသိနော။ တေသံ ဘာဝေါ အာစိဏ္ဏဝသိတာ။

၃။ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော စိတ်အလိုစွမ်းရည်ရှိတော်မူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ သမာပတ်အဘိညာဉ်တို့နှင့် အကြောင်း+အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း-ဝသီတော်ငါးပါးတို့နှင့်)

၅။ သမာပတ်အဘိညာဉ် (တစ်နည်း) ဝသီဘော်ငါးပါးသည် ဝစနီယ။

၆။ အာဝိဇ္ဇာဝသီဘာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဏာ။ ။အာဏီယတေ အာဏာ။

၃။ စေခိုင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အာဏာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သာသနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဏာရဟ။ ။အာဏံ ပဏေတုံ [ဌပေတုံ (သာရတ္ထ)] အရဟတီတိ အာဏာရဟော။

၃။ အာဏာကို စေခြင်း၊ ထားခြင်း၄ါ ထိုက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟေတု။

၅။ အာဏာကို ထားခြင်း၄ါ ထိုက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝစနီယ။

၆။ ဘဂဝါ၊ အာဏာဗဟုက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဏာဏျနိဒါန။ ။တေ ဝုဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတီတိ ဣဏံ။

နတ္ထိ ဣဏံ အဿာတိ အဏဏော။

တဿ ဘာဝေါ အာဏဏျံ။

အာဏဏျမေဝ နိဒါနံ အာဏဏျာနိဒါနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(တစ်နည်း) အာဏဏျမေဝ နိဒါနံ အဿာတိ အာဏဏျနိဒါနံ။

(သီ၊ ဋီ၊ ၁၁၆)

၃။ အကြွေးမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်း၏ပီတိ ပါမောဇ္ဇနှင့်ကာရဏာ+ ဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗာန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ခြင်း ပီတိပါမောဇ္ဇဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာဏဏျကာရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အာဏီ။ ။အဏတိ ပန္နတီတိ အာဏီ။
အဏတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ဝါ အာဏီ။ (ဠ၊ ၇၆၊ ၁၀၃)
၃။ ဖွဲ့ခြင်း၊ (ဝါ) အသံပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မယ်န၊ စို့ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အက္ခဂ္ဂကီလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(ဠ၊ ၇၆-၌ရှိသော အာဏီ-ပုဒ်အတွက် ဥပမာတဒ္ဓိတ်ဆင့်၍ ဝိသုကစသည်ကို ကောက်ပါ။)

အာတင်္က။ ။အာတင်္ကတိ ဧတေနာတိ အာတင်္ကော။ (ဠ၊ ၂၂၅)
၃။ ငြိုငြင်စွာ အသက်ရှင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အနာရောဂါဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရောဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဒီနဝ။ ။အာဘုသော ဒီနံ ဝါယတိ ဂမယတီတိ အာဒီနဝေါ။ (ဠ၊ ၅၂။ ဓါန်၊ ဋီ)
၃။ လွန်စွာဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်စေခြင်း (ဝါ) လွန်စွာဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ အပြစ်ဒေါသဒြပ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဒေါသ, အပရာဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) အာဒီနံ (ပရမဏာရှည်) ဝါတိ (ပဝတ္တတိ) ဧတသ္မာတိ အာဒီနဝေါ။ (ဋီ၊ သစ်) [အလွန်သနားဘွယ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဖြစ်]

အာနန္ဒ။ ။သဗ္ဗေ ဉာတကေ အာနန္ဒေတိ ပမောဒေတီတိ အာနန္ဒော။
၃။ ဆွေမျိုးအားလုံးတို့၏ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပမုဒေါ၊ အာမောဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) အာဘုသော နန္ဒယတီတိ အာနန္ဒော။

အနာကိဏ္ဏာ။ ။အာကိရဏံ အာကိဏ္ဏံ။
နတ္ထိ အာကိဏ္ဏံ ယဿာတိ အနာကိဏ္ဏံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

တစ်နည်း။ ။အာကိရတီတိ အာကိဏ္ဏံ။
န အာကိဏ္ဏံ အနာကိဏ္ဏံ။
၃။ ပဋိသေဓသောဂုဏ်၏+ရောပြွမ်းခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူ၊ ရဟန်းတို့ ရောပြွမ်းမှုမရှိဘဲ ကင်းဆိတ်သောကျောင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဝိတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာနိသံသ။ ။အာဘုသော နီဟရိတွာ သံသတီတိ အာနိသံသော။
[၂၀-ခု၊ အစိုးရမေးပြီး] (ဋ္ဌ၊ ၂၁၂။ ဓါတု၊ ပစ္စယ)
၃။ လွန်စွာထုတ်ဆောင်၍ ညွှင်းဆဲခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ အကျိုးအာနိသင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဂုဏော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) အာဘုသော နိဿေသေန သံသိယတေ ပသံသိယတေတိ အာနိသံသော။
၃။ လွန်စွာ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
(ကြွင်းတူပြီ) [ပိဋကဆရာတော်]

http://www.dhammadownload.com

အာနုဘာဝ။ ။ အနုရူပံ အတ္တံ ဘာဝေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ အာနုဘာဝေါ။ (ဓာတုပစ္စယ)
(တစ်နည်း) အနုပုနပ္ပုနံ တံ သမင်္ဂီ ဘာဝေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ အာနုဘာဝေါ။
သောယေဝ အာနုဘာဝေါ။ (ဋ၊ ၂၅၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၁။ တန်ခိုးသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကိုပင် အဖန်ဖန် ပွားစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၂။ ထက်မြတ်သော တန်ခိုးသတ္တိဟူသော အာနုဘော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ဣဒ္ဓိ၊ တေဇ၊ ပဘာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာနုယန္တ ။ ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကိစ္စေ အနုယန္တိ အနုဝတ္တန္တီတိ အနုယန္တာ။ (ဋ၊ ၂၆၅)
အနုယန္တာယေဝ အာနုယန္တာ။ (ဋီ၊ သစ်)

၁။ ထိုထိုကိစ္စ၌ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၂။ လက်အောက်ခံမင်းများဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၃။ အာနုယုတ္တာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာမိသ ။ ။ ကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗန္တိ အာမိသံ။ (ဋ၊ ၇၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၁။ ကိလေသာတို့ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကြိယာသည် ဝစနပဟောတု။

၂။ သုံးသပ်အပ်သော အာမိသဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၃။ အာမိသဝတ္ထု စသည်တို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဟတ ။ ။ အာဟညိတ္ထာတိ အာဟတံ။ (ဋ၊ ၈၈)

၁။ ထုရိုက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၂။ ထုရိုက်ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော အဝတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ပုရာဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာယတန။ ။ တံ တံ ဒွါရာရမ္မဏ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ သေန သေန အနုဘဝနာဒိ ကိစ္စေန အာယတန္တိ ဥဋ္ဌဟန္တိ ဃဋန္တိ ဝါယမန္တိ ဧတ္ထ ဧတေသု စက္ခာဒီသူတိ အာယတနာနိ။ (အာ + ယတ + ယု) (တနည်း) အာယဘူတေစ ဓမ္မေ ဧတာနိ တနောန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိ အာယတဉ္စ သံသာရဒုက္ခံ နယန္တိ ပဝတ္တေန္တီတိ အာယတနာနိ။ (ဟာယ + တန + အ။ အာယ + နီ + အ) (သီ၊ ဋီသစ်၊ ၁၊ ၄၆၂)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ထိုထိုဒွါရအာရုံရှိကုန်သော စိတ်, စေတသိက်တို့၏ မိမိ, မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောအနုဘဝန စသော ကိစ္စဖြင့် စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ စက္ခာယတန စသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ သဏ္ဍာတိဒေသာနိ ကာရဏာနိ, ဌာနာနိ သမောသရဏာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာယမုခ။ ။အာယတိ ဧတေနာတိ အာယော။
အာယော စ သော မုခဉ္စာတိ အာယမုခံ။ (ဋ၊ ၁၉၅)
၃။ လာကြောင်း၏ အပေါက်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေလာရာလမ်းကြောင်းသည် (ရေထွက်ပေါက်)ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဂမနမဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာယသ္မာ။ ။အာယု ယဿ အတ္ထီတိ အာယသ္မာ။ (ဋ၊ ၃)
၃။ အသက်၏ အရှင်အာနန္ဒာ စသော အရှင်မြတ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သက်တော်ရှည်တော်မူသော အရှင်အာနန္ဒာ စသော အရှင်မြတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒီဃာယု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာယု။ ။အယတိ အဒ္ဓါနံ ဂစ္ဆတိ ယေနာတိ အာယု။ (ဋ၊ ၁၀၂။ ဓာန်၊ ဋီ)
(တစ်နည်း) သတ္တာ အာယန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေနာတိ အာယု။
(ဓာတုပစ္စယဒီပနီ)

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ အာယု၊ (မောဂ်)

(တစ်နည်း) ဧန္တိ ဂစ္ဆန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ အာယု၊ (ရူ)

(တစ်နည်း) ဧတိ ဧတေနာတိ အာယု။

(တစ်နည်း) အယဝန္တိ မိဿီဘဝန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ အာယု၊
အယဝန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိ ရူပါရူပဓမ္မာ တသ္မိံ သတီတိ ဝါ အာယု။
(ဓာတွတ္ထ)

အာ-သမန္တတော လုနာတိ ပါပေတိ သတ္တေတိ အာယု။ အပါဒါနအဋ္ဌကထာ)

၃။ သွားခြင်းကြိယာသကတ်၊ (ဝါ) တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပေဟတု။

၅။ အသက်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ အသက်အပိုင်းအခြား၊ အသက်ရှည်ရာကာလဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇီဝိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အမှာ။ ။ဤ၌ ကျမ်းလေးမည်စိုး၍ တစ်နည်းသာခွဲပြထားသည်။ မိမိခွဲသော ဝိဂ္ဂဟကို အနက်ထင်အောင် ရှု၍ ခွဲကြလေ။

အာရာမော။ ။အာရမန္တိ ဧတ္ထာတိ အာရာမော။ (ဋ္ဌ၊ ၇၃။ သီ၊ ဋ္ဌီ၊ သစ်)

၃။ မွေ့လျော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပေဟတု။

၅။ အာရာမ်ဥယျာဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရမိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာရုဠှ။ ။အာရုဟိတ္ထာတိ အာရုဠှော။
အာရုဟိတဗ္ဗောတိ ဝါ။ (ဋ္ဌ၊ ၄၃)

၃။ ပါဠိတော်၌ တက်ရောက်ခြင်း၊ တင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစန ပေဟတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပါဠိတော်၌ တက်ရောက်သော "..."ဟူသော သဒ္ဒါဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ အာရောပိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာရုပ္ပ။ ။နတ္ထိ ရူပံ ယတြာတိ အရူပံ။ တဿ ဘာဝေါ အာရုပ္ပံ။
၃။ အရူပ၏ အရူပဘုံနှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရူပဘုံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အရူပဘူမိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာရောဟဏီယ။ ။အာရောဟိတဗ္ဗော အာရောဟဏီယော။ (ဠ၊ ၁၃၄)
၃။ တက်စီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တက်စီးအပ်သောဆင်မဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဩပဝယှ၊ အာရုဠှ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာလပန။ ။ အာလပတိ ဧတေနာတိ အာလပနံ။
၃။ ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ကြောင်းဖြစ်သော " .." ဟူသော သဒ္ဒါသည် ဝစနီယ။
၆။ သမ္ဗောဓနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) အဘိမုခံ ကတွာ လပနံ အာလပနံ။ (ရူ၊ ၇၀)

အာလောက။ ။အာလောစယတိ ပဿတိ ဧတေနာတိ အာလောကော။
အာလောကေတိ ဧတေနာတိ ဝါ အာလောကော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၉။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ကြည့်ရှုကြောင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ အလင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ၊
၆။ ဩဘာသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အာဝဋ္ဋနီ။ ။အာဝဋ္ဋေတိ တောယာတိ အာဝဋ္ဋနီ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၄၃)

၃။ လည်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ စိတ်ကို လည်စေကြောင်းအတတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမ္ဗုခါဝဋ္ဋနီ၊ မာယာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဝရဏ။ ။အာဝရီယတေ အာဝရဏံ။

၃။ ပိတ်ဆို့တားမြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သောအကျိုးမဲ့ကို တားမြစ်ခြင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိသေဓ၊ နိဝါရိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဝုဓဟတ္ထ။ ။အာဒါယ ယုဇ္ဈန္တေ ယန္တိ အာဝုဓံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၅၃။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ဆောင်ယူ၍ စစ်ထိုးကြောင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ လက်နက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သတ္ထ, ဟေတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဟရန္တိ အနေနာတိ ဟတ္ထော။

ဟသန္တိ အနေနာတိ ဝါ ဟတ္ထော။ (ဓာန်၊ ဋီ)

အာဝုဓံ ဟတ္ထိမှိ ဧတေသန္တိ အာဝုဓဟတ္ထာ။

၃။ လက်၌ ကိုင်ထားသောလက်နက်၏ ယောကျ်ားတို့ဒြဗ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟော၊

၅။ လက်၌ လက်နက်ရှိသော ယောကျ်ားတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ၊

၆။ သတ္ထစတ္ထာ သတ္ထပါဏိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာသန။ ။အာသတိ ဧတ္ထာတိ အာသနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၇/၄၉)

၃။ နေခြင်း၊ ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နေရာဖြစ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်း စသော ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဉ္စ ပီဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အာဟာရ။ ။အာဟရတိ ဗလာယူနီတိ အာဟာရော။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၁။ ဆောင်ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်အကြောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဘက္ကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

အာသီဝိသ။ ။အာသိယံ ဒါဋ္ဌာယံ ဝိသံ ဧတဿာတိ အာသီဝိသော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၀၇။ ဓါန်၊ ဋီ)

အာသု သီဃံ ဝိသံ ဧတဿာတိ ဝါ အာသီဝိသော။ (နီတိ၊ သုတ္တ၊ ၁၇၇)

၁။ အစွယ်၌တည်သော အဆိပ် (ဝါ) လျှင်သော အဆိပ်၏+ မြွေဒြပ်နှင့် ဌာနီ+ ဌာန အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြွေဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဟိ ကဏှသပ္ပေါ စသော သပ္ပေါပရိယာယ်သည် ဝစနီယတ္ထ။

အာဠိန္နော။ ။အလိ သံခါ ဣန္နော ဧတ္ထာတိ အဠိန္နော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၅။ ဓါန်၊ ဋီ)

၁။ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော သိကြားမင်း၏+တံခါးအဦးစမုခ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တံခါးမုခ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပမုခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဣ)

ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနတ္ထ။ ။အယံ ပကာရော ဣတ္ထံ။

ဣတ္ထံ ဘူတော ပတ္တောတိ ဣတ္ထမ္ဘူတော။

ဣတ္ထမ္ဘူတဿ အာချာနံ ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနံ။

ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနမေဝ အတ္ထော ဣတ္ထမ္ဘူတာချာနတ္ထော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၃။)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ကျော်စောမှုပြောဆိုကြောင်း တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ စသောသဒ္ဒါ၏ တဿ ဘဝတော ဂေါတမဿ ဟူသောအနက်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ စသော သဒ္ဒါသည် ဝစနီယ။

၆။ ကိတ္တိသဒ္ဒါချာနတ္ထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣတ္ထီ။ ။ဣစ္ဆတိ ဣစ္ဆိယတီတိ ဝါ ဣတ္ထီ။ (ဌ၊ ၁၃၅)

၃။ အလိုရှိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မိန်းမဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာမိနီ စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣဒ္ဓိ။ ။ဣဇ္ဈတီတိ ဣဒ္ဓိ။

သတ္တာ ဣဇ္ဈန္တိ တောယာတိ ဝါ။ (ဌ၊ ၁၅၁။ ခါတုပစ္စယဒီပနီ)

၃။ ပြီးစီးခြင်း၊ ကြီးပွားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမိဒ္ဓိ ဝုဒ္ဓိ တေဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣန္ဒခီလ။ ။ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတီတိ ဣန္ဒော။ (ဌ၊ ၇၂)

ဣန္ဒတ္တံ အဓိပတိဘာဝံ ကရောတီတိ ဝါ ဣန္ဒော။ (ကစ္စည်း)

ပဒံ ခိပတိ ထွောတိ ခီလော။

ဣန္ဒသ ခီလော ဣန္ဒခီလော။

၃။ သိကြားမင်း၏ (ဝါ) အိမ်ရှင်၏ + ခြေချရာတံခါးခုံနှင့် ဌာနီ + ဌာနအဖြစ် ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တံခါးခုံဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥမ္မာရ သေီကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဣတ္ထံ။ ။တေ ဂစ္ဆတီတိ ဣဘော။ ဣဘဿ ပယောဂေါ ဣဘော။ ဣဘံ အရဟန္တီတိ ဣတ္ထာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဆင်၏ ကာယပယောဂ၏ + ထိုက်တန်သော သမဏတို့နှင့် ဂုဏ် + ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သမဏတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။ (ဂဟပတိဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဂဟပတိကို လည်းကောက်သင့်သည်။)

၆။ အမှော, ခနီ သုဿူသကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣရိယာပထဝိဟာရ။ ။ဣရိယနံ ပဝတ္တနံ ဣရိယာ။ ပထတိ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ပထော။ ဣရိယာယ ပထော ဣရိယာပထော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ကာယိယကိရိယာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဌာနနိသဇ္ဇ စသည်နှင့် အကျိုး အကြောင်း၊ အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဣရိယာပုတ်လေးပါးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာယိကကိရိယ ပဝတ္တနုပါယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဟာရတိ ပဝတ္တတိ ဧတေနာတိ ဝိဟာရော။ ဝိဟရဏံ ဝါ ဝိဟာရော။ ဣရိယာပထော စ ဝိဟာရော ဣရိယာပထဝိဟာရော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဣရိယာပုတ်လေးပါးတို့၏ မိမိကို မလဲအောင် ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ် သော မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နှင့် ဂုဏ် + ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဣရိယာပထပဝတ္တန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဣရု။ ။ဣစ္စတ္တေ ထောမီယန္တေ ဒေဝါ ဧတာယာတိ ဣရု။ (ဋ၊ ၂၂၀။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ နတ်တို့ကို ချီးမွမ်းခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ချီးမွမ်းကြောင်း ဣရုဗေဒင်ကျမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဣစု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣဿရ။ ။ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ဣဿရော။ (ဋ၊ ၁၂၃၊ ၁၄၄)
၃။ အစိုးရခြင်း၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အစိုးရသူပုဂ္ဂိုလ် (မင်း) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သာမိ၊ နာယက၊ အဓိပတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣဿရိယသိရီ။ ။ဣဿရိယဉ္စ တံ သိရီစာတိ ဣဿရိယသိရီ။ (ဋ၊ ၁၃၅)
၃။ အစိုးရသူ၏ အဖြစ်၏ ကျက်သရေဖြစ်နှင့် ဂုဏ်ား+ဂုဏ်၊ ဝိသေသန + ဝိသေယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အစိုးရသူဟူသော ကျက်သရေဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဣဿရိယလက္ခီ အာဓိပစ္စလက္ခီ ဣန္ဒသိရီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဣဿာ။ ။ဣဿတိ သန္တေသုပိ ဂုဏေသု ဝစသာ မနသာ ဝါ ဒေါသာရောပနံ ကရောတီတိ ဣဿာ။ (သူစိ)
၃။ ငြူစူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဣဿာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥသူယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဥ)

ဥက္ကဋ္ဌာ။ ။ဥက္ကာသု ဌိတာတိ ဥက္ကဋ္ဌာ။ (ဌ၊ ၂၁၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မီးရှူးတိုင်တို့ တည်ရှိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒီပ ကဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဥက္ကာသု ဝိဇ္ဇောတယန္တီသု ဌိတာတိ ဥက္ကဋ္ဌာ။

၃။ မီးရှူးတိုင်တို့ ထွန်းလင်းနေစဉ် တည်ခြင်း၊ ကြိယာသကတ်သည် ဝနဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

(တစ်နည်း) ဥက္ကာသု ဌိတာသု မာပိတာ ဥက္ကဋ္ဌာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မီးရှူးတိုင်တို့ ထွန်းလင်းလျက် တည်ရှိစဉ် ဖန်ဆင်းအပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

(တစ်နည်း) ဥက္ကာ ဓာရိယတိ ဧတေသ မာပိတကာလေတိ ဥက္ကဋ္ဌာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

ဥက္ကာ။ ။ ဥသတိ ဒဟတီတိ ဥက္ကာ။ (ဌ၊ ၂၃၀။ ကွာဒိ)

၃။ ပူလောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ မီးရှူးဖြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒဏ္ဍဒီပိကာ စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥက္ကဋ္ဌိတ။ ။ဩဒနာဒီနိ ကာမေတီတိ ကဋ္ဌော။ ဥဒ္ဓံ ဌိတော ကဋ္ဌော ဥက္ကဋ္ဌော။ သော သဥ္ဇာတော အဿ အတ္ထီတိ ဥက္ကဋ္ဌိတာ။ (ဌ၊ ၁၀၂)

၃။ အထက်၌တည်သောလည်ပင်း (ပျင်းရိ၍ လည်တဆန့်ဆန့်ဖြစ်ခြင်း)၏ ပျင်းရိငြီးငွေ့သူဖြစ်နှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပျင်းရိငြီးငွေ့သူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အနဘိရတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥက္ကဋ္ဌနာမက။ ။ဥက္ကာသု ဌိတာတိ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ (ဠ၊ ၂၁၈)
ဥက္ကဋ္ဌာ (ဌံ) နာမံ ယဿာတိ ဥက္ကဋ္ဌနာမကံ။
၃။ ဥက္ကဋ္ဌဟူသောအမည်၏ မြို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ နာမ+နာမီ၊ သညာ+သညီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဥက္ကဋ္ဌအမည်ရှိသောမြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥက္ကဋ္ဌသညက် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥက္ကောဋနံ။ ။ဥဒ္ဓံ ကောဋနံ ပဋိဟနနံ ဥက္ကောဋနံ။ (ဠ၊ ၇၈)
၃။ အထက်၌ ကောက်ကျစ်ခြင်း၊ ထိပါးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တံစိုးလက်ဆောင်ယူခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ လဥ္စဂ္ဂဟဏံ၊ ဥက္ကောစံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥစ္စာကုလီန။ ။ဥစ္စံ ကုလံ ဥစ္စာကုလံ။
ဥစ္စာကုလံ ဧတဿာတိ ဥစ္စာကုလီနော။
၃။ မြင့်မြတ်သောအမျိုး၏ + မြတ်စွာဘုရားဖြပ်နှင့်ဂုဏ် + ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာကုလီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥဏှာပကတိက။ ။ဥသတိ ဒဟတီတိ ဥဏှာ။ (ဠ၊ ၁၇၇။)
ကရီယတေတိ ကတိ။ ပဌမံ ပတိ ပကတိ။
ဥဏှာ ပကတိ ယဿာတိ ဥဏှာပကတိကော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပူတတ်သောသဘော၏ + ရဟန်းဒြပ်နှင့်ဂုဏ် + ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း
သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပူတတ်သော သဘောရှိသော ရဟန်းဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဏှာလုက၊ ပရိဠာဟဗဟုလကာယစသော သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥဒက။ ။ဥန္ဒတိ ဒြဝံ ကရောတီတိ ဥဒကံ။ (သူစိ)
၃။ အရေဖြစ်အောင် ပြုခြင်း ကြိယာသ ကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒကံ, ကံ, ဇလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥဒါန။ ။ဥဒီယတီတိ ဥဒါနံ။ (ဋ၊ ၁၂၉)
၃။ ဝမ်းမြောက်စွာ ဖွင့်အံပြောဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြောဆိုအပ်သောစကားဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒီဟရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥဒါဟာရ။ ။ဥဒါဟရီယတီတိ ဥဒါဟာရော။ (ဋ၊ ၁၂၉)
၃။ ထုတ်ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စကားဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒါနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥဒ္ဓစ္စ။ ။ဥဒ္ဓံ ဟနတိ ဂစ္ဆတီတိ ဥဒ္ဓတော။
ဥဒ္ဓတဿ ဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ (သူစိ)
၃။ အထက်သို့ ပျံလွင့်တက်သောစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်နှင့်
အကျိုး+အကြောင်း အဖြစ်ဖြင် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒမာဃာတနိကာ။ ။ဥဒ္ဒမာဃာတနတ္ထိ ပဝတ္တော ဝါဒေါ ဥဒ္ဒမာဃာတနော။
သော ဧတေသံ အတ္ထီတိ ဥဒ္ဒမာဃာတနိကာ။ (ဂဏ္ဌိ)
(တစ်နည်း) အာဟညတေ အာဃာတနံ။
အာဃာတနော ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဒမာဃာတနံ။
တံ ဧတေသံ အတ္ထီတိ ဥဒ္ဒမာဃာတနိကာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၀၉။ ဘာ၊ ၃၉)

၃။ သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း အယူ၏ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဥဒ္ဒမာဃာတနအယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရမာရဏိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥန္နာဒိနီ။ ။ဥစ္စံ နာဒေါ ဥန္နဒေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၃၁၁။)
ဥန္နာဒေါ ယဿာ အတ္ထီတိ ဥန္နာဒိနီ။

၃။ ကျယ်သောအသံ၏ + ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့်ဂုဏ် + ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဟာနာဒိနီ၊ ဥစ္စာသဒ္ဒိနီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥန္နုရ။ ။ဥန္နတိ ကိလေဒတီတိ ဥန္နုရော။ (ဋ္ဌ၊ ၈၈)

၃။ စွတ်စိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊

၅။ ကြွက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မူသိကာ၊ အာခု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပကာရိကာ။ ။ကတ္တဗ္ဗာတိ ကာရိကာ။
သမီပေ ကာရိကာ ဥပကာရိကာ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ မြို့၏အနီးအရပ်၏ ပြုအပ်သော အင်္ဂတေအမှုနှင့် သမီပ+သမီပီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အင်္ဂတေအမှုဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥဒ္ဒါပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဥပကာရံ ကရောတီတိ ဥပကာရိကာ။

ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သော မြို့ရိုးအခြေ။

ဥပဋ္ဌာက။ ။ဥပ သမီပေ တိဋ္ဌတီတိ ဥပဋ္ဌာကော။ (ဋ၊ ၁၂၉)

၃။ အနီး၌တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝေယျာဝစ္စကရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပဒ္ဒဝ။ ။ဥပဂန္တွာ ဒုနောတီတိ ဥပဒ္ဒဝေါ။

ဥပဂန္တွာ ဒဝတိ ပီဠေတီတိ ဝါ ဥပဒ္ဒဝေါ။ (ဋ၊ ၂၅၆။ သူစိ)

၃။ ကပ်၍နှိပ်စက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဘေးရန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဤတိ, ဥပသဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပမာ။ ။ဥပမီယတိ ဧတာတီတိ ဥပမာယော။ (ဋ၊ ၇၅/၁၂၄။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒါသူပမာ ကဿကူပမာ ဖြစ်သည် ဝစနီယ။ (ဝါ) နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒါသ၊ ကဿ စသည်ဖြစ်

၆။ သြပမ္မာ, ဥပမာနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပဝတ္တန။ ။ဥပေစ္စ ဝတ္တန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ ဥပဝတ္တနံ။ (ဋ၊ ၃)

၃။ ကပ်ရောက်၍ သွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ လမ်းအကွေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝင်္ကမဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပယောဂဝစန။ ။ ဥပယုဇ္ဇိတဗ္ဗော ကြိယာယာတိ ဥပယောဂေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၃၃။)

ဝုစ္စတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ ဝစနံ။

ဥပယောဂေ ပဝတ္တံ ဝစနံ ဥပယောဂဝစနံ။

၃။ ကံအနက်၏ ဝိဘတ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ဝိသယ+ဝိသယီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဒုတိယာဝိဘတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုတိယာဝိဘတ္တိ၊ ကမ္မဝစနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပရာဇ။ ။ဥပ သမီပေ ပဝတ္တော ရာဇာ ဥပရာဇာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၀)

၃။ မင်း၏အနီး၌ဖြစ်သော မင်းနှင့် သမီပ+သမီပီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အိမ်ရှေ့မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇေယျရာဇကုမာရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပသန္တော။ ။ဥပသမေတီတိ ဥပသန္တော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၉)

၃။ ငြိမ်သက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ငြိမ်သက်သောသားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမိတ၊ သန္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပသမ္ပဒါ။ ။ဥပရိဘူတာ အဂ္ဂဘူတာ သမ္ပဒါ ဥပသမ္ပဒါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၄၀။ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အမြတ်ဟူသော ဂုဏ်၏ ရဟန်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ မြတ်သောရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဗ္ဗဇ္ဇ၊ ဘိက္ခု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပဓတ္တိဒွါရဒဿန။ ။ဥပဓတ္တိယာ ကာယဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတံ ဒွါရံ ဥပဓတ္တိ ဒွါရံ။ (ဌ၊ ၁၆၃)

(အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဖြစ်ခြင်း၏+ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းနှင့် အကျိုး+အကြောင်းဒစပ်)

ဥပဓတ္တိဒွါရဿ+ ဒဿနံ ဥပဓတ္တိဒွါရဒဿနံ။

၃။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ ညွှန်ပြကြောင်း သိစေကြောင်း ဉာဏ်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ဥပဓတ္တိဒွါရကို သိစေကြောင်းဉာဏ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥပဓတ္တိဒွါရာတိဒေသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပ္ပလ။ ။ဥဒကံ ပါတီတိ ဥပ္ပလံ။ (ဌ၊ ၁၉၆။ ဇာတာဒီ)

၃။ ရေကို သောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ကြာညိုဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုဝလယံ, ပေါက္ခရံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဥဒကေ ပ္လဝတီတိ ဥပ္ပလံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ရေ၌ ပေါလောပေါ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

ဥပါဒါန်။ ။ဥပါဒီယတေ ဒဋ္ဌံ ဘုသံ ဂဏှီယတေ ဥပါဒါနံ။ (ဌ၊ ၁၀၅)

၃။ ပြင်းထန်မြဲမြံစွာ ယူဖမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ပြင်းစွာပင်ပန်း၊ စွဲလမ်းခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဝိယာတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပါယ။ ။ဥပဂန္တွာ အယတိ ဧတေနာတိ ဥပါယော။ (ဌ၊ ၉၇)

၃။ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သင့်သောအကြောင်းအရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယောနိ၊ ကာရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပ္ပိလာပနပီတိ။ ။ဥပ္ပိလာပေတိ စိတ္တံ ဥပ္ပိလာဝိတံ ကရောတီတိ ဥပ္ပိလာပနာ။ သာ ဧဝ ပီတိ ဥပ္ပိလာပနပီတိ။ (ဠ၊ ၅၃)
၃။ စိတ်ကိုပေါ်လွင်တက်ကြွစေခြင်း၏ ပီတိနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စိတ်ကိုပေါ်လွင်တက်ကြွစေတတ်သော ပီတိဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဩဒဂျပီတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥပ္ပိလာဝိတံ။ ။ဥဒ္ဓံ ပလဝတီတိ ဥပ္ပိလာဝိတံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အထက်သို့ သွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အထက်၌ သွားသောစိတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒ္ဓတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဥပ္ပိလာယတီတိ ဥပ္ပိလံ။ တမေဝ ဥပ္ပိလာဝိတံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ရှေးအခိုက်အတန့်ကို ဖျက်ဆီး၍ ရှေးအခိုက်အတန့်မှ ထူးသော နှစ်သက်ခြင်းအခိုက်အတန့်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
(တဿ ဘာဝေါ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ)

ဥပေါသထ။ ။သီလဒိဋ္ဌိဝသေန ဥပေတေဟိ သမဂ္ဂေဟိ ဝသီယတိ န ဥဋ္ဌီယတီတိ ဥပေါသထော။ (ဠ၊ ၁၂၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ သီလအယူ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံသော သမဂ္ဂ သံဃာတော်များ၏ ထမသွားဘဲနေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပါတိမောက်ရွတ်ပြခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော၊ ဥပေတဝသထော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) သမာဒါနဝသေန၊ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဝါ ဥပေစ္စ အရိယာဝါသာဒိ အတ္ထာယ ဝသိတဗ္ဗော အာဝသိတဗ္ဗောတိ ဥပေါသထော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း ကပ်၍ အရိယာတို့၏ နေခြင်းစသည်အကျိုးငှာ နေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ သီလဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမာဒါနဝိရတီသီလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တစ်နည်း။ ။ အနာသနာဒိဝသေန ဥပေစ္စ ဝသိတဗ္ဗော အနုဝသိတဗ္ဗောတိ ဥပေါသထော။

၃။ အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝုသိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) အရယော ဂန္ထာ ဥသေတိ ဒါဟေတီတိ ဥပေါသထော။
(သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ရန်သူတို့ကို ပူလောင်စေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ဥပေါသထဆင်မျိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နာဂေါ စသော အရိယာသဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ရတနတ္တယံ ဥပါသတီတိ ဥပါသကော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၁)

၃။ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို ဆည်းကပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟောတု။

၅။ ဥပါသကာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥပဋ္ဌာက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒိဒေါဒက။ ။တာဟိ တာဟိ ဥဒကသိရာဟိ ဥဒ္ဒိဇ္ဇတိ ဥဒ္ဓံ နိက္ခမတီတိ ဥဒ္ဒိဒံ။
ဥန္ဒတိ ဒြဝံ ကရောတီတိ ဥဒကံ။
ဥဒ္ဒိဒံ ဥဒကံ ယဿာတိ ဥဒ္ဒိဒေါဒကော။ (ဠ၊ ၁၉၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ထိုထို ရေကြောတို့မှ အထက်သို့ စိမ့်ထွက်သောရေ၏+ ရေအိုင်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏေး၊ ဌာနီ+ ဌာန အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒ္ဒိန္နောဒကော၊ ဥဒ္ဒိဇ္ဇနက ဥဒကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။
(ဥဒ္ဒိန္နဥဒကကိုလည်း နည်းမှီဆိုပါလေ)

ဥမ္မတ္တက။ ။ဥဂ္ဂတေဟိ ဝါတာဒိဒေါသေဟိ မဇ္ဇတီတိ ဥမ္မတ္တော။
ဥမ္မတ္တော ယေဝ ဥမ္မတ္တကော။ (ဠ၊ ၉၈။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ တက်ကုန်သောလေ စသော အမြစ်တို့ကြောင့် ယစ်မူးခြင်း၊ ရူးသွပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သူရူးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥမ္မာဒဝါ ဥမ္မာဒဝတီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥယျာန။ ။ သမ္ပန္နဒဿနီယ ပုပ္ဖဖလာဒိတာယ ဥလ္လောကေန္တော ယန္တိ ဇနာ ဧတသ္မိန္တိ ဥယျာနံ။ (ဠ၊ ၄၂။ သူစိ)
၃။ ပန်းသစ်သီးစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ရှုကြည့်လိုသူတို့၏ သွားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဥယျာဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာရာမံ ဥပဝနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဥရတ္ထ။ ။ဟာဓိယမာနေ ာပိ န ရဝတီတိ ဥရတ္ထော။ (ဌ၊ ၂၆၃)
၃။ မအော်မြည်ခြင်းကြီးသာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ သိုးဖြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥရဘ၊ မေသ၊ မေဏ္ဍ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတံ။ ။ဥလ္လုမ္ပတေ ဥလ္လုမ္ပနံ။
ဥလ္လုမ္ပနဥ္စ တံ သဘာဝေါ စာတိ ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝေါ။
ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝေ သဏ္ဌိတံ ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတံ။ (ဌ၊ ၁၆၀။ ဘာဋီ)
၃။ ကယ်ချွတ်ခြင်းသဘော၏+ ၎င်း၌ တည်သောစိတ်နှင့် ဌာန+ ဌာနီ၊ ဝိသေသန+ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကယ်ချွတ်ခြင်းသဘောသည် ဝစနီယ။
၆။ ကရုဏာစိတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။ (မေတ္တစိတ္တံ စသော)

ဥသ္သူယဝိသုဂ္ဂါရ။ ။ဥသ္သူယနံ ဥသ္သူယော။ ဝိသတိ ဒေဟန္တိ ဝိသံ။
ဥသ္သူယသင်္ခါတံ ဝိသံ ဥသ္သူယဝိသံ။ ဥဂ္ဂိရဏံ ဥဂ္ဂါရော။
ဥသ္သူယဝိသဿ ဥဂ္ဂါရော ဥသ္သူယဝိသုဂ္ဂါရော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ငြူစူခြင်းတည်းဟူသော အဆိပ်၏+ ပျို့အန်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်၊ ဂုဏေး၊ အကြောင်းအကျိုး စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ လှံ့လဝီရိယဖြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝီရိယော ဤဟာ ဥဿောဠ္ဟီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဦ)

ဦရုပဒ္ဒါသန။ ။ဦရူနံ ပဒ္ဓေါ ဦရုပဒ္ဓေါ။ ဦရုပဒ္ဓေန အာသနံ ဦရုပဒ္ဒါနံ။
(တစ်နည်း) ဗန္ဓနံဝသေန အာသနံ ဗဒ္ဓါသနံ။
ဦရူနံ ဗဒ္ဓါသနံ ဦရုပဒ္ဒါသနံ။ (ဋ၊ ၁၈၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ပေါင်တို့၏ ဖွဲ့၍ထိုင်ခြင်းနှင့် အဝယဝီ+အဝယဝ၊ အစိတ်+ အပေါင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပေါင်တို့ကို ဖွဲ့၍ထိုင်ခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဦရုပဒ္ဒါနိသီဒန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဧ)

ဧကဂ္ဂ။ ။ဧကံ အဂ္ဂံ အာရမ္မဏံ ယဿာတိ ဧကဂ္ဂံ။ (ဋ၊ ၂၂၄)

၃။ တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၏ စိတ်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသောစိတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဝိက္ခေပ၊ သမာဓိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဧကဘတ္တိက။ ။အသယာာယဘာဝေန ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ ဧကံ။ (ဋ၊ ၇၅)
ဘုဉ္ဇနံ ဘတ္တံ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဘတ္တံ။ ဧကံ ဘတ္တံ ဧကဘတ္တံ။
ဧကဘတ္တံ အဿ အတ္ထီတိ ဧကဘတ္တိကော။

၃။ တစ်ထပ်တည်းသာ စားအပ်သောထမင်း၏+ဘုရားနှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဘုရားရှင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဧကဘတ္တိကော၊ ဧကာသနဘောဇနိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကောသာလကာ။ ။ကော သာလာ ဧတ္ထာတိ ကောသာလကော။ ဌ၊ ၁၀၀။ ငို၊ သစ်)

၃။ တစ်ခုသောဇရပ်၏ ပရိဗိုဇ်အာရာမ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တစ်ခုသော ဇရပ်ရှိသော ပရိဗိုဇ်ကျောင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တိန္ဒုကာစီရ၊ မလ္လိကာရာမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဧဝံ နာမကာ။ ။ဧဝံ နာမံ ယဿာတိ ဧဝံ နာမကာ။ (ဌ၊ ၁၂၂။ သီ၊ ငို၊ သစ်)

၃။ ဤသို့သော အမည်၏+ မြို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ ဌာန စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဧဝံ နာမံ, ဧဝံ သည် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဩ)

ဩကပ္ပနီယာ။ ။ဩကပ္ပီယတေတိ ဩကပ္ပနီယာ။ (ဌ၊ ၁၃၁။)

၃။ ယုံကြည်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ယုံကြည်အပ်သော စကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဒ္ဒဟနီယာ ပစ္စယိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဩကာသ။ ။အပကသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထာတိ ဩကာသော။ (ဌ၊ ၂၅၁။ သီ၊ ငို၊ သစ်)

၃။ အခွင့်အလမ်းတည်ရှိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အခွင့်အလမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဝကာသော ဌာနံ, ဝတ္ထု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သြက္ကာက။ ။ဥက္ကာ ဝိယာတိ သြက္ကာ။
သြက္ကာ နိစ္ဆရတီတိ သြက္ကာကော။ (ဋ၊ ၂၃၀။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အရောင်တို့ထွက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သြက္ကာကမည်သော မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဘာနိစ္ဆရိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သြယ။ ။ သြတ္ထရိတွာ ဟနတီတိ သြယော။ (ဋ၊ ၁၂၉)
၃။ လွှမ်းမိုး၍ နှိပ်စက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေပိုရေလျှံဖြစ်သည်၊ (ဝါ) ပိုလျှံ၍စီးထွက်သာရေဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟိနိက္ခမနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သြဏိတ္တပတ္တပါဏိ။ ။ သြဏိတ္တံ ပတ္တံ ပါဏိ စ အဿ အဂဝတောတိ
သြဏိတ္တပတ္တပါဏိ။ (ဋ၊ ၂၄၈။) (တိပဒဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ)
၃။ ဆေးကြောအပ်ပြီး စင်ကြယ်အောင်ပြုအပ်ပြီးသော သပိတ်လက်တို့၏+ ဘုရားရှင်နှင့် သံ+ သာမိ+ ဂုဏ်+ ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘုရားရှင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အပနီတမတ္တဟတ္ထော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

သြတပ္ပဘာယ။ ။သြတပ္ပမေဝ ဘယံ သြတပ္ပဘာယံ။ (ဋ၊ ၁၃၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ထိတ်လန့်ခြင်း၏ ကြောက်ဘွယ်ဘေးနှင့် (ဝါ) ကြောက်ဘွယ်ဟုရှုမြင်သော ဉာဏ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သြတ္တပ္ပစေတသိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဉာဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သြတပ္ပဘီမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သြဒန။ ။ဥန္ဒိယတီတိ သြဒနော။ (ဌ၊ ၁၉၆။ ကွာဒိ)
၁။ စွတ်စိုခြင်း၊ ယိုစီးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ထမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒ္ဓနံ၊ ဘတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သြဒါတ။ ။အဝဒါယတီတိ သြဒါတံ (ဌ၊ ၁၉၆။ သူစိ)
၁။ ညစ်နွမ်းမှုကို ဖြတ်တောက်ခြင်း (ဝါ) စင်ကြယ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ အဖြူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သေတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သြပဝယျ။ ။ရာဇာနံ ဥပဂန္တွာ ဝဟတီတိ ဥပဝယှော.
သောယေဝ သြပဝယှော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၁။ မင်းသို့ကပ်၍ ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ မင်းစီးဆင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရာဇဝယှော စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(က)

ကစ္ဆ။ ။ကစီယတီ ဗန္ဓီယတီတိ ကစ္ဆော။
၁။ ဖွဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ လက်ကတီး (ချိုင်း) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗာဟုမူလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

တစ္ဆက။ ။တစ္ဆတိ တင္စုံ ကရောတီတိ တစ္ဆကော။ (ဏွာဒိ) (ဋ၊ ၁၈)
၃။ သစ်ကို ပါးအောင်ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လက်သမားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝဍ္ဍကီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဋ္ဌနာသန။ ။ ကဋ္ဌနခစိတံ အာသနံ, ကဋ္ဌနာမယံ အာသနံ ဝါ ကဋ္ဌနာသနံ။
(ဋ၊ ၁၂၈။ သူစိ)
၃။ ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၏ နေရာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏော။ ဝိသေသန+ ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သီဟာသနပလ္လင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သီဟာသနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဋ္ဌိယ။ ။ကေန ဇလေန အဋ္ဌိယံ အဘိဗျတ္တံ အဿာတိ ကဋ္ဌိယံ။ (ဋ၊ ၁၃၂။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ရေဖြင့် အချဉ်ဖေါက်ခြင်း၏+ ပအုန်းရည်ဖြစ်နှင့် ဝိသေသန+ ဝိသေသျ၊ ဂုဏ်+ ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပအုန်းရည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သောဝီရ, အာရနာဠ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဏ။ ။ကဏတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ကဏော။ (ဋ၊ ၈၈)
၃။ အသံပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆန်ကွဲဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုဏ္ဍလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဏ္ဍ။ ။ကသတီတိ ကဏ္ဍော။ (ဋ၊ ၂၃၄။ ဏွာဒိ)
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဒိကံ ဥပနိဓာယ ကုစ္ဆိတဗ္ဗော နိန္ဒိတဗ္ဗောတိ ကဏ္ဍော။
ကဏ္ဍော အဿ အတ္ထီတိ ကဏ္ဍော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ မည်းနက်သော အဆင်း၏+ သား (ကလေး) ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော သားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကာဠဝစ္ဆော ကာဠယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဏ္ဍိကာ။ ။ကေ သီသေ နယတီတိ ကဏ္ဍိကာ။ [နား] (ဋ၊ ၄၃။)
ကဏ္ဍေ ကရိယတီတိ ဝါ ကဏ္ဍိကာ။ [နားတန်ဆာ] (ဓာန်၊ ၄၃)
ကဏ္ဍိကာ ဝိယာတိ ကဏ္ဍိကာ။ (အထွတ်)
၃။ နားတန်ဆာ၏အထွတ်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အထွတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကူဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဏ္ဍော။ ။ဩဒနာဒီနိ ကာမေတီတိ ကဏ္ဍော။ (ဋ၊ ၁၀၂)။
၃။ ထမင်းစသည်တို့ကို လိုလားခြင်းကြီးယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လည်ချောင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂလော၊ ဂီဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကတပုည။ ။ကရီယိတ္ထာတိ ကတံ။ ပုနာတိ သောဓေတီတိ ပုည်။
ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယဘူတံ ကတံ ဥပစိတံ ပုည် ယေနာတိ ကတပုညော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်။
၃။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယဖြစ်သော ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု၏ အရှင်အာနန္ဒာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကတကုသလာ၊ ကတာဓိကာရစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကတ္တရဒဏ္ဍ။ ။ ကတ္တရဿ ဇိဏ္ဏဿ အာလမ္ဗိတော ဒဏ္ဍော ကတ္တရဒဏ္ဍော။
ကတ္တရေန ဇိဏ္ဏေန အာလမ္ဗိတော ဒဏ္ဍော ကတ္တရဒဏ္ဍော။
(ဋ္ဌ၊ ၆၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အိုမင်းသောသူ၏+စွဲကိုင်အပ်သောတုတ်ဖြစ်နှင့် နိဿယိ+နိဿယ
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စွဲကိုင်အပ်သော တုတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇိဏ္ဏာလမ္ဗိတဒဏ္ဍ, ကတ္တရယဋ္ဌိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကတ္တရ။ ။ကတ္တရိယတိ အင်္ဂါနံ သိထိဘာဝေန သိထိလော ဘဝတီတိ ကတ္တရော။
(ဋ္ဌ၊ ၆၉)
၃။ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ လျော့ရဲသောဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သူအိုဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇိဏ္ဏ၊ မဟလ္လက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကထာ။ ။ကထီယတေတိ ကထာ။
ကထီယတိ ဧတာယာတိ ကထာ။ (ဋ္ဌ၊ ၄၉၊ ၇၉)
၃။ ပြောဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝါစာ၊ ဂိရာ၊ ဘာသာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကထာဒေါသော။ ။ဒုဿနံ ဒေါသော။ ကထာယ ဒေါသော ကထာဒေါသော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၀)
၃။ စကားတော်၏ ချွတ်ယွင်းမှုအပြစ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း
သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စကား၏ချွတ်ယွင်းချက်အပြစ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကထာပရာဓော၊ ဝါစာဒေါသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကထာသလ္လာပနိဿြိတ။ ။ကတာယ သလ္လာပေါ ကထာသလ္လာပေါ။
သောယေဝ နိဿြိတော ကထာသလ္လာပနိဿြိတော။
(ဋ၊ ၁၃၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ စကားပြောဆိုခြင်း၏+အသံဖြစ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ဂုဏ်+ဂုဏီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ စကားပြောသံဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကထာသလ္လာပသဒ္ဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဒ္ဒမ။ ။ကဒီယတေ မဒ္ဒိယတေတိ ကဒ္ဒမော။ (ဋ၊ ၁၃၁)

၃။ နှိပ်နယ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ညွှန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကန္တာရ။ ။ကံ ဥဒကံ တာရေန္တိ ဧတ္ထာတိ ကန္တာရော။ (ဋ၊ ၁၉၉။ သာရတ္ထပ)

၃။ ရေကို ဆောင်ယူခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ရေ၏+ ဆောင်ယူခြင်းကြိယာနှင့် ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ခရီးခဲခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုမ္မဂ္ဂ, နိရုဒကမဂ္ဂ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ကေန ပါနီယေန တရန္တိ အတိက္ကမန္တိ ယန္တိ ကန္တာရော။
(ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ရေဖြင့် လွန်မြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ရေ၏+ လွန်မြောက်ခြင်းကြိယာနှင့် အကြောင်း+ အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ။)

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) သပ္ပဒိုဘယတ္တာ ကန္တတိ နိစ္စဂမနာဂမနံ ဧတ္ထာတိ ကန္တာရော။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ သွားလာမှုကို ဖြတ်တောက်ထားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ။)

ကပ္ပရုက္ခ။ ။ကပ္ပီယတိ ပရိစ္ဆိန္ဒီယတီတိ ကပ္ပေါ။

ရုဟတိ ဇာယတီတိ ရုက္ခော။

ကပ္ပံ ဌိတော ရုက္ခော ကပ္ပရုက္ခော။ (ဠ၊ ၁၀၂)

၃။ ကမ္ဘာ၏ တည်သော သစ်ပင်နှင့် ကာလ+ကာလဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကမ္ဘာပတ်လုံးတည်သော သစ်ပင်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကပ္ပဒုမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကမဏ္ဍလု။ ။ကဿ ဇလဿ မဏ္ဍော ပသန္နဘာဝေါ ကမဏ္ဍော။

ကမဏ္ဍံ လာတီတိ ကမဏ္ဍလု။ (ဠ၊ ၂၄၀။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ရေ၏ ကြည်လင်သောအဖြစ်ကို ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရေစစ်ခွက်, ရေသောက်ကရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုဏ္ဍိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကမ္ဗလ။ ။ကာမီယတေတိ ကမ္ဗလော။

၃။ မလိုရှိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကမ္ဗလာအခင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောဇဝေါ၊ ရောမမယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန။ ။ကမ္မံ ဥပနိဿယဝသေန ပစ္စယော ဧတိဿာတိ ကမ္မပစ္စယော။

ဥတု သမုဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ကမ္မသဟာယော ပစ္စယော၊ ကမ္မဿ ဝါ သဟာယဘူတော ပစ္စယော ကမ္မပစ္စယော။ ကမ္မပစ္စယော၀ ဥတု ကမ္မပစ္စယဥတု။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနာ။

၃။ . ကံလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်ခြင်း/ . . . ဥတုဟူသောဖြစ်ကြောင်း၏ ရတနာမြေနှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရတနာမြေဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရတနဘူမိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကရဇ။ ။ဂဗ္ဘာသယေ ကရီကတီတိ ကရော။

ကရတော ဇာတော ကရဇော။ (ဋ၊ ၁၉၄)

(တစ်နည်း) ကရောတိ ပုတ္တေ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ကရော။

ကရေန ဇာတော ကရဇော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မိဘတို့၏ သုက်သွေး၏+ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အကြောင်းအကျိုး စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမိသွေး, အဘ၏သုက်ကြောင့် ဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သုက္ကသောဏိတသမ္ဘူတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကရဇကာယ။ ။ကေ သရီရေ ပဝတ္တော ရဇော ကရဇော။

ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနံ အာယော ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ ကာယော။

ကရဇေန သမ္ဘူတော ကာယော ကရဇကာယော။ (ဋ၊ ၁၀၄။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ သုက်သွေး၏+ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အကြောင်းအကျိုး၊ ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သရီရံ၊ ဝပု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) မာတုအာဒီနံ သဏ္ဍာပနဝသေန ကရတော ဟတ္ထတော ဇာတောတိ ကရဇော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

ကရဏံ။ ။ကရောတိ ကြိယံ အဘိနိပ္ဖါဒေတိ ဧတေနာတိ ကရဏံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ကြိယာကို ပြီးစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တတိယာဝိဘတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တတိယာဝိဘတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကရုဏာ။ ။ကံ သုခံ ရုန္ဓတီတိ ကရုဏာ။ (ဓာန်၊ ဋီ)

(တစ်နည်း) ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓူနံ ဟဒယကမ္ပနံ ကရောတီတိ ကရုဏာ။

(တစ်နည်း) ကိရတီတိ ကရုဏာ။

(တစ်နည်း) ဒုက္ခိတေသု ဝါ ကိရိယတိ ပသာရီယတီတိ ကရုဏာ။

(တစ်နည်း) ကိနာတီတိ ကရုဏာ။ (ဠ၊ ၆၉)

၃။ သူတစ်ပါးဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်လသော် သူတော်ကောင်းတို့၏ နှလုံးသားတုန်လှုပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သနားကြင်နာခြင်း ကရုဏာစေတသိက်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အနုကမ္ပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(ကြွင်းဝိဂ္ဂဟများကို အနက်ရှု၍ ထုတ်ပါလေ။)

ကရဏ္ဍော။ ။ကရဥ်ိတဗ္ဗော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ကရဏ္ဍော။ (ဠ၊ ၁၉၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ စက်ဆုတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စက်ဆုတ်ဖွယ် မြွေရေလဲဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အဟိကဉ္စုကော၊ နိမ္မောကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကရေဏု။ ။ကဏတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ကရေဏု။ (ဌ၊ ၁၃၄။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆင်မဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဟတ္ထိနီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ကရောဝ ယဿာ န ဒီဃော ဒန္တောတိ ကရေဏု။
(သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မရှည်သော အစွယ်၏+ဆင်မနှင့် အစိတ်+အပေါင်း၊ ဌာနီ+ဌာန စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

ကလျာဏ။ ။ကလျံ နိရောဂံ အဏတိ ဂစ္ဆတီတိ ကလျာဏံ။ (ဌ၊ ၄၄)
ကလျံ ဟိတံ အဏယတိ ပါပီယတီတိ ကလျာဏံ။ (သူစိ)
၃။ ရောဂါမရှိသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း (ဝါ) အစီးအပွားရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကောင်းမြတ်ခြင်းမင်္ဂလာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဒ္ဒံ မင်္ဂလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကလျာဏဝါက္ကရဏ။ ။ကရီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ကရဏံ။ (ဌ၊ ၂၃၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
ဝါစာ ဧဝ ကရဏံ ဝါက္ကရဏံ။
ကလျာဏံ ဝါက္ကရဏံ ယဿာတိ ကလျာဏဝါက္ကရဏော။
၃။ ကောင်းစွာမြွက်ဆိုအပ်သော စကား၏ အမွှဍ္ဍလုလင်နှင့် ဂုဏ်၊ ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမွှဍ္ဍလုလင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဓုရဝစနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကဝိင်္ဂ။ ။ကံ ဝါင္ဂံ ဝါရယတီတိ ကဝိင်္ဂံ။
၁။ လေကို တားမြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လေကို တားမြစ်စေတတ်သော တံခါးရွက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒွါရဗာဟာ၊ အဂ္ဂဠ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကဿက။ ။ကဿတီတိ ကဿကော။
၁။ လယ်ထွန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လယ်သမားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခေတ္တာဇီဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကသိ။ ။ကသနံ ဝိလေစနံ ကသိ။ ကသီယတေ ဝါ ကသိ။ (ဓာန်၊ ဋီ။ ဏွာဒိ)
၁။ ရေးခြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (လယ်ထွန်ခြင်းလည်းဟူ)
၅။ လယ်ထွန်ခြင်း အမှုအရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိလေစနကမ္မ, ကသိကမ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ကာ)

ကာဠ။ ။ကုစ္ဆိတေန ဝဏ္ဏာကာရေန ဇာယတီတိ ကာဠော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၁။ ကောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ ထမ်းပိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဓော, ဗျာဘင်္ဂီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာယ။ ။ကာယတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ကာကော။ (ဏွာဒိ)
၁။ အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကျိုးငှက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အရိဋ္ဌ, ဝါယသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာယပရိဟာရိက။ ။ကာယံ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကာယပရိဟာရိယံ။ (ဠ၊ ၁၈၆)

ကာယဿ ပရိဟာရော ပေါသနမတ္တံ ပယောဇနံ ဧတေနာတိ ကာယပရိ ဟာရိကံ။ (ဋီ၊ သစ်)

ကာယဿ ပရိဟာရော ကာယပရိဟာရော၊ ကာယပရိဟာရေ ယဿာတိ ကာယပရိဟာရိကော။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ ကိုယ်ကိုဆောင်ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်၏ ဆောင်ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းနှင့် ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ကိုယ်ကို ဆောင်တတ် မွေးမြူတတ်သော သကန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာယပေါသက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာရုညတာ။ ။ကံ သုခံ ရုန္ဓတီတိ ကရုဏာ။ (ဠ၊ ၁၅၈)

ပရဒုက္ခံ ကိရတိ အပနေတီတိ ကရုဏာ။

ကရုဏာ အဿ အတ္ထီတိ ကရုဏော။ ကရုဏဿ ဘာဝေါ ကာရုညံ။ ကာရုညမေဝ ကာရုညတံ။ (မအ္ဘ)။ (မဟာကရုဏာတော်ကို ကောက်)

(တစ်နည်း) ကရုဏာယေဝ ကာရုညံ။ ကာရုညံ ယဿ အတ္ထိ ကာရုညော။ ကာရုဏဿ ဘာဝေါ ကာရုညတာ။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာကရုဏာတော်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မဟာကရုဏာတော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနုကမ္ပနတာ၊ အနုဒ္ဒယတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကာလတ္ထ။ ။ကာလသင်္ခါတော, ကာလသဒ္ဒသ ဝါ အတ္ထော ယဿာတိ ကာလတ္ထော။
(ဋ္ဌ၊ ၃၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ကာလဟု ဆိုအပ်သော (ဝါ) ကာလသဒ္ဒါ၏ အနက်၏ သမယသဒ္ဒါနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သမယသဒ္ဒါသည် ဝစနီယ။

၆။ ဝေလတ္ထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာသာယ။ ။ကသာယေန ရတ္တာနိ ကာသာယာနိ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၆၃။ ကစ္စည်း)

၃။ ဖန်ရည်၏ ဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စီဝရာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာသိ။ ။သမ္ပတ္တိယာ ကာသတိ ဒိပ္ပတီတိ ကာသိ။ (သူစိ)

၃။ ပြည့်စုံမှုဖြင့် ထွန်းပခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကာသိတိုင်းဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာသိရဋ္ဌ, ဒိပ္ပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကာလ။ ။ကလျတေ သင်္ချာယတေ အာယုပ္ပမာဏာဒယော အနေနာတိ ကာလော။
(ဋ္ဌ၊ ၃၆။ ၇၅)

၃။ အသက်တမ်းစသည်ကို ရေတွက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အခါကာလဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝေလ၊ သမယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) သတ္တာနံ အာယုံ ကလယတိ ခေပေတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ အပ္ပံ

http://www.dhammadownload.com

အပ္ပံ ကရောတီတိ ဝါ ကာလော။

၃။ သတ္တဝါတို့၏အသက်ကိုကုန်စေတတ်၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း နည်းအောင် ပြုတတ် ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) ကာလယတိ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ နာသေတီတိ ကာလော။
(ဋ္ဌ၊ ၁၀၉။ သူစိ)

၃။ သတ္တဝါတို့၏အသက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သေဆုံးခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ မရဏံ စသည်ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။ (ဋီ၊ သစ်)

ကာဠက။ ။ကာဠော ဟုတွာ ဇာယတီတိ ကာဠကော။
သော ဝိယ ကာဠကံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၇)

၃။ အမည်းကွက်၏ ရှုန့်ကြမ်းသောအပြစ်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရှုန့်ကြမ်းသောအပြစ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကဏှက၊ ထုလ္လဝဇ္ဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ကိ)

ကိဋ္ဌန။ ။ရာဂါဒယော သတ္တေ ကိဋ္ဌန္တိ မဒ္ဒန္တိ ပလိဗုဒ္ဓန္တီတိ ကိဋ္ဌနာနိ။
(ဋ္ဌ၊ ၁၆၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သတ္တဝါတို့ကို ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်တတ်သော ရာဂစသည်တို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဒ္ဒနာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကိတ္တိသဒ္ဒ။ ။ကိတ္တီယတေတိ ကိတ္တိ။
ကိတ္တန့ အဘိတ္ထဝနံ ဝါ ကိတ္တိ။
ကိတ္တိယာ ပဝတ္တော သဒ္ဒေါ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ။
ကိတ္တိဝသေန ပဝတ္တော သဒ္ဒေါ ဝါ။ (ဋ၊ ၁၃၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၏ ကျော်စောသောအသံနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ကျော်စောသံဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ထုတိဃောသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကိလိဋ္ဌ။ ။ကိလိဿတီတိ ကိလိဋ္ဌံ။ (ဋ၊ ၁၉၆)

၃။ ညစ်နွမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ကိလေသာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကိလိန္န စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကိလေသ။ ။စိတ္တံ ကိလိဿတိ ဥပတာပ္ပတိ ဓေတ်ဟီတိ ကိလေသာ။
စိတ္တံ ဗာဓိယတိ ဓေတ်ဟီတိ ဝါ ကိလေသာ။ (ဋီကာကျော်)

၃။ စိတ်၏ပူပန်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ စိတ်၏ပူပန်ကြောင်းကိလေသာ၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥပတာပ၊ သံကိလေသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ကု)

ကုက္ကုစ္စ။ ။ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ကုကတဿ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ။
၁။ ပြုမိလိုက်သော အကုသိုလ်၊ မပြုမိလိုက်သော ကုသိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ နှလုံးမသာသဖြင့် စက်ဆုတ်ဖွယ်ကောင်းသော အမှုအရာ၏+ဖြစ်ကြောင်း အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့် ယှဉ်သော ကုက္ကုစ္စစေတသိက် ဝါ နှလုံးမသာယာခြင်းနှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ ယှဉ်သော ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်သည် ဝစနီယ။ ဝါ နှလုံးမသာယာခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိပ္ပဋိသာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုစ္ဆိ။ ။ကုသီယတိ အဇ္ဈောသီယတီတိ ကုစ္ဆိ။ (ဌ၊ ၁၄၇။ ဏွာဒိ)
၁။ ဆဲရေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ဝမ်းဗိုက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂဟဏီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုဥ္စိကာ။ ။ကုဥ္စတီတိ ကုဥ္စိကာ။
၁။ ကောက်ကွေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ သော့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တာဠ၊ အဝါပုရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုဋ္ဋ။ ။မဂ္ဂံ ကုဋ္ဋတိ ဆိန္ဒတီတိ ကုဋ္ဋံ။ (မါ-ဒီပနီ)
၁။ လမ်းကို ဖြတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ နံရံဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘိတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကုတ္တဝါလာ။ ။ကရီယိသူတိ ကုတ္တာ။ ကုတ္တာ ဝါလာ ယာသန္တိ ကုတ္တာဝါလာ။

၃။ ပြုပြင်အပ်, ရိတ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော မြီးဆံတို့၏+မြင်းမတို့နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြင်းမတို့ ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကပ္ပိတဝါလာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုဒါလ။ ။ ကုံ ပထဝိံ ဒါလယတိ ပဒါလေတိ ဘိန္ဒတိ ဧတေနာတိ ကုဒါလော။

(နီတိ၊ ပဒ)

၃။ မြေကို တူးဆွကြောင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းမြေ၏+တူးဆွကြောင်း ပေါက်တူးဒြပ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ပေါက်တူးဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုဘိန္ဒနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုပိတ။ ကုပ္ပတီတိ ကုပိတော။

၃။ အမျက်ထွက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒေါသဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုမ္ဘဏ္ဍ။ ။ကုမ္ဘော ဝိယ ခေ့တီတိ ကုမ္ဘဏ္ဍော။

ကံ ဝါတံ ဥမ္ဘေတိ ဝမေတီတိ ကုမ္ဘဏ္ဍော။ (ဋ၊ ၁၀၇။ သူစိ)

၃။ အိုးစရည်းကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ၊ လေကို ပွားစေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကျောက်ဖရုံသီးဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝလ္လိဘော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

'ကုမာရ။ ။ကုမာရတိ ကီဠတီတိ ကုမာရော။
၃။ ကစားမြူးတူးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ သူငယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗာလ, ပေါတက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ကုမာရော။ ။ကာမီယတီတိ ကုမာရော။ (ဏွာဒိ)
၃။ အလိုရှိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီး)
(တစ်နည်း) ကုံ ဘူမိ မရတိ ဘိန္ဒတီတိ ဝါလေခတီတိ ကုမာရော။
၃။ မြေကို ကုတ်ခြစ်တတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
(တစ်နည်း) ကုယံ ဘူမိယံ ရမတီတိ ကုမာရော။
၃။ မြေ၌ မွေ့လျော်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီ)
ကုမာရက။ ။ခုဒ္ဒကော ကုမာရော 'ကုမာရကော။
၃။ ငယ်သောဂုဏ်၏ သူငယ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ငယ်သောကလေး ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တရုဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ကုမ္ဘာသ။ ။ကုလတိ ပတ္ထရတီတိ ကုမ္ဘာသော။ (ဏွာဒိ)
၃။ ဖြန့်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မုန့်ပြား (နံပြား) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုလသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုမုဒ။ ။ကုယာ မောဒတေတိ ကုမုဒံ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ မြေဖြစ်၏ ကြာဖြစ်နှင့် ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း၊ မြေ၌ (တည်သဖြင့်) ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကုမုဒြာကြာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သေတုပ္ပလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုလဝံသ။ ။ကုလတိ ပိယာယတိ ဗန္ဓတီတိ ဝါ ကုလံ။
ဝနတိ ဘဇတီတိ ဝံသော။
ကုလဿ ဝံသော ကုလဝံသော။
၃။ အမျိုး၏အနွယ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမျိုးအနွယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုလဂေါတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုသိနာရ။ ။ကုသော ယဿာတိ ကုသီ။ ကုသီ နရော ယဿန္တိ ကုသိနာရာ။
၃။ သမန်းမြက်ရှိသူ၏ မြို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကုသိနာရာမြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုသိဇန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုသုမ။ ။ကုသတိ အဝှါယတီတိ ကုသုမံ။ (ဏွာဒိ)
၃။ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မာလာ, ပုပ္ဖံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကုဟက။ ။လောကံ ကုဟယန္တိ ဝိမှာပယန္တီတိ ကုဟကာ။ (သီ၊ ၄)
၃။ လူအပေါင်းကို အံ့ဩစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနီဟေတု။
၅။ အံ့ဩဘွယ် (မျက်လှည့်) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိမှာပက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ကူ)

ကူဋာဂါရသာလာ။ ။ကူဋေန ယုတ္တော အာဂါရော ကူဋာဂါရော။
ကူဋာဂါရောယေဝ သာလာ ကူဋာဂါရသာလာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အထွဋ်၏+အိမ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အထွဋ်နှင့်ယှဉ်သော အိမ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဏ္ဍလမာဠော, နိသီဒနသာလာစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကူပ။ ။ကဝန္တိ နဒန္တိ မဏ္ဍူကာ ဧတ္ထာတိ ကူပေါ။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ဖါးတို့ မြည်ကြွေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရေတွင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာဝါဋ, ဥဒပါနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ကေ)

ကေဠာဘ။ ။ကိဋန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ကဝယော ကောသလ္လံ ဗန္ဓနေသု ဧတေနာတိ ကေဋုဘံ။

၃။ ကဗျာအဖွဲ့တို့၌ ကျွမ်းကျင်မှုသို့ရောက်ခြင်း ကြိယာကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလင်္ကာကျမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အလင်္ကာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကေဋုဘ။ ။ကိဋယတိ ဂမေတိ ဉာပေတိ ကိရိယာဒိဝိဘာဂန္တိ ကေဋုဘံ။

၃။ ကံ ကတ္တား ကြိယာ စသည့် ဝေဖန်ခြင်းကို သိစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အလက်ာကျမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အလက်ာရောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ကေဝလ။ ။ကေဝတိ ပဝတ္တတီတိ ကေဝလံ။ (သူစိ) (ဓာန်ဋီ)
၃။ ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အလုံးစုံဟူသော ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သကလ, သဗ္ဗ စသော ပရိယာယ်စဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ကေသ။ ။ကေ မတ္ထကေ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ ကေသော။ (သူစိ)
၃။ ဦးထိပ်၌ တည်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆံပင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုန္တလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ကော)

ကောဇဝေါ။ ။ ကုယ် ဇဝတိ သောဘနပိတ္တတဝသေနာတိ ကောဇဝေါ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မြေကြီး၌ တင့်တင့်တယ်တယ် ဖြန့်ခင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ မြေကြီးဖြစ်၏+ကော်ဇောဖြစ်နှင့် ဌာန+ဌာနီ အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ ကော်ဇောဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂေါနကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောဋ္ဌ။ ။ကောဋ္ဌတိ ကောဋ္ဌိလံ ဘဝတီတိ ကောဋ္ဌ။ (ဓာန်၊ ဋီ) (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ကောက်ကွေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လည်ကောက်သော ကြိုးကြာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုန္တနီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကောဌ။ ။ကုသီယတိ အင်္ဂောသီယတီတိ ကောဋ္ဌော။ (ဘာ၊ ဋ္ဌိ)

၃။ ဆဲရေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

ကောဋ္ဌာသ။ ။ကောဋ္ဌေ သရီရေ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ ကောဋ္ဌာသော။ (ဓာန်၊ ဋ္ဌိ)

၃။ ကိုယ်၌ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ခြင်+ ဖြစ်သော အဘို့အစုနှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ အပေါင်း+အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန် သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ကိုယ်ခြင်၌ဖြစ်တည်သော အဘို့အစုခြင်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဋိဝီသော, အန္တောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောတူဟလ။ ။"အယံ ဝဒတိ၊ အယံ ဝဒတိ" တိ ကုတူဟလံ ဧတ္ထ အတ္ထီတိ ကောတူဟလာ။ (ဌ၊ ၃၀၃။ သီ၊ ဋ္ဌိ၊ သစ်)

၃။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံ ဖြစ်ခြင်း၏+ဇရပ်၌ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံ ဖြစ်ပေါ်ရာဇရပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောတူဟလပ္ပတ္တိဋ္ဌာန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောပ။ ။ကုပ္ပတီတိ ကောပေါ။ (သူစိ)

၃။ အမျက်ထွက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမျက်ဒေါသခြင်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောဓော, အာဃာတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောမာရဘစ္စော။ ။ကုမာရေန ဘတော ကောမာရဘတော။ သောယေဝ ကောမာရဘစ္စော။ (ဌ၊ ၁၂၂။ သီ၊ ဌ)

၃။ မင်းသား၏+မွေးစားအပ်သော ဇီဝကနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျ၊ အကြောင်း+ အကျိုး၊ ကတ္တု+ကတ္တိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဇီဝကဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောမာရဘစ္စော, ဇီဝကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောသလ။ ။ကောသလာနံ နိဝါသာ ကောသလာ။

(တစ်နည်း) ကောသံ လန္တိ ဂဏှန္တိ "ကုသလံ" ပုစ္ဆန္တီတိ ကောသလာ။

၃။ ကောသလာဟု အမည်ရသော ဇနပုဒ်မင်းသားတို့၏ နေရာဇနပုဒ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ နိဿိတ+နိဿယအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကောသလာဟု အမည်ရသော ဇနပုဒ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကောသလနိဝါသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောသလ္လ။ ။ကုသလဿ ဘာဝေါ ကောသလ္လံ။

၃။ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူ၏+ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဉာဏ်ပညာနှင့်အကျိုး+ အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဉာဏ်ပညာသည် ဝစနီယ။

၆။ ဆေကစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ကောသောဟိတ။ ။ကုသီယတီတိ ကောသော။

အဝဓီယတေတိ ဩဟိတံ။

ကောသေန ဩဟိတံ ကောသောဟိတံ။ (၄၊ ၂၄၆။ ဘာ+ ဋီ)

၃။ အအိမ်၏+အတွင်း၌ ထည့်ထားအပ်, ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျ၊ နိဿယ+နိဿယီ၊ ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝတ္ထဂုယှံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ကံသ။ ။ကနတိ ဒိပ္ပတီတိ ကံသော၊ ထာလတိ ဌော္ဗာတိ ထာလံ။
ကံသေန ကတံ ထာလံ ကံသထာလံ။ (ဌ၊ ၁၆၂)
၃။ ကြေး၏ ခွက်အိုးဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကြေးအိုးကြေးခွက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ လောဟဘာဇနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ခ)

ခမနီယ။ ။ခမိတဗ္ဗန္တိ ခမနီယံ။
၃။ သည်းခံခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ခန့်ကျန်းသော ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခမိတဗ္ဗံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခဂ္ဂ။ ။ခဂ္ဂတီတိ ခဂ္ဂေါ။
၃။ ပြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ သံလျက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အသိ၊ ကောသိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခဇ္ဇောပနက။ ။ခံ ရတ္တိံ ဇောတတိ ဒိပ္ပတိ ဩဘာသတီတိ ခဇ္ဇောပနော။
သောယေဝ ခဇ္ဇောပနကာ။ (ဌ၊ ၇၂)
၃။ ညဉ့်၌ထွန်းလင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ညဉ့်၏ ပိုးစုန်းကြူး နှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ အာရုံ+အာရမ္မဏိက၊ ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမွန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပိုးစုန်းကြူးဖြစ်သည့် ဝစနီယ။
၆။ ခဇ္ဇောပနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခတ္တိယ။ ။ ခတ္တဿ အပစ္စံ ခတ္တိယော။ ခတ္တာနံ အဓိပတိ ခတ္တိယော ဝါ။ (ဘာ၊ ဋီ)
၃။ လယ်ယာမြေတို့၏+အရှင်ဖြစ်သော မင်းဖြစ်နှင့် သံ+သာမီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘုရင်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရာဇာ၊ ဘူမိပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခန္ဓ။ ။ကံ မတ္ထကံ ဒဓာတီတိ ခန္ဓော။
ခမတိ ဘာရန္တိတိ ဝါ ခန္ဓော။ (သူစိ)
၃။ ဦးခေါင်းကို ဆောင်ထားခြင်း၊ (တစ်နည်း) ဝန်ကို ဆောင်းခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပခုံးဖြစ်သည်ဝစနယ
၆။ အံသော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ခေ အဿယံ ဓာရေတီတိ ခန္ဓော၊
ခါဒတိ အဝယဝေတိ ခန္ဓော ဝါ။ (သူစိ)
၃။ အစိတ်ကို ဆောင်ခြင်း (ဝါ) အစိတ်ကို ခဲစားဝါးမျိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပေါင်းဖြစ် (ခန္ဓာကိုယ်) သည် ဝစနီယ။
၆။ သမူဟော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ခန္ဓာဝါရ။ ။ဒါရုက္ခန္ဓာဒီဟိ အာ-သမန္တတော ဝရန္တိ ပရိက္ခိပန္တိ ဧတ္ထာတိ ခန္ဓာဝါရော။
(ဋ၊ ၂၁၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

http://www.dhammadownload.com

၃။ သစ်တုံး စသည်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းရံခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သစ်ခင်တဲနန်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ရာဇူနံ အစိရနိဝါသဋ္ဌာနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခယ။ ။ခေပတေီ ပါပဓမ္မေ သမုစ္ဆိန္ဒတီတိ ခယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၀၀။ သီ၊ ဋ္ဌိ၊ သစ်)

၃။ အကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရဟတ္တမဂ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ခီယိံသု အာသဝါ ဧတ္ထာတိ ခယော။

၃။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နိဗ္ဗာန်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိဗ္ဗာနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ခယနံ ခယော

၃။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းပျက်ဆီးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဘင်ကွဏသည် ဝစနီယ။

၆။ ဘင်ကွဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခရ။ ။ခရတီတိ ခရာ. ခရတိ ဝိနာသေတီတိ ဝါ ခရာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၈)

၃။ ကြမ်းတမ်းခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သကျဇာတ်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဖရုသာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ခါ)

ခါဏု။ ။ခညတေတိ ခါဏု။
၃။ တူးဖြိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ သစ်ငုတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သက်ို စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခါဒနီယ။ ။ခါဒိတဗ္ဗန္တိ ခါဒနီယံ။
၃။ ခဲစားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ ခဲဘွယ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခဇ္ဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခါရိဝိဓ။ ။ခါရီဟိ ဘရိတော ဝိဓော ခါရိဝိဓော။ (၄၊ ၂၄၀)
၃။ ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာဝန်တို့၏ ထမ်းပိုးဒြဗ်နှင့် နိဿယ+နိဿိတအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ ရသေ့တို့၏ပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သောထမ်းပိုးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခါရိကာဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ခါရိဝိဝိဓ။ ။ခါရိနာ ဝဟိတော ဝိဝိဓော ခါရိဝိဝိဓော။
၃။ ထမ်းပိုး၏ ထမ်းဆောင်အပ်သော အထူးထူးအပြားပြားသော ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာနှင့် ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ အထူးထူးအပြားပြားများသော ရသေ့တို့၏ပရိက္ခရာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကာဇဝိဝိဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ခိ)

ခိဍ္ဍာပဒေါသိက॥ ॥ခိဍ္ဍာယ ပဒုဿန္တီတိ ခိဍ္ဍာပဒေါသိနော॥
သောယေဝ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကာ॥ (၄၊ ၁၀၄॥)
(တစ်နည်း) ပဒုဿနံ ပဒေါသော॥ ခိဍ္ဍာယ ပဒါသော ခိဍ္ဍာပဒေါသော॥
ခိဍ္ဍာပဒေါသော ဧတေသံ အတ္ထီတိ ခိဍ္ဍပဒေါသိကာ॥

၃॥ မြူးတူးပျော်ပါးခြင်း၏ ပျက်စီးခြင်းနှင့် အကြောင်းအကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု॥
၅॥ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ॥
၆॥ ခိဍ္ဍာဝိနာသိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ॥

(တစ်နည်း)

၃॥ မြူးတူးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်း၏ နတ်တို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု॥
၅॥ နတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ॥
၆॥ ခိဍ္ဍာဝိနာသိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ॥

(ခီ)

ခီဏကာမရာဂ॥ ॥ခီဏော ကာမရာဂေါ ယဿ အတ္ထီတိ ခီဏကာမရာဂေါ॥

၃॥ ကုန်ခန်းပြီးသော ကာမရာဂ၏ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု॥
၅॥ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ॥
၆॥ ခီဏကာမတဏှော, ခယတဏှော စသော သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ॥

http://www.dhammadownload.com

ခီရ။ ။ခီယတိ ဒုဟာဓောနာတိ ခီရံ။ (ဌ၊ ၁၇။ သူစိ)
၃။ ကုန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ နို့ရည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပယ၊ ထည စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ခု)

ခုရပ္ပ။ ။ခုရတိ ဆိန္ဒတီတိ ခုရပ္ပေါ။ (ဌ၊ ၂၃၈)
ခုရံ ဝါ ပါတိ ပိဝတီတိ ခုရပ္ပေါ။
ခုရမဿ အဂ္ဂေ အပ္ပီယတိ ဌပီယတီတိ ခုရပ္ပေါ။
၃။ ဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ် (ဝါ) သောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မြားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ခေ)

ခေတ္တ။ ။ဗီဇံ ခိပန္တိ ဧတ္ထာတိ ခေတ္တံ။
၃။ မျိုးစေ့ကို ကြဲချခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ လယ်ယာမြေဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကေဒါရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။
ခေမ။ ။ခေပေတိ အသုခန္တိ ခေမံ။
ခီယန္တိ အသုခန္တိ ခေမံ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဆင်းရဲကို ကုန်ခမ်းစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘေးရန်မရှိခြင်း ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အဘယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဂ)

ဂတိ။ ။ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္ထာတိ ဂတိ။ (ဌ၊ ၂၂၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ သားကောင်တို့ ဖြစ်ခြင်း၊ နေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သားကောင်တို့ ပျော်ရာတောအုပ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မိဂဒါယော, ကာနနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂဏ။ ။ကဏီယတိ အဝယဝေန သဟာတိ ဂဏော။
၃။ ရေတွက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေတွက်အပ်သောရဟန်းအပေါင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သံ့ဃ၊ သမူဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂဏ္ဍိကာ။ ။ဂန္ထေတီတိ ဂဏ္ဍိ၊ ဂဏ္ဍိယေဝ ဂဏ္ဍိကာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ထုံးဖွဲ့ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အထုံးအဖွဲ့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗန္ဓိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂန္ဓ။ ။တံ တံ ဌာနံ ဝါတေန ဂစ္ဆတီတိ ဂန္ဓော
ဂန္ဓေတိ အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစေတီတိ ဝါ ဂန္ဓော။ (ကစ္စည်း)
၃။ ထိုထိုအရပ်သို့ လေဖြင့် (ဝါ) လေကြောင့် ပျံ့နှံ့ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အနံ့အကြိုင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယာယနီယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂန္ဓာ။ ။ဂရတိ ဗဟိနိက္ခမနဝသေန သိဗ္ဗတီတိ ဂန္ဓော။ (သူစိ)
၃။ အပသို့ထွက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သွန်းလောင်းတတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ တိုက်ခန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဩဝရကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဂေါပေတဗ္ဗန္တိ ဂုတ္တံ။ (ဂုပ+အဘ၊ ဒွိတ္တံ) (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ စောင့်ရှောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကိုယ်ဝန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကောဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂမ္ဘီရတရ။ ။ဂစ္ဆန္တာ ဘာယန္တိ အသ္မိန္တိ ဂမ္ဘီရော။
ဂံ ပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ ဂမ္ဘီရော။
ဂမ္ဘီရေသု ဝိသေသော ဂမ္ဘီရာ။ ဂမ္ဘီရာနံ ဝိသေသေန ဝါ ဂမ္ဘီရာ။
အယဥ္စ ဂမ္ဘီရော, အယဥ္စ ဂမ္ဘီရော, ဣမေသံ ဝိသေသေန ဂမ္ဘီရာတိ ဂမ္ဘီရတရာ။ (ဋ္ဌ၊ ၉၃။ ဏွာဒိ။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ နက်နဲသော သာဝကပါရမီဉာဏ်၏+ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်နှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ နက်နဲသော ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ, ဂမ္ဘီရတရံ, နိန္နတရံစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဂရု။ ။ဂရတိ သိဉ္စတိ, ဂိရတိ ဝါ ဝမတိ သိသေသု သိနေဟန္တိ ဂရု။
ဂရုံ ကာတဗ္ဗောတိ ဝါ ဂရု။ (သူစိ)
၃။ တပည့်တို့အပေါ်၌ ချစ်ခြင်းကို သွန်းလောင်းခြင်း၊ (ဝါ) အန်ထုတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်၊ (ဝါ) အလေးဂရုပြုအပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟောတု။
၅။ ဆရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သတ္ထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂဟဏီ။ ။ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ ဓာရေတီတိ ဂဟဏီ။ (ဌ၊ ၂၅၀။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ ယူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အမိဝမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုစ္ဆိ, ဥဒရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ယထာဘုတ္တံ အာဟာရံ ဝိပါစနဝသေန ဂဏှာတိ န ဆဍ္ဍေတီတိ ဂဟဏီ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ စားအပ်တိုင်းသော အာဟာရကို ကျက်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ယူခြင်းကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ တမ္ဗဇတေဇောဟု ဆိုအပ်သော ပါစကဝမ်းမီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကမ္မဇတေဇောဓါတု, ဥဒရဂ္ဂိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(ဌ၊ ၂၅၀။ သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ-၌ ဂဟဏီပုဒ်အတွက်)

ဂဟိတာနိ။ ။ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ ဂဟိတာနိ။ (ဌ၊ ၁၇၃။)
၃။ ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ယူအပ်သော အာလောကိတ, ဝိလောကိတသဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဂဟေတဗ္ဗ။ ။ဂယှန္တေတိ ဂဟေတဗ္ဗာ။

၃။ ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ယူအပ်သော အာဏတ္တိက, နိဿဂ္ဂိယ, ထာဝရ, ပယောဂတို့သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂဟိတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဂါ)

ဂါထာဘိဂီတ။ ။ဂါယတီတိ ဂါထာ။ ဂါယိတန္တိ ဂီတံ၊

ဂါယနံ, ဂါယာပနံ ဝါ ဂီတံ။

အဘိမုခံ ဂီတံ အဘိဂီတံ။

ဂါထာယ အဘိဂီတံ ဂါထာဘိဂီတံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဂါထာဖြင့် ရှေးရှုသီဆိုခြင်း၏+ဆွမ်းဖြစ်နှင့် (တစ်နည်း) ဂါထာ၏+ရှေးရှု သီဆိုအပ်သောဆွမ်းနှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆွမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂါထာဘိမုခဂါယိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂါမ။ ။ဂါယန္တိ တေတ္ထာတိ ဂါမော။ (မောဂ်)

၃။ သီချင်းကို ဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရွာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သံဝသထ၊ ဂါမက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဂသန္တိ တေတ္ထာတိ ဂါမော။ (ဓာန်၊ ဋီ) (ပု + န၊ ဂသ + မ)

ဂသ - အဒနေ - (ရွာအပေါင်းအစု)

http://www.dhammadownload.com

ဂါရဝ။ ။ဂရုနော ဘာဝေါ ဂါရဝေါ။

၃။ အလေးဂရုပြုခြင်း၏+ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကုသိုလ်စေတနာနှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကုသိုလ်စေတနာသည် ဝစနီယ။

၆။ သာဒရံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဂိ)

ဂိလာနော။ ။ဂိလာယတီတိ ဂိလာနော။

၃။ နာမကျန်းခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မကျန်းမာသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သာဒရံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂိဟီ။ ။ဂဟံ ဧတဿ အတ္ထီတိ ဂိဟီ။ (သူစိ)

၃။ အိမ်အဆောက်အဦ၏ လူပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်နှင့် သံ+သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အိမ်ရှင် လူပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂဟပတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဂီ)

ဂီဝါ။ ။ဂါယန္တိ ဧတာယာတိ ဂီဝါ။ (ဏွာဒိ)

၃။ သီဆိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လည်ချောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂလော, ကဏ္ဌော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဂု)

ဂုဏ။ ။ဂုဏေတိ ပကာသေတိ ကာရဏန္တိ ဂုဏော။ (ဌာ၊ ၈၃)

(တစ်နည်း) ဂေါဏာပီယတိ အာမန္တာပီယတိ အတ္တနိ ပတိဋ္ဌိတော ပုဂ္ဂလော ဒဠ္ဍ သောတုံ ပူဇိတုဥ္စ ဣစ္ဆန္တေဟိ ဇနေဟီတိ ဂုဏော။ (သူစိ။ နီတိ၊ ဓာတု)

(ဂုဏ်+ဂုဏော၊ ကျေးဇူး+အကျိုးအာနိသင်၊ အထပ်အလွှာ၊ အနှောင်အဖွဲ့၊ အဖို့အစု)

ဂုဏျန္တေ ပကာသိယန္တေ ယေနာတိ ဂုဏော။ (ဘေဒစိန္တာဋီကာ)

ဂုဥ္စတိ ပကာသေတိ အတ္တနော အာဓာရံ ဒဗ္ဗန္တိ ဂုဏော။ (ဘေဒစိန္တာဒီပနီ)

အတ္တနော ဒဗ္ဗံ ဂုဏေတိ ပကာသေတီတိ ဂုဏော။ (ဓာတုပစ္စယဒီပနီ)

ဂစ္ဆတိ သရော ယေနာတိ ဂုဏော။ (လေးညို့၊ လေးကြိုး) (ဓာန်၊ ဋီ)

ဂုဝတိ ဧတေနာတိ ဂုဏော။ (လေးညို့၊ လေးကြိုး၊ စောင်းညို့) (ဓာန်၊ ဋီ၊)

၃။ အကြောင်းကို ပြခြင်း၊ ခေါ်ဝေါ်စေခြင်း၊ (ဝါ) ဒြပ်ကို ပြခြင်းကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝဏ္ဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဂုဏေတိ ဗန္ဓတီတိ ဂုဏော။

၃။ အကြောင်းကို ဖွဲ့နှောင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝဏ္ဏော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂုဏကထာ။ ။ ဂေါဏာပီယတိ အာမန္တာပီယတိ အတ္တနိ ပတိဋ္ဌိတော ပုဂ္ဂလော ဒဠ္ဍ သောတုံ ပူဇိတုဥ္စ ဣစ္ဆန္တေဟိ ဇနေဟီတိ ဂုဏော။

ဂုဏေတိ ဝါ ပကာသေတိ ကာရဏန္တိ ဂုဏော။

http://www.dhammadownload.com

ကထီယတိ တောယာတိ ကထာ။

ဂုဏေန သံယုတ္တာ ကထာ ဂုဏကထာ။

၃။ ဂုဏ်၏ စကားဖြစ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဂုဏ်ကိုပြောဆိုကြောင်းစကားဖြစ်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ယှဉ်သောစကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂုဏဝါစာ၊ အာနိသံသကထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဂေ)

ဂေဟာနိဿိတ။ ။ဒဗ္ဗသမ္ဘာရံ ဂဏှာတီတိ ဂေဟံ။ ဂေဟေ နိဿိတံ ဂေဟနိဿိတံ။

၃။ ဂေဟအရ ကာမဂုဏ်မှီသော ပီတိသောမနဿနှင့် နိဿယ+နိဿိတ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အိမ်ဟူသော ကာမဂုဏ်၌တည်သော ပီတိသောမနဿဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ယရနိဿိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂေဟာသိတ။ ။ဂေဟေ သိတံ နိဿိတံ ဂေဟာသိတံ။

၃။ အိမ်၏ မှီသော (ချစ်ခြင်းလူ) ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (တစ်နည်း) အိမ်၌မှီခြင်း၏+ (ချစ်ခြင်းလူ) ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ (ချစ်ခြင်း-လူ) ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂေဟာနိဿိတ, ဂဟာနိဿိတစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

၅။ အိမ်ဟူသော ကာမဂုဏ်၌တည်သော ပီတိသောမနဿဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ယရနိဿိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဂေါ)

ဂေါတ္တ။ ။ဂေါပိယတေတိ ဂေါတ္တံ။
ဂေါ ဝုစ္စတိ အဘိဓာနံ ဗုဒ္ဓိ စ၊ တေ တာယတီတိ ဂေါတ္တံ။
ဂဝံ သဒ္ဒံ တာယတီတိ ဂေါတ္တံ။
၃။ စောင့်ရှောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမျိုးအနွယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုလဝံသ စသော် ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂေါစရ။ ။ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂေါစရော။
ဂေါစရော ဝိယာတိ ဂေါစရော။
၃။ အတူဖြစ်သော နွားစားကျက်၏ အတူရှိသော အာရုံနှင့်သဒိသ+သဒိသီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဒ်ဗ္ဗစက္ခု၏ ကျက်စားရာ ရူပါရုံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိသယ၊ အာရမ္မဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂေါတမ။ ။ဂေါတမဿ အပစ္စံ ဂေါတမော။
၃။ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏ သားဖြစ်နှင့် ဇနက+ဇည အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဂေါတမအနွယ်သားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂေါတမပုတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဂေါနက။ ။ဂဝတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ဂေါနကော။ (ဘာ- ဋီ)
၃။ အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကော်ဇောနက်ကြီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒီဃလောမကော, မဟာကောဇဝေါစသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ယ)

ယဠ၊ ။ယဠတိ စလတီတိ ယဠော။

၁။ လှုပ်ရှားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုမ္ဘ၊ ကူဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ယရာဝါသ။ ။ယရတိ ကိလေသဝဿံ သိဉ္စတိ ဇေတ္တာတိ ယရံ။

အာဝါသန် အာဝါသော။

ယရေ အာဝါသော ယရာဝါသော။ (ဌ၊ ၁၆၂။ စိုး-၁၆)

၁။ အိမ်၏ နေခြင်းနှင့် ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အိမ်၌နေခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂေဟာဝါသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ယာ)

ယရ။ ။ဒဗ္ဗသမ္ဘာရံ ဂဏှာတီတိ ယရံ။

ယရတိ သိဉ္စတိ ဇေတ္တာတိ ဝါ ယရံ။

(ဆက္ကလွယ်ပြီ။)

ယာသော။ ။ယသိတဗ္ဗော အသိတဗ္ဗောတိ ယာသော။ (ဌ၊ ၁၅၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၁။ စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အစားအစာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာဟာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ယော)

ယောသော။ ။ယောသီယတေတိ ယောသော။

၃။ ကြွေးကြော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကြွေးကြော်သံဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဒ္ဒေါ, မဟာရဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(စ)

စက္ကဝတ္တိ။ ။ကုရောတိ ဂမနံ အနေနာတိ စက္ကံ။

စက္ကံ အပရာပရံ ပရိဝတ္တေတီတိ စက္ကံ။ (ရထင်္ဂ)

စက္ကဝတ္တိနော ယထာရုစိ အာကာသာဒိဂမနာယ စရတိ ပရိဗ္ဘမတီတိ စက္ကံ။

စက္ကံ ဝတ္တေတိ, သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ ဝတ္တေတိ, တေဟိ စ ပရံ ဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တိ။ (ဌ၊ ၂၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ စကြာရတနာကို လည်စေခြင်း, သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့်လည်ခြင်း, သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့် မိမိမှတစ်ပါးသော လူအများကိုလည်စေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ စကြာမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပထဗျာရာဇာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စဏ္ဍာ။ ။စဏ္ဍတီတိ စဏ္ဍာ။ (ဌ၊ ၂၂၈)

၃။ ကြမ်းတမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကြမ်းတမ်းသော သကျဇာတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကက္ခဠ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

စန္ဒ, စန္ဒိမာ။ ။စန္ဒတိ ဟိလာဒယတိ သုခယတိ ပဇန္တိ စန္ဒော။ (ဌ၊ ၁၃၇။ ဓာန်၊ ငြို)

၃။ သတ္တဝါအပေါင်းကို ချမ်းသာစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

။စန္ဒဝိမာနသင်္ခါတော စန္ဒော ဧတ္ထ အတ္ထီတိ စန္ဒိမာ။

။စန္ဒသင်္ခါတော ဒေဝပုတ္တော အသ္မိံ ဝိဇ္ဇတီတိ စန္ဒိမာ။

၃။ အေးချမ်းမှုသဘာဝ၏+လဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လဖြစ်သည် ဝစနီယ။ [လဗိမာန်ရှိသော နတ်သား၊ လနတ်သားရှိသော ဗိမာန် (ဝါ) လ]

၆။ ဥဋ္ဋုရာဇာ၊ မာ၊ ဣန္ဒု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

စတုတ္တိံသသုတ္တသင်္ဂဟာ။ ။စတုတ္တိံသ သုတ္တာနိ စတုတ္တိံသသုတ္တာနိ။

သင်္ဂယှန္တိ ဧတ္ထာ သင်္ဂဟော။

စတုတ္တိံသသုတ္တာနံ သင်္ဂဟော စတုတ္တိံသသုတ္တသင်္ဂဟော။

(တစ်နည်း) သင်္ဂဟနံ သင်္ဂဟော။

စတုတ္တိံသသုတ္တာနံ သင်္ဂဟော ဧတ္ထာတိ စတုတ္တိံသုတ္တသင်္ဂဟော။

၃။ သုံးဆယ်လေးခုသော သုတ်တို့၏ ရေတွက်ခြင်းရှိသော ဒီဃနိကာယ်နှင့် သချာ+သချေယျ။ (တစ်နည်း) သုံးဆယ်လေးခုသုတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း၏ ဒီဃနိကာယ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သုံးဆယ်လေးသုတ်ရှိသော ဒီဃနိကာယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စတုတ္တိံသသုတ္တဂဏန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စတုဒ္ဒိသ။ ။စတဿော ဒိသာ ဧတဿာတိ စတုဒ္ဒိသော။ (ဌ၊ ၁၈၆။)

သော ယေဝ စာတုဒ္ဒိသော။

စတဿော ဝါ ဒိသံ စတုဒ္ဒိသံ၊ စတုဒ္ဒိသံ ယဿ အတ္ထီတိ စာတုဒ္ဒိသော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အရပ်လေးမျက်နှာ၏ သွားခြင်းရှိသောရဟန်းနှင့် သင်္ချာ+သင်္ချေယျ၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ သွားခြင်းရှိသောရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သန္တုဿကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟတ။ ။ဂန္ထေတီတိ ဂဏ္ဌိ၊ ဂဏ္ဌိယေဝ ဂဏ္ဌိကာ။

စတ္တာရော ဝါ ပဉ္စ ဝါ ဂဏ္ဌိကာ စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာ။

အာဟရိတဗ္ဗာတိ အာဟတာ။

အာဟတာ စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာ ယဿာတိ စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟတော။

(ဋ၊ ၁၇၈။ သီ၊ ဋီ)

၃။ လေးငါးဖွဲ့ ဖွဲ့ထုံးအပ်သော (ဝါ) ဆောင်အပ်သော အထုံးလေးခု ငါးခု၏ သပိတ်ဒြဗ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လေးငါးဖွဲ့ ဖွဲ့အပ်သော သပိတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုဗ္ဗိသောဓနီယပတ္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) အာဟရိတဗ္ဗောတိ အာဟတော။

စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟိ အာဟတော စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟတော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ လေးဖွဲ့ ငါးဖွဲ့တို့၏ ဆောင်အပ်ထုံးဖွဲ့အပ်သော သပိတ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟိ ဟတော ယဿာတိ စတုပစ္စဂဏ္ဌိကာဟတော။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ လေးဖွဲ့၊ ငါးဖွဲ့တို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော အဖြစ်၏+သပိတ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

စတုဗ္ဗိဓ။ စတ္တာရော ဝိဓာ ဧတိဿာတိ စတုဗ္ဗိဓာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၀၂။)

၃။ တာသ, တဏှာ, ဒိဋ္ဌိ, ဉာဏဟူသော လေးပါးသောအပြား၏ ပရိတသနာနှင့် သချာ+သချေ်ယျ၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လေးပါးအပြားရှိသော ပရိတသနာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စတုဝိဓာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စတုရန္တ။ ။စတ္တာရော သမုဒ္ဒါ အန္တာ ပရိယောသာနာ ဧတိဿာတိ စာတုရန္တာ။ စတုရန္တာယ ဣဿရော စတုရန္တာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၂)

၃။ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြား၏ မြေဒြဗ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသော်သျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း ဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စတုပရိယောသာန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စမ္မာ။ ။စမန္တိ အဒန္တိ ဧတ္ထာတိ စမ္မာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၉)

၃။ စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ စမ္မာမြို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စမ္မာနဂရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(စာ)

စာတုမဟာဘူတိက။ ။မဟန္တာ ဟုတွာ ဘူတာ ပါတုဘူတာ မဟာဘူတာ။ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ စတုမဟာဘူတံ။ စတုမဟာဘူတေန နိဗ္ဗတ္တော စာတုမဟာဘူတိကော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ လေးပါးသော မဟာဘုတ်၏ ကိုယ်နှင့် ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လေးပါးသော မဟာဘုတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ကာယသည် ဝစနီယ။
၆။ စတုမဟာဘူတမယ၊ စတုမဟာဘူတိနိဗ္ဗတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စာတုမဟာရာဇိက။ ။စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဧတေသံ ဣဿရာတိ စာတုမဟာရာဇိကာ။ (ဠ၊ ၃၂၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(တစ်နည်း) စတ္တာရော မဟာရာဇာနေ စတုမဟာရာဇံ။
စတုမဟာရာဇံ ဧတေသံ ဣဿရာတိ စာတုမဟာရာဇိကာ။ (ဘာ- ဋီ)

၃။ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်ဟူသော အစိုးရသူတို့၏+စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စာတုမဟိဿရိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

စာပလ္လ။ ။စုပတိ ဧကတ္ထ န တိဋ္ဌတီတိ စပလော။
စပံ လာတီတိ စပလော ဝါ။ (ဏွာဒိ) (ဘာ- ဋီ)
စပလဿ ဘာဝေါ စာပလ္လံ။ (ဠ၊ ၂၅၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏ (ဝါ) ချစ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြုမှုကို ယူတတ်သူ၏+သပိတ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းစသော ကြိယာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သပိတ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းစသောကြိယာသကတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စာပလျံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

စာမရ။ ။စမတိ အဒတီတိ စမရော။
စမရဿ ဝါလေန ကတာ ဗီဇနီတိ စာမရာ။ (ဋ၊ ၂၄၀။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ စာမရီသားကောင်မြီးဆံ၏ ပြုအပ်သော ယပ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စာမရီသားမြီးယပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝါဠဗီဇနီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) စမရဿ ဣဒံ စာမရံ၊ စာမရေန ကတာ စာမရာ ဟုလည်း အလွယ်တကူ ဝိဂ္ဂဟပြုနိုင်ပါသေးသည်။

(စိ)

စိက္ခလ္လိကနိကာယ။ ။စိက္ခလ္လိကာနံ နိကာယော စိက္ခလ္လကနိကာယော။ (ဋ၊ ၂၃)
၃။ စိက္ခလ္လိကမည်သောမင်းတို့၏ နေရာအရပ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စိက္ခလ္လိကမင်းတို့၏ နေရာအရပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စိက္ခလ္လိကနိဝါသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စိဏ္ဏဝသိတာ။ ။စရိယိတ္ထာတိ စိဏ္ဏာ။ ဝသနံ သမတ္ထနံ ဝသော။
ဝသော ယဿတ္ထီတိ ဝသီ။ ဝသိနာ ဘာဝေါ ဝသိတာ။
စိဏ္ဏာ ဝသိတာ စိဏ္ဏဝသိတာ။ (ဋ၊ ၁၀၃။ ဘာ၊ ဋီ)
၃။ လေ့ကျက်ခြင်း၏+အစွမ်းသတ္တိနှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော အစွမ်းသတ္တိသည် ဝစနီယ။
၆။ အာစိဏ္ဏဝသီဘာဝေါ, စိဏ္ဏသမတ္ထတာ, သမာစိဏ္ဏဝသိတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

စိတ္တုတြာသဘယ။ ။ယထာ တထာ ဘယတီတိ ဘယံ။
စိတ္တသ ဥတြာသော စိတ္တုတြာသော။
စိတ္တုတြာသောယေဝ ဘယံ စိတ္တုတြာသဘယံ။
၃။ စိတ်၏ ထိတ်လန့်ခြင်း၏+ဟုတ်ဟုတ်, ကြောက်ကြောက်သော ဘေးနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ စိတ္တုတြာသဟူသော ဘေးသည် ဝစနီယ။
၆။ မနောတ္တပ္ပဘီမံ, မနုတြာသဘေရဝံ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(၃၊ ၅-တို့၌ ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း ကောက်ယူဖော်ထုတ်နိုင်ပါသည်။)

စိရနိက္ခန္တ။ ။နိက္ခမတီတိ, နိက္ခန္တော။
စိရံ နိက္ခန္တသ အဿာတိ စိရနိက္ခန္တော။ (ဌ၊ ၃၃၆)
၃။ ရွာမှထွက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကြာမြင့်သောကာလ၏ ယောကျ်ားဒြပ်နှင့် ကာလ+ကာလဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ရွာမှထွက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကြာမြင့်သော ကာလရှိသော ယောကျ်ားဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စိရာဝသထော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စိရပ္ပဝါသီ။ ။ ပဝသနံ ပဝါသော။ စိရံ ပဝါသော ယဿာတိ စိရပ္ပဝါသီ။ (ဌ၊ ၁၁၉)
ပဝါသော ယဿာတိ ပဝါသီ။
စိရံ ပဝါသီ စိရပ္ပဝါသီ။ (ဘာ+ဋီ)
၃။ ကြာမြင့်စွာ ကင်း၍နေခြင်း၏ ယောကျ်ားဒြပ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်၊ (တစ်နည်း) ကြာမြင့်ခြင်း ကာလ၏ ကင်း၍နေသော ယောကျ်ားနှင့် ကာလ+ကာလဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကြာမြင့်စွာကင်း၍နေခြင်းရှိသော ယောကျ်ားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စိရဝိဂတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(စိ)

စိဝရ။ ။ဝတ္ထက္ခန္ဓောဟိ စီယတေတိ စီဝရံ။ (ဋ၊ ၁၅၃)
၃။ အဝတ်အပိုင်းအစတို့ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သင်္ကန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အရဟဒ္ဓဇ, ကာသာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

စိဝရာဒိဝေကလ္လ။ ။ဝိကလဿ ဘာဝေါ ဝေကလ္လံ။
စီဝရာဒိလူခတာယ ဝေကလ္လံ စီဝရာဒိလူခဝေကလ္လံ။ (ဋ၊ ၁၅၃။ သီ၊ ဋီ၊သစ်)
၃။ သင်္ကန်း စသည်တို့၏ ချို့တဲ့ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏျေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (တစ်နည်း) ချို့တဲ့ခြင်းရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ခေါင်းပါးမှုနှင့် . . . . .။ (လူခတာယကို ထောက်ရှု၍ ထုတ်သည်)
၅။ သင်္ကန်းစသည် ခေါင်းပါးခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ စတုပစ္စယလူခတာ၊ စတုပစ္စယဝေကလ္လ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(စေ)

စေတသိကသုခ။ ။စေတေတီတိ စေတော။ စေတသိ နိယုတ္တံ စေတသိကံ။
သုခယတီတိ သုခံ။ စေတသိကဉ္စ တံ သုခဉ္စာတိ စေတသိကသုခံ။ (ဋ၊ ၅၃)
၃။ စိတ်၌ ယှဉ်ခြင်း၏ သုခဝေဒနာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏျေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သုခဝေဒနာသည် ဝစနီယ။
၆။ မာနသိကာဒ္ဓခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(စော)

စော်ရိကာ။ ။စောရေတီတိ စောရော။ စောရဿ သော စော်ရိကာ။ (ဌ၊ ၇၀။ ဘာ+ရှိ)
၃။ ခိုးသူ၏+ဥစ္စာဖြစ်သော ခိုးမှုနှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ခိုးမှုသည် ဝစနီယ။
၆။ ထေယျ၊ စောရကမ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဆ)

ဆတ္တံ။ ။အာတပံ ဆာဒေတီတိ ဆတ္တံ၊ ဉဏှံ ဆိန္ဒတီတိ ဝါ ဆတ္တံ။
၃။ နေအပူကို ဖုံးကွယ်စေခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထီးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာတပတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇက။ ။ပရိစ္စဇိတွာ ဝဇတီတိ ပရိဗ္ဗာဇကော။
ဝတ္ထေန ဆာဒီယတေတိ ဆန္နော
ဆန္နော စ သော ပရိဗ္ဗာဇကော စာတိ ဆန္နပရိဗ္ဗာဇကော။
၃။ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ ပရိဗိုဇ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပရိဗိုဇ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သဥ္စယဿ အန္တေဝါသီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဆမ္ဗဏ္ဏာ။ ။ဆ ဝဏ္ဏာ ယာသံ ရသ္မီနန္တိ ဆမ္ဗဏ္ဏာ။ (ဌ၊ ၁၃၈။)
၃။ ခြောက်ပါးသောအဆင်း၏ ရောင်ခြည်တော်တို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည်တော်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဆရူဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဆမ္ဘိတ။ ။ထမ္ဘတိ ထဒ္ဓဘာဝံ ကရောတီတိ ဆမ္ဘိတံ။
(တစ်နည်း) ထမ္ဘနံ ထမ္ဘော။ သဉ္ဇာတော ထမ္ဘော အဿာတိ ထမ္ဘိတံ။
၃။ တုန်လှုပ်မှု ဖြစ်ခြင်း၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တုန်လှုပ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဝစနီယ။
၆။ ထမ္ဘိတံ, ထဒ္ဓဘာဝံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဆာ)

ဆာယူဒကသမ္ဘန္န။ ။ဆေတိ ဆိန္ဒတိ ပရိဿမန္တိ ဆာယာ။
ဆာယာ စ ဥဒကဉ္စ ဆာယူဒကံ။
ဆာယူဒကေန သမ္ပန္နံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ။
၃။ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဥယျာဉ်ဖြစ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေး၊
(တစ်နည်း) အရိပ်ရေ၏ ပြည့်စုံသောဥယျာဉ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဥယျာဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥယျာနံ, ဆာယောဒိကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဆာရိကာ။ ။မလသ သရဏံ ကရောတီတိ သာရိကာ။
သာ ဧဝ ဆာရိကာ။
၃။ အညစ်အကြေးကို ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြာဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘသ္မာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဆေ)

ဆေက။ ။ဆိန္ဒတီတိ ဆေကော။
၃။ ဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လိမ္မာကျွမ်းကျင်မှုသည် ဝစနီယ။
၆။ ဒက္ခော, ကုသလော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဇ)

ဇန ။ကုသလာကုသလံ ဇနေန္တီတိ ဇနာ။ (ဠ၊ ၄၃)
၃။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရဟန်းတို့ဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘိက္ခု၊ သမဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
အမှာ။ ။(အခြားနေရာတို့၌ လူကို ဝစနီယထုတ်၍ မနုဿော ပဇာ စသည်ကို ဝစနီယတ္ထ ထုတ်ဆောင်ပါလေ။)

(တစ်နည်း) ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတံ အတ္တဘာဝံ ဇနေတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဇနော၊
ကိလေသေ ဇနေတိ အဇနိ ဇနိဿတီတိ ဝါ ဇနော။ (သာရတ္ထ၊ ၅၄)
ဤတွင်လိုင် ဇနီ-၌ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါကို ကောက်ယူလေ။

http://www.dhammadownload.com

ဇနပဒိနော။ ။ကုသလာကုသလံ ဇနေတီတိ ဇနော။
ပဇ္ဇန္တိ သုခဝိပါကံ ပါပုဏန္တိ ဧတ္ထာတိ ပဒေါ။
ဇနာနံ ပဒေါ ဇနပဒေါ။
ဇနပဒေါ ဧတေသံ အတ္ထီတိ ဇနပဒိနော။ (သီ၊ ဋီ)
၃။ (ကောသလမည်သော) ဇနပုဒ်၏ မင်းသားတို့ဖြစ်နှင့် သံ+သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မင်းသားတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇနပဒဝန္တော၊ ဇနပဒိဿရာ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။
(ဇနပဒါနံ ဣဿရာတိ ဇနပဒိနောဟုလည်း၊ တစ်နည်း ဝိဂ္ဂဟပြုနိုင်သေးသည်)

ဇနိတ။ ။ကမ္မကိလေသေဟိ ဇနေတဗ္ဗော၊ တေဟိ ဝါ ဇာယတီတိ ဇနိတော။
သွေဝ ဇနေတော။ (ဌ၊ ၂၃၉)
၃။ ကံကိလေသာတို့သည် ဖြစ်စေခြင်း၊ ကံကိလေသာတို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သတ္တဝါလူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မနုဿ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဇမ္ဗုဒီပ။ ။ဇမိယတေ အဒီယတေတိ ဇမ္ဗူ။
ဇမ္ဗုယာ လက္ခိတော ဒီပေါ ဇမ္ဗုဒီပေါ။
၃။ ဇမ္ဗူသပြေပင်၏ မှတ်အပ်သောကျွန်းနှင့် လက္ခဏ+လက္ချအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဇမ္ဗူဒီပတောင်ကျွန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇမ္ဗူဝဒီပ၊ ဒက္ခိဏဒီပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဇလ။ ။ဇလတိ သန္တတီတိ ဇလံ။ (ဌ၊ ၁၂၉။)
၁။ စီဆင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ရေဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ အာပေါ၊ ဥဒကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဇလူကာ။ ။ဇလသ္သ ဦကာ ဇလူကာ။
ဇလတိ ဒိပ္ပတီတိ ဇလူကာ။ (ဏွာဒိ)
ဇလံ ဩကံ ဂေဟံ အဿတိ ဇလူကာ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၁။ ရေဟုဆိုအပ်သော အိမ်၏ + မြော့ဖြစ်နှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ သံ သာမီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ မြော့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ရတ္တပါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဇာ)

ဇာတရူပ။ ။ဇာတသ္သ ရူပံ ဇာတရူပံ။
(တစ်နည်း) ဇာယနံ ဇာတံ၊ ဇာတံ ရူပံ ဇာတရူပံ။ (ဘာ၊ ဋီ)
၁။ မွေးဖွားပြီးသောကလေး၏အသွင်သဏ္ဌာန်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏီ၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း အသွင်အပြင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ နိဝတ္ထော, နိစ္စန္ဓော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဇာတိသာမည။ ။ဇာယန္တိ ဘိန္နေသုပိ အတ္ထေသု အဘိန္နဗုဒ္ဓိသဒ္ဒါ တေယာတိ ဇာတိ။
ဇာတိယာ သာမည် ဇာတိသာမည်။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဇာတ်၏ တူညီမျှခြင်းနှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဇာတိအားဖြင့် တူညီခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ သဘာဝသာမည်, ဇာတိသဒိသ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ဇာယာ။ ။ဇာယတိ ပုတ္တော ဣမာယာတိ ဇာယာ။

၃။ သားမွေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မယားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒါရာ၊ ဘရိယာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဇာယမ္ပတိကာ။ ။ဇာယာ စ ပတိ စ ဇာယမ္ပတိကာ။

၃။ မယား၏+လင်နှင့်ဝိသေသန+ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သော အညမညာ ပေက္ခသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လင်မယားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇာနိပတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဇာယတိ ပုတ္တော ဣမာယာတိ ဇာယာ)

(ဇိ)

ဇိယာ။ ။ဇရတိ ဇီရတီတိ ဇိယာ။ (ဌ၊ ၁၈၉)

၃။ ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လေးညှို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဂုဏော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဇီ)

ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ ။ဇီဝန္တိ ဧတေနာတိ ဇီဝိတံ။ ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတီတိ ဣန္ဒြိယံ။
ဇီဝိတမေဝ ဣန္ဒြိယံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။
၃။ ဇီဝိတဟူသော အသက်၏ ဣန္ဒြေနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဇီဝိတိန္ဒြေဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဈာ)

ဈာနံ။ ။ပစ္စနီကဓမ္မေ ဈာပေတီတိ ဈာနံ။
ဈာယတိ ဥပနိဇ္ဈာယတီတိ ဈာနံ။
၃။ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို လောင်မြိုက်ခြင်း၊ (တစ်နည်း) စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဈာန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒဟနံ၊ စိန္တာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဈာနာဒိပဋိလာဘာ။ ။ပစ္စနီကဓမ္မေ ဈာပေတီတိ ဈာနံ။
ပဌမံ အာဒိယတီတိ အာဒိ။
ဈာနံ အာဒိ ဧတေသန္တိ ဈာနာဒယော။
ပဋိလဘနံ ပဋိလာဘော။
ဈာနာဒီနံ ပဋိလာဘော ဈာနာဒိပဋိလာဘော။
လွယ်ပြီ။

http://www.dhammadownload.com

(ဉ)

ဉာဏဇာလ။ ။ဇာလယတိ အစ္ဆာဒေတိ မစ္ဆေ ဧတေနာတိ ဇာလံ။

ဇာလံ ဝိယာတိ ဇာလံ။

ဉာဏမေဝ ဇာလံ ဉာဏဇာလံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၄၉)

၃။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ကွန်ယက်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကွန်ယက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဗ္ဗညုတဉာဏ် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဉာတိပရိဝဋ္ဋ။ ။"အမှာကံ ဧတေ"တိ ဉာယန္တီတိ ဉာတယော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

ပရိဝဋ္ဋတိ ပရမ္ပရဘာဝေန သမန္တတော အာဝဋ္ဋတီတိ ပရိဝဋ္ဋော။

ဉာတိယော ပရိဝဋ္ဋော ဉာတိပရိဝဋ္ဋော။

၃။ ဆွေမျိုးဖြစ်၍ အဆက်ဆက်၏အဖြစ်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ လည်တတ်သော အစဉ်အဆက်ဖြစ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ဆွေမျိုးဟူသော အစဉ်အဆက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗန္ဓုပရိဝဋ္ဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဉာယ။ ။နိယန္တိ သဒ္ဒါ ဧတေနာတိ ဉာယော။ (ဉာယတိ ဧတေနာတိ ဝါ)

၃။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နီတိကျမ်း၊ သဒ္ဒါကျမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နီတိစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တ)

တဏ္ဍိတ။ ။တဏ္ဍေတိ တဏ္ဍိတော။
၁။ ချိန်းခြောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ ချိန်းခြောက်အပ်သော အမွဋ္ဌလုလင် ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သံဝေဇိတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တဏှာ။ ။တသတိ ပါတုမိစ္ဆတိ တောယာတိ တဏှာ။ (မောဂ်)
(တစ်နည်း) ယော တံ ပဿတိ၊ တံ တသိတံ ကရောတီတိ တဏှာ၊
(ဓာန်၊ ဋီ) တဏှာမည်သော မာရ်နတ်သမီးကို ယူ၍ခွဲလေ။
၁။ သုံးဆောင်ခံးစားလိုခြင်း၊ (ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း) ကြိယာသကတ်သည်
ဝစနပဟေတု။
၅။ တဏှာ (လောဘ) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိကန္တိ၊ တသိဏာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တဏ္ဍုလ။ ။တမိယတိ ဝိကာရံ အာပါဒီယတီတိ တဏ္ဍုလော။ (ဏွာဒိ)
၁။ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ ဆန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝီဟိသာရော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တထာဂတ။ ။တထာ အဂတောတိ တထာဂတော။
၁။ ရှေးလူတို့ကဲ့သို့ ဇရာမရဏစသည့် သဘောသို့ ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်
သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ သတ္တဝါဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သတ္တာ၊ ဒေဟီ၊ ပုဂ္ဂလော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

တထာရူပ။ ။တထာရူပံ ယဿာတိ တထာရူပေါ။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ ထိုသို့သော သဘော၏ ဣန္ဒြိယသံဝရနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ထိုသို့သော သဘောရှိသော ဣန္ဒြိယသံဝရသည် ဝစနယ။

၆။ ဣန္ဒြိယသံဝရော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တန္တိ။ ။တနောတိ အတ္ထံ ဧတာယာတိ တန္တိ။ (ဌ၊ ၃)

ကဝ် တရန္တိ ဧတာယာတိ ဝါ တန္တိ။

(တစ်နည်း) တနောတိ ဝိတ္ထာရေတီတိ တန္တိ။

အတ္တနော ကုလံ တနောတိ ဝိတ္ထာရေတီတိ ဝါ တန္တိ။

(ပါဠိတော်အစဉ်၊ မျိုးနွယ်အစဉ်၊ စောင်းကြိုး) (သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၊ ၂၉၊ ၃၀)

၃။ အနက်ကို ချဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်၊ (ဝါ) ယုံမှားသံသယကို ပယ်ခြင်းကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပါဠိတော်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပါဠိ၊ ဓမ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တနုစ္ဆဝိ။ ။တနု ဆဝိ ယဿာတိ တနုစ္ဆဝိ။

၃။ အရေပါးလှပ်ခြင်း၏ ပတ္တမြားဒြပ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရေပါးလှပ်သော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

၆။ အဈော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တပဿီ။ ။တပနံ သန္တပနံ ကာယဿ ခေဒနံ တပေါ။

တပေါ ဧတဿ အတ္ထီတိ တပဿီ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အကျင့်၏ ရသေ့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်၊ ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ရသေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တာပသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တပေါဒါ။ ။တပံ ဥဒကံ အဿာတိ တပေါဒါ။
တပံ ဥဒကံ ဧတ္ထာတိ တပေါဒါ။ (ပါရာ၊ သျ။ သစ်)

၃။ ပူသောရေ၏+ မြစ်နှင့်ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပူသောရေရှိသော မြစ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တပေါဒကစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တရမာန။ ။တရတိ သမ္ဘမတီတိ တရမာနော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၅)

၃။ မရပ်မတည် လည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အမွှေလုလင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမ္ဘမ၊ တုရိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တရုဏ။ ။ဗာလဘာဝံ တရတီတိ တရုဏော။ (ဏွာဒိ)
ဗာလဘာဝံ အတရီတိ တရုဏော။

၃။ လူငယ်၏အဖြစ်ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ လူငယ်+လူပျိုဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗာဏဝေါ၊ ယုဝါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တဋ္ဌာက။ ။တလတိ ပတိဋ္ဌာတိ ဧတ္ထာတိ တဋ္ဌာကံ။ (ဏွာဒိ)

၃။ ရေ၏တည်နေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ တဘက်ဆည်ကန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သရ၊ ဝါပီ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တာ)

တာတာ။ ။တာယတိ အဝဿယံ ကရောတီတိ တာတာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မှီရာကိုပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရက္ခကော၊ ဂေါပကော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တာဒိလက္ခဏံ။ ။အနိဋ္ဌမ္ပိ တမိဝ ဒိဿတီတိ တာဒီ။

တာဒိနော လက္ခဏံ တာဒိလက္ခဏံ။

တာဒီ ဧဝ လက္ခဏံ ဝါ တာဒိလက္ခဏံ။ (သီ၊ ဋီ)

၃။ တာဒိပုဂ္ဂိုလ်၏ အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌတို့၌ အညီအမျှရှုခြင်းသဘောနှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဣဋ္ဌ, အနိဋ္ဌတို့၌ အညီအမျှ ရှုခြင်းသဘောသည် ဝစနီယ။

၆။ တာဒိသဘာဝ, တာဒိလက္ခ, တာဒိဘိညာဏ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တာပသ။ ။တပေါ ယဿ အတ္ထီတိ တာပသော။

၃။ အကျင့်၏ ရသေ့နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရသေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဣသိ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တာရာ။ ။ကတ္တကပ္ပံ တရန္တိ လောကာ တောယာတိ တာရာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၈။)

အတ္တနော ဝီထိံ တာယတိ အရတိ ဂစ္ဆတီတိ တာရာ။

တာရေတိ ဝါ လောကေ အဟိတတောတိ တာရာ။ (ဓာန်၊ ဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ လွန်မြောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနစေတု။
၅။ နက္ခတ်တာရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နက္ခတ္တ၊ ဇောတိ စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တာလ။ ။တလတိ ပတိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ တာလော။ (ဌ၊ ၆၇)
၃။ တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထန်းပင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဘေဒိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
တာယတိ ရက္ခတီတိ တာလော။ (သံကောက်၊ သော့) (ဓာန်၊ ဋီ)
တလတီတိ တာလော။ (ထန်းပင်၊ သံကောက် (သော့) မင်းတုပ်၊ မောင်းကြေးနင်းစသည်) (ဓာတွတ္ထ)

(တိ)

တိက္ခ။ ။တေဇေတိ တောယာတိ တိက္ခာ။ (ဌ၊ ၉၈)
၃။ ထက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထက်မြက်ကြောင်းပညာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိသာမန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
တိတိက္ခမနံ ခမနံ တိတိက္ခာ။ (သည်းခံခြင်း၊ မိမိ၏အထက်သို့ ဝန်တက်နေစေခြင်း၊ အောင့်အည်းချုပ်တည်ခြင်း) (ဓာန်၊ ဋီ)

တိခိဏ။ ။တေဇယိတ္တာတိ တိခိဏ၊
၃။ ထက်ခြင်း ကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထက်မြက်သောဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိဗ္ဗ. . စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

တိဏ်ံ။ ။တိဏ်ယတေ အဒိယတေတိ တိဏ်ံ။

၁။ နွားစသော မြက်စားသတ္တဝါတို့ ခဲစားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု

၂။ မြက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တိရစ္ဆာနဘတ္တ၊ ဂေါဘတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

တိတ္ထာယတန။ ။တရန္တိ ဗာလာ ဧတ္ထာတိ တိတ္ထံ။ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)။

တိတ္ထမေဝ အာယတနံ တိတ္ထာယတနံ။ (ဌ၊ ၁၀၈)

၁။ မိစ္ဆာအယူ၏ တိတ္ထိတို့၏ ဖြစ်တည်ရာအယူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ မိစ္ဆာအယူဟူသော တိတ္ထိတို့ဖြစ်ပေါ်ရာအယူဝါဒဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အညတိတ္ထိယသမယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) တရန္တိ ဧတ္ထာတိ တိတ္ထံ။ တိတ္ထံ ဝိယာတိ တိတ္ထံ။

တိတ္ထံ စ တံ အာယတနဥ္စာတိ တိတ္ထာယတနံ။ (ဘာ၊ ဋီ)

၁။ မိစ္ဆာအယူ၏ တည်နေရာ တိတ္ထိဘောနှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ မိစ္ဆာအယူ၏ တည်ရာတိတ္ထိတို့၏ သာသနာသည် ဝစနီယ။

၆။ အညတိတ္ထိယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တရန္တိ အနေနာတိ တိတ္ထံ။ (ရေဆိပ်၊ ဆိပ်ကမ်း၊ ဆိပ်) (မောဂ်)

တိတ္ထံ ဝိယာတိ တိတ္ထံ။ (မိစ္ဆာအယူ)

တိတ္ထိယ။ ။တိတ္ထံ ဝိယာတိ တိတ္ထံ။

တိတ္ထံ ဧတေသံ အတ္ထီတိ တိတ္ထိယော။ (ဌ၊ ၂၀၇)

၁။ အယူဝါဒ၏ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ သံ+သာမိ အဖြစ်ဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနီယ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သာသနာ့ပပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ လဒ္ဓိက၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တိန္ဒုကာစီရ။ ။တိန္ဒုကာ စီရံ ဧတ္ထ သန္တီတိ တိန္ဒုကာစီရော။ (ဋ္ဌ၊ ၃၀၀။ ဋီ၊ သစ်)
၃။ တည်ပင်အစဉ်အတန်း၏ ပရိဗိုဇ်ကျောင်းနှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ သညာ+သညီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပရိဗိုဇ်ကျောင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိန္ဒုကာဝဋ္ဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တိဗ္ဗ။ ။တရတိ အတိက္ကမယီတိ တိဗ္ဗံ။ (ဓါန်၊ ဋီ)
၃။ ကျော်လွန်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြင်းထန်ခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘုသံ - စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တိရစ္ဆာန။ ။တိရိယံ အဉ္စတီတိ တိရစ္ဆာနော။
၃။ ဖီလာသွားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိရစ္ဆာ၊ တိရစ္ဆာနဂတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တိလက။ ။တိလသဏ္ဌာနံ ဝိယ ဇာယတီတိ တိလကော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၈၇။)
တိလကော ဝိယ တိလကံ။
၃။ မှဲ့၏ သိမ်မွေ့သောအပြစ်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သိမ်မွေ့သောအပြစ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိလကဋ္ဌက၊ အဏုမတ္တဝဇ္ဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

တိဝဂ္ဂ။ ။တယော ဝဂ္ဂါ ယဿာတိ တိဝဂ္ဂေါ။ (ဋ၊ ၂)

၃။ သုံးပါးသောဝဂ်၏ ဒီယနိကာယ်နှင့် သရူပ+သရူပဝန္တ၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒီယနိကာယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တိသမ္ဘူဟ၊ တိကာယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တု)

တုရိတစာရိကာ။ ။စရဏံ စာရိကာ။ စရဏံ ဝါ စာရော၊

စာရော ဧဝ စာရိကာ။

တရတီတိ တုရိတံ။

တုရတိ ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ ဝါ တုရိတော။

တုရိတာ စ သာ စာရိကာ စာတိ တုရိတစာရိကာ။ (ဋ၊ ၂၁၃)

၃။ လျင်မြန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဘောဂုဏ်၏ လှည့်လည်တော်မူခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လျင်မြန်သော လှည့်လည်ခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သီယစာရိကာ၊ တုဝဋစာရိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တုဏှီ။ ။တုဏှော ဟောန် ဧတဿ အတ္ထီတိ တုဏှီ။

၃။ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၏ ဇီဝကနှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆိတ်ဆိတ်နေသောဆရာဇီဝကဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဘာသနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တောဟတီတိ တုဏှီ၊ ညှင်းဆဲခြင်းကြိယာသကတ် . . . ဟုလည်းပြု။)

http://www.dhammadownload.com

တုဏ္ဍ။ ။တနောတိ ဓောနာတိ တုဏ္ဍံ (ကွာဒိ။ ဋ၊ ၁၈၆)
၃။ ချဲ့ထွင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ငှက်နှုတ်သီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာနနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

တုရိတ။ ။တရတီတိ တုရိတံ။ တုရံ တေိ ဂစ္ဆတီတိ တုရိတာ။
၃။ မြန်မြန်သွားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လျှင်မြန်ခြင်း၊ ဝါ၊ အမြန်သွားတတ်သူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သီဃ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တေ)

တေဓါတုက။ ။တိသော ဓါတုယော တီဓာတုကံ။
တမေဝ တေဓာတုကံ။ (ဋ၊ ၁၅၈။ ဘာ + ဣ)
၃။ သုံးခုသချာ်၏+ကာမ ရူပ အရူပဟု ဆိုအပ်သောဓာတ်တို့နှင့် သချာ်+သင်္ချေယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘုံသုံးပါး (ဓါတ်သုံးပါး) ဖြစ်တို့သည် ဝစနီယ။

(တစ်နည်း) တိသော ဓါတုယော တီဓာတု။
တသ္မိံ ပဝတ္တန္တီတိ တေဓာတုကာ။ (ပခုဏ္ဏ)
၃။ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟု ဆိုအပ်သော ဓါတ်သုံးပါး၏ + ထို၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ဖြစ်နှင့်ဌာန+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထို၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တေဘူမိကာ စသောပရိယာယ် သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

တေလ။ ။တိလဿ ဣဒံ တေလံ။
၃။ နှမ်း၏ ဆီဖြစ်နှင့် ဝိကာရ+ဝိကာရီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟောတု။
၅။ နှမ်းဆီဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိလတေလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တေဝိဇ္ဇက။ ။တိဿော ဝိဇ္ဇာ တိဝိဇ္ဇာ။ တိဝိဇ္ဇာနံ သမူဟော တေဝိဇ္ဇကံ။
၃။ ဗေဒသုံးခုတို့၏ အပေါင်းနှင့် သမူဟီ+သမူဟအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန် သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဝေဒသုံးခုတို့အပေါင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိဝိဇ္ဇသမူဟော (ဝေဒတ္တယ) စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တော)

တောဒေယျ။ ။တုဒိသညိတော ဂါမော နိဝါသော ဧတဿာတိ တောဒေယျော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၅၊ ၃၁၇)
၃။ တုဒိရွာဟူသော နေရာအရပ်၏+ပုဏ္ဏားဖြစ်နှင့်ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ် ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ တောဒေယျပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တုဒိဿရော၊ တုဒါဓိပတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တောမရ။ ။တုဇ္ဇတေ အနေနာတိ တောမရော။
၃။ ထိုးဆွခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ နှင်တံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဇ္ဈနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ထ)

ထပတိ။ ။ဌပတိ ဌာတီတိ ထပတိ။ (ဓာတုပစ္စယ)
ဌာတိ ဂတိ နိဝတ္တတီတိ ထပတိ။ (ဌ၊ ၁၆၃/၄။)
၃။ သွားခြင်းမှ နစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လက်သမားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တစ္ဆက၊ ဝဍ္ဎကီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ထာ)

ထာမ။ ။ထာတိ တိဋ္ဌတီတိ ထာမော။
ထာတိ ဧတေနာတိ ဝါ ထာမော။
၃။ တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အားအစွမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗလံ, သတ္တိ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ထိ)

ထိရကထော။ ။ထိရာ ကထာ ဧတဿာတိ ထိရကထော။ (ဌ၊ ၇၂)
၃။ မြဲမြံခိုင်ခန့်သော စကား၏ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နှင့် သံ+သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြဲမြံခိုင်ခန့်သော စကားရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ထေတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ထု)

ထုသ။ ။တုဒ္ဒသတီတိ ထုသော၊
ထဝီယတီတိ ထုသော။
၃။ နှစ်သက်အားရခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်၊ (ဝါ) ချီးမွမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ စပါးခွံ၊ (ဝါ) ဖွဲဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဓညတ္တစ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ထုသောဒက။ ။ထဝီယတီတိ ထုသော။ (ဏွာဒိ)
ထုသတော ဇာတံ ဥဒကံ ထုသောဒကံ။ (ဠ၊ ၂၉၃။ ဓာန်၊ ၃၃)
၃။ ဖွဲ၏+ ပအုန်းရည်ဖြစ်နှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီ၊ အကြောင်းအကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပအုန်းရည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သောဝီရကံ, ဝီဟိတစောဒကံ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ထူ)

ထူပ။ ။ထုပီယတီတိ ထူပေါ။
ပတိဋ္ဌာပေတီတိ ထူပေါ ဝါ။ (အတ္တနော မတိ)
၃။ ချွန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု၊
၅။ စေတီပုထိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စေတိယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ထေ)

ထေတ။ ။ထာတိ တိဋ္ဌတီတိ ထေတော။ (ဋ္ဌ၊ ၇၂)
၃။ တည်တံ့မြဲမြံခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝဲစနဟောတု။
၅။ တည်တံ့သောစကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ထိရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ထိတဿ ဘာဝေါ ထေတော။
၃။ တည်တံ့ခိုင်မြဲသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစကားဖြစ်နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

(တစ်နည်း) ထေတေန ယုတ္တော ထေတော။ (ဋီ၊ သစ်)

ထေယျ။ ။ထေနေတီတိ ထေနော။
ထေနဿ ဘာဝေါ ထေယျံ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၀)
၃။ ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာခိုးမှု (ဝါ) ထေယျစေတနာနှင့် ဂုဏ္ဏေး+ဂုဏ် အကျိုးအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ခိုးမှု (ဝါ) ထေယျစေတနာသည် ဝစနီယ။
၆။ ဖောရကမ္မံ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ထေရ။ ။ထိရတိ သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏေဟီတိ ထေရော။
၃။ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြဲမြံခိုင်ခံ့ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ မထေရ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟလ္လကော၊ ဝုဍ္ဎော စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဌာတိ ပဝတ္တတီတိ ထေရော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ သီလက္ခန္ဓ စသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
(တစ်နည်း) ထိရေဟိ ဂုဏောဟိ သမန္နာဂတောတိ ထေရော။
၃။ မြဲမြံခိုင်ခံ့သောဂုဏ်တို့၏ပြည့်စုံသောမထေရ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

(တစ်နည်း) ထိရော သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏော အဿ အတ္ထီတိ ထေရော။
၃။ မြဲမြံသော သီလက္ခန္ဓဂုဏ်စသည်တို့၏ မထေရ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ သံ+သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

(ထော)

ထောမိတ။ ။ထောမိယန္တေတိ ထောမိတာ။
၃။ ချီးမွမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ချီးမွမ်းထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား၏ဒေသနာဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝဏ္ဏိတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဒ)

ဒက္ခ။ ။ ဒက္ခတိ ကိစ္စာ ကိစ္စေသု သီဃံ ပဝတ္တတီတိ ဒက္ခော။ (ဋ၊ ၁၉၅။)
၃။ ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ လျင်စွာဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော (ရေချိုးပေး)သူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဆေကော၊ ပဋ္ဌိဗလော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒက္ခိဏေယျ။ ။ဒက္ခိန္တိ ဘောဂသမ္ပဒါဒီဟိ ယာယာတိ သာ ဒက္ခိဏာ။
တံ အရဟာတီတိ ဒက္ခိဏေယျော။ (ဋ၊ ၂၀၇)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မြတ်သော အလှူဝတ္ထု၏ ခံယူခြင်းငှာထိုက်သူနှင့် ကမ္မ+ကမ္မိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်သောအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒါနာရဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒဏ္ဍ။ ။ဒဍတိ အာဏံ ကရောတိ ဧတေနာတိ ဒဏ္ဍော။ (ဌ၊ ၅၄)
၃။ အာဏာကို ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမိန့်အာဏာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သာဟသံ၊ ဒမ္မော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဒဍတိ အာဏံ ကရောတီတိ ဒဏ္ဍော။
၅။ ဒုတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကဋ္ဌ၊ ယဋ္ဌိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒတ္တိက။ ။ဒီယတေတိ ဒတ္တိ။ ဒတ္တိယာဝ ဒတ္တိကာ။ (ဌ၊ ၂၄၃)
၃။ ပေးလှူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပေးအပ်သောဥစ္စာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒိန္နကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒတ္တု။ ။ဒဗ္ဗတ္တိ မုယှန္တီတိ ဒတ္တု။
၃။ တွေဝေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူမိုက်ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗာလ, ဇဠ, မူဠ္ဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဒါယတေ ကုစ္ဆိယတေတိ ဒတ္တု။
၃။ စက်ဆုတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပွေး၊ ဝဲ ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုစ္ဆိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒန္တ။ ။ဒါယတိ ဘက္ခံ အနေနာတိ ဒန္တော။
ဒသန္တိ ဘောဇ္ဇံ အနေနာတိ ဝါ ဒန္တော။ (ဋ၊ ၂၃၄။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ အစာကိုယူခြင်း (ဝါ) စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သွားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒသန, လပနဇ, ဒွိဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။
ဒန္တကဋ္ဌ။ ။ဒန္တသောဓနံ ကာတုံ ယောဂ္ဂံ ကဋ္ဌံ ဒန္တကဋ္ဌံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ သွား၏+တံပူဖြစ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းကြိယာ
သကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တံပူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒန္တပေါန စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒလိဒ္ဒ။ ။ဒလိဒ္ဒတီတိ ဒလိဒ္ဒေါ။ ဒလတိ ဒုဂ္ဂတဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ဒလိဒ္ဒေါ။ (ဋ၊ ၁၃၂။)
၃။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သူဆင်းရဲဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိဒ္ဓန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဒလတိ ဒုက္ကဋ္ဌဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ဒလိဒ္ဒေါ၊
၃။ ဆင်းရဲသောအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆင်းရဲသားဖြစ်သည်ဝစနီယ။
၆။ နိဒ္ဓနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။
၆။ ကပဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ဒသဗလ။ ။ဒသ ဗလာနိ အဿာတိ ဒသဗလော။
၃။ ဆယ်ပါးသောအားတော်၏ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒသဗလဒေသိတ။ ။ဒသဗလာနိ အဿ ဘဂဝတောတိ ဒသဗလော။
ဒေသိယိတ္ထာတိ ဒေသိတံ။
ဒသဗလေန ဒေသိတံ ဒသဗလဒေသိတံ။ (သီ၊ ငြိ၊ သစ်)
၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောအပ်သော သုတ္တဂေယျစသည်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ် ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သုတ္တဂေယျစသည်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗုဒ္ဓဒေသိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒဿနီယ။ ။ဒဿိတဗ္ဗာတိ ဒဿနီယာ။
၃။ ကြည့်ရှုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရှုချင်စဖွယ်ညဉ့်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဿိတဗ္ဗာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒဟရ။ ။ဒဟတိ ဘသ္မံ ကရောတီတိ ဒဟရော။
၃။ မီးရှို့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကလေးသူငယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တရုဏ၊ ယုဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဒ)

ဒွါရဝိဝရဏ။ ။ဝိဝရတိ ဓောနာတိ ဝိဝရဏံ။ ဒွါရဿ ဝိဝရဏံ ဒွါရဝိဝရဏံ။ (၄၊ ၂၂၅။
၃။ တံခါး၏ ဖွင့်ကြောင်းကြိယာနှင့် ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ တံခါးဖွင့်ကြောင်းကြိယာသည် ဝစနီယ။

၆။ ဒွါရဝိဝရဏကမ္မံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒါယ။ ။ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါယံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(အဘိဓာန်၌ ဒါယောဟု ပုလ္လိင်ရှိသော်လည်း ဤ၌ ဋီကာဝိဂ္ဂဟကား ဝါကျာဝဓိကန္တ ဖြစ်၍ နပုလ္လိင်နှင့် ရှိသည်။)

၃။ ပေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပေးအပ်သော အမွေဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒါယဇ္ဇ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒါယဇ္ဇ။ ။ဒါယံ အာဒဒါတီတိ ဒါယာဒေါ။ ဒါယာဒဿ ဘာဝေါ ဒါယဇ္ဇံ။

၃။ အမွေခံပုဂ္ဂိုလ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဥစ္စာဒြပ်နှင့်အကျိုးအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမွေဥစ္စာဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒါယောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒါရိကာ။ ။ဒရတိ ကီဠာဝသေန ဘူမိံ ဝိလေခတီတိ ဒါရိကာ။

၃။ မြူးထူးကစားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် မြေကို ရေးခြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သူငယ်မဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တရုဏီ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒါရု။ ။ဒရီယတီတိ ဒါရု။ (ဌ၊ ၈၈။ ဏွာဒိ)

၃။ ဖေါက်ခွဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ထင်းသစ်သားဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကဋ္ဌ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒါသ။ ။ဒါသန္တေ တဿာတိ ဒါသော။ (ဠ၊ ၁၅၄။ ဓာန်၊ ၄၉။)
ဒါတဗ္ဗောတိ ဝါ ဒါသော။ (သူစိ)
ကုစ္ဆိတံ အသတိ ဘက္ခတီတိ ဝါ ဒါသော။ (သူစိ)
၃။ စက်ဆုတ်ဖွယ်အစာကို စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကျွန်ဒြဗ် ဝစနီယ။
၆။ စေဋကော၊ ပေဿော၊ ဘစ္စော၊ ပရိစာရိကောစသည် ပရိယာယ်စကားသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒွါရ။ ။ဒွရန္တိ သံဝရန္တိ ရက္ခန္တိ ဧတေနာတိ ဒွါရံ၊
ဒုဋ္ဌေ ဝါရယန္တိ အသ္မာတိ ဒွါရံ။
၃။ စောင့်ရှောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် (ဝါ) လူဆိုးတို့ကို တားမြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်၊ (ဝါ) နှစ်ခုသော တံခါးရွက်တို့ရှိခြင်းကြိယာသည် ဝစနဟေတု။
၅။ တံခါးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဟာရစသော ပရိယာယ်ပုဒ်တို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒွါရကောဋ္ဌက။ ။ကုသီယတိ အက္ကောသီယတီတိ ကောဋ္ဌကော။ (ဠ၊ ၁၃၈။)
ဒွါရသမီပေ ကတော ကောဋ္ဌကော ဒွါရကောဋ္ဌကော။
၃။ တံခါး၏ တံခါးမုခ်နှင့် သမိပိ+သမီပအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တံခါးမုခ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂေါပုရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဒိ)

ဒိဗ္ဗ။ ။ဩဒနာဒီနိ ဒါရေန္တိ တောယာတိ ဒဗ္ဗ။ (ဏွာဒိ)
၃။ ထမင်းစသည်တို့ကို ခွဲခြားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယောက်မဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကဋစ္ဆု စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မ။ ။ဉာဏေန ပဿီယတီတိ ဒိဋ္ဌော။
ဒိဋ္ဌော စ သော ဓမ္မော စာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော။
၃။ ဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ခြင်း၏ သဘောဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သည် (လက်တွေ့သဘော၊ မျက်မှောက်သဘောဖြစ်) ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စက္ခဓမ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိဋ္ဌိဂတိက။ ။မိစ္ဆာ ပဿတီတိ ဒိဋ္ဌိ၊ (ဌ၊ ၉၇။ ဋီ၊ သစ်)
ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိ။ (သူစိ) ဒိဋ္ဌိဧဝ ဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ။
ဒိဋ္ဌိဂတံ အဿ အတ္ထီတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော။
၃။ မိစ္ဆာအယူ၏မိစ္ဆာအယူရှိသူနှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မိစ္ဆာအယူရှိသူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ ဝိပရီတလဒ္ဓိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိန္န။ ။ဒီယတိ တောယာတိ ဒိန္နံ။
၃။ ပေးလှူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည် ဝစနီယ။
၆။ ဒါနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒိဝသ။ ။ဒိဗ္ဗန္တိ ကီဠန္တိ အသ္မိန္တိ ဒိဝသော။
၁။ ကစားမြူးတူးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ကစားရာနေ့ဟူသော ကာလပညတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ အဟံ၊ ဒိနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိသာ။ ။ဒိဿတိ ပညာယတီတိ ဒိသာ။
၁။ ထင်ရှားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ အရပ်မျက်နှာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ဒေသ၊ ပဒေသ၊ ဝိသယ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိဝါ။ ။ဒိဗ္ဗတိ သြဘာသတီတိ ဒိဝါ။
အန္ဓကာရော ခီယတိ ဒီယတိ ဧတေနာတိ ဒိဝါ။ (ဓါတုပစ္စယဒီပနီ)
၁။ ထွန်းလင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည်၊ (တစ်နည်း) အမိုက်ကို ကုန်စေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ နေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ဒိနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိဝါပဓာနိက။ ။ဒိဝါ ပဓာနံ ယေသံ အတ္ထီတိ ဒိဝါပဓာနိကာ။ (ဋ၊ ၂၂၄)
၁။ နေ့အခါ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ရဟန်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ နေ့အခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ဒိဝါပဓာနာနုယုဉ္စက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဒိဝါ ပဓာနိကာ ဒိဝါပဓာနိကာ- ဟု ပြု၍ ကာလ+ကာလဝန္တ စပ်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(ဒီ)

ဒီဃပ္ပမာဏ။ ။ ဒီဃံ ပမာဏံ ဧတေသံ သုတ္တာနန္တိ ဒီဃပ္ပမာဏာနိ (၄၊ ၂၃။ အဖွင့်)

၃။ ရှည်သောအတိုင်းရှည်၏+ဒီဃနိကာယ်သုတ်တို့နှင့် ဌာနီ+ဌာနံ၊ ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒီဃနိကာယ်သုတ်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒီဃနိကာယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒီပ။ ။ဇလမဇ္ဈေ ဒိပ္ပတီတိ ဒီပေါ။ (ဋီသစ်၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံသျှ။)

ဒွိဓာ အာပေါ သန္ဒတိ ဧတ္ထာတိ ဒွိပေါ။

သောဃေဝ ဒီပေါ။

၃။ ရေအလယ်၌ ထွန်းပခြင်းကြိယာသကတ် (တစ်နည်း) နှစ်ပါးပြားသော ရေ၏ ကျွန်းဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးပြားသောရေ၏ စီးဆင်းခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ကျွန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အန္တရီပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒိပ္ပတီတိ ဒီပေါ၊ (ဆီမီး) (ဓာန်၊ ဋီ)

ဇလမဇ္ဈေ ဒိပ္ပန္တီတိ ဒီပါ။

ဒိပ္ပန္တိ ဧတ္ထ သဒ္ဒမ္မာတိ ဝါ ဒီပါ။ (ကျွန်း)(ဓာန်၊ ဋီ)

ဒီပ။ ။ဒိပ္ပန္တီတိ ဒီပါ။

၃။ တောက်ပခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆီမီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဒီပ၊ ပဇ္ဇောတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒီပိကာ။ ။ဒိပ္ပတီတိ ဒီပိကာ။
၃။ လယ်ထွန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လယ်သမားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခေတ္တာဇီဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဒု)

ဒုက္ကူလ။ ။ဒုက္ခေန ကုလျတေတိ ဒုက္ကူလံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၇၇)
ဒုမေဟိ ဇာတံ ကူလန္တိ ဝါ ဒုက္ကူလံ။ (ဓါန်၊ ဋီ)
၃။ သစ်ပင်ဖြစ်၏ လျှော်တေပုဆိုးဖြစ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လျှော်တေပုဆိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒုမကူလ၊ တစဘ္ဘဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုက္ခိတ။ ။သဉ္ဇာတံ ဒုက္ခံ အဿာတိ ဒုက္ခိတော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၀) (သကျသီဟ ၃၄၊ မေးပြီး)
၃။ ဖြစ်သောဒုက္ခဝေဒနာ၏ ယောက်ျားဖြစ်နှင့်ဌာနီ+ဌာန၊ နိဿိတ+နိဿယ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဒုက္ခရောက်နေသော ယောက်ျားဖြစ်သည် ဝစနီယတ္ထ။
၆။ ဒုက္ခဝေဒနိက စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုက္ခောဂါဟာ။ ။ဩဂယှန္တီတိ ဩဂါဟာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၀။ ဋီ၊ သစ်။)
ဒုက္ခေန ဩဂါဟာ ဒုက္ခောဂါဟာ။
ဒုက္ခော ဝါ ဩဂါဟော အန္တော ပဝိသနမေတေသူတိ ဒုက္ခောဂါဟာ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဆင်းရဲငြိုငြင်မှု၏ သက်ဝင်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ (တစ်နည်း) ခဲယဉ်းစွာ သက်ဝင်ခြင်း၏ ဓမ္မ, အတ္ထ, ဒေသနာ, ပဋိဝေဓတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆင်းရဲပင်ပမ်းစွာ သက်ဝင်ခြင်း၊ (တစ်နည်း) ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သက်ဝင်ရခြင်း ရှိသော ဓမ္မအတ္ထ စသည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသ။ ။ပရိကိလိဿနံ ပရိကိလေသော။

ဒုဂ္ဂတိယံ ပရိကိလေသော ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသော။ (ဋ၊ ၂၀၅)

၃။ အပါယ်ဘုံ၏ စိတ်၏ ပူပန်ခြင်းနှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အပါယ်ဘုံသို့ရောက်၍ စိတ်၏ပူပန်ခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုဂ္ဂတိပရိတာပန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုဝိဓ။ ။ဒွေ ဝိဓာ ယဿာတိ ဒုဝိဓော။ (ဋ၊ ၁၅၃)

၃။ နှစ်ခုသောအပြားတို့၏ အဘိဟာရနှင့် သချ္ာသချေ်ယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အဘိဟာရသည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုဗ္ဗိဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုဝိဓံ။ ။ဒွေ ပကာရာ ယဿာတိ ဒုဝိဓံ။

၃။ နှစ်ပါးသောအပြား၏ ဗုဒ္ဓဝစနနှင့် သချ်ာ+သချေ်ယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဗုဒ္ဓဝစနသည် ဝစနီယ။

၆။ ဗုဒ္ဓဘာသိတ, ပါဠိစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒုဿ။ ။ဒုရူပံ အသတိ ခေပေတီတိ ဒုဿံ။
ဒုရူပံ အသတိ ဒီပေတီတိ ဝါ ဒုဿံ။ (ဓာန်၊ဋီ)
၃။ မကောင်းသောအဆင်းကို ကုန်စေတတ်သော ကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟောတု။
၅။ အဝတ် (ဘွဲ့ဖြူ) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝတ္ထ (သေဋဝတ္ထံ) စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒုဿီလျ။ ။နတ္ထိ သီလံ ဧတဿာတိ ဒုဿီလော။
ဒုဿီလဿ ဘာဝေါ ဒုဿီလျံ။ (ဋ္ဌ၊ ၆၉)
၃။ သီလမရှိသူ၏ ပါဏာတိပါတ စသော စေတနာနှင့် အကျိုး+အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဒုဿီလ စေတနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိဿီလျ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဒူ)

ဒူရ။ ။ဒူယတိ ဒုက္ခေန ဂမီယတီတိ ဒူရံ။ (ဏွာဒိ။ ဋ္ဌ၊ ၁၁၉)
၃။ ဆင်းရဲသဖြင့်ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အဝေးအရပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အနာသန္န စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒူရစာရီ။ ။ဒူရော မေထုနသင်္ခါတော အာစာရော ဒူရစာရော။
ဒူရစာရော အဿ အတ္ထီတိ ဒူရစာရီ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၁)
(တစ်နည်း) ဒူရော ဟုတွာ တဗ္ဗိရတိ အာစရတီတိ ဒူရစာရီ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
(တစ်နည်း) ဒူရံ စာရီ ဝါ ဒူရစာရီ။ (ဘာ၊ ဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဝေးကွာသော မေထုန်အကျင့်၏+ဘုရားရှင်ဒြဗ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
(တစ်နည်း) ဝေးကွာသည်ဖြစ်၍ မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှုကို ကျင့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝေးခြင်း၏+ထိုမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်မှုကို ကျင့်သော မြတ်စွာဘုရားနှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရားဒြဗ်သည် ဝစနိယ။

၆။ အနာသန္ဒစာရီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဒေ)

ဒေဝယာနိယ။ ။ ဒိဗ္ဗန္တိ တတ္ထ ပဉ္စကာမဂုဏေဟိ သမင်္ဂီဘူတာ ဝိစရန္တိ ကီဠန္တိ ဇောတေန္တိ စာတိ ဒေဝါ။
ယန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ ယာနိယော။
ဒေဝါနံ ယာနိယော ဒေဝယာနိယော။ (ဠ၊ ၃၂၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ နတ်ပြည်၏ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြောင်း ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒေဝလောကယာနိယော၊ ဒေဝဂမနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေဝ။ ။ဒိဗ္ဗန္တိ ဝုဍ္ဎိံ ဝိရူဠှိံ ဂစ္ဆန္တိ လောကာ အနေနာတိ ဒေဝေါ။ (ဠ၊ ၁၉၅)

၃။ ကြီးပွါးတိုးတက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မိုးတိမ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မေဃော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏာဒီဟိ ကီဠန္တီတိ ဒေဝါ။
၃။ ကာမဂုဏ် စသည်တို့ဖြင့်စံပယ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေနတု။
၅။ နတ်သားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒေဝတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေဝရာဇ။ ။ရာဇတေ ဒိဗ္ဗတေတိ ရာဇာ။
အတ္တနိ ဇနံ ရဉ္ဇေတီတိ ရာဇာ။
ဒေဝါနံ ရာဇာ ဒေဝရာဇာ။ (ဠ၊ ၁၁၁)
၃။ နတ်တို့၏ နတ်မင်းဒြဗ်နှင့် သံ+သမ္ဗန်၊ သာမည+ဝိသေသအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝသဝတ္တိနတ်မင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိဒိဝရာဇာ၊ ဒေဝပတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေဝဒူတ။ ။ဒေဝါ ဝိယ ဒူတာ ဒေဝဒူတာ။ (ဠ၊ ၃၆)
၃။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်၏ တမန်နှင့် သဒိသ+သဒိသအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်နှင့်တူသောတမန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒေဝသန္ဒေသဟရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တနည်း) ဒေဝါနံ ဒူတာ ဒေဝဒူတာ။
၃။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့၏ တမန်နှင့် သာမိ+သံ၊ ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တမန်ဒြဗ်သည် ဝစနယ။
၆။ ဒေဝသန္ဒေသဟရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒေဝသိက။ ။ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒေဝသိကံ။ (၅၊ ၂၆၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၏ ရိက္ခာအဖြစ်ရအပ်သော ထမင်းစသည်နှင့် ဝိသေသန+ ဝိသေသျ၊ ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နေ့စားရိက္ခာအဖြစ်ရအပ်သော ထမင်းစသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာဟာသိကံ၊ ဒေနိကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေသနာ။ ။ဒေသီယတိ အတ္ထော ဧတာယာတိ ဒေသနာ။

၃။ အတ္ထကို ပြောကြားညွှန်ပြခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သဝိညတ္တိက ဝစီဘေဒသဒ္ဒါဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပညတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေသီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ဒေသနာ။

ဒေသီယတိ ဉာပီယတိ ဧတာယာတိ ဝါ ဒေသနာ။ (ဝိ-လံ၊ ဋီ၊ ၁)

(ဟောပြောခြင်း၊ သိစေခြင်း၊ ပြောကြားခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း၊ ဒေသနာ ပေးခြင်း၊ အပြစ်ကို ဝန်ခံပြောဆိုခြင်း၊ ဟောပြောကြောင်း (ပါဠိတော်စသည်) ဟောအပ်သော (တရားအဖွဲ့အစု)

ဒေသနာဝိလာသ။ ။ဒေသနံ ဝိလာသေတီတိ ဒေသနာဝိလာသော။

(တစ်နည်း) ဝိလာသေတိ ဧတေနာတိ ဝိလာသော။

ဒေသနာယ ဝိလာသော ဒေသနာဝိလာသော။

သောယေဝ ဒေသနာဝိလာသမယော။

၃။ ဒေသနာတော်၏တင့်တယ်စမ္ပယ်ကြောင်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် အကျိုး+ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒေသနာသီသ။ ။ဒေသီယတေတိ ဒေသနာ။

သယန္တိ တေ္တ ဦကာဒယောတိ သီသံ။ သီယတိ ဗန္ဓီယတီတိ သီသံ။

ဒေသနာယ သီသံ ဒေသနာသီသံ။ (ဋ၊ ၁၀၈)

၃။ မြတ်စွာဘုရားဒေသနာတော်၏ အဦးအထွတ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒ၊ အပေါင်း+

အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒေသနာတော်၏ အဦးအထွတ်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒေသနာမုခ၊ ဘာသနာသီသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါ စသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဒေသောပဒေသ။ ။ဥပဒိဿန် ဥပဒေသော။

ဒေသဿ ဥပဒေသော ဒေသောပဒေသော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အရပ်ဒေသ၏ ညွှန်ပြကြောင်း နိပါတ်နှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့်

စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်ဝစနဟေတု။

၅။ ဣတ စသော နေရာ အရပ်ဒေသညွှန်းနိပါတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒေသနိဒဿန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယ။

(ဒေါ)

ဒေါမနဿံ။ ။ဒုဋ္ဌု မနော ယဿာတိ ဒုမနော။

ဒုမနဿ ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ။ (ဋ၊၅၂။)

၃။ မကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်း မကောင်းသောစိတ်နှင့် နိဿယ+

နိဿိတ၊ အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မကောင်းသောစိတ်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုမ္မနတာ, ဗျာပန္နစိတ္တတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဒေါဟဠ။ ။ဒွိန္နံ ဟဒယံ ယတြာတိ ဒေါဟဠော။ (ဌ၊ ၁၂၃။ ထောမနိဓိ)

၃။ အမိကိုယ်ဝန် နှစ်ဦးတို့၏ စိတ်နှလုံး၏ အလွန်အကဲဖြစ်သောတောင့်တခြင်း နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလွန်အကဲဖြစ်သော တောင့်တခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ အဘိလာသော စသောပ ရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဒွိဓာ ဟလတိ ကမ္ပတီတိ ဒေါဟဠော။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

(တစ်နည်း) ဒုဋ္ဌံ ဟဒယံ ဧတေနာတိ ဒေါဟဠော။

၃။ ပျက်သောနှလုံး၏ တောင့်တခြင်းနှင့်အကျိုး+အကြောင်းစပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

(ဓ)

ဓန။ ။ " မမယိဒန္တိ " ဓနာယိတဗ္ဗံ သဒ္ဒါယိတဗ္ဗန္တိ ဓနံ။ (သူစိ)

၃။ အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဥစ္စာဒြပ်သည်ဝစနီယ။

၆။ ဒဗ္ဗံ၊ ဝိတ္တံ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည်ဝစနီယတ္ထ။

ဓနု။ ။ဓနတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ဓနု။ (ဏွာဒိ)

၃။ အသံပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လေးဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စာပေါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မ။ ။ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယပတနာဒိတော ဓာရေတီတိ ဓမ္မော။ (ဋ္ဌ၁၆/၂၁)

၃။ ဆုံးမတိုင်းကျင့်သူတို့ကို အပါယ်သို့ရောက်စေခြင်းစသည်မှ ဆောင်တတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနေဟေတု။

၅။ တရားဓမ္မသဘာဝဖြပ်သည် ဝစနီယ

၆။ ဒေသနံ ဓာရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများသည်ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) အတ္တနော ဖလံ ဒဟတိ ဝိဒဟတီတိ ဓမ္မော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မိမိအကျိုးကို ဆောင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အကြောင်းဖြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဟေတု၊ ပစ္စယစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည်ဝစနီယတ္ထ။

ဓမ္မကထာ။ ။ကထီယတိ တောယာတိ ကထာ။

ဓမ္မော ယေဝ ကထာ ဓမ္မကထာ။

၃။ တရားတော်၏ စကားဖြပ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တရားစကားတော်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဓမ္မဝါစာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဓမ္မတာသိဒ္ဓ။ ။ ဓမ္မတာယ မဂ္ဂဓမ္မတာယ အရိယမဂ္ဂါနုဘာဝေန သိဒ္ဓန္တိ ဓမ္မတာသိဒ္ဓိ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၇၃။)

၃။ အရိယမဂ်၏ အာနုဘော်, မဂ်၏ သဘောတရား၏ ကိစ္စပြီးစီးခြင်းနှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မဂ်၏ သဘာဝအရ အကျိုးကိစ္စ ပြီးစီးခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ သဘာဝနိပ္ဖတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မဒါယာဒ။ ။ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါယံ၊ ဓမ္မသင်္ခါတံ ဒါယံ ဓမ္မဒါယံ။
ဓမ္မဒါယံ အာဒဒန္တီတိ ဓမ္မဒါယာဒါ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၊ ၂၁၃။)

၃။ တရားဟု ဆိုအပ်သော အမွေဥစ္စာ၏+ယူတတ်ကုန်သူတို့နှင့် အာရမ္မဏ+အာရမ္မဏိက+အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓ်သည်ဝ့စနဟောတု။

၅။ တရားအမွေခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဓမ္မဒါယဋ္ဌ သမဏာ၊ ပုတ္တာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ဓမ္မနေတ္တိ။ ။သဒ္ဓမ္မံ နေတီတိ နေတ္တိ။
ဓမ္မောယေဝ နေတ္တိ ဓမ္မနေတ္တိ။ (ဋ္ဌ၊ ၅၂။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ပရိယတ္တိဓမ္မဟူသော အဝဓာရဏဘောဂုဏ်၏ နည်းဥပဒေသနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပရိယတ္တိဓမ္မဟူသော နည်းဥပဒေသသည် ဝစနီယ။

၆။ ဓမ္မူပဒေသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ဓမ္မာဘိလာပ။ ။အဘိလပတိ ဥစ္စာရီယတီတိ အဘိလာပေါ။
ဓမ္မော အဝိပရီတော အဘိလာပေါ ဓမ္မာဘိလာပေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁။ သီ၊ ဋီ၊သစ်)

၃။ မဖောက်ပြန်သောဓမ္မ၏ ပြောဆိုခြင်းနှင့်ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ မဖောက်ပြန်သော သဘောတရား (ပရမတ္ထ) ကိုပြောဆိုခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဓမ္မလပန၊ ဓမ္မဘာသန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဓမ္မဝိနယ။ ။အပါယေသွာပတမာနေ အမိဂတမဂ္ဂါဒိကေ သတ္တေ ဓာရေတိ၊ ဓရန္တိ ဝေတေနာတိ ဝါ၊ သလက္ခဏံ ဓာရေတီတိ ဝါ ပစ္စယေဟိ ဓရီယတိ ဝါတိ ဓမ္မော။ (ရူ၊ ၅၈၉)။

http://www.dhammadownload.com

အတ္တာနံ ဓာရေန္တေ အပါယေ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ စ အပတမာနေ ကတွာ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော = ပရိယတ္တာဒိ။ (မောဂ်) (တရားတော် သဘော)

ဝိနေသိ, ဝိနေတိ, ဝိနေဿတိ ဧတေန၊ ဧတ္ထ ဝါ ဝိနယော။ (ဆုံးမကြောင်း ဆုံးမရာဖြစ်သော ဝိနည်းပိဋကတ်၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ ဆုံးမခြင်း၊ အဆုံးအမ သာသနာ)

ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဓမ္မဝိနယော။

၃။ ဓမ္မနှင့် ဝိနယတို့၏ အပါယ်မကျအောင်ဆောင်ခြင်း၊ ကိလေသာပယ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း ငဲ့သကဲ့သို့ဖြစ်သော အညမညာပေက္ခသမ္ဗန္ဓ သကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဓမ္မဝိနယဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သကလဗုဒ္ဓဝစနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဓီ)

ဓီတာ။ ။မာတာပိတူဟိ ဓရိယတီတိ ဓီတာ။

၃။ အမိ အဘတို့သည် ဆောင်အပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစတဟေတု။

၅။ သမီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပုတ္တီ၊ ဒုဟိတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဓူ)

ဓူမ။ ။ဓုနာတိ ကမ္ပတီတိ ဓူမော။ (ဏွာဒိ)

၃။ တုန်လှုပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မီးခိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အဂ္ဂိပသဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဓေ)

ဓေနု။ ။ဓယတိ ပိဝတိ ဣတော ခီရံ ပေါတကောတိ ဓေနု။
၃။ နို့စို့ခြင်း, သောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နွားမဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂါဝီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(န)

နခ။ ။နတ္ထိ ခံ ဣန္ဒြိယံ ဧတ္ထာတိ နခေါ။
၃။ ဣန္ဒြေသဘောမရှိခြင်း၏ လက်သည်းဖြစ်နှင့်ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လက်သည်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကရဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နက္ခတ္တ။ ။ပုနပ္ပုနံ ဥဒယတော န ခီယတေတိ နက္ခတ္တံ။ (ဌ၊ ၁၀၄။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ မကုန်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နက္ခတ်တာရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇောတိ၊ ဘံ၊ တာရာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နဂရ။ ။န ဂစ္ဆန္တီတိ နဂါ။ (ဌ၊ ၁၂၃)
နဂါ ပါသာဒါဒယော အဿ သန္တီတိ နဂရံ။ (တဒ္ဓိတ်) (သူစိ)
၃။ ပြဿာဒ် တိုက်တာ အိမ်ရာအဆောက်အဦတို့၏မြို့ဖြစ်နှင့်ဌာနီ+ဌာန၊ (တစ်နည်း) ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပုရ၊ ဌာနီယ၊ ပုဋဘေဒန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

န ဂလတိ န စတီတိ နဂရံ။ (ကိတ်) (နိရုတ္တိဒီပနီ၊ ၂၆၈)
(တစ်နည်း) နဂံ ရာသိ ဂစ္ဆာတီတိ နဂရံ။ (ကိတ်)
နံ သံပုဏ္ဏံ ယံ့ရံ ဧတ္ထာတိ နဂရံ။ (သမာသ်) (သူစိ) [စိုး၊ ၆၃]

၃။ ပြည့်သောအိမ်၏ မြို့ဒြပ်နှင့်ဥာန+ဥာနီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြို့ဒြပ်----(တူပြီ)

နဂရဝါသီ။ ။နဂရေ ဝသန္တိ သီလေနာတိ နဂရဝါသိနော။ (ဋ၊ ၇၄)

၃။ မြို့ဒြပ်၏ မြို့နေလူတို့နှင့်ဥာန+ဥာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း၊ မြို့၌အလေ့အားဖြင့်နေခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ မြို့၌နေသူတို့ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပုရဝါသီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နဂ်လ။ ။တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ နာသေတွာ ဂလန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဧတေနာတိ နင်္ဂလံ။ (ဋ၊ ၂၁၇)
ဘူမိံ နင်္ဂ ကရောန္တော လုနာတီတိ နင်္ဂလံ။

၃။ မြက်ကိုလည်းကောင်း, ထင်းသစ်ကိုလည်းကောင်း ဖျက်ဆီး၍ဖြစ်တတ်သော ကြိယာသကတ်သည်၊ တစ်နည်း၊ မြေကို အမြီးဆံကိုပြုလျက်ရိတ်ဖြတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ မြေကြီးဟူသောမြီးဆံ၏+ထွန်ဒြပ်နှင့် ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ထွန်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဟလ, သီရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နဒီ။ ။အဘိက္ခဏံ နဒတိ သန္ဒတီတိ နဒီ။
နဒတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ ဝါ နဒီ။ (သူစိ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မပြတ်စီးဆင်းခြင်း၊ ဝါ အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြစ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သဝန္တီ၊ နိန္နဂါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နယ။ ။နီယတိ ဉာယတိ အတ္တော ဧတေနာတိ နယော။
နီယတေ ဉာယတေတိ နယော။ (ဋ၊ ၁၇။)
၃။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သဒ္ဒနယ၊ အတ္ထနယဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဉာယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နရ။ ။နေတီတိ နရော။ နရတီတိ နရော။ (သူစိ)
၃။ ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မနုဿော၊ မာနုသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(နာ)

နာင။ ။နင္ဂတီတိ နာင္ဂေါ။
၃။ ကခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကချေသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နင္ဂက၊ နင္ဂက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နာဂ။ ။ န ဂစ္ဆတီတိ နဂေါ (တောင်)။ နဂေါ ဝိယာတိ နာဂေါ။ (ဋ၊ ၁၃၈။)
၃။ တောင်၏ ဆင်ဖြစ်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ ဆင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုဥ္ဇရ၊ ဝါရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

နာနာတိတ္ထိယ။ ။နာနာတိတ္ထသင်္ခါတာသု လဒ္ဓိသု နိယုတ္တာတိ နာနာတိတ္ထိယာ။

(ဋ္ဌ၊ ၃၀၃။)

၃။ အထူးထူးသော အယူတို့၏ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့နှင့် သဟယောဂ+ သဟယောဂဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟေတု။ (ဂုဏ်+ဂုဏေး လည်းစပ်ပါ။)

၅။ အထူးထူးသော အယူရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နာနာတိတ္ထိကာ၊ ဝိဝိဓလဒ္ဓိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နာနာဓိမုတ္တိကာ။ ။အဓိမုစ္စတီတိ အဓိမုတ္တိ၊

နာနာ အဓိမုတ္တိ ယေသန္တိ နာနာဓိမုတ္တိကာ။ (ဋ္ဌ၊ ၄၄။)

၃။ အမျိုးမျိုးသော လွန်လွန်ကဲကဲသက်ဝင်ခြင်း၏ သတ္တဝါတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟေတု။

၅။ လွန်ကဲသော ယုံကြည်မှုအမျိုးမျိုးရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နာနာဇ္ဈာသယာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နာနာဝေရဇ္ဇကာ။ ။ရညော ဣဒံ ရဇ္ဇံ။ (စေတိယင်္ဂဏ၊ ၂၄)

ဝိသိဋ္ဌာနိ ရဇ္ဇာနိ ဝိရဇ္ဇာနိ၊ တာနိ ဧဝ ဝေရဇ္ဇာနိ။

နာနာဝိဓာနိ ဝေရဇ္ဇာနိ နာနာဝေရဇ္ဇာနိ။

တေသု ဇာတာ နာနာဝေရဇ္ဇကာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်။ ဋ္ဌ၊ ၂၄၉)

၃။ အထူးထူးသောတိုင်းပြည်တို့၏+မွေးဖွားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ဌာန+ ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) နာနာဝေရဇ္ဇာနိ နိဝါသာ ဧတေသန္တိ နာနာဝေရဇ္ဇကာ။

၃။ အထူးထူးသော တိုင်းပြည်ဟူသော နေရာတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ဌာန+ဌာနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန္ဓသည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) နာနာဝေရဇ္ဇတော အာဂတာ နာနာဝေရဇ္ဇကာ။
၃။ အထူးထူးသော တိုင်းပြည်တို့၏ ပုဏ္ဏားတို့နှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နာနာရဋ္ဌက ပြာဟ္မဏာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နှာနီယ။ ။နဟာယန္တိ ဧတေနာတိ နှာနီယံ။
၃။ စင်ကြယ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆပ်ပြာမှုန့် (ကသည်မှုန့်)ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နဟာနီယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နှာပိတ။ ။နှာပေတီတိ နှာပိတော။ (ဋ၊ ၃၃၆။)
၃။ ရေချိုးစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေချိုးပေးသူ (ဝါ) ဆတ္တာသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကပ္ပက၊ နဟာပိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နာမ။ ။တံ တဒတ္ထံ နမန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ နာမံ။ (ဋ၊ ၁၁၀။ ငြိသစ်။)
၃။ ထိုထိုအနက်သို့ ညွတ်ကြောင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမည်နာမဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နာမဂေါတ္တ။ ။ နာမဉ္စ တံ ဂေါတ္တဉ္စာတိ နာမဂေါတ္တံ။ (ဋ၊ ၂၇၀) (၂၁- စိုး)
၃။ အမည်၏အနွယ်နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကဏ္ဍာယနအမည်ရှိသော အနွယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နာမဝံသံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အမှာ။ ။ဘာ+ဋီ၌ကား ဝိသေသနပုရပဒကမ္မဓာရယ်သမာသ်ဟု ဆို၏။ ဝိဂ္ဂြိဟ်တူသည်။ ကောက်ရာ၌ ရှေ့နောက်ပြောင်း ကောက်ပါလေ။

(နိ)

နိကတိ။ ။နိကန္တိယတေ ပတိရူပကေန ဝဥ္စိယတေ နိကန္တိ နိကတိ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၈။ ဓာန်၊ ဋီ)
နိကရီယတေ ပတိရူပကေန ဝဥ္စီယနေ နိကတိ။ (ဘာ၊ ဋီ)
၃။ အတုဖြင့် လှည့်စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အတုပြုလုပ်လှည့်ပတ်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ဝဥ္စနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိကာယ။ ။နိဗ္ဗိသေသေန စိနောတိ အဝယဝေတိ နိကာယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၃။)
၃။ စိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပေါင်းဖြစ်သော သုတ္တန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သမူဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဂ္ဂါထကထာ။ ။ဂါယတီတိ ဂါထာ။ နတ္ထိ ဂါထာ ဧတ္ထာတိ နိဂ္ဂါကထံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၁၉)
၃။ ဂါထာမရှိခြင်းအဘာဝဘောဂုဏ်၏ ပြဟ္မဇာလသုတ္တန်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြဟ္မဇာလသုတ္တန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝေယျာကရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဗ္ဗေါသ။ ။ပါတုဘာဝေါ ဃောသော နိဗ္ဗေါသော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၉။ သူစိ။)
၃။ ထင်ရှားကျယ်လောင်သော ဘောဂုဏ်၏ အသံဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စကားသံဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိန္နာဒ၊ ရဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဒါန။ ။နိဒ္ဒါတိ ဒေသနံ ဒေသကာလာဒိဝသေန အဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ကတွာ နိဒ္ဒေသေတီတိ နိဒါနံ။ (ဋ၊ ၁၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
(နိဒါနေ ကောသလ္လံ နိဒါနကောသလ္လံ။)
၃။ ဒေသကာလ စသည်၏အစွမ်းဖြင့် မသိသည်ကို သိအောင်ပြုပြခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဧဝံ မေ သုတံ စသော နိဒါန်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ကာရဏကောသလ္လံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဒ္ဒါဝိနောဒန။ နိဒါတိ သုပတီတိ နိဒ္ဒါ။ နိဒ္ဒီယတေတိ ဝါ နိဒ္ဒါ။ (ဂဏ္ဌိ)
နိဒ္ဒါယ ဝိနောဒနံ နိဒ္ဒါဝိနောဒနံ။ (ဌ- ၁၂၈)
၃။ အိပ်ခြင်း၏ပယ်ဖျောက်ခြင်းနှင့် ပဟာတဗ္ဗ+ပဟာယကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အိပ်ခြင်းကိုပယ်ခြင်းသည် (ဝါ) ပယ်ကြောင်းဝီရိယသည် ဝစနီယ။
၆။ နိဒ္ဒါပဟာနံ၊ သုပ္ပဝိနောဒနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဗ္ဗတ္တာ။ ။နိဗ္ဗတ္တန္တီတိ နိဗ္ဗတ္တာ။ (ဋ၊ ၁၀၂)
၃။ ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါဒြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဝတ္တာ, နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဗ္ဗာန။ ။သတ္တေသု ဝါတိ ပဝတ္တတီတိ ဝါနံ။ (ဏွာဒိ)
ဘဝါဘဝံ ဝိနတိ သံသိဗ္ဗတီတိ ဝါ ဝါနံ။ (ဋီကာကျော်)

http://www.dhammadownload.com

ဝါနတော နိက္ခန္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ။

၃။ တဏှာ၏နိဗ္ဗာန်နှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) နိဗ္ဗာတိ ဧတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒိကောတိ နိဗ္ဗာနံ။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ရာဂစသော မီးဆယ့်တစ်ပါး၏ ငြိမ်းအေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နိဗ္ဗာန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိတ္တဏှာ, တဏှာက္ခယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက။ ။မိစ္ဆာ ပဿတီတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊

နိယတာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ယဿာတိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော။

၃။ မြဲသောမိစ္ဆာအယူ၏ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြဲသောမိစ္ဆာအယူရှိသူသည် ဝစနီယ။

၆။ နိယတမိစ္ဆာလဒ္ဓိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိရယ။ ။နတ္ထိ အယာ အဿာဒါ ဧတ္ထာတိ နိရယော။ (ဋ၊ ၁၅၊ ၉၂)

အယတော သုခတော နိဂ္ဂတောတိ ဝါ နိရယော။

၃။ သက်သာမှုမရှိခြင်း၏ ငရဲဒြဗ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် (တစ်နည်း) ကောင်းခြင်းမရှိခြင်းဂုဏ်၏ ချမ်းသာမှုနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ငရဲဒြဗ် (တစ်နည်း) ချမ်းသာမရှိခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ အပါယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

နီရဝ။ ။ ရုယတေ သဒ္ဒါယတေတိ ရဝေါ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
နတ္ထိ ရဝေါ ဧတ္ထာတိ နီရဝေါ။ (ဌ၊ ၁၄၀။

၃။ အသံမရှိခြင်း၏ အဇာတသတ်မင်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အဇာတသတ်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိဿဒ္ဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဝတ္ထ။ ။နိဝသီယတေ အစ္ဆာဒီယတေတိ နိဝတ္ထံ။ (ဌ၊ ၂၂၉။)

၃။ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အဝတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝတ္ထ၊ ဒုဿ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဝါသ။ ။နိဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ နိဝါသော။ (ဌ၊ ၂၃)

၃။ နေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နေရာအရပ်ဌာနဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာသန၊ နိကာယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိသိန္န။ ။နိသီဒတီတိ နိသိန္နော။ (ဌ၊ ၂၁၉)

၃။ ထိုင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ အဇာတသတ်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိသဇ္ဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဿဋ္ဌပရိစ္စတ္တ။ ။နိဿဋ္ဌံ ဟုတွာ ပရိစ္စတ္တံ နိဿဋ္ဌပရိစ္စတ္တံ။
နိဿဋ္ဌဘာဝေန ဝါ ပရိစ္စတ္တံ နိဿဋ္ဌပရိစ္စတ္တံ။ (ဌ၊ ၂၁၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ စွန့်ခြင်း၏ လွှတ်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စွန့်လွှတ်ခြင်း ကြိယာသည် ဝစနီယ။

၆။ နိသဂ်မုတ္တိ မုတ္တစာဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဿရဏတ္ထ။ ။နိဿရီယတေ နိဿရဏံ၊ (ဌ၊၂၁။) (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

ကာရဏေန အရီယတိ ပဝတ္တီယတီတိ အတ္ထော။

ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရဏံ အတ္ထော ပယောဇနံ ဧတဿာတိ နိဿရဏတ္ထာ။

၃။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ သင်ယူအပ်သောပါဠိနှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သင်ယူအပ်သော ပါဠိသည် ဝစနီယ။

၆။ နိဂ္ဂမနတ္ထာ, နိက္ခမနတ္ထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဿိရိက။ ။ကတပုညေဟိ သေဝိယတေတိ သိရီ။

နတ္ထိ သိရီ ဧတေသန္တိ နိဿိရိကာ။ (ဌ၊ ၃၉/၄၀)

၃။ အသရေမရှိခြင်း၏ အညတိတ္ထိယပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (ဝါ) ပိုးစုန်းကြူးဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အညတိတ္ထိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည် (ဝါ) ပိုးစုန်းကြူးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အလက္ခိကာ, နိဿောဘာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဿိရိကလဒ္ဓိကော။ ။နတ္ထိ သိရီ ဧတိဿာ လဒ္ဓိယာတိ နိဿိရိကာ။

လဘာနံ ဇာနနံ လဒ္ဓိ။

လဘိတဗ္ဗာ ဇာနိတဗ္ဗတိ လဒ္ဓိ။ (အဋ္ဌသာလိနီယောဇနာ)

နိဿိရိကာ လဒ္ဓိ ဧတဿ ပကုဓေစ္စာယနဿာတိ နိဿိရိကလဒ္ဓိကော။

၃။ အသရေမရှိသော အယူဝါဒ၏ ပကုဓေစ္စည်းနှင့် သံ+သာမီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပကုဓေစ္စာယနသည် ဝစနီယ။

၆။ နိဿောဘဒိဋ္ဌိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

နိဂ္ဂဟတပစ္စာမိတ္တာ။ ။နိဂ္ဂဏှိယတေတိ နိဂ္ဂဟတော။ (ဋ၊ ၁၆၄။)

နိဂ္ဂဏှိယိတ္တာတိ ဝါ နိဂ္ဂဟတော။

ပဋိပက္ခဘာဝေန အမတိ ဂစ္ဆတီတိ ပစ္စာမိတ္တော။

မိတ္တဿ ပဋိပက္ခော ဝါ ပစ္စာမိတ္တော။

ပဋိပက္ခံ အတ္တယတိ ဂစ္ဆတီတိ ဝါ ပစ္စာမိတ္တော။

နိဂ္ဂဟတော ပစ္စာမိတ္တော ယဿ ရညောတိ နိဂ္ဂဟတပစ္စာမိတ္တော။

၃။ နှိမ်နှင်းအပ်ပြီးသောရန်သူ၏ မင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နှိမ်နှင်းအပ်ပြီးသော ရန်သူရှိသောမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိယာတပစ္စနီကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဂ္ဂဟတမာန။ ။နိဂ္ဂဟတော မာနော ယေနာတိ နိဂ္ဂဟတမာနော။ (ဋ၊ ၁၆၂)

၃။ ပယ်အပ်ပြီးသောမာန်၏ သူကြွယ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သူကြွယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဟီနမာနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဂ္ဂဟတမာနဒပ္ပ။ ။ သေယျာဒိဝသေန ပညတီတိ မာနော။ (ဋ၊ ၁၆၂။)

ဒပ္ပတီတိ ဒပ္ပေါ။ မာနော စ ဒပ္ပေါ စ မာနဒပ္ပါ။

နိဂ္ဂဟတာ မာနဒပ္ပါ ယေဟီတိ နိဂ္ဂဟတမာနဒပ္ပါ။

၃။ ပယ်အပ်ပြီးသောမာန်နှင့် ဒပ္ပ (အားကြီးသောထောင်လွှားခြင်း)၏ အသည် လယ်လုပ်သားဟူသော ဂဟပတိတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မာန, ဒပ္ပကို ပယ်ပြီးကုန်သော ဂဟပတိမည်သော အသည်လယ်လုပ်သာတို့ ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဟီတမာနတဒ္ဓါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နိဟိတသတ္ထ။ သသတိ ဟိံသတိ အနေနာတိ သတ္ထံ။ (ဋ္ဌ၊ ၉၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

နိဓိယတေ ခိပိယတေတိ နိဟိတံ

နိဟိတံ သတ္ထံ ယေနာတိ နိဟိတသတ္ထော။

(နိဟိတော ဒဏ္ဍော ယေနာတိ နိဟိတဒဏ္ဍော)

၃။ ချထားအပ်ပြီးသော ဓားလက်နက်၏+မြတ်စွာဘုရား၊ (ဝါ) ရဟန်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရား (ဝါ) ရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိဓိတသတ္ထ၊ နိက္ခိတ္တသတ္ထစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(နီ)

နာရီ။ ။နရဿ ဧသာ နာရီ။

၃။ လူယောကျ်ား၏ မိန်းမဖြစ်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လူမိန်းမဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဣတ္ထိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နီလ။ ။နီလတိ နီလဝဏ္ဏံ ကရောတီတိ နီလံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၇။)

၃။ ညိုသောအဆင်းကို ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ညိုသော ချည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နီလဝဏ္ဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(နေ)

နေက္ခမ္မနိဿိတ။ ။နိက္ခမ္မတိ, နိက္ခမတိ ဧတေနာတိ နိက္ခမ္မံ။ (၄၊ ၅၃)
တံယေဝ နေက္ခမ္မံ။
တသ္မိံ နိဿိတံ နေက္ခမ္မနိဿိတံ။
၃။ ကုသိုလ်တရား၏ ထို၌မှီသော ပီတိသောမနဿနှင့် နိဿယ+နိဿိတ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပီတိသောမနဿဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကုသလနိဿိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နေမိ။ ။နယတီတိ နေမိ။ (ဏွာဒိ)
၃။ ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကွပ်တကူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စက္ကန္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

နေမိတ္တိက။ ။နိမိတ္တံ အဓီတေတိ နေမိတ္တိကော။ (ဘာ- ၄၂)
၃။ နိမိတ်ကျမ်း၏ သင်ယူသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နိမိတ်ကျမ်းတတ် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိမိတ္တံ အဓီတော၊ နိမိတ္တကုသလ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ပ)

ပကတိ။ ။ပါကဋဘာဝေန ကာယတိ အတ္ထံ ဂမေတီတိ ပကတိ။ (၄၊ ၂၉၄။ ၄ိသစ်)
၃။ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အနက်ကို သိစေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ လောကသိဒ္ဓအဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပကတိကထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပကုဓ။ ။ပကုဇ္ဈတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကေသု ဗျာပဇ္ဇတီတိ ပကုဓော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ သမ္မာအယူရှိသူတို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပကုဓကစ္စာယန ဆရာကြီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကောဓနော, ပကုဒ္ဓေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပက္ခဟာနိ။ ။ပတတီတိ ပက္ခော။ ပက္ခာနံ ဟာနိ ပက္ခဟာနိ။
၃။ အသင်းအပင်း၏+ယုတ်လျော့ခြင်းနှင့် အပေါင်း+အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အသင်းအပင်း ယုတ်လျော့ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ပက္ခဟီန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဂေ။ ။ပဌမံ ဂစ္ဆတိ ဒိဝသဘာဝေန ပဝတ္တတီတိ ပဂေ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ရှေးဦးစွာနေ့၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နံနက်စောစော အချိန်ကာလဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပစ္စတ္တဝစနံ။ ။ အတ္တာနံ ပတိ ပစ္စတ္တံ၊ ဝုစ္စတိ ဧတေနာတိ ဝစနံ၊ ပစ္စတ္တဿ ပရိဒီပကံ ဝစနံ ပစ္စတ္တဝစနံ။
၃။ သလိင်္ဂစသော အသီးသီးသောသဘော၏ ပြတတ်သော ပထမာဝိဘတ်နှင့် ဝိသယ+ဝိသယီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပထမာဝိဘတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပထမာဝိဘတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

.http://www.dhammadownload.com

ပစ္စတ္ထိက။ ။ပဋိအက္ခံ အတ္ထယန္တိ ဣစ္ဆန္တီတိ ပစ္စတ္ထိကာ။ (သူစိ)
၃။ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရန်သူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စနီက, ပစ္စာမိတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပစ္စနီက။ ။နတ္ထိ ဧတသ္မာ ဤတိ ဥပဒ္ဒဝေါတိ အနီကော။
အနီကဿ ပဋိပက္ခော ပစ္စနီကော။ သောယေဝ ပစ္စနီကော။
၃။ ဘေးရန်မရှိခြင်း၏+ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘေးကင်းခြင်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဘေးမကင်းသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စတ္ထိက, ပစ္စာမိတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ပစ္စယိက။ ။ပတ္တိသင်္ခါတာ သဒ္ဓါ အယတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္ထာတိ ပစ္စယိကော။ (ဋ၊ ၇၂)
၃။ ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယုံကြည်မှုဖြစ်ရာပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပစ္ဆာဘတ္တ။ ။ဘုဉ္ဇန္တိ ဧတ္ထ ကာလေတိ ဘတ္တံ။ (ဋ၊ ၂၂၄/၁၈၈)
ဘတ္တဿ ပစ္ဆာ ပစ္ဆာဘတ္တံ။
၃။ ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်ကာလနှင့် အပါဒါန်+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်ကာလဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အပရာဘတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပစ္စာမိတ္တ။ ။ပဋိပက္ခဘာဝေန အမတိ ဂစ္ဆတီတိ ပစ္စာမိတ္တော။
၃။ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ရန်သူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စတ္ထိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပတ္ထိ။ ။ပသီယတိ အစီယတိ တ္ထောတိ ပတ္ထိ။ (ဏွာဒိ)
၃။ တားမြစ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တောင်းဖြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘာဇနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဇာ။ ။ပကာရေန ဇာယတီတိ ပဇာ။ (ခာန်၊ ဋ္ဌိ)
၃။ အထူးအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သတ္တဝါဖြပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါဏော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဥ္စသတသချ်တ္တ။ ။ပဥ္စသတာနိ ပဥ္စသတံ။
ပဥ္စသတံ သချ် တေသံ ဘိက္ခုသံယသာတိ ပဥ္စသတသချော။
တဿ ဘာဝေါ ပဥ္စသတသချ်တ္တံ။
၃။ ငါးရာအရေအတွက်၏+ဖြစ်ကြောင်းရဟန်းပေါင်းနှင့် သချ်ာ+သချေ်ယျ
အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ငါးရာအရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းအပေါင်းတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဥ္စသတိကဘာဝေါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ပညတ္တ၊ ။ပညပီယတေ ဌပီယတေတိ ပညတ္တံ။
၃။ ထားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အခင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဌပိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပညတ္တိ။ ။ပကာရေန ဉာပီယတိ အတ္တော ဧတာယာတိ ပညတ္တိ။ (ဠ၊ ၂၁)
၃။ အနက်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပြားအားဖြင့် သိစေကြောင်း ဒေသနာဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒေသနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပကာရေန ဉာပီယတိ အတ္တော ဧတာယာတိ ပညတ္တိ။
ပကာရတော ဝါ ဉာပေတီတိ ပညတ္တိ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သဒ္ဒဝါဒီအလို တစ်လုံးတစ်လုံးသောအက္ခရာဟူသော ဝစီဘေဒပရမတ္ထသဒ္ဒါ
ပညတ္တိဝါဒီအလို အက္ခရာဝဋ္ဋိဖြစ်သော နာမပညတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒေသနာက္ကမစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဥှ။ ။ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ပဥှော။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ မေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမေးပုစ္ဆာပြသနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပုစ္ဆာ, အနုယောဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိကိဋ္ဌ။ ။ပဋိကိဋ္ဌီယတေတိ ပဋိကိဋ္ဌ။ (ဠ၊ ၁၃၁။)
၃။ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စက်ဆုတ်အပ်သော အဝတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိဟီန၊ လာမက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိက္ခိတ္တသဗ္ဗသီတောဒက။ ။ဉဏှာဘိတတ္တေဟိ သေဝီယတီတိ သီတံ။
ပဋိက္ခိတ္တော သဗ္ဗသီတောဒကော တပ္ပရိဘောဂေါ ယဿာတိ ပဋိက္ခိတ္တသဗ္ဗ-
သီတောဒကော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပယ်အပ်သော အလုံးစုံသော ရေအေး၏ နိဂဏ္ဍနာဋ္ဌပုတ္တနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နိဂဏ္ဍနာဋ္ဌပုတ္တဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝါရိတသဗ္ဗဥဒကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိယ။ ။အာရမ္မဏေ ပဋိဟညတီတိ ပဋိယော။
၃။ အာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အားကြီးသော ကောဝတေရားသည် ဝစနီယ။
၆။ ဗလဝကောဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိညာတ။ ။ပဋိဇာနာတီတိ ပဋိညာတော။ (ဌ၊ ၂၂၁) (သက္ကျ-၃၈၊ မေးပြီ။)
၃။ ဝန်ခံခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝန်ခံသော အမ္ဗဋ္ဌဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဋိဇာနိတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိဗလ။ ။ပဋိရူပံ ဗလံ ယဿာတိ ပဋိဗလော။ (ဌ၊ ၁၉၅။)
၃။ လျော်သောအားအစွမ်း၏ ရေချိုးပေးသူဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရေချိုးပေးရာ၌ စွမ်းနိုင်သူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒက္ခ၊ ဆေက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိဝေဓ။ ။သယမေဝ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ပဋိဝေဓော၊
ဧတေန ဝါ ပဋိဝိဇ္ဈန္တီတိ ပဋိဝေဓော။ (ဌ၊ ၂၀။ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ထိုးထွင်းသိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အဘိသမယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပဋိသန္ထာရ။ ။ပဋိသန္ထရတိ ဧတေနာတိ ပဋိသန္ထာရော။ (ဋ္ဌ၊ ၈၁)

၁။ စေ့စပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ စေ့စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အာမိသဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာမိသ၊ အာမိသဝတ္ထု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ။ပဋိသမ္ဘိဇ္ဇတိ ဧတာယာတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ။ (ဋ္ဌ-၂၁)

၁။ ပေါက်ကွဲခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစတဟေတု။

၅။ ဉာဏ်ပညာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဋိဝေဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဋ္ဌမ။ ။ပဋ္ဌီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ပဌံ။

၁။ ရွတ်ဖတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစတဟေတု။

၅။ အဦးအစဟူသော ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာဒိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ။ ။သင်္ဂါယတ္တ ဂါယန့် ကထန့် သင်္ဂီတိ။

မဟာတိ သင်္ဂီတိ မဟာသင်္ဂီတိ။

ပဌမာ မဟာသင်္ဂီတိ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ။

၁။ အဦးအစ ပဌမ၏ မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်သော သင်္ဂါယနာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိသည် ဝစနီယ။

၆။ ပဌမမဟာသင်္ဂါယနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဏ္ဍိတ။ ။သုခုမေသုပိ အတ္ထေသု ပဍတိ ဂစ္ဆတိ, ဒုက္ခာဒီနံ ဝါ ပီဠနာဒိအာကာရံ ဇာနာတီတိ ပဏ္ဍာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၄)

ပဏ္ဍာယ ဣတော ဂတော ပဝတ္တောတိ ပဏ္ဍိတော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပညာ၏ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော၊ အကြောင်း+အကျိုး၊ သံ+သာမိ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မေဓာဝီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပဏ္ဍာ ဗုဒ္ဓိ သဉ္ဇာတာ ယဿ အတ္ထိ တသ္မိံ ဝါ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဏ္ဍိတော။ (အထက်သမာသ်ပုဒ်ကဲ့သို့ကောက်ပါ။)

(တစ်နည်း) ပဍတိ ဉာဏဂတိယာ ဂစ္ဆတီတိ ပဏ္ဍိတော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(တစ်နည်း) ပဍတိ ဇာနာတီတိ ပဏ္ဍိတော။

၃။ သိခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

ပဏ္ဍိတပတိရူပက။ ။ပတိရူပကာ ပဏ္ဍိတာ ပဏ္ဍိတပတိရူပကာ။

၃။ ပညာရှိအစစ်တို့၏ ပညာရှိအတုအယောင်တို့နှင့် သဒိသီ+သဒိသအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပညာရှိအတုတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မေဓာဝီသဒိသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဏ္ဏ။ ။ပဏီယတေ ဝေါဟရီယတေတိ ပဏ္ဏော။ (ဏွာဒိ)

၃။ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သစ်ရွက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပလာသော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပတိတဖလဘောဇန။ ။သယံ ပတတီတိ ပတိတံ၊ ဖလတီတိ ဖလံ။

ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနံ၊ ပတိတံ ဖလံ ပတိတဖလံ။

ပတိတဖလံ ဘောဇနံ ယဿာတိ ပတိတဖလဘောဇနော။ (ဌ-၂၄)

http://www.dhammadownload.com

၃။ အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော ဘောဇဉ်၏+ရသေ့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးကို စားသောရသေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သယံပတိတဖလာဟာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဏီတဘောဇနပစ္စယ။ ။ပဏီတံ ဘောဇနံ ပဏီတဘောဇနံ။ (ဋ၊ ၂၂၄။)

တဿ ဘုဥ္စနံ ပဏီတ ဘောဇနံ။

ပဏီတ ဘောဇနံ ပစ္စယော ယဿာတိ ပဏီတဘောဇနပစ္စယံ။

၃။ ပဏီတဘောဇဉ်ကို စားရခြင်းဟူသော အကြောင်း၏ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ကာရဏ+ဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ထိနမိဒ္ဓဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဏီတဘောဇနကာရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပတ္တ။ ။ပတတိ ယတ္ထ သောတိ ပတ္တော။ (ဋ-၁၈၆)

၃။ ကျရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ် ဝစနဟေတု။

၅။ သပိတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဘာဇန, ပါတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော။ ။ပတ္တိယာ အယိတဗ္ဗော ပဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗာ။ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗာ တေဿ အတ္ထီတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော။ (ဋ-၇၂)

၃။ ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် ရောက်အပ်သော ဖြစ်စေအပ်သော စကား၏ ဘုရားရှင်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဇည+ဇနက၊ သာဓျ+သာဓက၊ သံ+သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဘုရားရှင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပစ္စယိကော၊ သဒ္ဒါယိတဗ္ဗကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပထ။ ။ပထတိ ယာတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေနာတိ ဝါ ပထော။

၃။ သွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လမ်းကြောင်းမှန်ဖြစ်သည်၊ (ဝါ) သင့်သော အကြောင်းမှန်သောအကြောင်း ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမ္မာ၊ ဥပါယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဒပ္ပမာဏဋ္ဌာန။ ။ပဒါနံ အန္တရေ ပမာဏံ ပဒပမာဏံ။ (ဠ၊ ၂၂၅။)

ပဒပ္ပမာဏံ ယသ္မိံ အတ္ထီတိ ပဒပ္ပမာဏံ။

ပဒပ္ပမာဏဉ္စ တံ ဌာနဉ္စာတိ ပဒပ္ပမာဏဋ္ဌာနံ။

၃။ ရှေ့ခြေ နောက်ခြေတို့၏ အတွင်းဝယ် တောင်ဆုပ်ပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဘောဂုဏ်၏ အရပ်ဌာနနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ခြေနှစ်ချောင်းတို့၏ အကြားအရပ်ဒေသသည် ဝစနီယ။

၆။ ပဒပ္ပမာဏဒေသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဒသန္ဓိကရော။ ။ပဒါနံ သန္ဓိကရော ပဒသန္ဓိကရော။

၃။ ပုဒ်တို့၏+အစပ်ကိုပြုခြင်းနှင့် သမ္ဗန်+သမ္ဗန္ဓီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သန္ဓိစပ်ခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဒသန္ဓေဟော, ပဒသမ္ဗန္ဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပဒါနံ သန္ဓိ ပဒသန္ဓိ၊ တံ ကရာတီတိ ပဒသန္ဓိကရော။

ပဒသမ္ဗန္ဓော။ ။သမ္ဗဇ္ဈနံ သမ္ဗန္ဓော၊ ပဒါနံ သမ္ဗန္ဓော ပဒသမ္ဗန္ဓော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၈ (ပဒသန္ဓိကရနှင့် အကောက်တူ၏)

http://www.dhammadownload.com

ပဒါနုပဒ။ ။ပဒံ အနုဂတံ ပဒံ ပဒါနုပဒံ။ (ဋ၊ ၁၃၄။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ရှေ့ခြေရာ၏ အစဉ်လိုက်သော နောက်ခြေရာနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆင်၏ခြေရာအစဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပဒလဥ္ဆနက္ကမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဒုမ။ ။ပင်္ကေ အဘိရုဟတီတိ ပဒုမံ။ (ဋ၊ ၁၉၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ညွန်၌ပေါက်ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကြာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သတပတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပဇ္ဇတိ ဒေဝပူဇာဒိ ယာတီတိ ပဒုမံ။

၃။ နတ်စသည် ပူဇော်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

ပဗ္ဗဇ္ဇ။ ။ပဌမမေဝ ဝဇိတဗ္ဗာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။

၃။ ရှေးဦးစွာ ကပ်ရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရှင်ရဟန်း၏အဖြစ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သာမဏေရဘာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပဗ္ဗဇိတဿ ဘာဝေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ (ကစ္စည်း)

၃။ ရဟန်း၏ဖြစ်ကြောင်း သီလစသောဂုဏ်နှင့် နိဿယ+နိဿိတအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသောဇာတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သာမည် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဗ္ဗတ။ ။ပဗ္ဗံ အဿ အတ္ထီတိ ပဗ္ဗတော။ ပဗ္ဗတိ ပူရတီတိ ပဗ္ဗတော။ (သူစိ)

၃။ ပြည့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် (ဝါ) အဆစ်အဖု၏+တောင်တန်းဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ ဂုဏော။ အဘေဒ+ဘေဒ၊ သံ+သာမိ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တောင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သီလုစ္စယ, သီခရီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဘံ။ ။ပပန္တိ ဧတ္ထာတိ ပဘံ။ (ဌ၊ ၃၂၅)

၃။ အပြားအားဖြင့်သောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရေသောက်ရာ ရေဆိပ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တိတ္ထံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဘာ။ ။ပကာရေန ဘာတီတိ ပဘာ။ (ဓာန်၊ ၍)

၃။ အပြားအားဖြင့် တောက်ပခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရောင်အလင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရံသိ၊ အာဘာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပမာဏ။ ။ပမီယတေ ဧတေနာတိ ပမာဏံ။ (ဌ၊ ၅၅)

၃။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း သီလစသည်သည် ဝစနီယ၊ (ဝါ) အနည်းငယ် (အပ္ပ) စသောသဒ္ဒါသည် ဝစနီယ။

၆။ မတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဓာန။ ။ ပဒဟတိ အနေနာတိ ပဓာနံ။

၃။ အားထုတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အားထုတ်ကြောင်း လုံ့လဝီရိယဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝီရိယ၊ ဥဿာဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပဓာနိက။ ။ပဒဟီယတေတိ ပဓာနံ၊ ပဓာနံ အနုယုဥ္စတီတိ ပဓာနိကာ။ (ဌ-၂၂၄)

၃။ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အားထုတ်သောရဟန်းတို့ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ရဟန်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကမ္မဋ္ဌာနိကစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရ။ ။ပရသ္သ ဣဒံ ပရံ။ (ဌ-၇၀)

၃။ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဒြဗ်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သူတစ်ပါးပိုင်ဆိုင်သောဥစ္စာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရသန္တက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရက္ကမ။ ။ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမတီတိ ပရက္ကမော။ (ဌ၊ ၁၄၆။)

၃။ မြင့်မြတ်ရာဌာနသို့ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လုံ့လဝီရိယဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥဿာဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရဇ္ဈာသယ။ ။ပရေသံ အဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော။

ပရေသံ အဇ္ဈာသယော တေဿာတိ (ဝါ) ပရဇ္ဈာသယော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ သူတစ်ပါးတို့၏ အလိုဆန္ဒဒြဗ်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန် (ဝါ) သူတစ်ပါးတို့အလို၏ ဒေသနာဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ အကြောင်း+အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သူတစ်ပါးတို့အလို (ဝါ) ဒေသနာတော်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရာဓိပ္ပါယ, ပရာဘိသန္ဓိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပရပ္ပစ္စယ။ ။အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကရဏော ပရော ပစ္စယော ယဿာတိ ပရပ္ပစ္စယော။ (ဋ၊ ၂၉၉)

၃။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌ အခြားသူဟူသော ယုံကြည်မှု၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မိမိမှတစ်ပါးသော ယုံကြည်ထိုက်သောသူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အညပစ္စယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရမ။ ။ပရတိ ပါပေတိ ပူရေတီတိ ပရမံ။ (ဋ၊ ၁၁၁)

၃။ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပြည့်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်သောဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥတ္တမ၊ သေဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရမ။ ။ပရံ ပစ္စနီကံ မာရေတီတိ ပရမံ။ (ဋ၊ ၁၉၄။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ဆန့်ကျင်ဘက် အယုတ်တရားကို သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးခြင်း ကြိယာသကတ်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အယုတ်တရား၏ သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်နှင့် ပဟာတဗ္ဗ+ပဟာယကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ လွန်မြတ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥတ္တမ, ဝရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရမတ္ထ။ ။ ပရမော ဥတ္တမော အဝိပရီတော အတ္ထော ပရမတ္ထော။

၃။ ဥတ္တမ, အဝိပရီတဘောဂုဏ်၏ အနက်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်သော, မဖောက်မပြန်သောအနက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဥတ္တမတ္ထ၊ အဝိပရီတတ္ထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ပရမဿ ဥတ္တမဿ ဉာဏဿ အတ္တော ဂေါစရော ပရမတ္တော။
၁။ မြတ်သောဉာဏ်၏ ကျက်စားရာအာရုံနှင့် အာရမ္မဏိက+အာရုံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ဉာဏ်၏ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥတ္တမဂေါစရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရမတ္ထကထာ။ ။ပရမတ္ထဿ သဘာဝဓမ္မဿ ကထာ ပရမတ္ထကထာ။ (ဋ၊ ၁၁၅။ ဋီ၊ သစ်)
၁။ ပရမတ်ဟူသော သဘောတရား၏ ဟောဆိုပြောဆိုခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ပရမတ်တရားကို ပြောဆိုဟောကြားခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ သဘာဝဓမ္မကထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိခါ။ ။ပရိသမန္တတော ခညတေတိ ပရိခါ။
၁။ ထက်ဝန်းကျင်မှတူးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ကျုံးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒီဃိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိက္ခာရ။ ။ယည် ပရိကရောန္တီတိ ပရိက္ခာရာ။ (ဋ-၂၆၃)
၁။ ထက်ဝန်းကျင်မှ စီမံခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အခြံအရံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဝါရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိစာရက။ ။ပရိစာရေတီတိ ပရိစာရကော။ (ဋ၊ ၂၄၀)
၁။ လုပ်ကျွေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ အလုပ်အကျွေးသည် ဝစနီယ။
၆။ ဥပဋ္ဌာက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပရိတ္တ။ ။အာဒီယိတ္တာတိ အတ္တံ၊ ပရိတော သမန္တတော အတ္တံ ပရိတ္တံ။
ပရိသမန္တတော ဒါတိ အဝခဏ္ဍတီတိ ဝါ ပရိတ္တံ။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ ပရိသမန္တဘောဂုဏ်၏ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အရာဝတ္ထုနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အရာဝတ္ထု၊ (ဝါ) သေးငယ်သော အရာဝတ္ထုဖြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အပ္ပမတ္တကံ, ပရိတ္တကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိနိဗ္ဗုတ။ ။ပရိနိဗ္ဗာဏိတ္တာတိ ပရိနိဗ္ဗုတော။

၃။ ငြိမ်းအေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားဖြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိနိဗ္ဗာနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိပက္ကဖလ။ ။ပရိပစ္စတီတိ ပရိပက္ကံ။
ပရိပက္ကံ ဖလံ ယဿာတိ ပရိပက္ကဖလော။

၃။ မှည့်သော သစ်သီး၏ သစ်ပင်ဖြဗ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ သံ+သာမီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အသီးမှည့်ရှိသောသစ်ပင်ဖြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပက္ကဖလရုက္ခော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိပ္ပေါ်သက။ ။ပရိဖုသန် ပရိပ္ပေါ်သော။
သောယေဝ ပရိပ္ပေါ်သကော။ (ဋ္ဌ-၁၉၅)

၃။ ရေသွန်းခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရေဖျန်းခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ သိဥ္စနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပရိဗ္ဗာဇက။ ။ပရိစ္စဇိတွာ ဝဇတီတိ ပရိဗ္ဗာဇကော။ (သိ၊ ငြို၊ သစ်)

၃။ အိမ်မှုကိစ္စကိုစွန့်၍သွားခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပရိဗိုဇ်ရသေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တာပသ၊ ဣသိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိယတ္တိ။ ။ပရိယာပုဏနံ ပရိယတ္တိ။

ပရိယာပုဏိတဗ္ဗာတိ ဝါ ပရိယတ္တိ။ (သိ၊ ငြို၊ သစ်)

၃။ သင်ယူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သင်ယူခြင်း (ဝါ) သင်ယူအပ်သောပါဠိသည် ဝစနီယ။

၆။ ဥဂ္ဂဟိတ, အစိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိယန္တ။ ။ပရိသမန္တတော အမတိ ဂစ္ဆတီတိ ပရိယန္တော။ (ဋ၊ ၁၅၄။)

၃။ ထက်ဝန်းကျင်သို့ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အဆုံးအပိုင်းအခြားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အန္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိယန္တဝတီ။ ။ပရိယန္တော အဿာ အတ္ထီတိ ပရိယန္တဝတီ။ (ဘာ၊ ငြိ)

၃။ အဆုံးအပိုင်းအခြား၏+စကားဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော စကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိစ္ဆေဒဝတီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိယာယ။ ။ပရိအယတီတိ ပရိယာယော။ (ဘာ၊ ငြိ)

၃။ အနက်တစ်ခုတည်း၌ပင် အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အနက်တူသဒ္ဒါတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝေဝစနစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပရိဗျတ္တမတ္တံ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဗုဇ္ဈန္တိ ဧတေနာတိ ပရိယာယော။
(ပရိယာယ်၊ သွယ်ဝိုက်ပြောဆိုသောစကား) (ဓာန်၊ ဋီ)
ပရိ-အနတိက္ကမနေန အယနံ ပဝတ္တနံ ပရိယာယော။ (အစဉ်၊ အကြောင်း၊
ဒေသနာ၊ အလှည့်အကြိမ်၊ ချဉ်းကပ်ခြင်း) (ဋီ၊ သစ်)(ဓာန်၊ ဋီ)
ပရိဗျတ္တံ အယန္တိ ဧတေနာတိ ပရိယာယော။ အလှည့်အကြိမ်၊ ပရိယာယ်)
(နီရုတ္တိ)

ပရိယာယ။ ။ပရိယာယတိ အပရာပရံ ပရိဝတ္တတီတိ ပရိယာယော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အလှည့်အကြိမ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝါရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပရိယာယေတိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ ပဋိပါဒေတီတိ ပရိယာယော။

၃။ ဟောအပ်သောအနက်ကို ထင်စေခြင်း သိစေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဒေသနာတော်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒေသနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပရိယာယတိ အတ္တနော ဖလံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပဝတ္တတီတိ ပရိယာယော။

၃။ မိမိအကျိုးကိုယူ၍ဖြစ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အကြောင်းတရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိဝေဏ။ ။ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝေဏီယန္တိ ဒိဿန္တီတိ ပရိဝေဏာ။

၃။ အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပရိဝုဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါကာရပရိက္ခိတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိသာ။ ။ပရိသမန္တတော သေန္တိ အသန္တိ ပရိသာ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ထက်ဝန်းကျင်မှဖြစ်ခြင်း၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ ပရိတ်သတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သဘာ, သမဇ္ဇာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရူပဃာတ။ ။ဥပဟနနံ ဥပဃာတော။
ပရေသံ ဥပဃာတော ပရူပဃာတော။
၃။ သူတစ်ပါး၏ သတ်ဖြတ်ခြင်း ဝဓကစေတနာနှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝဓကစေတနာသည် ဝစနီယ။
၆။ ပရူပဟနနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရူပဝါဒ။ ။ဒေါသက္ခာနေန ဝဒနံ ဥပဝါဒေါ။ (သူစိ) ပရေသံ ဥပဝါဒေါ ပရူပဝါဒေါ။
၃။ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ စွပ်စွဲခြင်းနှင့် သာမီ+သံ၊ ဌာန၊ ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စွပ်စွဲခြင်းစကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အညူပဝါဒ၊ ပရူပက္ကောသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပလာလ။ ။ဝါတေန ပလတိ ဂစ္ဆတီတိ ပလာလံ။ (ဏွာဒိ)
၃။ လေကြောင့် ရွေ့လျားယိမ်းနွဲ့ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကောက်ရိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိပ္ဖလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပလိယ။ ။ပရိ ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနဝသေန ဟန္တီတိ ပလိယော။ (ဌ၊ ၂၄၅)
၃။ အဖန်ဖန်သွားခြင်းလာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ညှင်းဆဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တံခါးကျည်မင်းတုတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ လဂ်ိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပလိတ။ ။ပလိယတီတိ ပလိတံ။ (မောဂ်)
၃။ ကျက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆံဖြူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုက္ကကေသ၊ ကောတ္ထုဘ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပလိဗုန္ဓန။ ။ပရိဗုန္ဓတီတိ ပလိဗုန္ဓနော။ (ဌ၊ ၁၃၂။)
၃။ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှောင်ဖွဲ့တတ်သောကိလေသာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂဏ္ဌန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပလိဗောဓ။ ။ပရိသမန္တတော ဗောဓေတီတိ ပလိဗောဓော။
ပရိဗုန္ဓယတီတိ ပလိဗောဓော။ (နီတိ၊ ဓါတု)
၃။ ထက်ဝန်းကျင်မှ သိစေခြင်း၊ နှိုးကြားစေခြင်း ကြိယာသကတ်(ဝါ) နှောက်ယှက်ရောထွေးခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဗုန္ဓိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပလ္လင်္က။ ။အင်္ကံ အာသနံ အင်္ကော။
ပရိသမန္တတော အင်္ကော ပလ္လင်္ကော။ (ဌ၊ ၁၈၈) (စိုး-၁၉)
၃။ ဝန်းကျင်ပတ်လည် အရပ်၏+ပေါင်တို့ကို ဖွဲ့ခွေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်နေခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏ်အားအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍နေခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိယာသနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပလ္လောမ။ ။ပတိသူတိ ပန္နာနိ။

ပန္နာနိ လောမာနိ ယဿာတိ ပလ္လောမော။

၃။ ကျကုန်သော အမွေးတို့၏ သားတော်မင်းသားနှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သားတော်မင်းသားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပတိတလောမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဝတ္တဖလဘောဇန။ ။ပဝတ္တံ ဖလံ ပဝတ္တဖလံ။

ပဝတ္တဖလံ ဘောဇနံ ယဿာတိ ပဝတ္တဖလဘောဇနော။ (ဘာ+ ဋီ)

၃။ အလိုလိုကြွေသောအသီး, မိမိမရောက်မိဖြစ်သော အသီးဟူသောဘောဇဉ်၏ ရသေ့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရသေ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပတိတဖလဘောဇနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပဝန။ ။ဝနတ္ထိ ဘဇတ္ထိ တတ္ထိ ဝနံ။

ဘုသံ ဝနံ ပဝနံ။

၃။ ပြင်းထန်ကျယ်ပြောခြင်း၏ တောဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ တောနက်ကြီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဟာရညံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပသန္နကာရ။ ။ကာတဗ္ဗောတိ ကာရော။ (ဌ၊ ၂၀၄/၁၉၆)

ပသန္နေဟိ ကာရော ပသန္နကာရော။ ပသန္နာကာရော ဝါ။

ပသန္နာနံ အာကာရော ဝါ ပသန္နာကာရော။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ကြည်ညိုကုန်သူတို့၏ ပြုထိုက်သော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုနှင့် သာမိ+ သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြည်ညိုသူတို့၏ ပြုထိုက်သော အာမိသပူဇာ ဓမ္မပူဇာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပသန္နသက္ကာရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပသန္နစိတ္တ။ ။ပသီဒတီတိ ပသန္နံ၊ စိန္တေတီတိ စိတ္တံ။ (ဌ၊ ၂၀၅)
ပသန္နံ စိတ္တံ ယဿာတိ ပသန္နစိတ္တော။
၃။ ကြည်ညိုသော စိတ်၏ ရတနာသုံးပါးဆည်းကပ်သူ အဇာတသတ်မင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရတနာသုံးပါးကြည်ညိုသော အဇာတသတ်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပသာဒမနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပသာဒသောမ္မ။ ။ပသီဒန္တီတိ ပသာဒါ။ သဝတီတိ သောမော။ (ဌ၊ ၂၂၀)
သောမဿ ဣဒံ သောမ္မံ။
ပသာဒါနိ စ တာနိ သောမ္မာနိ စာတိ ပသာဒသောမ္မာနိ။
(တစ်နည်း) ပသာဒေန သောမ္မာနိ ပသာဒသောမ္မာနိ။
၃။ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်း၏ အေးမြသော မျက်လုံးတို့နှင့်ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြည်လင်အေးမြသော မျက်လုံးတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပသာဒသီတလ. စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပသု။ ။ပသီယတိ ဗန္ဓီယတီတိ ပသု။ (ဌ၊ ၉၇)
၃။ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သားကောင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မိဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပသေနဒိ။ ။ပစ္စာမိတ္တံ ပရသေနံ ဇိနာတီတိ ပသေနဒိ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ တစ်ဘက်ရန်သူစစ်တပ်ကို အောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ တစ်ဘက်စစ်တပ်၏ အောင်သော ပသေနဒိကောသလမင်းနှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစန ဟောတု။
၅။ ပသေနဒိကောသလမင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရသေနဇိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ပသေနပိ ဩဒနသူပဗျဥ္ဇနာဒိ ဒီယတိ ဧတဿာတိ ပသေနဒိ။
၃။ နံပါးဖြင့် ပေးခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ နံပါးဒြဗ်၏+ ကောသလမင်းနှင့် အဝယဝ+အဝယဝီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟောတု။(ကြွင်းတူပြီ။)
(ပိုင်ရှင်မရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထု ပံသုကူသက်န်းစသည်) (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ၊ ၁၊ ၅၉)

(ပါ)

ပါကဋ။ ။ဒဿနံ ကဋတီတိ ပါကဋော။
၃။ ပြခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ထင်ရှားခြင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဉာတ၊ ပညာတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါကာရ။ ။ပရိသမန္တတော ကရီယတေတိ ပါကာရော။
၃။ ထက်ဝန်းကျင်မှပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ တံတိုင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပါကာရပရိက္ခိတ္တ။ ။ပါကာရေဟိ ပရိက္ခိတ္တံ ပါကာရပရိက္ခိတ္တံ။ (၄-၄၂)

၁။ တံတိုင်း၏ ဝန်းရံအပ်သော ဥယျာဉ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အမ္ဗလဋ္ဌိကာဥယျာဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အမ္ဗလဋ္ဌိကာ, သုယောဇိတဒွါရာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဠ။ ။ပဠိယတိ ဥစ္စာရိယတီတိ ပါဠော။

၁။ ရွတ်ဖတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပါဠိအက္ခရာစု (ဝါ) စာပိုဒ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အက္ခရ၊ လိပိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဏ။ ။ (ပရမတ္ထဝသေန) ပဏန္တိ ဇီဝန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ ပါဏော။ (၄၊ ၆၈)

၁။ အသက်ရှင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဇီဝိတိန္ဒြေဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇီဝိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဝေါဟာရဝသေန) ပါဏော ဧတေသံ အတ္ထီတိ ပါဏာ။

၁။ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏+သတ္တဝါတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ၊ ဌာနီ+ဌာန၊ အဘေဒ+ဘေဒ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သတ္တဝါတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သတ္တော ဒေဟီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဏာတိပါတ။ ။သရသေနေဝ ပတနသဘာဝဿ အန္တရာဝေ အတိရေက ပါတနံ အတိပါတော။ (၄၊ ၆၈)

(လျင်စွာကျစေခြင်း၊ ကျအောင်လုံ့လပြုကြောင်းစေတနာ)

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အတိက္ကမ္မ သတ္တာဒီဟိ အဘိဘဝိတွာ ပါတနံ အတိပါတော။
ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော။

၃။ သတ္တဝါ၏ (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ လျင်စွာကျစေကြောင်းစေတနာနှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိက၊ အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟောတု။

၅။ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းစေတနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပါဏဝဓော၊ ပါဏဃာတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဏဘူတ။ ။ပါဏော ဘူတော ယေသန္တိ ပါဏဘူတာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

(သတ္တဝါကို ကောက်၊ ပါဏ (ဝေါဟာရ) အတိုင်း ဆက္ကခွဲပါလေ။)

(တစ်နည်း) ဘဝန္တီတိ ဘူတာ။

ပါဏာ စ တေ ဘူတာ စာတိ ပါဏဘူတာ။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ ထိုထိုကံကြောင့်ဖြစ်ခြင်း၏ သတ္တဝါဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။ (ကွင်းတူပြီ။)

ပါတရာသဘတ္တ။ ။ပါတော အသိတဗ္ဗန္တိ ပါတရာသံ။

ပါတရာသံ ဘတ္တံ ပါတရာသဘတ္တံ။ (ဋ္ဌ-၇၅)

၃။ နံနက်အခါစားခြင်း၏ဆွမ်းဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန် သည် ဝစနဟောတု။

၅။ နံနက်အခါ၌ စားအပ်သောဆွမ်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အရုဏဘတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါထေယျ။ ။ပထဿ ဟိတံ ပါထေယျံ။ (ရူ)

ပထေ ဟိတံ ဝါ ပါထေယျံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၅၇။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ လမ်းခရီး၏+အစီးအပွားဖြစ်သော ရိက္ခာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ် ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ရိက္ခာလမ်းစာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သမ္ဗလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါပ။ ။ပါန္တိ ရက္ခန္တိ သုဇနာ အတ္တာနံ အသ္မာတိ ပါပံ။
၃။ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
(တစ်နည်း) ဒုဂ္ဂတိံ ပါပေတီတိ ပါပံ။
၃။ အပါယ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အကုသလံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပံ အပါယံ ပေတိ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ပါပံ။

ပါပဘိက္ခု။ ။ပါပံ ယေသံ အတ္ထီတိ ပါပါ။
ပါပါ စ တေ ဘိက္ခူ စာတိ ပါပဘိက္ခူ။
၃။ မကောင်းမှုရှိခြင်း၏ ရဟန်းတို့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မကောင်းမှု ယုတ်မာမှုရှိသောရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒုမ္မင်္ကူ၊ ပါပကဘိက္ခူ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ဒုဂ္ဂတိံ ပါပနတော ပါပံ။ (မကောင်းမှုအကုသိုလ်) (ဓာန်၊ ဋီ)
အပါယံ ပါတိ ရက္ခတီတိ ပါပံ။ (မောဂ်)
ပါတိ ရက္ခတိ အတ္တာနံ အသ္မာတိ ပါပေါ။ (ယုတ်သော၊ မကောင်းသော)

ပါဘတ။ ။ပကာရတော ဥဒယဘဏ္ဍာနိ အာဘရတိ သံဟရတိ ဧတေနာတိ ပါဘတံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အတိုးဖြစ်သော ဥစ္စာတို့ကို အပြားအားဖြင့်ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အရင်းအနှီး ဥစ္စာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဏ္ဍမူလ် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါရာဝတ။ ။ပါရေန သဗလေန အာပတတီတိ ပါရာဝတော။ (ဓာန်၊ ဋီ)
ပကာရေန ရဝတီတိ ပါရာဝတော ဝါ။ (သူစိ)
၃။ အားအစွမ်းဖြင့် ရှေးရှုကျရောက်ခြင်း ကြိယာသကတ် (တစ်နည်း) အပြား အားဖြင့် အသံပြုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ခိုဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကပေါတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါရိဇ္ဇည။ ။ပရိဇိယန် ပရိဟာယန် ပါရိဇ္ဇည်။
(တစ်နည်း) ပရိဇီရတီတိ ပရိဇိဏ္ဏော၊
တဿ ဘာဝေါ ပါရိဇ္ဇည်။ (ဌ၊၂၁၉။ သိ၊ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ကြိယာသည်၊
(တစ်နည်း) အိုမင်းခြင်း၏+ဖြစ်ကြောင်းပျက်စီးခြင်းနှင့် အကျိုး+အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဟီန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပရိသုဒ္ဓါဇီဝ။ ။ပရိသုဇ္ဈတိ ဓောနာတိ ပရိသုဒ္ဓေါ။ အာဇီဝန် အာဇီဝေါ။
အာဇီဝန္တိ ဓောနာတိ ဝါ အာဇီဝေါ။
ပရိသုဒ္ဓေါ အာဇီဝေါ ယဿ ပဗ္ဗဇိတဿာတိ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ။
၃။ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးခြင်း၏ ရဟန်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးခြင်းရှိသောရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိသုဒ္ဓဝုတ္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓာဇီဝန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပါဝစနး ပဓာနံ ဝစနံ, ပကဋ္ဌာနံ ဝါ အဋ္ဌကာဒီနံ ဝစနံ ပါဝစနံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၏+မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗုဒ္ဓဝစန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါသာဏး ။ပသဏ္ဏတိ ဗျာပေတီတိ ပါသာဏော။ (ဌ၊ ၇၂)
၃။ ပျံ့နှံ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကျောက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သိလာ၊ အသ္မ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါသာဒိကာ။ ။ပသာဒံ ဇနေန္တီတိပါသာဒိကာ။ (ဌ-၂၄၉)
၃။ ကြည်လင်ခြင်း၏ ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြည်လင်မှုကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရာဇကုမာရာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါသာဒ။ ပသီဒန္တိ နယနမနာနိ ဧတ္ထာတိ ပါသာဒေါ။ (ဌ-၁၂၈)
၃။ မျက်စိ, စိတ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြည်လင်မှုဖြစ်ရာ ပြာသာဒ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယူပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဟုနကသဏ္ဍာရော။ ။ပဇမံ အာနေတွာ ဟုတဗ္ဗန္တိ ပါဟုနံ၊ ပါဟုနံယေဝ ပါဟုနကံ။ သမ္ပာကာရော သဏ္ဍာရော။ (ဌ-၁၄၉)
ပါဟုနကဘာဝေန ကတ္တဗ္ဗော သဏ္ဍာရော ပါဟုနကသဏ္ဍာရော။ (ဘာ၊ ဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ရှေးဦးစွာ ရှေးရှုဆောင်၍ ပူဇော်ခြင်း၏ အဖြစ်၏ (ဝါ) စွမ်းသည်၏ အဖြစ်
၏+ပူဇော်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စွမ်းနိုင်သည့်အလျောက် ပူဇော်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ဟုတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပါဠိ။ ။အတ္ထံ ပါတိ ရက္ခတီတိ ပါဠိ၊
(တစ်နည်း) ။ပကဋ္ဌာနံ အာလိ ပါဠိ။ (စိုး၊ ၅၉၃)
၃။ အနက်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပါဠိဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တန္တိ၊ ပါဝစန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ပိ)

ပိကာရ။ ။ပိက္ကတိ ကရီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ပိကာရော။
၃။ ပိ-ဟူ၍ ရွတ်ဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပိဟု ရွတ်အပ်သော နိပါတ်ပုဒ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိသဒ္ဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပိဋကံ။ ။ပိဋီယတိ သဃ်ာဋီယတိ တံ တံဒတ္တော တ္တောတိ ပိဋကံ။
ပိဋီယတိ သဒ္ဒီယတိ ပရိယာပုဏီယတီတိ ပိဋကံ
၃။ သင်ယူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သင်ယူအပ်သော ပိဋကတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိယတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ပိဋက။ ။ပိဋီယတိ သဃ်ာဋီယတိ တံ တံဒတ္တော တ္တောတိ ပိဋကံ။ (ဌ၊ ၁၉။)
၃။ ထိုထိုစီးပွား (အနက်)ကို ပေါင်းစုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပေါင်းစုအပ်ရာ ဗုဒ္ဓဝစနသည် ဝစနီယ။
၆။ ဘာဇန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိဋကသမ္ပဒါန။ ။ပိဋကံ သမ္ပဒီယတိ ဧတသ္မာတိ ပိဋကသမ္ပဒါနံ။ (ဋ၊ ၁၉။ ဘာဋီ)
၃။ ပိဋကကျမ်းစာကို ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ပေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဆရာ့အိမ်၊ကျောင်း၊ ဆရာ စသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိယတ္တိသမ္ပဒါန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိဍ။ ။ပိဍီယတိ ဟိံသီယတိ ပိဍတိ ဝါ ပုဂ္ဂလံ ဓာရေတီတိ ပိဍံ။
၃။ ညှင်းဆဲခြင်း ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အင်းပျဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိဍိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိဏ္ဍိ။ ။ပိဏ္ဍီယတိ သယ်ာဍီယတီတိ ပိဏ္ဍိ။ (ဋ၊ ၁၄၀။)
၃။ ပေါင်းစုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကျောက်ကုန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိဏ္ဍ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိဏ္ဍိကဏ္ဍကာ။ ။ပိဏ္ဍိယံ ဌိတာ ကဏ္ဍကာ ပိဏ္ဍိကဏ္ဍကာ။ (ဋ-၁၁၈)
၃။ ကျောက်ကုန်း၏ တည်သောအရိုးတို့နှင့် ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကျောက်ကုန်းရိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိဍအဋ္ဌိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပိဏ္ဍောလ။ ။ပိဏ္ဍံ ဥလတိ ဂဝေသတီတိ ပိဏ္ဍောလော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဆွမ်းရှာမှီးခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းဒြဗ်၏+ရှာမှီး တတ်သော ရဟန်းဒြဗ်နှင့် ကမ္မ+ကမ္မီ၊ အာရုံ+အာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ ဆွမ်းရှာမှီးတတ်သော ရဟန်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိဏ္ဍစာရိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိယာ။ ။ပိယာယိတဗ္ဗာတိ ပိယာ။
၃။ ချစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ချစ်အပ်သော ဉာတိမိတ္တဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပေမ၊ မနာပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပိဟိတ။ ။အပိဓီယတေတိ ပိဟိတော။ (ဠ၊ ၁၅၂။)
၃။ ပိတ်ဖုံးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကာယဒွါရဖြင့် အကုသိုလ်မဝင်အောင်ပိတ်ဆို့ခြင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သံဝုတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ပီ)

ပီဏိတ။ ။သဥ္ဇာတံ ပီဏံ အဿ အတ္ထီတိ ပီဏိတော။ (ဠ၊ ၁၄၃။)
၃။ ကောင်းစွာဖြစ်သော ပြည့်ဖြိုးခြင်း၏ ဟတ္ထရောပဟစသည်သူတို့နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြည့်ဖြိုးခြင်းရှိသောဆင်ထန်းစသည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပီတိသမ္ပန္န စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပီတိ။ ။ပီဏေတိ တပ္ပေတီတိ ပီတိ။ (ဋ္ဌ၊ ၅၃။ သူစိ)
၃။ ပျို့ခြင်း (နှစ်သက်ခြင်း)ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှစ်သက်ခြင်း ပီတိစေတသိက်သည် ဝစနီယ။
၆။ သောမနဿံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပီတိဝစန။ ။ပီတိယာ သမုဋ္ဌာနံ ဝစနံ ပီတိဝစနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၉။)
၃။ ပီတိ၏ စကားဖြစ်နှင့် ကာရဏ+ဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သောစကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဒါန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ပု)

ပုဂ္ဂလ။ ။ပူတိသင်္ခါတံ အာဟာရံ ဂိလတိ အဒတီတိ ပုဂ္ဂလော။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ပုတ်သောအစာကို စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါဏော, သရီရီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) သတ္တာနံ အာယုံ ပူရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ ပူဂေါ။
တံ လာတိ ဘက္ခတီတိ ပုဂ္ဂလော။
(တစ်နည်း) ပုံ နိရယံ ဂလတိ ဂစ္ဆတီတိ ပုဂ္ဂလော။

ပုဂ္ဂလနာနတ္တ။ ။နာနာ ဘာဝေါ နာနတ္တံ။ ပုဂ္ဂလာနံ နာနတ္တံ ပုဂ္ဂလနာနတ္တံ။ (ဘာ-ဋီ)
၃။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထူးထူးသော အဖြစ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ထူးပြားသောအဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ။ ။ဝိဂတာ မတ္တာ သဒိသပမာဏံ ဧတေန ဟေတုဘူတေနာတိ ဝေမတ္တံ။

ဝိ-ဝိသဒိတာ မတ္တာ ယေသန္တိ ဝါ ဝိမတ္တာ၊ ဝိမတ္တာယေဝ ဝေမတ္တာ။

ဝေမတ္တာနံ ဘာဝေါ ဝေမတ္တတာ။ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေမတ္တတာ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ။

(ပုဂ္ဂလနာနတ္တနှင့် တူပြီ။)

ပုစ္ဆာဝသိက။ ။ပုစ္ဆီယတီတိ ပုစ္ဆာ။

ပုစ္ဆာယ ဝသေန ပဝတ္တံ ပုစ္ဆာဝသိကံ။ (၄-၅၀)

၃။ အမေးပုစ္ဆာ၏ သုတ္တန်ကွေပနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပုစ္ဆာဝသိကမည်သော သုတ္တန်ကွေပသည် ဝစနီယ။

၆။ ပဥ္စဝသိကစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပုစ္ဆာယ ဝသော ပုစ္ဆာဝသော။

ပုစ္ဆာဝသော အဿ အတ္ထီတိ ပုစ္ဆာဝသိကော။

၃။ မေးလိုသော အလိုဆန္ဒ၏ သုတ္တန်ကွေပနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ။)

ပုည။ ။ပုနာတိ သောဓေတီတိ ပုညံ။

ပုနာတီတိ ပုညံ။ (ကောင်းမှုကုသိုလ်) (ဓာန်၊ ဋီ)

ပုဏာတိ သုန္ဓရတ္တံ ကရောတီတိ ပုညံ။ (ကုသိုလ်ကောင်းမှု) (မောဂ်)

၃။ ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုသလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပုညုဿယ။ ။ဥဿယံ ဥဿန္နံ, အတိရေကံ ဝါ ဉာဏာဒိသမ္ဘာရဘူတံ ပုညံပုညု-
ဿယော။ (ဋ္ဌ၊ ၆၆။ ဋီ၊ သစ်) (ဝိသေသနပရပဒကမ္မဓာရည်း)
၃။ လွန်ကဲများပြားခြင်းဂုဏ်၏ ပုညနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်
သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လွန်ကဲများပြားသော ကောင်းမှုတော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပုညုဿန္န၊ ပုညာတိရေက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုဗ္ဗောသ။ ။အသိတဗ္ဗံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အာသံ။
ပုဗ္ဗေန နေတ္တာ အာသံ ပုဗ္ဗောသံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၅၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ အထုတ်ဖြင့်ဆောင်၍စားခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ အထုတ်
၏+ယူဆောင်၍ စားအပ်သော ရိက္ခာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့်
စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ ရိက္ခာလမ်းစာ (ထမင်းထုတ်)ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပါထေယျ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုဋ္ဌ။ ။ပုစ္ဆီယတေတိ ပုဋ္ဌော။ (ပဥ္စနှင့် နည်းတူထုတ်ပါ။)

ပုဏ္ဏာရိက။ ။ပဏ္ဏာရံ ဝဏ္ဏံ အသ အတ္ထီတိ ပုဏ္ဏာရိကံ။
(တစ်နည်း) မဟန္တတာယ မုဒိတဗ္ဗံ ခဏ္ဍောတဗ္ဗန္တိ ပုဏ္ဏာရိကံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဖြူသော အဆင်း၏ ကြာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်
သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြာပုဏ္ဏာရိက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သေတုပ္ပလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုဏ္ဏော။ ။တီဟိ အာကာရေဟိ ပူရေတီတိ ပုဏ္ဏော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၈။ သီ၊ ဋီ၊သစ်) (စိုး၊ ၂၉)
၃။ ပြည့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ညသည် ဝစနီယ။

၆။ သံပုဏ္ဏာ၊ ပရိပုဏ္ဏာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုဏ္ဏမာ။ ။ပုဏ္ဏော မာ ဧတ္ထ တိ ပုဏ္ဏမာ။

၃။ ပြည့်သောလ၏ လပြည့်ညဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန် သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လပြည့်ညဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စန္ဒိကာ၊ ရဇနီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုတ္တ။ ။ပေါသီယတေတိ ပုတ္တော။

၃။ မွေးမြူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တနုဇော၊ အတြဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုထုအာရမ္မဏ။ ။ ပုထန္တိ မဟန္တဘာဝေန ပတ္ထရန္တီတိ ပုထူနိ။ (ဌ၊ ၉၃။ ဓာန်၊ ဋီ။ ဏွာဒိ) အာဂန္တွာ စိတ္တစေတသိကာ ရမန္တိ ဧတ္ထာတိ အာရမ္မဏာနိ။ (စိုး၊ ၃၂-ခု) ပုထူနိ အာရမ္မဏာနိ ဧတဿာတိ ပုထုအာရမ္မဏံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်၊ ၁၊ ၃၈၂) (တစ်နည်း) အာရမ္ဘိယန္တိ စိတ္တစေတသိကေဟိ ဂယှန္တီတိ အာရမ္မဏာနိ။ (ဋီကာကျော်)

၃။ များစွာသော အာရုံတို့၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗဟုဂေါစရံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ပုထု အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏမေတဿာတိ ပုထုအာရမ္မဏံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

http://www.dhammadownload.com

၃။ များစွာသောအာရုံဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

ပုထုစိတ္တသမာယောဂ။ ။ပုထူနိ စိတ္တာနိ ပုထုစိတ္တာနိ။
ပုထုစိတ္တေဟိ သမာယောဂေါ ပုထုစိတ္တသမာယောဂေါ။ (၅-၉၃)

၃။ အထူးထူးသော စိတ်၏+သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိက အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗဟုစိတ္တသမ္ပယုတ္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုထုဇ္ဇန။ ။ဇနေတီတိ ဇနော။ ပုထူနံ ဇနော ပုထုဇ္ဇနော။

၃။ များစွာသော ကိလေသာ စသည်တို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဇည+ဇနကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အနရိယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုပ္ဖ။ ။ပုပ္ဖတီတိ ပုပ္ဖံ။ (ဓာန်၊ ဋီ၊ ၅၄၅)

၃။ ပွင့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ပန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပသဝေါ၊ ကုသုမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုရိသ။ ။မာတာပိတူနံ ဟဒယံ ပူရေတီတိ ပုရိသော။
ပုရေ ဥစ္စေ ဌာနေ သေတီတိ ပုရိသော။
အတ္တာနှာ မနောရထံ ပူရေတီတိ ပုရိသော။

၃။ ပြည့်ခြင်းကြိယာသကတ် (ဝါ) မြင့်မြတ်သော ဌာန၌နေခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ယောက်ျားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပေါသော၊ ပုမာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပုရောဟိတ။ ။ပုရေ ဓာတိ တိဋ္ဌတီတိ ပုရောဟိတော။ (ဋ၊ ၂၇၀)

၃။ ရှေ့၌ တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရှေ့ဌာန၌ တည်သော ပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဟာမတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

(ပေါ)

ပေါက္ခရ။ ။ပေါသီယတီတိ ပေါက္ခရံ။ (ဋ၊၂၅၁။ ဘာ၊ ဋီ)

၃။ မွေးမြူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝပု, ဂတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပေါက္ခရဏီ။ ။ ပေါသီယတိ ဇလေနာတိ ပေါက္ခရံ။

ပေါက္ခရေ ဇလေ ဇာတန္တိ ဝါ ပေါက္ခရံ။

ပေါက္ခရံ ဇလံ ယောဂါ ပေါက္ခရဏီ။ (ဋ၊ ၂၁၈။ ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ ရေ၏ ရေကန်ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရေကန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သရောရုဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပေါက္ခရသာတိ။ ။ပေါက္ခရေန သဒိသော ပေါက္ခရသဒိသော။

ပေါက္ခရသဒိသော ယဿ အတ္ထီတိ ပေါက္ခရသာတိ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ပေါက္ခရေန သာတော သဒိသော ပေါက္ခရသာတော၊
သော ယဿ အတ္ထီတိ ပေါက္ခရသာတီ။ (ဋီ၊ သစ်)

၃။ ပဒုမ္မာကြာဖြူနှင့်တူသော ကိုယ်၏ ပုဏ္ဏားဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပေါက္ခရသဒိသီ၊ ပေါက္ခရသာဒီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပေါ်ဌပါဒ။ ။ဖေါဋ္ဌော ယဿ ပါဒေသု ဇာတောတိ ပေါဋ္ဌပါဒေါ (ဋီ၊ သစ်၊ ဌ၊ ၃၀၀)

၃။ ခြေတို့၌ပေါက်သော ထွင့်အိုင်းအနာ၏ ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်ဝစနဟေတု။

၅။ ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဖေါဋ္ဌပ္ပါဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပေါသာဝနိယ။ ။ပေါသေတဗ္ဗာတိ ပေါသာဝနိယာ။ (ဌ၊ ၂၁၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မွေးမြူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပေါသိတသတ္တာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ပံသုကူလ။ ။ကုစ္ဆိတံ ဥလတိ ဂစ္ဆတီတိ ကူလံ။
ပံသု ဝိယ ကူလံ ပံသုကူလံ။ (ပါရာ၊ ဘာ၊ ဋီ)
ပံသု ဝိယ ကုစ္ဆိတံ ဥလတိ ပဝတ္တတီတိ ပံသုကူလံ၊

၃။ မြေမှုန့်၏ စက်ဆုတ်ဘွယ်အဝတ်နှင့် ဥပမာ+ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပံ့သကူ (မြေမှုန့်ပမာ စက်ဆုတ်ဘွယ်ရာဖြစ်သော) အဝတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကုဝတ္ထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ပံသုပိသာစ။ ။ပံသတိ သောသာဝိသေသံ နာသေတီတိ ပံသု။
ပိသိတံ မံသံ အသတိ ဘက္ခတီတိ ပိသာစော။
ပံသုံ နိဿိတာ ပိသာစာ ပံသုပိသာစာ။
၃။ သုသာန်မြေ၏ ဘုတ်ဘီလူးတို့ဖြစ်နှင့် နိဿယ+နိဿိတ၊ ဌာန+ဌာနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သုသာန်စောင့်ဘီလူးတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပံသုရက္ခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဖ)

ဖရုသ။ ။ပရေ ဇနေ ဥဿာပေတိ ဒါဟေတီတိ ဖရုသံ။
၃။ သူတစ်ပါးကိုပူလောင်စေခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြမ်းတမ်းခြင်း အမူအရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကက္ခဠ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဖာ)

ဖာသုက။ ။ပါတိ ရက္ခတီတိ ဖာသု၊ ဖာသုယေဝ ဖာသုကာ။
၃။ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဖာသုဋ္ဌိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဖု)

ဖုဋ္ဌ။ ။ဖရီယတေတိ ဖုဋ္ဌံ၊ ဖရတီတိ ဝါ ဖုဋ္ဌံ။ (ဠ၊ ၁၃၄။)
၁။ ပျံ့ခြင်း၊ ဖြန့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ပီတိဖြင့် ပျံ့နေသောကိုယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဖရိတံ ဖရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဖုသနကိစ္စ။ ။ဖုသီယတေ ဖုသနံ၊ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ကိစ္စံ။
ဖုသနံ ကိစ္စံ ဧတေသန္တိ ဖုသနကိစ္စာနိ။ (ဠ၊ ၁၁၅)
အစိတ်ခွဲပုံ
၁။ ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ပြုအပ်ပြုထိုက်သော အမှုကိစ္စဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကရဏီယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
အပေါင်းခွဲပုံ
၁။ တွေ့ထိခြင်းကိစ္စ၏ အာယာတတို့နှင့် သဒိသ+သဒိသီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း၊
(ဝါ) ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ တွေ့ထိခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော အာယတနတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဖဿာယတနာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဗ)

ဘဏ္ဍာ။ ။ဘဏ္ဍန္တိ ပရိဘာသန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ ဘဏ္ဍော။ (ဓာတွတ္ထ သင်္ဂဟ)
၁။ ငြင်းခုံပြောဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ဥစ္စာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဓန၊ သမ္ဘတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဗဒ္ဓပုရကာ။ ။ပုဋ္ဌိယတိ တွောာတိ ပုဋ္ဌော။
သောယေဝ ပုရကော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၃၅)
ဗဒ္ဓိတ္တာတိ ဗဒ္ဓေါ၊ ဗဒ္ဓေါ စ သော ပုရကော စာတိ ဗဒ္ဓပုရကော။
၃။ ဖွဲ့ခြင်း၏ အထုပ်ဖြစ်နှင့်ဂုဏ်+ ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဖွဲ့အပ်သော အထုပ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗန္ဓပုဋ္ဌောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဖရုသဝါစာ။ ။ဖရုသံ ဝစန္တိ တေယာတိ ဖရုသဝါစာ။ (ဋ္ဌိ၊ သစ်)
၃။ ကြမ်းတမ်းသောစကားကိုဆိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ကြမ်းတမ်းသော စကား၏ ဆိုကြောင်းစေတနာနှင့် အာရုံ+ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဖရုသဝါစာကို ဆိုကြောင်းစေတနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဖရုသစေတနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗလ။ ။ဗလန္တိ ဇီဝန္တိ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ တေနာတိ ဗလံ။
၃။ အသက်မွေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အားအစွမ်းသတ္တိဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ထာမော၊ သတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဖလ။ ။ဖလတိ တေန ပုတ္တန္တိ ဖလံ။ (သားသမီးကို ဖြစ်စေကြောင်းသာရ၏။)
ဖလတိ နိပ္ဖဇ္ဇတိ အတြာတိ ဖလံ။ (နိပ္ဖတ္တိ စာတြ သုပက္ကတ္တံ။ ဓာန်ဋီ၊ ၅၄၆)
၃။ ပြီးစီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကောင်းစွာမှည့်သောအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သောအသီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပက္ကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) ဖလတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ ဖလံ။

၅။ အကျိုးအာနိသင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ထာမဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗလဝ။ ။ဗလတိ ပရေ အဘိမဒ္ဒတီတိ ဗလံ။

ဗလံ ဧတဿ အတ္ထီတိ ဗလဝါ။ (ဠ-၁၀၄)

၃။ အားအစွမ်း၏ကမ္မဇတေဇောနှင့် (ဝါ) ရူပကာယနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကမ္မဇတေဇော (ဝါ) ရူပကာယဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အတိသယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗလဝါ။ ။ဗလတိ ပရေ အဘိမဒ္ဒတီတိ ဗလံ။

ဗလန္တိ ဇီဝန္တိ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ ဗလံ။

ဗလံ အဿ အတ္ထီတိ ဗလဝါ။ (ဠ၊ ၁၀၄)

၃။ အားအစွမ်း၏ ကမ္မဇတေဇောနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကမ္မဇတေဇောဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ထာမဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗဟုကာရ။ ။ဗဟတိ ဝုဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတီတိ ဗဟု။ ဥပေစ္စ ကရောတီတိ ကာရော။

ဗဟု ကာရော ဧတဿာတိ ဗဟုကာရော။

၃။ များသောကျေးဇူး၏ ရှင်အာနန္ဒာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ များသောကျေးဇူးရှိသော အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗဟူပကာရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဗဟုဇန။ ။ဗဟုဇနော ယတ္ထာတိ ဗဟုဇနော။ (ဌ-၂၁၈)

၃။ များစွာသောလူတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သံကိဏ္ဏမနုဿာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဗာ)

ဗာလ။ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မိက သမ္ပရာယိကသင်္ခါတေ ဒွေ အနတ္ထေ လာတိ ဂဏှာတီတိ ဗာလော။

အတ္တတ္ထပရတ္ထသင်္ခါတေ ဒွေ အတ္ထေ လုနာတိ ဆိန္ဒတီတိ ဗာလော။

ဗလန္တိ အဿသန္တီတိ ဗာလာ။

ဗလန္တိ အဿသိတပဿာသိတမတ္တေန ပဏ္ဏာန္တီတိ ဗလာ။

ဗလျန္တေ သံဝရိယန္တေတိ ဝါ ဗာလာ။ (ခုဒ္ဒက၊ ဌ။ ဓာန်၊ ဋီ)

(မိုက်သော၊ လူမိုက်၊ နုပျိုသော၊ ငယ်ရွယ်သော၊ ကလေးသူငယ်၊ ကလေး။ သူငယ်၊ လူမိုက်တို့၏အပြစ်)

၃။ အစီးအပွားမဲ့နှစ်မျိုးကို ယူခြင်း (ဝါ) နှစ်မျိုးသောအစီးအပွားကို ဖြတ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လူမိုက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဒတ္တု၊ ဗာလတ္တ၊ ဗာလတာ၊ ဗာလျ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗာဟိတပါပ။ ။ဗာဟိယိတ္ထာတိ ဗာဟိတာ။ ဒုဂ္ဂတိံ ပါပေန္တီတိ ပါပါ။

ဗာဟိတာ ပါပါ ဧတေဟိ အရိယေဟီတိ ဗာဟိတပါပါ။ (မအ္ဋ-၁၁၂။ ဋ၊၂၁၇)

(တစ်နည်း) ဗာဟိတာနိ ပါပါနိ ယေနာတိ ဗာဟိတပါပေါ။ (ဌ-၁၂၉)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော မကောင်းမှု၏ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် (တစ်နည်း) ပုဏ္ဏားတို့ ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၊ (တစ်နည်း) ပုဏ္ဏားတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အရိယသာဝကော (တစ်နည်း) ဗြာဟ္မဏော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗျဉ္စနသိလိဋ္ဌတာ။ ။သိလိဿန္တီတိ သိလိဋ္ဌာနိ၊ သိလိဋ္ဌာနံ ဘာဝေါ သိလိဋ္ဌတာ။ ဗျဉ္စနာနံ သိလိဋ္ဌတာ ဗျဉ္စနသိလိဋ္ဌတာ။ (၄-၃၆)

၃။ ဗျည်း၏သိလိဋ္ဌဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏေး+ဂုဏ်၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သိလိဋ္ဌဘောဂုဏ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝဏ္ဏသိလိဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မစရိယ။ ။တေဟိ တေဟိ ဂုဏဝိသေသေဟိ ဗြူဟိတာ ပရိဝုဒ္ဓါတိ ဗြဟ္မာနော။ စရိတဗ္ဗန္တိ စရိယံ။ ဗြဟ္မေဟိ စရိယံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ဗြဟ္မာနံ စရိယံ ဝါ ဗြဟ္မစရိယံ။

၃။ မြတ်သော ဘုရားစသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ သာမီ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယသည် ဝစနီယ။

၆။ အရိယစရိယံ၊ ဗုဒ္ဓစရိယံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မညာ။ ။ဗြဟ္မနိ ဘဂဝတိ ဘဝါတိ ဗြဟ္မညာ။
ဗြဟ္မုနော အပစ္စံ ဝါ ဗြဟ္မညာ။
ဗြဟ္မံ အရိယမဂ္ဂ ဇာနာတီတိ ဝါ ဗြဟ္မညာ။ (၄၊ ၂၅၅။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ မြတ်သော အရိယာမင်္ဂကိုသိခြင်းကြိယာသကတ်သည်ရင်း၊ မြတ်သော အရိယာမဂ်၏ အရိယသာဝကနှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည်ရင်း ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ရှင်သာရိပုတြာစသော အရိယာသဝကဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အရိယာဗြာဟ္မဏာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မဒေယျ။ ။ဒီယတေတိ ဒေယျံ။
ဗြဟ္မံ ဟုတွာ ဒေယျံ ဗြဟ္မဒေယျံ။ (ဋ၊ ၂၁၉။ ဘာဋီ)
၃။ မြတ်သောဂုဏ်၏ ပေးအပ်သောဆုလာဘ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပေးအပ်သော ဆုလာဘ်ဝတ္ထုသည် ဝစနီယ။
၆။ သေဋ္ဌဒေယျစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မမန္တ။ ။တေဟိ တေဟိ ဂုဏဝိသေသေဟိ ဗြူဟိတာတိ ဗြဟ္မာနော။ (နီတိ၊ ဓာတု)
မန္တိယန္တိ ဂုတ္တဘာသိန္တိတိ မန္တာ။ (ဋီကာများ)
မုနတိ ဇာနာတိ ဓမ္မံ ဧတေဟီတိ မန္တာ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
မုနန္တိ သုယျန္တိ စ ဧတေဟီတိ မန္တာ၊ (ဋ၊ ၂၂၄။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်) (စိုး၊ ၃၇)
မန္တိယန္တေ ဝုတ္တံ ကတွာ ဘာသိယန္တေတိ မန္တာ။ (သာရတ္ထ၊ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
ဗြဟ္မဘူတာ ဗြဟ္မမန္တာ။ ဗြဟ္မာနော မန္တာ ဝါ ဗြဟ္မမန္တာ။
၃။ သေဋ္ဌဘောဂုဏ်၏ ဝေဒတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်သော မန္တန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သေဋ္ဌမန္တ, သေဋ္ဌဝေဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မဝိဟာရ။ ။ဗြဟ္မာနံ ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ။
ဗြဟ္မဘူတာ ဝါ ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ။
ဗြဟ္မာနော ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ။ (သာရတ္ထ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မြတ်သောဂုဏ်၏ နေခြင်းဟူသော အပွမည်ာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ (တစ်နည်း) မြတ်သူတို့၏ အပွမည်လေးပါးနှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မေတ္တာစျာန်စသော အပွမည်ာလေးပါးသည် ဝစနီယ။
၆။ သေဋ္ဌဝိဟာရစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဗြဟ္မာ။ ။စျာနာဒီဟိ ဂုဏဝိသေသေဟိ ဗြူဟိတာ ပရိဝုဍ္ဎာတိ ဗြဟ္မာ။
(ဋ္ဌ၊ ၂၇၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ စျာန်သော ဂုဏ်အထူးတို့ဖြင့် တိုးပွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဗြဟ္မာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုရဇေဋ္ဌ, ပိတာမဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဗြဟတိ ဝုဍ္ဎိံ ဂစ္ဆတီတိ ဗြဟ္မာ၊ ဥပရူပရိ ဗြူဟတီတိ ဝါ ဗြဟ္မာ။

(ဗ)

ဗြာဟ္မဏ။ ။ဗဟတ္တိ ပါပေ ဗဟိ ကရောန္တီတိ ဗြာဟ္မဏာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၇။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မကောင်းမှုကို အပပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗာဟိတပါပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဗြဟ္မံ အဏာတီတိ ဗြာဟ္မဏော။
၃။ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပုဏ္ဏားပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗြဟ္မဗန္ဓုစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဗိ)

ဗိမ္ဗ။ ။မညတေ ဉာယတေ အနေနာတိ ဗိမ္ဗံ။
၁။ အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ အထင်ကြီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရွှေဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုဝဏ္ဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဗော)

ဗောဇ္ဈနေယျ။ ။ဗောဓိယတေ ဗောဓနံ၊
ဗောဓနံ အရဟတီတိ ဗောဇ္ဈနေယျော။
ဗောဇ္ဈနေယျော ပုဂ္ဂလော ဗောဇ္ဈနေယျ ပုဂ္ဂလော။
၁။ သစ္စာလေးပါးကို သိစေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သစ္စာလေးပါးကို သိစေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလ၊ ဗောဇ္ဈနေယျသတ္တစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘ)

ဘက္ခ။ ။ဘက္ခီယတေတိ ဘက္ခော။
၁။ စားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အစာအာဟာရဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဟာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘဂဝါ။ ။တီသု ဘဝေသု တဏှာသင်္ခါတံ ဂမနံ အနေန ဝန္တံ ဝမိတန္တိ ဘဂဝါ။
(သီ၊ ဋီ၊ သစ်) (စို၊ ၅၃-၃)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဘဝသုံးပါးတို့၌ ထွေးအပ်ပြီးသော တဏှာဟူသော သွားကြောင်း၏ (ဝါ) တဏှာအဘာဝ၏ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဘဝေသု ဝန္တဂမနောစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘဂဝန္တရူပ။ ။ဘဂဝတော ရူပံ သဘာဝေါ ဝိယ ရူပံ အဿာတိ ဘဂဝန္တရူပေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၄။)

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ ကေန်ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗုဒ္ဓရူပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘညမာန။ ။ဘဏီယတေတိ ဘညမာနံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၁၉။)

၃။ ရွတ်ဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရွတ်ဆိုအပ်သော ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝုစ္စမာနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ။ ။ဘဏ္ဍာဂါရေ နိယုတ္တော ဘဏ္ဍာဂါရိကော။

ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဝိယာတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကော။

ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ပရိယတ္တိ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ ဘဏ္ဍာစိုး၏ သင်ယူခြင်းနှင့် ဥပမာ+ဥပမေယျ၊ သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဘဏ္ဍာစိုးနှင့်တူသော သင်ယူခြင်းသည် ဝစနီယ။

၆။ ဝံသာနုရက္ခဏတ္ထပရိယတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဘဗျ။ ။ဘဝန္တိ ဘဝိဿန္တီတိ ဘဗ္ဗာ။ (ဌ၊ ၁၀၃)။
၃။ ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့သောသတ္တဝါသည် ဝစနီယ။
၆။ အနာဂတသတ္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘယ။ ။ဘာယတိ ဧတသ္မာတိ ဘယံ။ (ဌ၊ ၁၃၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ကြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြောက်ဘွယ်ဝတ္ထုအာရုံသည် ဝစနီယ။
၆။ ဘေရဝံ, ဘီသနံ၊ ဘီမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘယဉာဏ။ ။ဘယတော တီရေတီတိ ဘယံ။
ဘယတော ဉာဏံ ဘယဉာဏံ။ (ဌ၊ ၁၃၆)
၃။ ကြောက်မက်ဘွယ်ဘေး၏ ဉာဏ်နှင့်အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြောက်စရာဘေးဟု သိကြောင်းဉာဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘီမဇာနနပညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘဝပဋိစ္ဆန္န။ ။ပဋိစ္ဆာဒီယိတ္ထာတိ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဘဝေန ပဋိစ္ဆန္နံ ဘဝပဋိစ္ဆန္နံ။ (ဌ၊ ၂၃၀)
၃။ ဘဝ၏ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမျိုးအနွယ် မစင်ကြယ်ခြင်းဒြပ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီး အကြောင်းအကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဘဝဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမျိုးအနွယ်မစင်ကြယ်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဝပဋိစ္ဆဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘဝဂ်ပရိဝါသ။ ။ပရိဝသနံ ပရိဝါသော။
ဘဝဂ်ဝသေန ပရိဝါသော ဘဝဂ်ပရိဝါသော။ (ဌ၊ ၅၉)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဘဝင်၏ ထုံခြင်းနှင့် သာဓက+သာဓျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟေတု။
၅။ ဘဝင်၏အစွမ်းဖြင့် ထုံခြင်း၊ ဘဝင်ကျခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဝင်္ဂပရိဝသန၊ ဘဝင်္ဂပတန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဘဝင်္ဂသခ်ီတော ပရိဝါသော ဘဝင်္ဂပရိဝါသော။
၃။ ဘဝင်၏ ထုံခြင်းနှင့် ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူ)

ဘဿ။ ။ဘာသတီတိ ဘဿာ။
၃။ စကားပြောခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အလွန်စကားပြောသော သကျဇာတိတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အတိဝါစကော၊ ဗဟုဘာဏီ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည်ဝစနီယတ္ထ။

(ဘာ)

ဘာဇန။ ။ဘဇန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထာတိ ဘာဇနံ။ (ဠ၊ ၁၉၉)
၃။ ဘောဇဉ်စသည်တို့၏ တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ခွက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘာတာ။ ။ပုဗ္ဗေ ဘာသတီတိ ဘာတာ။
၃။ ပြောဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အစ်ကိုဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘာတရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဘာရ။ ။ဘာရိယတေ ဓာရိယတေတိ ဘာရော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၄။)
၃။ ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဆောင်အပ်သောဝန်ထုပ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝုရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘာရိယံ။ ။ဘာရိတဗ္ဗန္တိ ဘာရိယံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၄။ ဘာ၊ ဋီ)
၃။ ထမ်းဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ထမ်းဆောင်ထိုက်သော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ခန္ဓိကံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘိ)

ဘိန္နပတိဋ္ဌ။ ။ဘိန္ဒိယတေ ဝိနာသီယတေတိ ဘိန္နာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၂)
ပတိဋ္ဌာဟာတိ သမ္ပတ္တနိယာမောက္ကမန် တေယာတိ ပတိဋ္ဌာ။
ဘိန္နာ ဝိနာသိတာ ပတိဋ္ဌာ တေနာတိ ဘိန္နပတိဋ္ဌော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကုသလူပနိဿယသမ္ပဒါ ဟူသော တည်မှီရာ၏ အဇ္ဈာတသတ်မင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အဇ္ဈာတသတ်မင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိနာသပတိဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘိသက္က။ ။အာရောဂျံ အဘိသင်္ခရောတီတိ ဘိသက္ကော။ (ဋ္ဌ၊ ၆၆)
ဘိသဇ္ဇတိ ဝိကိစ္ဆတီတိ ဘိသက္ကော။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ကျန်းမာမှုကို စီရင်ခြင်း၊ (ဆေးကုခြင်း) ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဆေးဆရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တိကိစ္ဆကစသည်ပရိယာယ်တို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘိ)

ဘီတော။ ။ဘာယတီတိ ဘီတော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၇။)
၃။ ကြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကြောက်တတ်သော အဇာတသတ်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘီရုက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘီရုက။ ။ဘာယတီတိ ဘီရုကော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၆။)

ဘီရူ။ ။ဘာယတီတိ ဘီရူ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
ဘယံ သီလံ ယဿာတိ ဝါ ဘီရူ။ (ဘာ၊ ဋီ၊)
၃။ ကြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်၊ (ဝါ) ကြောက်ခြင်း၏ ကြောက်တတ်သူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကြောက်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘီမော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘု)

ဘုမ္မ။ ။ဘဝန္တိ ဧတ္ထာတိ ဘုမ္မ။ (အာဓာရ)
ဘုမ္မေ ပဝတ္တံ ဘုမ္မံ ၊ ဘုမ္မံ အဿ အတ္ထီတိ ဘုမ္မ။
၃။ သတ္တမီဝိဘတ်၏ သီလသို့ ပုဒ်နှင့် ဝိသယီ+ဝိသယအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ သတ္တမီဝိဘတ်ရှိသော သီလသို့ပုဒ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သတ္တမီဝိဘတ္တိယုတ္တပဒံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဘုမ္မဝစနံ။ ။ဘုမ္မမေဝ ဝစနံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဘုမ္မေ ပဝတ္တံ ဝစနံ ဘုမ္မဝစနံ။
ဘုမ္မဝစနေန ယုတ္တံ ဝစနံ ဘုမ္မဝစနံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဘုမ္မအရ သတ္တမီဝိဘတ်၏ ယုတ္တအရ ယှဉ်သော ရာဇဂဟပုဒ်နှင့် သဟာဒိ ယောဂ+သဟာဒိယောဂဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရာဇဂဟဟူသောပုဒ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သတ္တမီဝိဘတ္တိယုတ္တပဒံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘေ)

ဘေရဝ။ ။ဘီရုနော ဣဒံ ဘေရဝံ။
၃။ ကြောက်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သော အဆင်း အသံ အာရုံနှင့် အာရမ္မဏိက+အာရုံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံသည် ဝစနီယ။
၆။ ဘေသနံ, ဘီမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဘေရိ။ ။ဘာယန္တိ သတ္တုဇနာ ဧတေနာတိ ဘေရိ။ (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ရန်သူတို့ကြောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စည်ကြီးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဒုန္ဒုဘိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဘော)

ဘောဂ။ ။ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗောတိ ဘောဂေါ၊ ဘုဉ္ဇတီတိ ဝါ ဘောဂေါ။ (ရှု ၃၅၈)
၃။ သုံးဆောင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဘောဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဘောဇနေယျ။ ။ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဘောဇနေယျံ။
၁။ သုံးဆောင်စားသောက်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ သုံးဆောင်ထိုက်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် စသည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, ဘောဇနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(မ)

မကသ။ ။မကတိ လောဟိတံ ပိဝတီတိ မကသော။ (ဋ္ဌ၊ ၉၃။ သူစိ)
၁။ သွေးကို သောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည ဝစနဟေတု။
၂။ ခြင်, ယင်သတ္တဝါဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မသကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဂ္ဂ။ ။ပထိကေဟိ မဂ္ဂီယတေတိ မဂ္ဂေါ။
၁။ ခရီးသွားတို့ ရှာမှီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၂။ လမ်းခရီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပန္ထော ပထော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဂ္ဂဉာဏာနန္တရ။ ။နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေတိ ဂဝေသတီတိ မဂ္ဂေါ။ (ဋီကာကျော်။)
နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂီယတီတိ မဂ္ဂေါ။ (အရိယာမဂ်ကို ရ၏။)
ဇာနာတိ ယထာသဘာဝံ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဉာဏံ။
မဂ္ဂေ ဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏံ။
မဂ္ဂဉာဏဿ အနန္တရံ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၈) (သက၊ ၄၈)
၁။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော သိခါပတ္တဝိပဿနာဟူသော ဂေါတြဘူဉာဏ်နှင့်အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မင်ညာဏ်၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော သိခါပတ္တဝိပဿနာဖြစ်သော ဂေါတြဘူညာဏ်၊ ထိုညာဏ်အမျှုပြုသော ဝိပဿနာညာဏ်အားလုံးသည် ဝစနီယ။

၆။ သိခါပတ္တဝိပဿနာဘူတ ဂေါတြဘူညာဏ်စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဂ္ဂပဋိပန္နသဘာဂ။ ။မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော မဂ္ဂပဋိပန္နော။ (ဘာ၊ ဋီ၊)

မဂ္ဂပဋိပန္နဘာဝေန သဘာဂေါ ယဿာတိ မဂ္ဂပဋိပန္နသဘာဂေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၃၆)

၃။ ခရီးသွားပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၏ တူသောအဘို့ရှိသူနှင့် သဒိသ+သဒိသီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ခရီးသည်အဖြစ်ဖြင့် တူသောသူ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပထိကသဘာဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ မဂ္ဂပဋိပန္နာ။ သမာနော ဘာဂေါ သဘာဂေါ။ သဘာဂါနံ ဘာဝေါ သဘာဂတာ။

မဂ္ဂပဋိပန္နာနံ သဘာဂတာ မဂ္ဂပဋိပန္နသဘာဂတာ။ (ပခုက္က။ ၁၂)

၃။ ခရီးသွားတို့၏ တူသော အဘို့ရှိသောအဖြစ်နှင့် ဂုဏေး+ဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ။ တာပစ္စည်းပါသည့်အတွက် . . . . အဖြစ် သဘာဂတာ စသည်ထည့်ပါ။)

မဂဓ။ ။မဂေန သဒ္ဓိံ ဓာဝန္တီတိ မဂဓာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၆၃)

၃။ သားကောင်နှင့် အတူတကွ ပြေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

(တစ်နည်း) မံသေသု ဂိဇ္ဈန္တီတိ မဂဓာ။ (ဋီ၊ သစ်)

၃။ အသားတို့၌ မက်မောခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မင်းသားတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယတ္ထ။

၆။ မဂဓာ၊ မံသဂိဇ္ဈ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မင်္ဂလ။ ။မင်္ဂ ပါပံ လုနာတီတိ မင်္ဂလံ။
၁။ မကောင်းမှုကို ဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ကောင်းမြတ်သော အမှုအရာမင်္ဂလာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၃။ ကလျာဏ၊ ဘဒ္ဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
မစ္ဆ။ ။မသတိ ဇလန္တိ မစ္ဆော။ (ဏွာဒိ)
၁။ ရေကို သုံးသပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ငါးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၃။ မီနော၊ ဇလစရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဇ္ဈန္ဟ၊ မဇ္ဈန္ဟိက။ ။အဟဿ မဇ္ဈော မဇ္ဈန္ဟော။
သောယေဝ မဇ္ဈန္ဟိကော။
၁။ နေ့ဟူသော ကာလပညတ်၏ အလယ်မွန်းတည့်ကာလနှင့် ကာလ+ကာလ ဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ မွန်းတည့်ဟူသော ကာလပညတ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၃။ မဇ္ဈန္ဟစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
မဉ္စ။ ။မဉ္စတိ ခါရေတိ ဥစ္စော ဝါ ဘဝတီတိ မဉ္စော။
၁။ ဆောင်ခြင်း၊ မြင့်မြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ညောင်စောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၃။ မဉ္စက၊ ပလ္လင်္က စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဏိ။ ။မဏတိ မဟဂ္ဃဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ မဏိ။ (ဏွာဒိ)
၁။ တန်ဖိုးကြီးမားသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ပတ္တမြားကျောက်မျက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။ (ခါန်အရ ရတနာကိုသာယူ)
၃။ လောဟိတက၊ ရတ္တမဏိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မင်္ဂလန။ ။မင်္ဂလိယတေ ဧတေနာတိ မင်္ဂလန်။ (ဋီ၊ ၅၅)။
၃။ တန်ဆာဆင်ခြင်း(အဆင်းတန်ဆာ) ကြိယာသကတ်သည် ၀စနပဟောတု။
၅။ နံ့သာမှုန့်စသော တန်ဆာဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ ပသာဒနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။

မင်္ဂလနကဇာတိက။ ။မင်္ဂလနသီလော မင်္ဂလနော။ သော ယေဝ မင်္ဂလနကော။
မင်္ဂလနကော ဇာတိ ယဿာတိ မင်္ဂလနကဇာတိကော။ (ဘာ၊ ဋီ)
၃။ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏ ပင်ကိုယ်သဘောနှင့် အဘေဒ+ဘေဒ၊
ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ၀စနပဟောတု။
၅။ တန်ဆာဆင်ခြင်းအလေ့ဟူသော အလေ့သဘောရှိသူဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ မင်္ဂလနပကတိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။
မင်္ဂလပ။ ။မင်္ဂလံ (သူရိယရသ္မိ) ပါတိ နိ၀ါရေတီတိ မင်္ဂလပေါ။ (ဋီ၊ သစ်)
၃။ နေရောင်ခြည်ကို တားမြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ၀စနပဟောတု။
၅။ မင်္ဂလပ်ဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ အံသု၀ါရ၊ ရံသိရက္ခ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။
မင်္ဂေါတိ ဇနံ, မင်္ဂလိယတိ ဇနေဟီတိ မင်္ဂလပေါ။ (ဇနလယော) (မောဂ်)

မင်္ဂလလမာဋ။ ။မင်္ဂလိယတိ ပရိစ္ဆေဒကရဏဝသေန ဘူသိယတီတိ မင်္ဂလလံ။ (ဏွာဒိ)
မာနိတဗ္ဗောတိ မာဋော။ မိယတိ ပမိယတီတိ ဝါ မာဋော။
မင်္ဂလာကာရေန ပဋိစ္ဆန္နော မာဋောတိ မင်္ဂလလမာဋော။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာ၏ မိုးအပ်သောဇရပ်နှင့် အာကာရ+အာကာရဝန္တ-
ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ၀စနပဟောတု။
၅။ ဝန်းဝိုင်းသောအခြင်းအရာဖြင့် မိုးအပ်သောဇရပ်သည် ၀စနီယ။
၆။ ဥပဋ္ဌာနသာလာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မတ္တ။ ။မိယတေ ပမိယတေတိ မတ္တာ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
မိယတေ တောယာတိ ဝါ မတ္တာ။ (ဘာ၊ ဋီ)
၃။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း အတိုင်းအရှည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပမာဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဓုရဝစန်။ ။မဒတိ ဉာယတိ မဓုရန္တိ မဓု။ (ဋ္ဌ၊ ၂၃၀။ ဏွာဒိ)
မဓု အဿ အတ္ထိ, တသ္မိံ ဝါ ဝိဇ္ဇတီတိ မဓုရံ။ (ပဏီတံ)
ဝုစ္စတေတိ ဝစနံ၊ ဝုစ္စတိ အနေနာတိ ဝစနံ။
မဓုရံ ဝစနံ ယဿာတိ မဓုရဝစနော။
၃။ ချိုမြိန်သော စကားဖြစ်၏ အမ္ဗဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သံ+သာမိအဖြစ်၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ချိုသောစကားရှိသော အမ္ဗဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုခဝစနော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မနာပ။ ။မနံ အပ္ပေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ မနာပံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၄)။
၃။ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေတတ်သော သာမညဖလဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကလျာဏံ၊ သုဘံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မနုဿ။ ။ မနော ဥဿန္နံ ဧတေသန္တိ မနုဿာ။
၃။ စိတ်နှလုံးတိုးပွားခြင်း၏ လူတို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
(တစ်နည်း) မနုနော အပစ္စံ မနုဿော။
၃။ မနုမည်သောသူ၏ လူဖြစ်နှင့် ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) အတ္တာနတ္တံ မနတိ ဇာနာတီတိ မနုဿော။
၃။ အကျိုးဟုတ်/မဟုတ်ကို သိခြင်းကြီးယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မာနုဿော၊ ပဇာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မန္တာ။ ။(ဗြဟ္မမန္တ-ပုဒ်၌ ဝိဂ္ဂဟပြုပြခဲ့ပြီ။)
၃။ သိခြင်းကြီးယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝေဒကျမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝေဒေါ၊ သုတိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မန္တပညာ။ ။မန္တတိ အတိခိဏာဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ မန္တာ။
ပညာယတေ တောယာတိ ပညာ။
မန္တာ ပညာ ယဿာတိ မန္တပညော။
၃။ နှံ့သောပညာ၏ တိတ္ထိတို့ဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှံ့သောပညာရှိသော တိတ္ထိတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အတိခိဏပညော၊ မူဟော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မန္တာတု။ ။မံ သိရိံ ဓာရေတီတိ မန္တာတု။
၃။ ကျက်သရေကို ဆောင်ခြင်းကြီးယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ကျက်သရေ၏ မန္တာတ်မင်းဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာန၊ ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ မန္တာတ်မင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သိရိန္ဓရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မမ္မစ္ဆေဒက။ ။မရန္တိ အနေနာတိ မမ္မံ။
ဆိန္ဒန္တိ ဘိန္ဒန္တိ ယေနာတိ ဆေဒကော။
မမ္မဿ ဆေဒကော မမ္မစ္ဆေဒကော။ (ဋ၊ ၇၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၁။ မန်းအနာနှင့်တူသော အင်္ဂကောသဝတ္ထု၏ ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ကမ္မ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ မန်းအနာနှင့်တူသော အင်္ဂကောသဝတ္ထုကို ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂသည် ဝစနီယ။

၆။ ဒုဋ္ဌာရုစ္ဆေက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မယူရ။ ။မဟိယံ ရဝတီတိ မယူရော။
မယတိ ဂစ္ဆတီတိ ဝါ မယူရော။

၁။ အသံပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ ဥဒေါင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မောရ၊ ဝရဟီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မရိယာဒ။ ။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အာဒီယတေတိ မရိယာဒါ။ (ဋ။ ၂၁၈)

၁။ ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အပိုင်းအခြားအရပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သီမာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဿု။ ။မသီယတိ အာမသီယတီတိ မဿု။ (ဋ၊ ၁၆၃။ သူစိ)

၁။ သုံးသပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ အာသျလောမံ၊ မုခလောမံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မဟစ္စ။ ။ မဟန္တဿ ဘာဝေါ မဟစ္စံ။ (ဌ၊ ၁၃၅။)
၃။ မြတ်သောအဇာတသတ်မင်း၏ ရာဇာနုဘာဝနှင့် သာမီ+သံ၊ အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်သောမင်း၏ဖြစ်ကြောင်း ရာဇာနုဘာဝသည် ဝစနီယ။
၆။ ဥတ္တမကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟတ္တ။ ။မဟန္တဿ ဘာဝေါ မဟတ္တံ။
၃။ မြတ်သော များသော သံဃာ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဟန္တဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏီ+ဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်သော များသော ဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟန္တတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟဒ္ဓန။ ။"မမ ယိဒ"န္တိ ဓနာယိတဗ္ဗံ ဓနာယိတဗ္ဗန္တိ ဓနံ။
မဟန္တံ ဓနံ ဧတဿာတိ မဟဒ္ဓနော။ (ဌ၊ ၁၁၇)
၃။ များသောဥစ္စာ၏ တောဒေယျပုဏ္ဏားဖြစ်နှင့် သံ+သာမီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တောဒေယျပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာဘောဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟန္တ။ ။မဟန္တိ ဝုဍ္ဍိံ ပါပုဏာန္တီတိ မဟန္တာ။ (ဌ၊ ၃၅)
၃။ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြီးမားများပြားခြင်းဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိပုလ၊ ပုထု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာ။ ။မဟီယတေ ပူဇိယတေတိ မဟာ။ (ဌ၊ ၃၆)
၃။ ပူဇော်ခြင်းကြိယာသက်တ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပူဇော်အပ်သောရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥတ္တမ၊ ပဏ္ဍိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာဂေါစရ။ ။ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဂေါစရော။ ဂေါစရော ဝိယာတိ ဂေါစရော။
မဟန္တော ဂေါစရော အဿ ဧတ္ထာတိ ဝါ မဟာဂေါစရ။ (ဋ၊ ၁၀)
၃။ ကြီးစွာသော ဆွမ်းခံရာအရပ်၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဖြစ်နှင့် ဋ္ဌာနီ+ဋ္ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကျယ်ပြောမြင့်မြတ်သော ဆွမ်းခံရပ်ရှိသော ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရာဇဂဟံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာနိရယ။ ။နတ္ထိ အယာ အဿာဒါ ဧတ္ထာတိ နိရယာ။
မဟန္တာ စ တေ နိရယာ စာတိ မဟာနိရယာ။
၃။ ကြီးကျယ်ခြင်း မဟန္တဘောဂုဏ်၏ ငရဲဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ငရဲဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာနရက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာဂေါဝိန္ဒ။ ။(ဂါဝေါ ဝိန္ဒတီတိ ဂေါဝိန္ဒော) (ဋ၊ ၁၂၂၊ ၁၆၂)
ဂစ္ဆတိ ဇာနာတီတိ ဂေါ။
ပညာ ရုံသိသင်္ခါတံ ဂံ ဝိန္ဒတီတိ ဂေါဝိန္ဒော။
မဟန္တော ဂေါဝိန္ဒော မဟာဂေါဝိန္ဒော။ (ဂဏ္ဌိ)
၃။ မဟန္တဘောဂုဏ်၏ ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာပညဝါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မဟာပရာဓ။ ။အပရဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ အပရာဓော။
မဟန္တော အပရာဓော မဟာပရာဓော။ (ဠ၊ ၁၂၉)
အစိတ်ခွဲပုံ
၄။ ပြစ်မှားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပြစ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဒီနဝ၊ အာဂု၊ အဃ စသော်ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
အပေါင်းခွဲပုံ
၄။ မဟန္တဘောဂုဏ်၏ အပြစ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြီးမားသောအပြစ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာအာဒီနဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာဘာရ။ ။မဟန္တော ဘာရော ဧတေသန္တိ မဟာဘာရော။ (ဠ၊ ၁၈၅။)
၄။ များသောပရိက္ခရာဝန်၏ ရဟန်းတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ များသောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းတို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာပရိက္ခရာ၊ ဗဟုဘာရာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာရဋ္ဌ။ ။ရဋ္ဌတိ ဝဍ္ဎာတိ ရဋ္ဌံ။ (ကစ္စည်း)
ရဋ္ဌန္တိ အင္ဂ ဘဇန္တိ ရာဇာနော ဧတေနာတိ ရဋ္ဌံ။ (သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
မဟန္တံ ရဋ္ဌံ မဟာရဋ္ဌံ။
၄။ မြတ်သော်ဂုဏ်၏ တိုင်းပြည်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကြီးသော မြတ်သော တိုင်းပြည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာရဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မဟာရဟာ။ ။မဟန္တာနံ အရဟံ မဟာရဟံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၈)

၃။ မြတ်ကုန်သောသူတို့၏ ဂုဏ်တို့အား ထိုက်တန်သော ထီးဖြူနှင့် သမ္ဗဒါန်+သမ္ဗဒါနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်သူတို့အား ထိုက်သော စိုက်ထူအပ်သော ထီးဖြူဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သေဋ္ဌာရဟာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာရောရုဝ။ ။ဘုသံ, ပုနပ္ပုနံ ဝါ ဒုက္ခိတသဒ္ဒေန ရဝန္တိ အသ္မိံ ရောရုဝေါ။ မဟန္တော ရောရုဝေါ မဟာရောရုဝေါ။ (ဋ္ဌ၊၂၆၇။ ခာန်၊ ဋ္ဌီ)

၃။ မဟန္တဘောဂုဏ်၏ အစိုးရသူ မဟာဗြဟ္မာကြီးနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မဟာပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သေဋ္ဌရောရုဝ၊ ဝိပုလရောရုဝ၊ မဟာဘဒ္ဒိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟာဝါလ။ ။မဟတိ ဝုဒ္ဓိံ ပါပုဏာတီတိ မဟန္တော။ မဟန္တော ဝါတော မဟာဝါတော။

၃။ ကြီးမားသော မဟန္တဘောဂုဏ်၏ လေဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လေမုန်တိုင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗလဝါတော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟိကာ။ ။မဟီယတိ အဘိဘဝတီတိ မဟိကာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၉။ ဏွာဒိ)

၃။ ပူဇော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆီးနှင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဟိမံ၊ တုဟိနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မဟာတိ ဝုဒ္ဓိ ပါပုဏာတီတိ မဟန္တော။ (သူစိ)
မဟီယတိ ပူဇီယတီတိ မဟန္တော။
မဟာတိ ဝဖုတီတိ မဟန္တော။ (ဓာတုပစ္စယဒီပနီ)

မဟေသ။ ။ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ဤသော။ (အစိုးရ၊ ၄၆-ခု၊)
မဟန္တော ဤသော မဟေသော။ (ဋ၊ ၁၀၃။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မဟန္တဘောဂုဏ်၏ အစိုးရသူ မဟာပြဟ္မာကြီးဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မဟာပြဟ္မာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိတာမဟော၊ မဟာပြဟ္မာ၊ မဟာဘိဘူ၊ မဟိဿရ စသော ပရိယာယ် သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟေသက္ခ။ ။ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ဤသော။ မဟန္တော ဤသော မဟေသော။
မဟေသော ဣတိ အက္ခာယတီတိ မဟေသက္ခာ။ (ဋ၊ ၂၅၆။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ မြတ်သောအစိုးရသူဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အစိုးရသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော သမ္ဘာဝနဘော ဂုဏ်၏ နတ်တို့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ မဟေသက္ခနတ်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟေသရက္ခ၊ မဟာနုဘာဝဒေဝတာ စသော ပရိယာယ်သည် ဝစနီယတ္ထ။

မဟေသီ။ ။မဟီယတိ ပူဇီယတီတိ မဟေသီ။ (ဋ၊ ၂၄၉။ ဏွာဒိ)
၃။ ပူဇော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကတာဘိသေက ပဓာနိတ္ထိ ဒေဝီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) မဟတိယော ရာဇိတ္တိယော ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ မဟောသီ။
(တစ်နည်း) ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ဧသီ။
မဟတိယော ရာဇိတ္တိယော ဧသီတိ မဟောသီ။ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ များစွာသော မင်းမောင်းမတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ မင်းမောင်းမတို့၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်နှင့် အဘိဘဝိတဗ္ဗ+အဘိဘဝန၊ ဂုဏ်+ ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနပဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ။)

(မာ)

မာ။ ။မိနိယတိ ဒိဝသော ဧတေနာတိ မာ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၈။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)

၃။ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။

၅။ လဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ စန္ဒော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာတာ။ ။ပုတ္တံ မာနေတီတိ မာတာ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၄) ပါယေတီတိ မာတာ။ (သူစိ)

၃။ သားသမီးကို မြတ်နိုးခြင်း၊ (တစ်နည်း) နို့တိုက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနပဟေတု။

၅။ မိခင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇနနီစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာနထဒ္ဓေါ။ ။ "သေယျောဟမသ္မိ"န္တျာဒိနာ မညတီတိ မာနော။ ထမ္ဘတီတိ ထဒ္ဓေါ။ မာနေန ထဒ္ဓေါ မာနထဒ္ဓေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၂၆။ ဋီကာကျော်) (စိုး၊ ၂၃-ခ)

၃။ မာန်မာန၏ ခက်ထန်သော အမူအရာလုလင်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေး၊ အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မာန်ခက်ထန်သော အမွေ့ရှလုလင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အတိမာနော၊ မာနထမ္ဘော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာနနိမ္မဒန။ ။နိမ္မဒီယတေ နိမ္မဒနံ။
မာနဿ နိမ္မဒနံ မာနနိမ္မဒနံ။ (ဠ၊ ၂၂၈)
၃။ မာန၏ နှိပ်နင်းခြင်းနှင့် ကမ္မ ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မာန်ကိုနှိပ်နင်းခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ မာနမဒ္ဒန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာနုသ။ ။မနုနော အပစ္စံ မာနုသော။
၃။ မနုမည်သူ၏ သားဖြစ်သောလူဖြစ်နှင့် ဇနက+ဇညအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မနုဿ၊ မစ္စ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာယာ။ ။မေတိ ပရိမေတိ အညေန ဥတ္တမေန ဂုဏေန အတ္တနော အဂုဏန္တိ မာယာ။ (ဠ၊ ၇၈)
၃။ တစ်ပါးသော မြတ်သောဂုဏ်နှင့် မိမိ၏ယုတ်သောဂုဏ်ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လှည့်ပတ်ခြင်း မာယာ (ဉာဏ်အတု) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သမ္ဗရီ၊ ဝဉ္စနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာရ။ ။ကုသလဓမ္မေ မာရေတီတိ မာရော။ (ဠ၊ ၁၅၇။)
၃။ ကုသိုလ်တရားကို တားမြစ်သတ်ဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မာရ်နတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နမုစိ၊ ကဏှော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မာရိတ။ ။မာရာပီယတေ၊ မာရီယတေတိ ဝါ မာရိတော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၂၉။)
၃။ သတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သတ်အပ်သော (ဝါ) သတ်စေအပ်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ယာတိကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မာသ။ ။မသီယတေ ပရိမီယတေတိ မာသော။ (ဋ္ဌ၊ ၃၃)
၃။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်၊ (ဝါ) သတ္တဝါတို့၏အသက်ကို နှိုင်းယှဉ် သကဲ့သို့ အဆုံးပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လဟူသော ကာလပညတ်ဒဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စန္ဒော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ယထာပရိမိတကာလေ အသီယတိ ဘက္ခီယတီတိ မာသော။ (နီတိ၊ ဓာ)

မာသိက။ ။မာသေ မာသေ ဒါတဗ္ဗန္တိ မာသိကံ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၆၉။ သီ၊ ဋီ၊ သစ်)
၃။ လတိုင်းလတိုင်း၏ ပေးအပ်သောရိက္ခာ လစာဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး၊ ဝိသေသန+ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လစာရိက္ခာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မာသေ မာသေ ဒါတဗ္ဗံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(မိ)

မိဂ။ ။မီယတိ ဟိံသီယတိ မံသံ ခါဒိတုကာမေဟိ မနုဿေဟိ ဗလဝမိဂေဟိ စာတိ မိဂေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၈။ သူစိ)
၃။ အသားစားလိုသူတို့ ညှင်းဆဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သားကောင်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သတ္တော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(တစ်နည်း) မဂေတိ ဂ္ဂတော စိတော စ ဂေါစရံ အနွေသတိ ပရိယေသတီတိ မိဂေါ။ (ဓာတွတ္ထ)

၃။ ဟိုမှသည်မှ ကျက်စားရာကို ရှာမှီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (တစ်နည်း) မရဏာယ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏာတီတိ မိဂေါ။

၃။ သေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (တစ်နည်း) မရဏာယ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏာတီတိ မိဂေါ။ (ကြွင်းတူပြီ။)

(မု)

မုခ။ ။မုခတိ ဟိတသုခံ ပဝတ္တတိ ဓေနာတိ မုခံ။ (ဋ၊ ၁၇၃။ သူစိ)

၃။ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာဖြစ်ကြောင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ခံတွင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝဒနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မုဥ္စစေတနာ။ ။မုဥ္စတိ တောယာတိ မုဥ္စာ။ (ဘာ၊ ၃၃)

မုဥ္စာ စေတနာ မုဥ္စစေတနာ။ (ဋ၊ ၁၉၉)

၃။ စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ စေတနာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မုဥ္စစေတနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပရိစ္စာဂစေတနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မုဏ္ဍက။ ။မဍ္ဍိတ္တိ ဟိတာဟိတန္တိ မုဏ္ဍာ။ ဋ၊ ၂၂၇။ ဏွာဒိ)

ကုဋ္ဌိတာ မုဏ္ဍာ မုဏ္ဍကာ။

၃။ ကုဋ္ဌိတဂုဏ်၏ ဦးပြည်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စက်ဆုတ်အပ်သော ရဟာန်းဦးပြည်းတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂရဟိတမုဏ္ဍာ၊ ကုစ္ဆိတမုဏ္ဍာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
အမှာ။ ။ကြွင်းသောဝိဂ္ဂဟများကို အရကောက်ရှု၍ ဆက္ကခွဲပါလေ။

မုဒိဂ်။ ။မုဒံ မောဒံ ဣဂတိ ဂစ္ဆတိ ယေနာတိ မုဒိင်္ဂေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၉။ ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်၊ (တစ်နည်း)ဝမ်းမြောက်ခြင်း ၏ မရိုးစည်ဖြစ်နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မုရိုးစည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မုရဇော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မုဒ္ဒ။ ။မောဒန္တိ ဦကာ ဧတ္တာတိ မုဒ္ဒါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၆၄။ ဏွာဒိ)
၃။ သန်းတို့၏ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဦးခေါင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မတ္ထကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မုသာဝါဒ။ ။ဝဒတိ ဝိညာပေတိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၇၂။ သိ၊ ဋီ၊ သစ်)
မုသာသင်္ခါတေန ကာယဝစီပယောဂေန ဝါဒေါ မုသာဝါဒေါ။
၃။ မုသာဟု ဆိုအပ်သော ကာယဝစီပယောဂ၏ သိစေကြောင်းစေတနာနှင့် အကြောင်း+အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ချွတ်ယွင်းသော ကာယဝစီပယောဂဖြင့် သိစေကြောင်း စေတနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိသံဝါဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

တစ်နည်း။ ။ဝဒတိ သမုဋ္ဌာပေတိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ။
မုသာသင်္ခါတံ ကာယဝစီပယောဂံ ဝါဒေါ မုသာဝါဒေါ။ (ပခုက္က၂)

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကာယဝစီပယောဂကို ဖြစ်စေကြောင်းစေတနာသည် ဝစနီယ။

၆။ (ကြွင်းတူပြီ။)

(မူ)

မူသိက။ ။မုသတိ ထေနေတီတိ မူသိကော။ (ဋ္ဌ၊ ၈၈)

၃။ ခိုးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကြွက်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဉန္ဒူရ၊ အာခု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(မေ)

မေဃ။ ။မေဟတိ သိဉ္စတိ လောကံ ဝဿဓာရာဒီဟီတိ မေဃော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၅။)

၃။ သွန်းဖျန်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မိုးဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝလာဟက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မေတ္တာဗလ။ ။မေဇ္ဇတိ သိနေဟတီတိ မေတ္တာ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၅၆)

ဗလတိ အဘိဘဝတိ ပဋိပက္ခေတီတိ ဗလံ။

မေတ္တာယ ဗလံ မေတ္တာဗလံ။

၃။ မေတ္တာ၏ အားစွမ်းသတ္တိနှင့် သာမိ+ သံ၊ ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မေတ္တာစွမ်းအားဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မေတ္တာသတ္တိ၊ သိနေဟဗလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

မေဓာဝီ။ ။မေဓာ ပညာ အဿ အတ္ထီတိ မေဓာဝီ။ (ဋ၊ ၂၆၅)
၃။ ပညာ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီး၊ သာမိ+ သံအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန်
သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဏ္ဍိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(မော)

မောမူဟာ။ ။မုယှတီတိ မူဟော။
မောဟေန မူဟော မောမူဟော။ (ဋ၊ ၁၀၈)
၃။ မော၏ တွေဝေခြင်းနှင့် (ဝါ) အလွန်တွေဝေခြင်းနှင့် အကြောင်း+အကျိုး
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အလွန်တွေဝေသော မောဟသည် ဝစနီယ။
၆။ မူဠှော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မေတ္တစိတ္တတာ။ ။မေတ္တစိတ္တဿ ဘာဝေါ မေတ္တစိတ္တတာ။
၃။ မေတ္တာစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ မေတ္တာစိတ်နှင့် နိဿယ+နိဿိတအဖြစ်ဖြင့်
စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မေတ္တာစိတ်ရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်း မေတ္တာစိတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မေတ္တမနတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

မံသ။ ။မညတေတိ မံသံ။ (ဏွာဒိ)
၃။ အမှတ်ရခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အမဲသားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပိသိတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ယ)

ယဇု။ ။ယဇ္ဇန္တေ ပူဇ္ဇန္တေ ဒေဝါ အနေနာတိ ယဇု။
၃။ နတ်တို့ကို ပူဇော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယဇုဝေဒကျမ်းသည် ဝစနီယ။
၆။ ပူဇနဗ္ဗေဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ယထာဘူစ္စဂုဏာဓိဂတံ။ ။ယော ယော ဘူတော ယထာဘူတံ။
တမေဝ ယထာဘူစ္စံ။ (ဠ၊ ၂၁၉)
တမေဝ ဂုဏော ယထာဘူစ္စဂုဏော။
တေန အဓိဂတံ ယထာဘူစ္စဂုဏာဓိဂတံ။

၃။ အကြင်အကြင်ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်၏ ရအပ်သောအမည်နှင့် အကြောင်း အကျိုးအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကြင်. . . ဂုဏ်ဖြင့် ရအပ်သောအမည်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယထာဘူတဂုဏလဘိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ယထာဓမ္မံ။ ။ယော ယော ဓမ္မော ယထာဓမ္မံ။ ဓမ္မဿ အနုရူပံ ယထာဓမ္မံ။ (ဠ၊ ၂၁)
၃။ ယဟူသော အနိယမဘောဂုဏ်၏ သဘာဝဓမ္မနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်၊ (ဝါ) သဘာဝဓမ္မ၏ လျော်သော ဟောကြားခြင်းနှင့် အကြောင်း+ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်၊ (ဝါ) ချမ်းသာခြင်း၏ အနုရူပဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏေး+ဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အနိယမဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ (ဝါ) အနုရူပဘောဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုခါနုရူပစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ယထာဘူတာဝဗောဓ။ ။ယော ယော ဘူတော ယထာဘူတံ။
ယထာဘူတံ အဝဗောဓော ယထာဘူတာဝဗောဓော။
၃။ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ယထာဘူတဘောဂုဏ်၏ ထိုးထွင်းသိတတ်သောဉာဏ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မဖောက်မပြန် ထိုးထွင်းသိတတ်သောဉာဏ်တော်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယထာဘူတဉာဏ် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ယထာသုခံ။ ။ယံ ယံ သုခံ ယထာသုခံ။ သုခဿ အနုရူပံ အနုရူပံ ဝါ ယထာသုခံ။
၃။ ယဟူသော အနိယမဘောဂုဏ်၏ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏအေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်။ (ဝါ) ချမ်းသာခြင်း၏ အနုရူပဘောဂုဏ်နှင့် ဂုဏေ+ဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အနိယမဖြစ်သော ချမ်းသခြင်း၊ (ဝါ) အနုရူပဘောဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၇။ သုခါနုရူပစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ယသ။ ။ယဇတိ ဧတေနာတိ ယသော။
၃။ ပူဇော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အခြွေအရံဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပရိဝါရ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ယာ)

ယာထာဝံ။ ။ယထာ အဝတိ ဂစ္ဆတီတိ ယထာဝံ။
ယထာဝဿ ဘာဝေါ ယာထာဝံ။ (၃၊ ၆၄)
၃။ ဖြစ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ၏ ဖြစ်တိုင်းအမှန်နှင့် အာကာရ+အာကာရဝန္တအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ မှန်ကန်သော သဘာဝဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယထာတထ၊ အဝိတထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ယာပနီယ။ ။ယာပေတဗ္ဗန္တိ ယာပနီယံ။ (ဌ၊ ၂၂၅)
၃။ ရှည်သောကာလသို့ရောက်ခြင်း၊ မျှတခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်ဟူသော ယန္တယားသည် ဝစနီယ။
၆။ သရီရယန္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ယာမ။ ။ယမန် သညမန် ယာမော။ (ဌ၊ ၁၅၁။ သီ၊ ဋီသစ်)
၃။ စောင့်စည်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကျင့်သီလဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တပသံယမ၊ သီလ စသောပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ဥပယမေတိ အဟောရတ္တိံ စာနေနာတိ ယာမော။
(ဗဟိုရ်ဟုဆိုအပ်သောယံ)
ယာတိ အဝယဝေနာတိ ဝါ ယာမော (ကောဌနာသတ္ထ၊ ပဟာရတ္ထ)

ယာဝတာယုက။ ။အာယုနော ယတ္တကော ပရိစ္ဆေဒေါ ယာဝတာယုကံ။ (ဌ၊ ၁၀၃)
၃။ အသက်၏အပိုင်းအခြားနှင့် ဌာနီ+ဌာနအံဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အသက်အပိုင်းအခြားကာလဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယာဝဇီဝိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ယိ)

ယိဋ္ဌ။ ။ယဇိတဗ္ဗန္တိ ယိဋ္ဌံ။ ယဇန် ယိဋ္ဌံ။ (ဌ၊ ၁၄၉။)
၃။ ပူဇော်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယဇ်ကြီးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟာယာဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ယော)

ယောဇနံ။ ။ယုဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထာတိ ယောဇနံ။ (ဋီ၊ ၃၆)
၁။ ယှဉ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တစ်ယူဇနာအရပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ စတုဂါဝုတံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ရ)

ရက္ခာဂုတ္တိ။ ။ရက္ခဏံ ရက္ခာ၊ ဂေါပနံ ဂုတ္တိ။ (ဋီ၊ ၁၅၃။)
ရက္ခာသင်္ခါတော ဂုတ္တိ ရက္ခာဂုတ္တိ။
၁။ ကာကွယ်ခြင်း၏ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ဘေဒ+အဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အနာဂတ်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးမဲ့ကို မဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ အာရက္ခဂေါပနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရဇ္ဇံ။ ။ရညော ဘာဝေါ ရဇ္ဇံ။
၁။ မင်း၏ မင်းအဖြစ်ဟူသော အစိုးရခြင်းနှင့် နိဿယ+ နိဿိတ၊ သာမိ+ သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အစိုးရခြင်းဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အဓိပစ္စ ဣဿရိယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရတနံ။ ။ရတိံ နယတိ ဇနေတိ ဝဟတီတိ ဝါ ရတနံ။ (ဋီ၊ ၄၃။ ဋီ၊ သစ်)
ရမန္တိ ဧတ္ထာတိ ရတနံ။ (ပတ္တမြားစသော ရတနာ၊ တစ်ထောင်အတိုင်းအရှည်)
ရတိံ ဇနေတီတိ ရတနံ။ (ရတနာ)

http://www.dhammadownload.com

ရတိံ တနောတီတိ ရတနံ။

ရမိတဗ္ဗံ၊ ရမန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝါ ရံ။

အတ္တာနံ ဘဇန္တေ့ ဥပသေဝန္တေ ဒုဂ္ဂဟိတော, သံသာရမဟဏ္ဏဝတော ဝါ တာရေတီတိ တံ။

အတ္တာနံ အနုသာရန္တေ သုဂတိနိဗ္ဗာနာနိ နေတီတိ နံ။

ရဉ္စ တဉ္စ နဉ္စ ရတနံ။ (ရတနာသုံးပါး) (သူစိ)

၃။ နှစ်သက်ခြင်းကို ဆောင်ခြင်း၊ ဖြစ်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၏ ဖြစ်စေတတ်၊ ဆောင်တတ်သော ရတနာဒြပ်နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။

၅။ ရတနာဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝသု၊ မဏိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရတနဘူမိ။ ။ရတနဘူတာ ဘူမိ ရတနဘူမိ။ (ဌ၊ ၁၀၂)

၃။ ရတနာ၏ မြေဒြပ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ရတနာမြေဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝသုဘူမိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရတ္တဝိတာန။ ။ရဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထာတိ ရတ္တံ။

ရတ္တံ ဝိတာနံ ရတ္တဝိတာနံ။ (ဌ၊ ၈၄)

၃။ နီခြင်း၏ ဗိတာန်မျက်နှာကျက်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နီသောဗိတာန်မျက်နှာကျက်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရတ္တဇမ္ဗု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ရမဏီယ။ ။ရမိတဗ္ဗောတိ ရမဏီယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၈၇)

၁။ မွေ့လျော်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၃။ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသောမြေအဖို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မိဂဒါယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရဟာဒ။ ။ဟာရတီတိ ရဟာဒေါ။

၁။ ဆောင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၃။ ရေအိုင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဇလာသယ၊ ဇလာဓာရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ရာ)

ရာဂဝိရာဂ။ ။ရဂေါ ဝိရဇ္ဇတိ ပဟီယတိ ဧတေနာတိ ရာဂဝိရာဂေါ။ (ဋ္ဌ၊ ၂၀၃)

၁။ ရာဂကို ပယ်ခြင်းကြိယာသည် ဝစနဟေတု။

၃။ ရာဂကို ပယ်ကြောင်းမဂ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ မဂ္ဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရာဇဘောဂ္ဂ။ ။ဘုဥ္စိတဗ္ဗန္တိ ဘောဂ္ဂံ၊ ရာဇတော လဒ္ဓံ ဘောဂ္ဂံ ရာဇဘောဂ္ဂံ။

၁။ မင်း၏ ရအပ်သော စည်းစိမ်နှင့် အပါဒါန+ အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၃။ မင်းသုံးဆောင်ခံစားထိုက်သော စည်းစိမ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဘူပါလ ဘောဂ္ဂ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုတို့သည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဘုဥ္စိတဗ္ဗန္တိ ဘောဂ္ဂံ။ ရညာ ဟုတွာ ဘောဂ္ဂံ ရာဇဘောဂ္ဂံ။

၁။ မင်းဖြစ်ခြင်းကြိယာ၏ သုံးဆောင်ထိုက်သော စည်းစိမ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီးစပ်

(နောက်နည်းကား အထဝါနှင့် တက်သောစကားရပ်ပါ ပုဒ်အတွက် ဖြစ်ပါသည်)

http://www.dhammadownload.com

ရာဇဒါယ။ ။ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော။

ရညော ဒါယော ရာဇဒါယော။ (ဋ္ဌ၊ ၂၁၉)

၃။ မင်း၏ အမွေခံပစ္စည်းဖြစ်နှင့် သာမိ+သံ၊ ဝိသေသန+ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သားမြေးစဉ်ဆက်အမျိုး ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် မင်းအထံမှ ရအပ်သော ဥစ္စာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရာဇဒါယဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါယံ၊ ရညော ဒါယံ ရာဇဒါယံ

၃။ မင်း၏ ပေးအပ်သော စည်းစိမ်နှင့်ဒါယက+ဒါတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် စပ်။

၅။ မြို့စားစည်းစိမ်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဘူပတိ ဒါယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(နောက်နည်းကား အထ ဝါ ဖြင့် တက်လာသော စကားရပ်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ရာဇပရိဝဋ္ဋ။ ။ပရိဝဋ္ဋတိ ပရမ္ပရဘာဝေန သမန္တတော အာဝဋ္ဋတီတိ ပရိဝဋ္ဋော။

ရာဇူနံ ပရိဝဋ္ဋော ရာဇပရိဝဋ္ဋော။ (ဋ္ဌ၊ ၁၃၁။)

၃။ မင်းတို့၏ ပြောင်းလဲခြင်းကြိယာနှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ ဝိကာရ+ဝိကာရီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မင်းဆက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရာဇဝဋ္ဋ၊ ဘူပါလပရိဝဋ္ဋ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရာဇသခေ်ပ။ ။သံခိပီယတေ ဧကဒေသတော ကထီယတေတိ သံခေပေါ။

ရညော သခေ်ပေါ ရာဇသခေ်ပေါ။ (နေရင်း)

ရညေ သခေ်ပေါ ရာဇသခေ်ပေါ။ (ဘာဋီ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ မင်း၏ အသွင်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည်ဝစနဟေတု။
၅။ မင်း၏ အသွင်၊ မင်း၌ထည့်သွင်းအပ်သော အသွင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ရာဇသဏ္ဌာန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ရာဇာဘိရာဇ။ ။ပူပ်တော ရာဇာ အဘိရာဇာ။

ရာဇူဟိ အဘိရာဇာ ရာဇာဘိရာဇာ။ (ဋ၊ ၁၈)။

၃။ လက်အောက်ခံမင်းတို့၏ ပူဇော်ထိုက်သော စကြာမင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပူဇော်ထိုက်သော စကြာမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘူပါလာဘိရာဇာ၊ စက္ကဝတ္တိရာဇ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ရူ)

ရူပကာယသီသ။ ။ရူပကာယသင်္ခါတံ သီသံ ရူပကာယသီသံ။ (ဋ၊ ၁၁၀)

၃။ ရူပကာယ၏ ဦးခေါင်းဖြစ်နှင့် အဘေဒ+ဘေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရူပကာယဟူသော ဦးခေါင်း (ဦးစီးခေါင်းဆောင်) ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အတ္တဘာဝသီသ, ရူပကာယမုဒ္ဓစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(လ)

လဒ္ဓသဒ္ဓါ။ ။လဒ္ဓါ သဒ္ဓါ ယေဟိတိ လဒ္ဓသဒ္ဓါ။ (ဋ၊ ၂၂၀)

၃။ ရအပ်သော ယုံကြည်ခြင်း၏ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏီ၊ သာမိ+ သံအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ရအပ်သော ယုံကြည်ခြင်းရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ လဘိတသဒ္ဓါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

လဟု။ ။လယ်တိ လဟုဘာဝေန ပဝတ္တတီတိ လဟု။ (မောဂ်)
၃။ ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လျင်မြန်သော၊ ပေါ့ပါးသောဘဝင်ကျခြင်းကြိယာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သီဃ၊ တုရိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
လဃု။ ။လယ်တိ ပဝတ္တတိ လဃုဘာဝေနာတိ လဃု။ (ဆဏ္ဍတူပြီ) (မောဂ်)

(လာ)

လာမက။ ။လာတိ ဂဏှာတိ ဟီနဘာဝန္တိ လာမကော။
၃။ ယုတ်သောအဖြစ်ကို ယူခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယုတ်ညံ့သော ဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဟီန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(လု)

လုဒ္ဒက။ ။လုဇ္ဇတိ ဉပဃာတေတီတိ လုဒ္ဒေါ။
လုနာတိ ဆိန္ဒတီတိ လုဒ္ဒေါ။
လုဒ္ဒေါယေဝ လုဒ္ဒကော။
၃။ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မုဆိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နေသာဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
လုဒ္ဓ။ ။လုဗ္ဘတီတိ လုဒ္ဓေါ။
၃။ အလွန်လိုချင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လောဘကြီးသူဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဂိဒ္ဓ၊ လောလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(လော)

လောဏ။ ။လုနာတိ ဝိဂတရသဘာဝံ ဝိနာသေတိ သုရသဘာဝံ ကရောတီတိ လောဏံ။ (ဌ၊ ၁၆၂။)

၁။ ဘောက်ပြန်သောအရသာ၊ အရသာမဲ့ခြင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ ဆားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ လဝဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

လောဘနီယ။ ။လောဘာယ ဟိတံ လောဘနီယံ။ (ဌ၊ ၁၇၇။)

၁။ လောဘ၏ အစီးအပွားဖြစ်သောသက်န်းနှင့် အာရုံ+အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ လောဘ၏ အစီးအပွားဖြစ်သော သက်န်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိကန္တိစီဝရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

လောမ။ ။လူယတေတိ လောမံ။

၁။ ရိတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အမွေးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရောမ၊ တနုရုဟ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

လောဟိတ။ ။ရုဟတိ သရီရေ ဗျာပနဝသေနာတိ လောဟိတံ။

၁။ ကိုယ်၌ ပျံ့နှံ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ သွေးဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ရုဓိတ၊ ရတ္တ၊ သောဏိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဝ)

ဝဋ္ဋ။ ။မာတုသန္တိကေ ဝသတီတိ ဝစ္ဆော၊ ဝဒတီတိ ဝါ ဝစ္ဆော။
၁။ မိခင်အထံ၌ နေခြင်း၊ ဝါ စကားတွက်တီပြောဆိုခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ နွား စသော တိရစ္ဆာန် သားငယ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နေလကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝဍ္ဎခါဏုက။ ။ခါဏုဝိယာတိ ခါဏုကော။ ဝဍ္ဎတီတိ ဝဍ္ဎံ။
ဝဍ္ဎသာ ခါဏုကော ဝဍ္ဎခါဏုကော။ (၄၊ ၁၅၀။)
၁။ သံသရာဝဋ်၏ သစ်ငုတ်သဖွယ်ဖြစ်သူနှင့် ဌာန+ဌာနီစပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ ဝဋ်၏ သစ်ငုတ်သဖွယ်ဖြစ်သူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝဍ္ဎသကုံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝန။ ။ဝနန္တိ တံ ဘဇန္တိ မယူရကောကိလာဒယော သတ္တာတိ ဝနံ။
၁။ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ တောအုပ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အရည်၊ ကာနန် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝယ။ ။ဝယတိ ပရိဟာနိံ ဂစ္ဆတီတိ ဝယော။ (ဓာတုမာလာ)
၁။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၂။ အရွယ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာယုကောဋ္ဌာသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝဝတ္ထာပန။ ။ဝိသုံ ဝိသုံ အဝတ္ထိန္တိတွာ ထပေတီတိ ဝဝတ္ထာပနံ။ (၄၊ ၉၃)
၁။ အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ တည်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အညေ၀ ဟူသောသဒ္ဒါသည် ၀စနီယ။
၆။ သန္နိဋ္ဌာပန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။

၀ရ၀ါရဏ။ ။၀ရီယတေ ဣစ္ဆီယတေတိ ၀ရော။
၀ါရေတိ ပရဗလန္တိ ၀ါရဏော။
၀ရော စသော ၀ါရဏော စာတိ ၀ရ၀ါရဏော။

၃။ မြတ်သောဂုဏ်၏ ဆင်မင်းဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ၀စနဟေတု။
၅။ မြတ်သော ဆင်မင်းဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ မဟာနာဂေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။

၀က်၊ ။၀က်တီတိ ၀င်္ကော။
၃။ ကောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ၀စနဟေတု။
၅။ ကောက်ခြင်းဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ ကုဋိလစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါ စုသည် ၀စနီယတ္ထ။

(၀ါ)

၀ါလ။ ။၀လီယတေတိ ၀ါလော။
၃။ စောင့်စည်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ၀စနဟေတု။
၅။ စောင့်စည်းအပ်သော အမွေးဖြစ်သည် ၀စနီယ။
၆။ ကုန္တလ၊ လောမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ၀စနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဝိ)

ဝိဂတာဘိဇ္ဈော။ ။အဘိဇ္ဈာယတိ ဂိဇ္ဈတိ အဘိကင်္ခတိ ဧတာယာတိ အဘိဇ္ဈာ။
ဝိဂတာ အဘိဇ္ဈာ ယဿာတိ ဝိဂတာဘိဇ္ဈော။ (ဠ၊ ၁၈၉။)

၁။ ကင်းသောအဘိဇ္ဈာ၏ စိတ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အဘိဇ္ဈာမရှိသောစိတ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ဝိဂတကာမစ္ဆန္ဒော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိစက္ခဏ။ ။ဝိသေသေန အတ္ထံ စက္ခတိ အာစိက္ခတီတိ ဝိစက္ခဏော။

၁။ အထူးအားဖြင့် အစီးအပွားကို ပြောကြားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ ပညာရှိဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ပဏ္ဍိတော၊ မေဓာဝီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဇာတိတာ။ ။ဝိရူပါ ဇာတိ ယေသန္တိ ဝိဇာတိနော။
တေသံ ဘာဝေါ ဝိဇာတိတာ။

၁။ ဖောက်ပြန်သော ဇာတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ယုတ်ညံ့မှုနှင့် အကျိုး, အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အမျိုးယုတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ယုတ်ညံ့မှုသည် ဝစနီယ။

၃။ ဟီနဇစ္စ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဒ္ဒွာ။ ။ဝိဒတိ ဇာနာတိ တေယာတိ ဝိဒ္ဒွာ။

၁။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ သိကြောင်းအတတ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ပညာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဝိစိကိစ္ဆာ။ ။သဘာဝံ ဝိစိနန္တော တာယ ကိစ္ဆတိ ကိလမတီတိ ဝိစကိစ္ဆာ။
၁။ သဘောတရားကို စူးစမ်းရှာဖွေလသော် ပင်ပမ်းခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကင်္ခါ၊ သင်္ကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဇိတာဝီ။ ။ပဉ္စမာရေ ဝိသေသတော ဇိတဝါတိ ဝိဇိတာဝီ။ (၄၊ ၂၁၂)
၁။ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်စွာဘုရားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဘဂဝါ၊ ဇိန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိညာဏ။ ။ဝိညာတဗ္ဗန္တိ ဝိညာဏံ။ (၄၊ ၁၂၅)
၁။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိအပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နိဗ္ဗာန်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အနန္တ၊ ပဘံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိတ္ထာရ။ ။ဝိတ္ထာရေတီတိ ဝိတ္ထာရော။ ဝိတ္ထာရီယတေတိ ဝိတ္ထာရော။
၁။ အကျယ်ချဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကျယ်ဖြစ်၊ ကျယ်သောဝတ္ထုဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ နိဒ္ဒေသ၊ ပပဉ္စ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိနယပရိယာယ။ ။ဝိနေတိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ ဝါ ဝိနယော။
ပရိယာယေတိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ အဝဂမေတိ ဗောဓေတီတိ ပရိယာယော။
ဝိနယော စ သော ပရိယာယော စာတိ ဝိနယပရိယာယော။
၁။ ဝိနည်း၏ ဒေသနာတော်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဝိနည်းဒေသနာတော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိနယဒေသနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဘတ္တာနိ။ ။ဝိဘဇီယန္တေတိ ဝိဘတ္တာနိ။
၃။ ဝေဖန်ခြင်းကြိယာသံကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အကျယ်ဝေဖန်အပ်သော " " သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဘဇနာနိ၊ ဝိဘဇိတာနိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိပ္ပကတာ။ ။ပကာရေန ကရဏံ ပကတော။
ပကတတော ဝိဂတာ ဝိပ္ပကတာ။
ဝိဂတံ ဝါ ပကတံ ယဿာတိ ဝိပ္ပကတာ။ (ငြိ၊ သစ်)
၃။ ကင်းသောအဘာဝ (ပဋိသေဓ) ဘောဂုဏ်၏ အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမှ ကင်းသောစကားဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမှ ကင်းသောစကားဖြစ်၊ (ဝါ) ကင်းသော အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းရှိသော စကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အပရိနိဋ္ဌိတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ပကရိယိတ္ထာတိ ပကတာ။
န ပကတာ ဝိပ္ပကတာ။ (ဘာ၊ ငြိ)
၅။ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သောစကားဖြစ် ရ၏။

ဝိပုလ။ ။ဝိပုလတိ မဟတ္တံ ဂစ္ဆတီတိ ဝိပုလံ။ (ဠ၊ ၁၅၄။)
၃။ များမြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပြန့်ပြောများပြားသော ဥစ္စာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဟန္တ၊ ဖြဟာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဝိမာန။ ။ဝိသေသတော မိနီယတိ ပရိစ္ဆိန္ဒီယတီတိ ဝိမာနံ။
ဝိသေသတော မာနေတဗ္ဗန္တိ ဝိမာနံ။

၃။ အထူးအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း (ဝါ) မြတ်နိုးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဗိမာန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗျမ့် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိမုတ္တိ။ ။ဝိမုစ္စိတ္ထာတိ ဝိမုတ္တိ။ (ဌ၊ ၁၁၆)
ကိလေသေဟိ မုစ္စနတော မုတ္တိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိမုစ္စနတော ဝိမုတ္တိပိ။ (နိဗ္ဗာန်၊ (ဓာန်၊ ဋီ)

၃။ လွတ်မြောက်ပြီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အောက်ဖိုလ်သုံးပါးဟူသော ဖလသမာပတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဖလသမာပတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဝဋ္ဋ။ ။ဝိဝဋ္ဋတိ ပဝတ္တတိ ဝဖုတီတိ ဝါ ဝိဝဋ္ဋော။

၃။ ဖြစ်ခြင်း၊ ကြီးပွားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဖြစ်ဆဲကပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝုဗုကပ္ပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
ဝိဝဋ္ဋော နာမ စိသရမဗ္ဗျဂတမဂ္ဂေါ၊ သော ဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝိဝဋ္ဋောတိ ဝုစ္စတိ။
(ဝဋ္ဋ-အာဝဋ္ဋနေ။ ခေါင်စပ်၊ (ပြောင်းစပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ လုံးဝိုင်းသော) ဓာန်၊ ဋီ၊ ၂၈၆။)

ဝိသဂန္ဓော။ ။ဝိသတိ ပဝိသတိ လောကဟိတာနုသာရေန ဝါ သရီရေ ဗျာပတီတိ ဝိသံ။
ဝိသံ ဝိယာတိ ဝိသံ။ ဝိသံ ဂန္ဓော ဝိသဂန္ဓော။ (ဌ၊ ၁၀)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဖောက်ပြန်သောအသားစသည်တို့အနံ့၏ ကိလေသာအနံ့နှင့် သဒိသ+ သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပဟေတု။
၅။ ကိလေသာအနံ့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာမဂန္ဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိဿတ္ထ။ ။ဝိဿသတီတိ ဝိဿတ္ထော။
၃။ အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရှင်မဟာကဿပဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဿာသ၊ ဒဠ္ဍမိတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိသာရဒ။ ။ဝိဂတော သာရဒေါ ယသ္မာတိ ဝိသာရဒေါ။ (၄၊ ၂၄၈)
၃။ ကင်းသောကြောက်ရွံ့ခြင်း၏ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားနှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိသာရဒ္ဓော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝိသူက။ ။ဝိသုစတိ သာသနံ ဝိဇ္ဈတိ အနနုလောမိကဘာဝေနာတိ ဝိသူကံ။ (၄၊ ၇၆)
၃။ မလျော်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သာသနာတော်ကို ထိုးကျင်ခြင်း (ဆန့်ကျင်ခြင်း) ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းအမှုဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပဋိဝိရုဒ္ဓ၊ ပဋ္ဌာဏီဘူတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဝေ)

ဝေဂါ။ ။ကုစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဝဇတိ ပါပုဏာတိ ဧတေနာတိ ဝေဂေါ။
၃။ အလိုရှိရာသို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အဟုန်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇဝေါ၊ ရယော၊ ခိပ္ပံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝေဌနံ။ ။ဝေဌေတိ ဧတေနာတိ ဝေဌနံ။
၃။ ရစ်ပတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥဏှီသံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝေဏီ။ ။ဝေတိ တန္တသန္တာနံ ကရောတီတိ ဝေဏီ။
ဝီယတီတိ ဝါ ဝေဏီ။ (၄၊ ၂၄၅)
၃။ ချည်မျှင်အစဉ်ကို ပြုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လုံးထားသော ချည်ထည်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကလာပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝေနေယျဇ္ဈာသယ။ ။ဝိနေတဗ္ဗာတိ ဝေနေယျာ။ ဝိနေတုံ အရဟန္တီတိ ဝေနေယျာ။
စိတ္တံ အဓိဂန္တွာ သယတီတိ အဇ္ဈာသယော။
ဝေနေယျာနံ အဇ္ဈာသယော ဝေနေယျဇ္ဈာသယော။
၃။ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒနှင့် ဌာန+ဌာနီ၊ သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း
သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝေနေယျတို့၏ အလိုဆန္ဒသည် ဝစနီယ။
၆။ ဝေနေယျာဓိပ္ပါယ၊ ဝေနေယျာဓိမုတ္တိ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

ဝေယျာကရဏ။ ။ဗျာကရောတိ ဧတေနာတိ ဝေယျာကရဏံ။

၃။ ဖြေဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဂါထာမရှိသောသုတ္တန်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗျာကရဏ၊ နိဂ္ဂါထက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဝေလာ။ ။ဝိနာသံ လာတီတိ ဝေလာ။

၃။ ပျက်စီးခြင်းကို ယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အချိန်ဟူသော ကာလပညတ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကာလ၊ သမယ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဝေါ)

ဝေါဟာရ။ ။ ဝိသေသနေန သတ္တာနံ မနံ အဝဟရတီတိ ဝေါဟာရော။

၃။ ပရမတ္ထမှ ထူးသောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏စိတ်ကို စွဲဆောင်နိုင်ခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နာမပညတ်စကားဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပညတ္တိစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သ)

သကုဏသဒိသ။ ။ သမာနမိဝ နံ ဒိဿတီတိ သဒိသော။

သကုဏေန သဒိသော သကုဏသဒိသော။

၃။ အတူဖြစ်သော ငှက်၏ အတူရှိသော ရဟန်းနှင့် သဒိသ+သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ငှက်နှင့်တူသောရဟန်းဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သကုနသမာန ဝိဟင်္ဂသဒိသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သကျ။ ။သကာဟိ ဘဂိနီဟိပိ သဒ္ဓိံ သံဝါသဝသေန ဇာတိသမ္ဘေဒမကတွာ ကုလဝံသံ အနုရက္ခိတုံ သက္ကုဏန္တိ သမတ္ထေန္တိတိ သကျာ။

၁။ မိမိနှမတို့နှင့်တကွ ပေါင်းဖော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဇာတ်ပျက်ခြင်းကို မပြုပဲ အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သာကီဝင်မင်းသားတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သက္ကာ၊ သာကီယာ၊ သမတ္ထာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
(တစ်နည်း) ကပိလမုနိနော ဝသနဋ္ဌာနေ သာကဝသေန ဝသန္တိတိ သကျာ။
(ပဌမနည်းကား - သာဘာဝိကနိဗ္ဗစနဝိဂ္ဂဟ၊
နောက်နည်းကား အသဘာဝိကနိဗ္ဗစနဝိဂ္ဂဟ၊
နည်းနှစ်ခုလုံး ငြိ၊ သစ် ချည်း)

၁။ ကပိလရသေ့၏ နေရာအရပ်၌ ဟင်းရွက်၏အစွမ်းဖြင့် နေခြင်း ကြိယာ သကတ်သည် ဝစနဟေတု။ (ကြွင်းတူပြီ)

သကျကုလပ္ပသုတ။ ။ပသဝတီတိ ပသုတော။
သကျကုလေ ပသုတော ဝါ သကျကုလပ္ပသုတော။
သကျကုလေန ပသုတော သကျကုလပ္ပသုတော။

၁။ သာကီဝင်မင်းမျိုး၏မွေးဖွားသော၊ (တစ်နည်း) ထင်ရှားသော အာနန္ဒာဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သကျကုလဇာတော်၊ သကျကုလပါကဋ္ဌောစသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သတိသမ္ပဇည။ ။သရန္တိ ဧတာယာတိ သတိ၊
သတိယာ သမ္ပယုတ္တံ သမ္ပဇညံ သတိသမ္ပဇညံ။ (ဌ၊ ၁၈)

http://www.dhammadownload.com

၃။ သတိ၏ သမ္ပဇဉ်နှင့် သဟယောဂ+သဟယောဂီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သတိနှင့်ယှဉ်သော သမ္ပဇဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သတိပည့်, အနုဿတိသမ္ပဇဉ် စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သတ္တိ။ ။သသန္တိ ဟိံသန္တိ ဧတာယာတိ သတ္တိ။

၃။ ညှင်းဆဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ လှံဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဆုရိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သတ္တာ။ ။ရူပါဒီသု သဇ္ဇတီတိ သတ္တော။ (ဋ၊ ၅၂)
ရူပါဒီသု သဇ္ဇန္တီတိ သတ္တာ။

၃။ ငြိကပ်တပ်မက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ ခန္ဓာအစဉ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ပါဏာ၊ ပုဂ္ဂလာ၊ ပဇာ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သတ္ထုသာသန။ ။သာသတိ ဝိနေတီတိ သတ္ထာ။ သာသတိ အနုသာသတီတိ ဝါ သတ္ထာ။
သာသီယတိ ဧတေနာတိ သာသနံ။ သတ္ထုနော သာသနံ သတ္ထုသာသနံ။

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ဖြစ်နှင့် သာမိ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဗုဒ္ဓသာသန၊ ဗုဒ္ဓဝိနယစသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သဒ္ဒ။ ။သဒ္ဒီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ သဒ္ဒေါ။ သပ္ပတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ဝါ သဒ္ဒေါ။
(အပ္ပနှင့် အပ္ပေါ် သဒ္ဒေါ ဧတ္ထာတိ အပ္ပသဒ္ဒေါဟု တွဲစပ်ပါ။)

၃။ ရွတ်ဆိုခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အသံဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ယောသော၊ ရဝေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သဒ္ဒသတ္ထ။ ။သာသတိ အာစိက္ခတိ အတ္ထေ ဧတေနာတိ သတ္ထံ။
သဒ္ဒဿ သတ္ထံ သဒ္ဒသတ္ထံ။
၃။ သဒ္ဒါ၏ အကျမ်းနှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏေး၊ နိဿိတ+ နိဿယအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း
သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သဒ္ဒါကျမ်းသည် ဝစနီယ။
၆။ သဒ္ဒဂန္ထစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သဒ္ဒေါ။ ။သဒ္ဒါ ယဿ အတ္ထီတိ သဒ္ဒေါ။
၃။ သဒ္ဒါတရား၏ မဟာဝိဇိတမင်းနှင့် ဂုဏ်း+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်
သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သဒ္ဒါတရားရှိသော မဟာဝိဇိတမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပသန္နော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သဒ္ဒါယိတဗ္ဗတ။ ။သဒ္ဒါယ အယိတဗ္ဗာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာတိ သဒ္ဒါယိတဗ္ဗာ။ (၄၊ ၇၂)
သဒ္ဒါယိတဗ္ဗာ ဧတဿ အတ္ထီတိ သဒ္ဒါယိတဗ္ဗကော။
(သဒ္ဒါ အယတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္ထာတိ သဒ္ဒါယော၊ သောယေဝ သဒ္ဒါယိကော)
၃။ ယုံကြည်ထိုက်သောစကား၏ မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံ+သာမီ၊ ဂုဏ်+ဂုဏေး
အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယုံကြည်ထိုက်သောစကားရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝစနီယ။
၆။ ပစ္စယိကော စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သဒေဝက။ ။သဟ ဒေဝေဟိ ယော ဝတ္တတီတိ သဒေဝကော။ (ဌ၊ ၁၅၇)
၃။ နတ်အပေါင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း သဟဝတ္တနဘောဂုဏ်၏ ဩကာသလောက သတ္တလောကနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီ၊ ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဩကာသလောက သတ္တလောကဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သဒိဝေါက သဒိဗ္ဗက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သန္တုဋ္ဌ။ ။သန္တုဿတီတိ သန္တုဋ္ဌော။
၃။ ရောင့်ရဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မျှတရောင့်ရဲခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ အပ္ပိစ္ဆ၊ ယာပန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သန္နိပါတ။ ။သန္နိပတတီတိ သန္နိပါတော။ (ဌ၊ ၁၀)
၃။ စည်းဝေးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မနက်ဖန်ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ဂါယနာအစည်းအဝေးသည် ဝစနီယ။
၆။ သမဂ္ဂ၊ သမိတိ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သပ္ပိ။ ။ယော နံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တဿ ဗလာယုဝဍ္ဎနတ္ထံ သပ္ပတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ သပ္ပိ။
(တစ်နည်း) သပ္ပတိ ပဝတ္တတီတိ သပ္ပိ။ (မောဂ်)
၃။ စားသုံးမှီဝဲသူအား အင်အား အသက်တိုးပွားခြင်းငှါ ဖြစ်ခြင်း၊
(တစ်နည်း) သွားခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ထောပတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဃတ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သဗ္ဗညုပဝါရဏာ။ ။သဗ္ဗံ ဇာနာတီတိ သဗ္ဗညူ။
ပဝါရိယတေ ပဝါရဏာ။
သဗ္ဗညူနံ ပဝါရဏာ သဗ္ဗညုပဝါရဏာ။ (ဋ၊ ၁၄၁)
၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဖိတ်မံခြင်းနှင့် သာမီ+သံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ဘုရားရှင်တို့၏ဖိတ်မံခြင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗုဒ္ဓပဝါရဏာ၊ ဗုဒ္ဓနိမန္တန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမဂ္ဂ။ ။သမံ ဂစ္ဆတေတိ သမဂ္ဂေါ။ (ဘာ၊ ၃၃)
၃။ အလုံးစုံကို အညီအမျှယူခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ညီညွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဧကီဘာဝ၊ သမံဂဟ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
သမဇတိ သင်္ဂတီတိ သမဂ္ဂေါ။ (တစ်ပေါင်းတစ်ခုတည်းဖြစ်သော၊ ညီညွတ်သော၊ အလုံးစုံသော)
သမံ သကလံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ဂစ္ဆတေတိ သမဂ္ဂေါ။ (ညီညွတ်သော၊ အလုံးစုံသော)

သမိဒ္ဓါ။ ။ဣဇ္ဈတိ သမိဇ္ဈတီတိ ဣဒ္ဓါ။
သမ္မာ ဣဒ္ဓါ သမိဒ္ဓါ။ (ဋ၊ ၃၂၂)
၃။ ပြည့်စုံခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော မြို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဣဒ္ဓါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္ဘတာ။ ။သမ္ဘရီတဗ္ဗာတိ သမ္ဘတာ။ (ဋ၊ ၈၅)
၃။ သမုတ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတို့ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ပညတ္တ၊ ဝေါဟာရ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္မဒညာ။ ။အာဇာနိယိတ္တ၊ အညာသီတိ ဝါ အညာ။
အာ-မရိယာဒံ ဇာနာတီတိ အညာ။
၃။ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
(နောက်နည်းအရ - အရဟတ္တမဂ်ကို ကောက်)
၆။ အရဟတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္မုဋ္ဌ။ ။သမ္မုဿီယတေတိ သမ္မုဋ္ဌံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၄၄)
၃။ ပျောက်ပျက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပျောက်လတ္တံ့သော အမေးပြဿနာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိနဋ္ဌ၊ မုဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမာဟိတ။ ။သမ္မာ အာဓီယတေတိ သမာဟိတံ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၉၄)
၃။ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ကောင်းစွာဆောင်အပ်သောစိတ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သမာဓာန၊ ဧကဂ္ဂ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမာဓိ။ ။သမာဓာနံ သမာဓိ။
သမာဒဟန္တိ ဧတေနာတိ သမာဓိ။ (ဋ္ဌ၊ ၁၁၆။ နိရုတ္တိ)
၃။ ကောင်းစွာဆောင်ထားခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ တည်ကြည်မှုသမာဓိသည် ဝစနီယ။
၆။ ဧကဂ္ဂတာ, သမာသမာဓိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမံ အာဓိယတိ၊ သမ္မာ ဝါ အာဒီယတိ၊
သမာဓာနမတ္တမေဝ ဝါ တေံ စိတ္တဿာတိ သမာဓိ။
(တည်ကြည်သော၊ သမာဓိ၊ ကေဂ္ဂတာစေတသိက်) (ဝိသုဒ္ဓိ ၅၊)

သမုဒယ။ ။သမုဒေတိ တေသွာ ဒုက္ခန္တိ သမုဒယော။ (၅၊ ၂၄၈/၃၁၀)
သမာဂမေ သတိ ဒုက္ခံ ဥဒေတိ တေသွာတိ သမုဒယော။
၃။ အကြောင်းတရားတို့ ပေါင်းစုံမိသော် ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သမုဒယသစ္စာဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တဏှာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္ပြက။ ။သဝတိ ပသဝတီတိ သမ္ပြကော။
၃။ ယိုစီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ယောက်သွားဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဇလသုတ္တိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္မုတိကထာ။ ။ကထီယတိ တောယာတိ ကထာ၊ ကထနံ ဝါ ကထာ။ (၅၊ ၃၁၅)
သမ္မုတိယာ ဝေါဟာရဿ ကထာ သမ္မုတိကထာ။
၃။ လူတို့သမုတ်အပ်သော ဝေါဟာရ၏ ဟောဆိုကြောင်းစကားဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ လူတို့သမုတ်အပ်သော ဝေါဟာရကို ဟောကြောင်းတရား ဒေသနာသည် ဝစနီယ။
၆။ ဝေါဟာရဒေသနာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္မူဟာ။ ။သမ္မာ ဝိသေသေန ဦဟတေ ပုဥ္ဇဘူတတ္တာတိ သမ္မူဟော။ (၂၃။ ဓာန်ငြို)
၃။ အစိတ်အစိတ်နှင့်တကွပေါင်း၍တည်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အပေါင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ နိကာယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သမ္မောဒိတ။ ။သမ္မောဒေါ ယဿ အတ္ထီတိ သမ္မောဒီ။ (ဋ၊ ၂၂၅)

သမ္မောဒိနော ဘာဝေါ သမ္မောဒိတာ။

၃။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းပီတိသောမနဿ (ဝမ်းမြောက်ခြင်း) နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်း ပီတိသောမနဿသည် ဝစနီယ။

၆။ သမ္မောဒိဘာဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သရဏာဂမန။ ။သရဏန္တိ ဂစ္ဆတိ ဓောနာတိ သရဏာဂမနံ။ (ဋ၊ ၂၀၇)

(တစ်နည်း) ဂစ္ဆတိ ဓောနာတိ ဂမနံ။

သရဏံ ဂ္ဂတိ ဂမနံ သရဏာဂမနံ။

၃။ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သရဏုပဂမန၊ သရဏာဂတ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သလ္လဟုကဝုတ္တိ။ ။သလ္လဟုကာ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ ယေသန္တိ သလ္လဟုကဝုတ္တိနော။

၃။ ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်း၏ ရဟန်းတို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်းရှိသော ရဟန်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သလ္လဟုက္ကဇီဝိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(သာ)

သာဂရ။ ။သာဂရေန ခတော သာဂရော။ (ဘာ၊ ဋီ)

၃။ သာဂရမည်သော နတ်၊ (ဝါ) မင်း၏ တူးအပ်သောသမုဒ္ဒရာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သမုဒ္ဒရာဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သမုဒ္ဒေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာစိယောဂ။ ။သစနံ သဌနံ သာစိ။ (ဌ၊ ၇၈။ ဘာ၊ ဋီ)။

(ဋီကာ၌ သဝနံ သဌနံ သာဝိ-ဟု ရှိသည်။)

သာစိသင်္ခါတော ယောဂေါ သာစိယောဂေါ။

၃။ ကောက်ကျစ်ခြင်းဟူသော ဘောဂုဏ်၏ စဉ်းလဲလိမ်လည်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ကောက်ကျစ်ခြင်းဟူသော စဉ်းလဲလိမ်လည်မှုသည် ဝစနီယ။

၆။ ကုဋိလယောဂေါ၊ ဇိမှယောဂေါစသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာဋက။ ။သဋတီတိ သာဋကော။

၃။ ပြန့်ခြင်းကြိယာသက်တ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ အဝတ်ပုဆိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဝတ္ထ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာဏိပါကာရ။ ။သာတိ ဒုက္ခံ တနုံ ကရောတီတိ သာဏိ။ (ဏွာဒိ)

ပကာရေန ကရီယတီတိ ပါကာရော။

သာဏိယာ ပါကာရော သာဏိပါကာရော။

၃။ အဝတ်ကန့်လန့်ကာ၏ ကာရံရာအရပ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကန့်လန့်ကာ ကာရံရာအရပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ တိရောကရဏီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္တ။

သာတ္ထကသမ္ပဇည။ ။ဓမ္မတော ဝုဍ္ဍိသင်္ခါတေန အတ္ထေန သဟ ယံ ဝတ္တတီတိ သာတ္ထကံ။

သာတ္ထကဉ္စ သမ္ပဇည သာတ္ထကသမ္ပဇည။ (ဋီ၊ သစ်၊

၃။ ဓမ္မအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော အဘိက္ကန္တစသည်ကို ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဉာဏ်နှင့် အကျိုး+အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဉာဏ်ဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဝုဍ္ဍိသမ္ပဇည စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္တ။

သာပဒေသ။ ။ဣစ္ဆိတတ္ထနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ အပဒိသိတဗ္ဗောတိ အပဒေသော။ (ဌ၊ ၇၅)

အပဒိသီယတိ ဝါ ဣစ္ဆိတတ္ထော အနေနာတိ အပဒေသော။ (ဥပမာ)

သဟ အပဒေသေန ယာ ဝတ္တတီတိ သာပဒေသာ။ (ဝါစာ)

၃။ အလိုရှိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ ညွှန်ပြအပ်သော (ဝါ) ညွှန်ပြကြောင်းဥပမာနနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း သဟဝတ္တနဘောဂုဏ်၏ စကား ဒြပ်နှင့် ဂုဏ်း+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဥပမာနှင့်တကွဖြစ်သောစကားဒြပ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သဥပမံ၊ သကာရဏံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္တ။

သာစုကံ။ ။သာစုယေဝ သာစုကံ။ (သာစု အတိုင်းထုတ်ပါ။)

သာမုက္ကံသိက။ ။သာမံ ဥက္ကံသော သာမုက္ကံသော။

သာမုက္ကံသေန နိဗ္ဗတ္တာ သာမုက္ကံသိကာ။ (ဌ၊ ၂၄၈)

၃။ ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဆောင်ခြင်း၏ ဖြစ်စေအပ်သော ဓမ္မဒေသနာတော်ဒြပ်နှင့် အကြောင်း+အကျိုး၊ ဂုဏ်+ ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ဓမ္မဒေသနာတော်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သာမုဒ္ဒိရိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာယ။ ။သာယတိ ဒိနံ အဝသာယတီတိ သာယော။
၃။ နေ့ကို ကုန်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ညနေဟူသော ကာလပညတ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သဥ္ဈာ၊ ဒိနစ္စယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာရ။ ။သရတိ ဥတ္တမဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ သာရော။
၃။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်သောဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဥတ္တမ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာလဝတိကာ။ ။ဝရီယတိ ဧတာယာတိ ဝတိ။
ဝတိ ဝိယ ဝိယာတိ ဝတိ။ (ဋ၊ ၃၂၇)
သာလာ ဝတိ ယဿာတိ သာလဝတိကာ။
၃။ စည်းရိုးကဲ့သို့ ကာရံ၍ ပေါက်ရောက်နေသော အင်ကြင်းပင်အစဉ်၏+ ရွာဖြစ်နှင့် ဌာနီ+ဌာနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသည် ဝစနဟေတု။
၅။ စည်းရိုးကဲ့သို့ ကာရံ၍ ပေါက်ရောက်သော အင်ကြင်းပင်အစဉ် အတန်း ရှိသော ရွာဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သာလပါကာရိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သာလာ။ ။သလန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိ သာလာ။
၃။ သွားလာခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဇရပ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သြကာ၊ အာဝါသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သာဝဇ္ဇ။ ။ဝဒိတဗ္ဗန္တိ ဝဇ္ဇံ ဝဇ္ဇမေဝ သဟ အဝဇ္ဇေန ယံ ဝတ္တတီတိ သာဝဇ္ဇံ။(ဌ၊ ၂၉၃)
၃။ အပြစ်၏ တကွဖြစ်သော သေရည်သောက်ခြင်းနှင့် အကျိုးအကြောင်း၊ ဂုဏ်+
ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပြစ်ရှိသော အရက်သောက်ခြင်းသည် ဝစနီယ။
၆။ သာဝရာဓ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သိ)

သိပ္ပ။ ။အတ္တနော ဟိတံ ဣစ္ဆန္တေဟိ သေဝီယတီတိ သိပ္ပံ။
၃။ မှီဝဲခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဟတ္ထိသိပ္ပစသည်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဇ္ဇာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သီ)

သီမာ။ ။သီယတေ ဗန္ဓီယတေတိ သီမာ။
၃။ အပိုင်းအခြားကို ဖွဲ့ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အပိုင်းအခြားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မရိယာဒ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သု)

သုတ္တသဘာဂ။ ။သုတ္တီယတေ ဂဏ္ဌီယတေ ဝေဌီယတေ အနေနာတိ သုတ္တံ။
သမာနော ဘာဂေါ ယဿ သုတ္တဿာတိ သဘာဂံ။
သုတ္တေန သဘာဂံ သုတ္တသဘာဂံ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ တမျဉ်းကြိုးပန်းသီချည်၏ တူသောအဖို့ရှိသော သုတ္တန်ပိဋကနှင့် သဒိသ+ သဒိသီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ သုတ္တန်ပိဋကသည် ဝစနီယ။

၆။ တန္တသဒိသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုက္ခဝိပဿက။ ။သမထဘာဝနာသိနေဟာဘာဝေန သုက္ခာ လူခါ အသိနိဒ္ဓါ ဝိပဿနာ ဧတေသန္တိ သုက္ခဝိပဿကာ။ (ဋီ၊ သစ်)

၃။ သမထဘာဝနာဟူသော အစေးမရှိသဖြင့် ခြောက်သွေ့သော ဝိပဿနာ၏ သုက္ခဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန ဟောတု။

၅။ သုက္ခဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ကေဝလဝိပဿက၊ လူခဝိပဿက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီ ယတ္ထ။

သုခိတ။ ။သုခယတီတိ သုခံ။
သုဋ္ဌု ဒုက္ခံ ခနတီတိ ဝါ သုခံ။
သုဋ္ဌု ဒုက္ခံ ခါဒတီတိ ဝါ သုခံ။
သဥ္စာတံ သုခံ အဿ အတ္ထီတိ သုခိတော။
(သုခံ ဣတော ဂတော ပတ္တောတိ ဝါ သုခိတော)

၃။ ကောင်းစွာဖြစ်သော သုခ၏ ချမ်းသာသူနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟောတု။

၅။ ချမ်းသာခြင်းရှိသူဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သုခပ္ပတ္တ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သုည။ ။သုနတိ တုစ္ဆဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ သုည်၊ သုနာယ ဟိတံ ဝါ သုည်။ (ဌ၊ ၁၈၇)
၃။ အချည်းနှီးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အချည်းနှီးဟူသော သုညဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝိဝိတ္တံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုဋ္ဌု။ ။ဌာတိ ပဝတ္တတိ သုန္ဒရဘာဝေနာတိ သုဋ္ဌု။
၃။ ကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုန္ဒရ၊ သာဓု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုဓာ။ ။သုဇ္ဈတိ တောယာတိ သုပိန်။ (သုဓာ)
၃။ စင်ကြယ်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အင်္ဂတေဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ လေပ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုပ္ပဋိဝိဒိတာ။ ။သုဋ္ဌု ပဋိဝိဒီယတေတိ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ။
၃။ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ ကောင်းစွာထိုးထွင်းသိ [illegible] နာနာဓိမုတ္တိကတာသည် ဝစနီယ။
၆။ နာနာဓိမုတ္တိကတာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုပိန။ ။သုပန္တိ ဧတေနာတိ သုပိန်။ သုပနံ ဝါ သုပိန်။
၃။ အိပ်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟောတု။
၅။ အိပ်မက်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သယိနံ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုရာ။ ။သုရေန ကတာ သုရာ။
၃။ သုရာမည်သော မုဆိုး၏ ပြုလုပ်သော သောက်စရာ အဖျော်နှင့် ဂုဏ်+ ဂုဏ်ေအးအဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟောတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အရက်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ မဒ္ဒဝ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ။ ။သုဝဏ္ဏဿ ဝဏ္ဏော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဝိယ ဝဏ္ဏော ယဿ ဘဂဝတော သောယန္တိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။

၃။ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း၏ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်းသမွန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ သုဝဏ္ဏရူပေါ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သူ)

သူစိ။ ။သူစေတိ ပကာသေတိ ဂတမဂ္ဂန္တိ သူစိ။ (ဌ၊ ၉၃။)
သူစတိ ဆိဒ္ဒံ ကရောတိ ဝိဇ္ဈတီတိ သူစိ။ (အပ်ချုပ်အပ်၊ တံခါးကျင်၊ မင်းတုပ်၊ ကျည်ငယ်၊ (တံကျင်(ကညစ်) (အပ၊ ၄)
၃။ သွားအပ်သောလမ်းကို ပြခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှုတ်သီးဖျားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ တုဏ္ဍ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သူရိယ။ ။အန္ဓကာရဝိဓမနေန သတ္တာနံ ဘယံ သရတိ ဟိံသတီတိ သူရိယော။
၃။ အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ သတ္တဝါတို့၏ ဘေးရန်ကို ညှင်းဆဲခြင်း ကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နေဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဒိစ္စော၊ သူရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။
သရတိ ဂစ္ဆတီတိ သူရိယော။
သုဏာတိ ဂတ္တံ ဝိမောစေတီတိ သူရိယော။ (မုရိုးပင်)

(သေ)

သေက္ခ။ ။သိက္ခတီတိ သေက္ခော။

၃။ ကျင့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် (အရှင်အာနန္ဒာ)ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ သကရဏီယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(တစ်နည်း) သိက္ခနံ သိက္ခာ။

သာယေဝ တဿ သီလန္တိ သေက္ခော။

သိက္ခာသု ဇာတော၊ တတ္ထ ဝါ ဘဝေါတိ သေက္ခော။

၃။ သိက္ခာသုံးပါး၏ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေား ဒ.ာရုံ+အာရမ္မဏိကစပ်

(တစ်နည်း) က္ကက္ခတိ ဝေါယာတိ က္ကက္ခာ၊

သဟ က္ကက္ခာယ ယော် ဝတ္တတီတိ သေက္ခော။

၃။ မဂ္ဂဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း သဟဝတ္တနဘောဂ.ာ်၏ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

သေတုယာတဝိရတိ။ ။သီယတေတိ သေတု။ (အရိယာမဂ်) (ဋ္ဌ၊ ၂၇၃)

ပါပဓမ္မေ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဟနတီတိ ယာတော။

ယာတော စသော ဝိရတိစာတိ ယာတဝိရတိ။

သေတုမှိ ပရိယာပန္နာ ယာတဝိရတိ သေတုယာ.ာဝိရတိ။ (ဘာဋီ)

၃။ အရိယမဂ်၏ ထို၌ အကျုံးဝင်သော ယာတဖြ.်သေ. ဝိရတီနှင့် ဂုဏ်. ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနပေ. ု။

၅။ အရိယာမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိရတီသည် ဝစနီ.

၆။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိရတီ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစု.ည် .စနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သေဋ္ဌ။ ။ပသဋ္ဌာနံ ဝိသေသေတိ သေဋ္ဌော။
၁။ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကတို့၏ ကျော်စောသံတို့၏ မြတ်စွာဘုရား၏ ကျော်စောသံနှင့် အပါဒါန+အပါဒါနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ကျော်စောသံသည် ဝစနီယ။
၆။ သေယျ၊ ဇေဋ္ဌ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သေဒ။ ။သေတိ ပစတီတိ သေဒေါ။
၁။ ကျက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ချွေးဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဃမ္မဇလ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သေနိက။ ။သေနာ ဧတဿ အတ္ထီတိ သေနိကော။ သွေဝ သေနိယော။
၁။ စစ်တပ်၏ ဗိမ္ဗိသာရနှင့် သံ+ သာမိအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ များသော စစ်တပ်ရှိသော ဗိမ္ဗိသာရမင်းဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဗဟုသေနာ ဗိမ္ဗိသာရော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(သော)

သောတာပတ္တိ။ ။သဝတိ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဂစ္ဆတီတိ သောတော။ သဝတိ ကိလေသေ ဟိံသတီတိ သောတော။
အာပဇ္ဇနံ အာပတ္တိ။ သောတဿ အာပတ္တိ သောတာပတ္တိ။ (ဋ၊ ၁၄၃)
၁။ ကိလေသာကို သတ်ဖြတ်တတ်သော မဂ်လမ်းစဉ်၏ ရှေးဦးအစရောက်သော မင်/ဖိုလ်နှင့် ကမ္မ+ကမ္မိ၊ ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ရှေးဦးစွာ ရောက်သော သောတာပတ္တိမဂ်/ဖိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာဒိမဂ္ဂ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သောမနဿိကာ။ ။သုန္ဒရံ မနော ယဿာတိ သုမနော။
တဿ ဘာဝေါ သောမနဿံ။
သဉ္ဇာတံ သောမနဿံ ယေသမတ္ထီတိ သောမနဿိကာ။
၃။ လွန်စွာဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။
၆။ အာနန္ဒိနော၊ တုဋ္ဌာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သောဝဂ္ဂိက။ ။သဂ္ဂံ အရဟတီတိ သောဝဂ္ဂိကံ။ (ဌ၊ ၁၄၃)
၃။ ကောင်းမြတ်သော နတ်ပြည်၏ အလှူဒါနစေတနာနှင့် အကျိုး+အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နတ်ပြည်ကို ရကြောင်းဒါနစေတနာသည် ဝစနီယ။
၆။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝ[illegible]ယတ္ထ။

သညုပ္ပါဒ။ ။သညာယ ဥပ္ပါဒေါ သညုပ္ပါဒေါ။ (ဌ၊ ၁၀၉)
သညာ ဥပ္ပါဒေါ ယေသန္တိ ဝါ သညုပ္ပါဒေါ။ (ဘာ၊ ၌)
၃။ သညာ၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စ[illegible] သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။ (တစ်နည်း) သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ [illegible]သတ်ပြဟ္မာနှင့် ဂုဏ်+ဂုဏီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစန[illegible]
၅။ သညာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြီယာသည်၊ (ဝါ) သညာဖြ[illegible]င်းရှိလတ္တံ့သော အသညသတ်ပြဟ္မာသည် ဝစနီယ။
၆။ ဥပ္ပန္နသညာ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

သံဝေဂ။ ။သံဝိဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ သံဝေဂေါ။
၃။ ထိတ်လန့်ခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ သဟောတ္တပ္ပဉာဏ်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဓမ္မသံဝေဂ၊ သန္တာသ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သံဝစ္ဆရ။ ။သံဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ သံဝစ္ဆရော။
၃။ နေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ နှစ်ဟူသောစကားဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝဿ၊ ဟာယန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သံဝဋ္ဋ။ ။သံဝဋ္ဋတိ ဝိနဿတီတိ သံဝဋ္ဋော။
သံဝတ္တတေ ဥပရမတေ, ဝိနဿတေ ဝါ ဇဂတိအသ္မိန္တိ သံဝဋ္ဋော။
(ကမ္ဘာပျက်ခြင်း) (ဓာန်၊ ဋီ)
၃။ ပျက်စီးခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။
၅။ ပျက်စီးသောကပ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ကပ္ပက္ခယ စသော သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

သသံ။ ။သသန္တိ ဇီဝန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ သသံ။
သေ ခေတ္တေ သေတိ ရုဟတီတိ ဝါ သသံ။ (သူစိ)
၃။ သတ္တဝါတို့အသက်ရှင်ခြင်းကြိယာသကတ်၊ (တစ်နည်း) လယ်၌ပေါက်ရောက်ခြင်းကြိယာသကတ်သည်လည်းကောင်း၊ လယ်မြေ၏ စပါးပင်ဖြစ်နှင့်ဌာန+ဌာနီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည်လည်းကောင်း ဝစနဟေတု။
၅။ ကောက်ပင်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။
၆။ ဝီဟိ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဟ)

ဟတ္ထိသာရီ။ ။ဟတ္ထိံ သာရေတိ ဒမေတီတိ ဟတ္ထိသာရီ။

၃။ ဆင်ကို ဆုံးမခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဆင်ဆရာသည် ဝစနီယ။

၆။ ဟတ္ထာစရိယော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဟလိဒ္ဒိရာဂ။ ။ဟရိံ ပီတဝဏ္ဏံ ဒဝတီတိ ဟလိဒ္ဒါ။ (ဟလိဒ္ဒိ) [နနွင်းမှုန့်]

ရဥ္ဇန်, ရဥ္ဇန္တိ ယေန၊ သော - ရာဂေါ။ [တပ်မက်ခြင်း (ကြောင်း) လောဘ]

ရဥ္ဇန် ရဥ္ဇန္တိ အနေနာတိ ဝါ ရာဂေါ။ [တပ်စွဲခြင်း၊ တပ်မက်ကြောင်းလောဘ၊

တဏှာ၊ ရမ္မက်] (ကစ္စည်း၊ ချာသ)

ဟလိဒ္ဒိယာ ရာဂေါ ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ။

၃။ နနွင်း၏ ဆိုးအပ်သော အရောင်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ နနွင်း၊ နနွင်းမှုန့်ဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဟလိဒ္ဒါရာဂ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆန္န။ ။ဝဋ္ဋတိ အာဝဋ္ဋတီတိ ဝဋ္ဋော။ ဟံသဿ ဝဋ္ဋော ဟံသဝဋ္ဋော။

ဟံသဝဋ္ဋော ဝိယာတိ ဟံသဝဋ္ဋကံ။

ဟံသဝဋ္ဋကဥ္စ တံ ဆန္နဉ္စာတိ ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆန္နံ။

၃။ ဟင်္သာ၏လည်၍နေသောအတောင်နှင့်တူခြင်း၏ အမိုးဖြစ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေး အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၅။ ဟင်္သာ၏လည်၍နေသောအတောင်နှင့်တူသောအမိုးဖြစ်သည် ဝစနီယ။

၆။ ဟံသပက္ခဆဒန စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

(ဟိ)

ဟိတစိတ္တ။ ။ဟိတေ ပဝတ္တံ စိတ္တံ ယဿာတိ ဟိတစိတ္တော။ (၄၊ ၆၉)

၁။ အကျိုးစီးပွား၌ဖြစ်သော စိတ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အစီးအပွား၌ဖြစ်သောစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ဒယာပန္နော၊ ဒယာလု စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

ဟိတာနုကမ္ပီ။ ။အနုကမ္ပာ ယဿာတိ အနုကမ္ပီ။ ဟိတေန အနုကမ္ပီ ဟိတာနုကမ္ပီ။

၁။ အကျိုးစီးပွား၏ သနားခြင်းရှိသူဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အစီးအပွားဖြင့် အစဉ်သနားခြင်းရှိသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ဟိတစိတ္တော၊ ဒယာလုကော စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဟီ)

ဟီနဇစ္စာ။ ။ဇာတိယေဝ ဇစ္စံ၊ ဟီနံ ဇစ္စံ ယေသန္တိ ဟီနဇစ္စာ။

၁။ ယုတ်ညံ့သောဇာတ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်နှင့် ဂုဏ်+ဂုဏေးအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္ဗန်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အမျိုးယုတ်ညံ့ခြင်းရှိသူဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ကဏှဇာတိက စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

(ဟေ)

ဟေတု။ ။ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဧတေနာတိ ဟေတု။

၁။ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းကြိယာသကတ်သည် ဝစနဟေတု။

၂။ အကြောင်းဒြဗ်သည် ဝစနီယ။

၃။ ကာရဏ စသော ပရိယာယ်သဒ္ဒါစုသည် ဝစနီယတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com